

KALLELSE

Kommunfullmäktige kallas till sammanträde

Dag Måndagen den 27 oktober 2014
 Tid Kl. 18.00
 Plats Nacka stadshus, Nackasalen
 Ordförande Ålderspresident Stefan Saläng
 Sekreterare Helena Meier

Kl. 17.30 Fullmäktigecafé

Kl. 18.00 Inledningsceremoni

Föredragningslista

Nr	Ärende	Noteringar
1.	Inledningsceremoni	
2.	Sammanträdets öppnande	
3.	Upprop	
4.	Val av justeringsmän	
	Valärenden	
5.	Val av ordförande, 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande för Nacka kommunfullmäktige för tiden intill den 15 oktober 2018	
6.	Val av gruppiledare för tiden intill den 15 oktober 2018	
7.	Val av ny ersättare (M) i tekniska nämnden för tiden intill utgången av 2014 Bordlagt i KF 22/9-14	
8.	Val av ny ersättare (M) i arbets- och företagsnämnden för tiden intill utgången av 2014 Bordlagt i 22/9-14	
	Beslutsärenden	
9.	Avtal med Kåkторps fastighetsägareförening om kommunalt övertagande av huvudmannaskap för gator och allmänna platser inom fastigheten Tollare 1:3 i Boo	

Nr	Ärende	Noteringar
10.	Omreglering av tomträttsavgäld för fastigheten Älta 37:37, Storkällans väg 8, Älta	
11.	Strategi för cykelsatsning i Nacka	
12.	Kulturpolitisk programförklaring <i>Uppföljning</i>	
13.	Stadsutveckling och Aalborgdeklarationen <i>Motion den 20 april 2006 av Tuija Meisaari- Polsa (S)</i> Bordlagt i KF 16/6-14, 22/9-14	
14.	Förbättrad ärendebehandling vid nedläggningshotande skolor <i>Motion den 12 mars 2012 av Sidney Holm och Magnus Söderström (MP)</i> Bordlagt i KF 16/6-14, 22/9-14	
15.	Vårdhund inom vård och omsorg <i>Motion den 3 februari 2014 av Lena Rönnerstam och Kaj Nyman (S)</i> Bordlagt i KF 22/9-14	
16.	Kollektivtrafik på Älgö <i>Motion den 28 april 2014 av Staffan Waerndt (NL)</i> Bordlagt i KF 22/9-14	
17.	Barnperspektiv i alla kommunala beslut <i>Motion av Rolf Wasteson och Agneta Johansson (V)</i> <i>25 mars 2011</i>	
18.	Fördelning av kostnader för gator respektive VA-anläggningar <i>Motion den 17 mars 2014 av Christina Ståldal</i>	
19.	Eventuella enkla frågor	
	Interpellationer	
20.	Nya frågor om Slussenutbyggnaden <i>Interpellation den 22 september 2014 av Christina Ståldal (NL)</i>	
21.	Riskerna för korruption vid upphandlingar <i>Interpellation den 22 september 2014 av Camilla Carlberg och Rolf Wasteson (V)</i>	
22.	Anmälningar, meddelanden och tillkännagivanden	
23.	Inkomna motioner, interpellationer och enkla frågor	

§ 185

Dnr KFKS 2014/769-311

Avtal med Kåktorps fastighetsägareförening om kommunalt övertagande av huvudmannaskap för gator och allmänna platser inom fastigheten Tollare 1:3 i Boo

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige beslutar att kommunen ska ingå föreslaget avtal med Kåktorps fastighetsägareförening om att kommunen ska ta över huvudmannaskapet för gator och allmänna platser inom fastigheten Tollare 1:3 i Boo.

Ärende

Kåktorps fastighetsägareförening består av 129 fastigheter och har agerat huvudman för allmänna anläggningar inom fastigheten Tollare 1:3 i Boo. Föreningen har internt ifrågasatts och oklarheter har upptäckts om dess status vilket lett till att föreningen inte längre är kapabel att sköta åtagandena. Området regleras idag endast av en äldre styckningsplan.

För att säkerställa att gatorna och de allmänna platser som idag underhålls av förening även i framtiden underhålls föreslår tekniska nämnden att ett avtal upprättas mellan kommunen och föreningen. Avtalet ska medge ett kommunalt övertagande av gator och allmänna platser inom området i avvaktan på detaljplanläggning med kommunalt huvudmannaskap.

Vägenheten har på tekniska nämndens uppdrag besiktigt föreningens vägar samt tagit fram kostnadsbedömningar för aktuella åtgärder. Vägenheten har även tagit fram en prognos för framtida driftskostnader som kommer att belasta tekniska nämnden.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 16 september 2014 § 184

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 2 september 2014

Tekniska nämnden den 26 augusti 2014 § 134

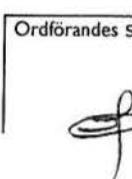
Bilaga 1 Karta

Bilaga 2 Avtalsförslag

Bilaga 3 Besked från planenheten

Bilaga 4 Åtgärdslista

Bilaga 5 Besiktningsprotokoll

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 16 september 2014 § 184

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.
Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

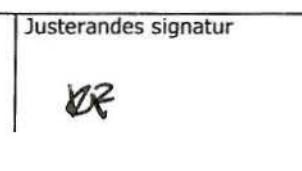
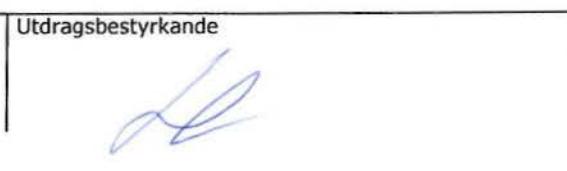
Kommunfullmäktige beslutar att kommunen ska ingå förslaget avtal med Kåktorps fastighetsägareförening om att kommunen ska ta över huvudmannaskapet för gator och allmänna platser inom fastigheten Tollare 1:3 i Boo.

Beslut i tekniska nämnden den 26 augusti 2014 § 134

Tekniska nämnden föreslog kommunfullmäktige besluta att ingå förslaget avtal, tjänsteskrivelsens bilaga 1, där kommunen overtar ansvaret för gator och allmänna platser som tidigare hanterats av Kåtorps fastighetsägareförening.

Beslutsgång

Kommunstyrelsen beslutade i enlighet med stadsutvecklingsutskottets förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

2014-08-27

Tjänsteskrivelse
KFKS 2014/769-311

Kommunstyrelsen

Avtal med Kåktorps fastighetsägareförening om kommunalt övertagande av huvudmannaskap för gator och allmänna platser inom fastigheten Tollare 1:3 i Boo

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige beslutar att kommunen ska ingå föreslaget avtal med Kåktorps fastighetsägareförening om att kommunen ska ta över huvudmannaskapet för gator och allmänna platser inom fastigheten Tollare 1:3 i Boo.

Sammanfattning

Kåktorps fastighetsägareförening består av 129 fastigheter och har agerat huvudman för allmänna anläggningar inom fastigheten Tollare 1:3 i Boo. Föreningen har internt ifrågasatts och oklarheter har upptäckts om dess status vilket lett till att föreningen inte längre är kapabel att sköta åtagandena. Området regleras idag endast av en äldre styckningsplan.

För att säkerställa att gatorna och de allmänna platser som idag underhålls av förening även i framtiden underhålls föreslår tekniska nämnden att ett avtal upprättas mellan kommunen och föreningen. Avtalet ska medge ett kommunalt övertagande av gator och allmänna platser inom området i avväktan på detaljplanläggning med kommunalt huvudmannaskap.

Vägenheten har på tekniska nämndens uppdrag besiktigt föreningens vägar samt tagit fram kostnadsbedömningar för aktuella åtgärder. Vägenheten har även tagit fram en prognos för framtida driftskostnader som kommer att belasta tekniska nämnden.

Ärendet

Tekniska nämnden föreslår att Kåktorps fastighetsägareförening och Nacka kommun ska ingå avtal för kommunalt övertagande av föreningens gator och övriga allmänna platser.

Bakgrund

Kåktorps fastighetsägareförening bildades 1937 och består av 129 fastigheter och registrerades 1971 som en ekonomisk förening med organisationsnummer. Sedan dess har föreningen agerat huvudman för allmänna anläggningar inom området som vilken annan ”vägförening” som helst. Föreningen har utfört drift och underhåll av allmänna platser och fått vägbidrag från Nacka kommun. Området omfattas idag endast av en styckningsplan.

Föreningen har således agerat som om de var en samfällighetsförening med en samfällighet att förvalta. I slutet av 2013 ifrågasatte några av medlemmarna hur det låg till med detta och då framkom att någon lantmäteriförrättning inte fanns och därmed inte heller någon bildad samfällighet. Dessutom var inte föreningen registrerad hos Bolagsverket vilket krävs för att ha rättskapacitet och möjlighet att teckna avtal eller kräva in avgifter. Vid årsmötet 2014-04-28 beviljades inte styrelsen ansvarsfrihet och samtliga utom kassören drog tillbaks sina kandidaturer. En interimsstyrelse utsågs och denna har kontaktat vägenheten och förklarat den nu rådande situationen.

Kommunalt övertagande

För att säkerställa att gatorna och de allmänna platser som idag underhålls av förening även i framtiden underhålls föreslår tekniska nämnden att ett avtal sluts mellan kommunen och föreningen. Avtalet ska medge ett kommunalt övertagande av gator och allmänna platser inom området. Förutsättningar för detta är att berört område i framtiden kan planläggas med kommunalt huvudmannaskap. Vägenheten har därför undersökt möjlighet till detaljplanläggning för kommunalt huvudmannaskap och fått svaret från planenheten att så kan ske.

För att ett avtal ska kunna slutas måste föreningen registrera sig hos Bolagsverket samt genomföra övriga åtgärder som krävs för att betraktas som en juridisk person med rättskraft och teckna avtal med bindande verkan för alla medlemmar. Föreningen är nu registrerad hos Bolagsverket och kan därför anses som en part med vilken avtal kan tecknas.

Vägenheten har på tekniska nämndens uppdrag bedömt att vägarna och övriga allmänna platser passar för ett övertagande då närliggande områden har kommunalt huvudmannaskap. Vägar och övriga allmänna platser inom Kåktorps fastighetsägareförening är dessutom i relativt gott skick.

Då föreningen är i den situation den är, förefaller alternativet till föreslagen lösning vara att vägarna och övriga allmänna anläggningar som mest består av naturmark tillåts förfalla genom att inget drifts- eller underhållsarbete utförs. Tekniska nämnden bedömer det inte som ett rimligt alternativ.

Besiktning av vägar inom Kåktorps fastighetsägareförening

Dokumentationen av vägarnas standard har genomförts i två steg. Som första steg gjordes en gemensam okulär besiktning av samtliga vägar inom föreningen där skador och brister noterades. Medverkande i inventeringen var representanter från vägenheten samt föreningen. Med besiktningen som grund har vägenheten i steg två gjort en bedömning av skadornas art samt behov av åtgärd inför ett eventuellt övertagande. Vägenhetens representanter och föreningen har gemensamt granskat dokumentet och är överens om de föreslagna åtgärderna. Vägenheten har med besiktningen som grund tagit fram en kostnadsuppskattning för att rusta vägar, naturmark samt dagvatten och övriga anläggningar, vilken regleras vid övertagandet mellan Nacka kommun och föreningen.

Ekonomiska konsekvenser

Nacka kommuns vägenhet har efter besiktning av gator och allmänna platser gjort en uppskattad kostnadsbedömning enligt nedan:

1. Drift och underhåll per år för 2,5 km gata, 230 tkr
2. Drift och underhåll per år 65 000 m² naturmark, 80 tkr
3. Drift och underhåll påverkar inte belysning eftersom den redan ligger inom tekniska nämndens driftansvar.

Nedanstående punkter indikerar den uppskattade kostnad som föreningen ska stå för vid övertagande. Punkt 4 är utbyte av beläggningar som sker inom 5 år från övertagande. Punkt 5 är framför allt åtgärder för dagvatten och växtlighet där föreningen kan utföra en hel del själva men även dessa är prissatta om föreningen vill att kommunen utför även dessa.

4. Beräknad investeringskostnad gator inom 1-5 år, 360 tkr
5. Beräknad kostnad dagvatten och växtlighet inom 1 år, 200 tkr

Bilagor

Protokollsutdrag TN § 134

Bilaga 1 Karta

Bilaga 2 Avtalsförslag

Bilaga 3 Besked från planenheten

Bilaga 4 Åtgärdslista

Bilaga 5 Besiktningssprotokoll

Lena Dahlstedt

Stadsdirektör

Stadsledningskontoret

Dag Björklund

Teknisk direktör

Stadsledningskontoret

26 augusti 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Tekniska nämnden

§ 134

TN 2014/195-311
KFKS 2014/769-311

**Kåktorps fastighetsägareförening,
avtal för kommunalt övertagande av gator och allmänna
platser inom Tollare 1:3**

Beslut

Tekniska nämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att ingå föreslaget avtal, tjänsteskrivelsens bilaga 1,där kommunen övertar ansvaret för gator och allmänna platser som tidigare hanterats av Kåktorps fastighetsägareförening.

Ärendet

Kåktorps fastighetsägareförening består av 129 fastigheter och har agerat huvudman för allmänna anläggningar inom Tollare 1:3 i Boo. Föreningen har internt ifrågasatts och oklarheter har upptäckts om dess status vilket lett till att föreningen inte längre är kapabel att sköta åtagandena. Området regleras idag endast av en äldre styckningsplan.

För att säkerställa att gatorna och de allmänna platser som idag underhålls av förening även i framtiden underhålls föreslår vägenheten att ett avtal upprättas mellan kommunen och föreningen. Avtalet ska medge ett kommunalt övertagande av gator och allmänna platser inom området i avvaktan på detaljplaneläggning med kommunalt huvudmannaskap.

Vägenheten har besiktat föreningens vägar samt tagit fram kostnadsbedömningar för aktuella åtgärder. Vägenheten har även tagit fram en prognos för framtidiga driftskostnader som kommer att belastas tekniska nämnden.

Ekonomiska konsekvenser

Vägenheten har efter besiktning av gator och allmänna platser gjort en uppskattad kostnadsbedömning enligt nedan:

1. Drift o Underhåll per år för 2,5 km gata, 230 tkr
2. Drift o Underhåll per år 65 000 m² naturmark, 80 tkr
3. Drift o Underhåll påverkar ej belysning eftersom den redan ligger inom tekniska nämndens driftansvar.

Nedanstående punkter indikerar den uppskattade kostnad som föreningen ska stå för vid övertagande Punkt 3 är utbyte av beläggningar som sker inom 5 år från övertagande, Punkt 4 är framför allt åtgärder för dagvatten och växtlighet där föreningen kan utföra en hel del själva men även dessa är prissatta om föreningen vill att kommunen utför även dessa.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
GJ	AM	Heidi Swalm

26 augusti 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Tekniska nämnden

Forts § 134

4. Beräknad investeringskostnad gator inom 1-5 år, 360 tkr
5. Beräknad kostnad dagvatten och växtlighet inom 1 år, 200 tkr

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse 2014-07-02

Bilaga 1 Avtalsförslag med bilagd karta

Bilaga 2 Besked från planenheten

Bilaga 3 Åtgärdslista

Bilaga 4 Besiktningsprotokoll

Beslutsgång

Nämnden beslutade i enlighet med förslag till beslut.

- - - - -

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

AVTAL

Datum: 2014-xx-xx

Part 1: Nacka kommun, genom kommunstyrelsen, 212000-0167 (nedan Kommunen)

Part 2: Kåktorps fastighetsägareförening, 714000-0808 (nedan Föreningen)

Fastighet: Tollare 1:3

Mellan Kommunen och Föreningen har följande avtal träffats avseende övertagande av vägar och övriga allmänna platser inom Föreningens verksamhetsområde. Omfattning framgår av karta (bilaga 1).

1. Föreningen ska erlägga överenskommet belopp 360 000 kronor för iståndsställning av vägar och övriga allmänna platser baserat på bilaga 2 kolumnen ”Kostnad 5 år” senast 4 veckor efter ingåendet avtal. Åtgärderna i kolumnen ”IÖ” ska ersättas genom att faktisk kostnad redovisas av kommunen och föreningen ersätter denna dock med max 200 000 före den 1/7 – 2015 då även samtliga åtgärder ska vara utförda.

2. Vägarna ska vid övertagandet vara i överenskommen standard som grundas på besiktning utförd 2014-07-01, bilaga 3, samt åtgärdslista, bilaga 2.

Driftansvaret övergår till kommunen så snart båda parter undertecknat avtalet, fullt övertagande och investeringar sker dock först när samtliga punkter ovan anses uppfyllda.

Avtalet upphör att gälla när detaljplan vunnit laga kraft, eller om någon av punkterna 1-2 ovan ej uppfyllts. Om avtalet upphör på grund av att någon part inte uppfyller åtagande enligt avtalet och det upphör i förtid ska motpartens ersättas för kostnader som uppstått på grund av avtalet.

Alla förändringar av detta avtal ska för att äga giltighet ske skriftligen.

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Nacka

Nacka kommun, Kommunstyrelsen

Kåktorps fastighetsägareförening

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande

Kristina Sollerman
Ordförande

Dag Björklund

Carola Vogel

Teknisk direktör

Kassör

Wester Mats

Från: Färje Jones Emma
Skickat: den 8 juli 2014 15:09
Till: Svensson Marie
Kopia: Wester Mats; Totschnig Andreas; Jonasson Angela
Ämne: Kåktorps fastighetsägarförening och ändring av huvudmannaskap
Bifogade filer: 09_a_kåktorps_fastighetsägare_förändring_tjsk.pdf; karta.pdf

Hej,
Ni behöver inte begära planbesked eftersom det är en kommunal angelägenhet att planera för huvudmannaskapet. Planenheten kommer lägga in området som ett förnyelseområde på "listan" för förnyelseplanering. När det väl blir en plan, lär ligga många år fram i tiden, så kommer det med största sannolikhet bli kommunalt huvudmannaskap eftersom områdena runt omkring planeras på det sättet.

Vänliga hälsningar

Emma Färje Jones
Planarkitekt, Civ.ing Samhällsbyggnad
Nacka kommun, Miljö & Stadsbyggnad, Planenheten

Tfn 08-718 79 40
Mobil 070-431 79 40
Fax 08-718 94 54
Adress Nacka kommun, 131 81 Nacka
E-post emma.farjejones@nacka.se
www.nacka.se

Från: Svensson Marie
Skickat: den 2 juli 2014 14:21
Till: Färje Jones Emma
Kopia: Wester Mats
Ämne: Kåktorps fastighetsägarförening och ändring av huvudmannaskap

Hej Emma,

Här kommer lite info om läget med Kåktorps fastighetsägarförening och varför vi vill att det ska övergå till kommunalt huvudmannaskap. Skickar även med en karta där berörda vägar är markerade med blått. Frågan är alltså om vi behöver ansöka om planbesked. Det enda vägenheten egentligen behöver veta är, att när området planläggs kommer att övergå till kommunalt huvudmannaskap.

Jag är som sagt inte här på måndag men du kan svara till Mats Wester, han är också involverad i detta och kan svara på frågor om du undrar något.

Vänlig hälsning

Marie Svensson
Entreprenadingenjör
Nacka kommun, Vägenheten

TEL DIR 08-718 82 78
BESÖK Nacka stadshus, Granitvägen 15
POST Nacka kommun, 131 81 Nacka
E-POST marie.svensson@nacka.se
WEBB www.nacka.se
www.facebook.com/Nackakommun

Bilaga 3: Prissatt åtgärdslista inför kommunalt övertagande av allmänna ytor Kåkторps fastighetägarförening

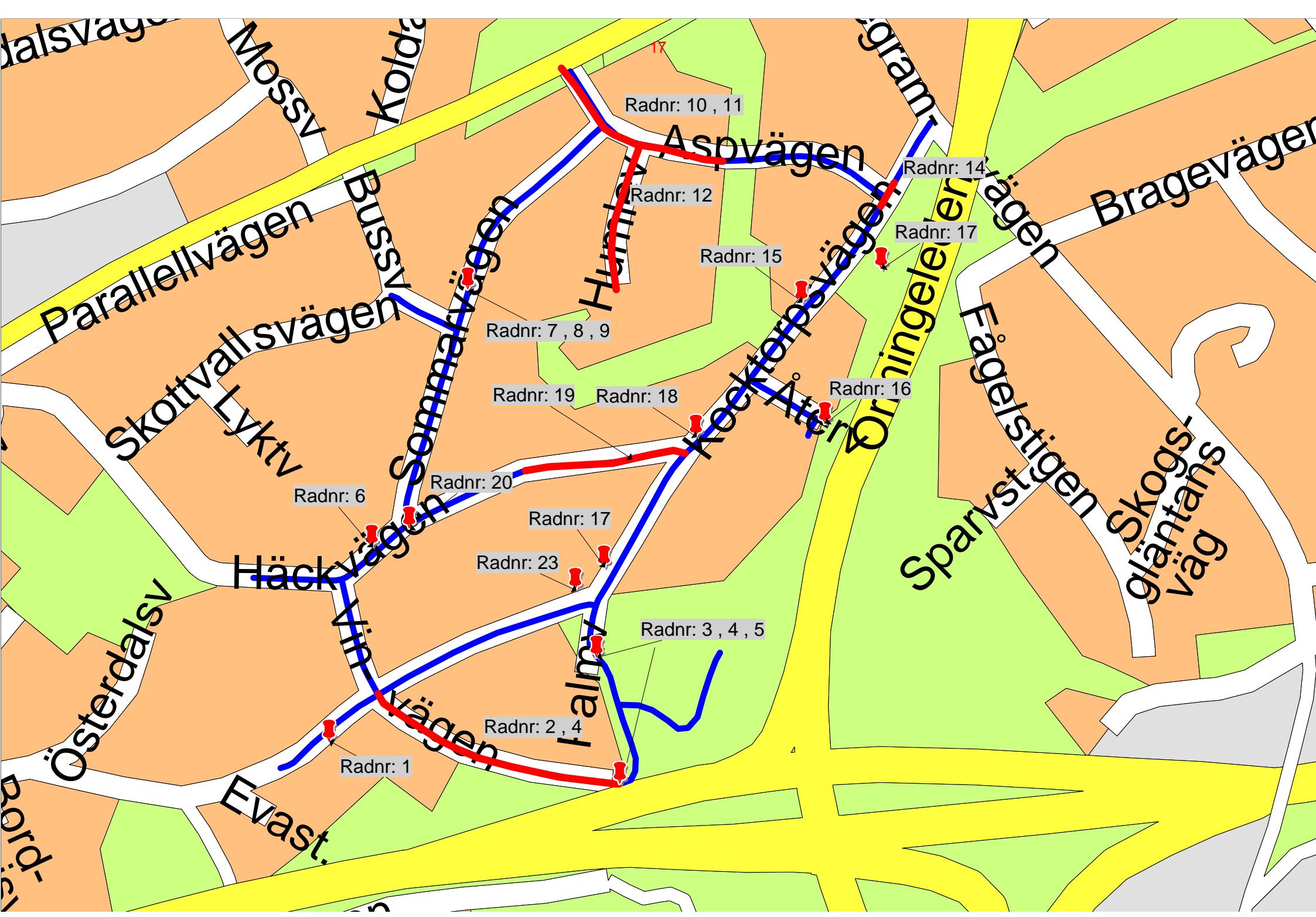
Framtagen av vägenheten Nacka kommun genom Henrik Asp Gatuingenjör, Marie Svensson Entreprenadingenjör och Mats Wester Bitr. Enhetschef

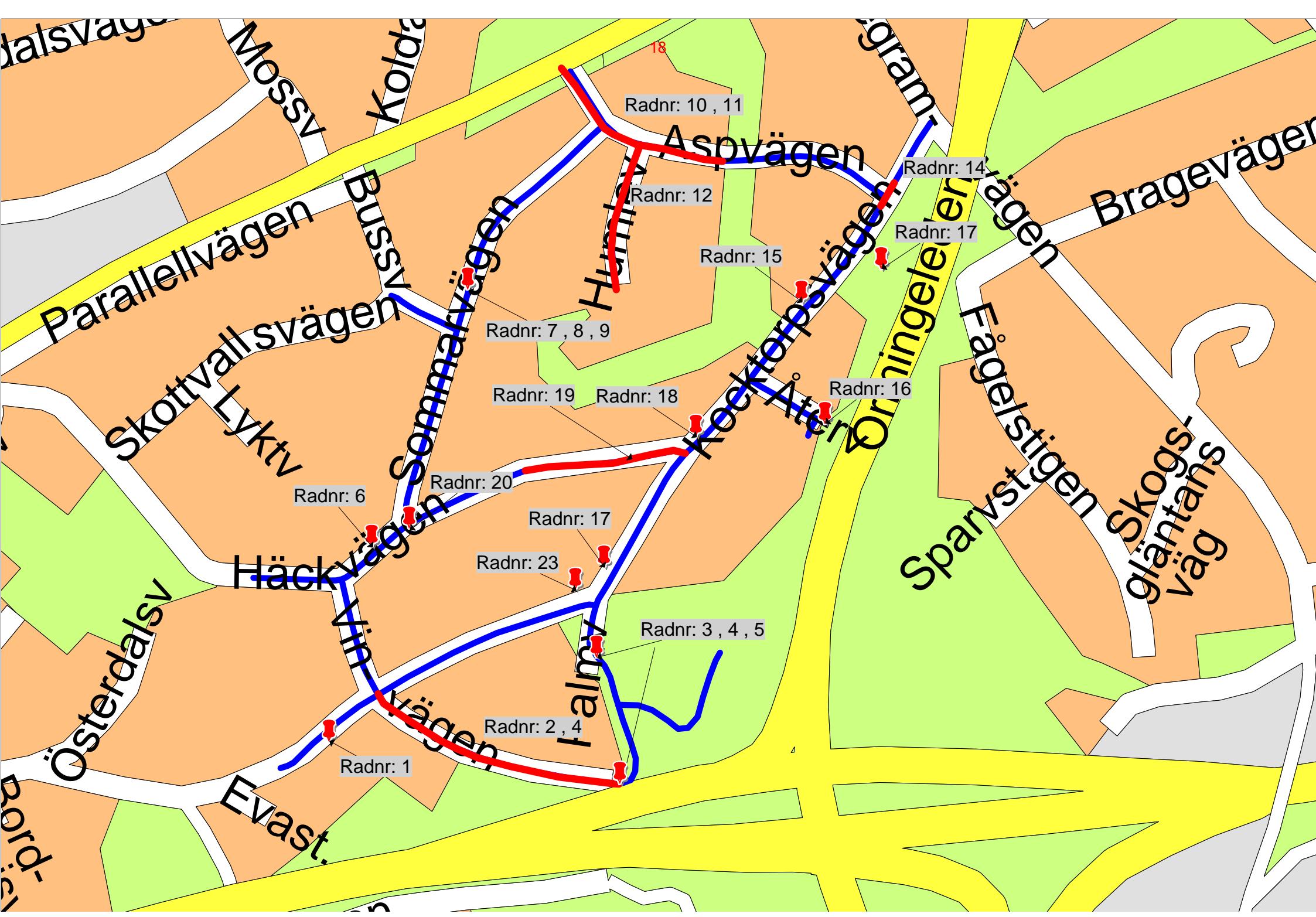
*Kostnad iÖ= Åtgärderna skall utföras av föreningen innan övertagande, åtgärder kan överlätas på nacka kommun mot ersättning av verkliga kostnader.

*Kostnad 5år= Åtgärderna utförs av nacka kommun inom 5 år och skall ersättas av föreningen för att övertagande skall ske.

*Radnummer= Kartan illustrerar läget för varje rad med ett eller flera punktobjekt, omfattningen visas i text i detta dokument förutom sträckor som är föremål för ny beläggning där visas även utsträckningen i kartan

Radnummer*	Längdmätning/sträcka	Åtgärdsbehov	Åtgärdsbehov		Anmärkning	Tot.summa:		
			iÖ	Kostnad iÖ*	>5 år	Kostnad 5år*		
1	Kocktorpsvägen 50			0 kr		0 kr	Fastighetsägare har anordning i gatumark, kommunen kommer vid behov be fastighetsägaren flytta sin anläggning.	0 kr
2	Vinvägen , från Kocktorpsv.	Slyröjning	2 000 kr	Beläggning	115 000 kr		Slyröjning ta bort träd vid "vändplan" samt inom 5 år omläggning av topp samt viss schakt i vägkroppen.	117 000 kr
3	Grusväg mellan Vinv.- Palmv.		33 400 kr			0 kr	Stäng igen denna väg för genomfart för bilar. Bommar föreslår vägenheten.	33 400 kr
4	Vinvägen		0 kr			0 kr	Vändplan om grusvägen tas bort kan krävas, utreds med avfall alternativ sopbilen för dispens att köra på grusvägen med nyckel till bom.	0 kr
5	Palmvägen	Dagvatten	6 400 kr			0 kr	Röja diken	6 400 kr
6	Häckvägen 15	Dagvatten	6 750 kr			0 kr	Byt trumma vid diket. Olika dim.	6 750 kr
7	Sommarvägen	Dagvatten	19 600 kr			0 kr	Se över diken och avrinning i hela backen upp till Bussv. (Kantsten vid infart 2.an ?)	19 600 kr
8	Sommarvägen 11 /Bussvägen	Slyröjning	2 000 kr			0 kr	Rensbrunn? Slyröjning diken	2 000 kr
9	Sommarvägen. Från nr: 15 B till Aspvägen	Dagvatten	12 800 kr			0 kr	Röjning i diken båda sidor.	12 800 kr
10	Aspvägen, mot Värmdövägen	Rötter	11 600 kr	Beläggning	90 000 kr	I korsningen gräv bort rötter bör samordnas med beläggning.		101 600 kr
11	Aspvägen 10-12	Dagvatten	25 600 kr	Beläggning	0 kr	Dränering/avrinning dagvatten, diken /trumma under infarter. Belägg. fram till nr: 5. Kostnad för beläggning ingår i rad 10.		25 600 kr
12	Humlevägen	Dagvatten	25 600 kr	Beläggning	70 000 kr	Beläggning och dagvattenavrinning ska ses över		95 600 kr
13	Aspvägen 5 och söder ut	Dagvatten	8 000 kr		0 kr	Rensning diken/siktröjning		8 000 kr
14	Kocktorpsvägen vid Aspvägen		0 kr	Beläggning	3 500 kr	Kraftig sättning.		3 500 kr
15	Kocktorpsvägen 73	Dagvatten	5 200 kr			0 kr	Trummor	5 200 kr
16	Återvägen	Annat	0 kr			0 kr	Mur vid vändplan. Vem äger den?	0 kr
17	Kocktorpsvägen	Slyröjning	17 150 kr			0 kr	Rensning stora diket.	17 150 kr
18	Kocktorpsvägen 69A	Dagvatten	20 800 kr			0 kr	Avvattnning utanför fastigheten. Dike? Trumma?	20 800 kr
19	Häckvägen. Kocktorpsv. - Sommarvägen 19		0 kr	Beläggning	80 000 kr			80 000 kr
20	18: Häckvägen 18	Dagvatten	2 600 kr		0 kr	Trumma vid infart? Se om den är övertäckt. Rensning av trädgårdsavfall som ligger i diken.		2 600 kr
21	Beläggning, generellt inom området		0 kr	Beläggning	0 kr	Omläggning aktuell i framtiden men endast ovan angivna sträckor bedöms aktuella inom 5 år		0 kr
22	Flyttbara "gummigupp" skall tas bort.	Annat	1 650 kr		0 kr	Om detta utförs av kommunen kommer guppen läggas på anvisad plats alternativt tillfalla kommunen mot avtransport.		1 650 kr
23	Kocktorpsvägen 63a	Dagvatten	7 800 kr		0 kr	Enligt uppgift från föreningen(2014-07-18) saknas även trumma här ej noterat i bes.protokoll.		7 800 kr
		Tot.summa:	208 950 kr	Tot.summa:	358 500 kr			567 450 kr

Gatunamn

Kåkторps
fastighetägarförening

Övrigt:

1 juli 2014:

Längdmätning/sträcka	Skada					Åtgärdsbehov			Anmärkning
(Nummer för foto.)	Potthål	Sprickor	Svacka	Avrinning	Annat	IÖ	>5 år	< 5 år	
Kocktorpsvägen 50					X				Fastighetsägare har anordning i gatumark
1: Vinvägen , från Kocktorpsv. Beläggning.		X			X	X Slyröjning	X beläggning		Slyröjning ta bort träd vid "vändplan"
Grusväg mellan Vinv.-Palmv.					X				Stäng igen denna väg för genomfart för bilar. Bommar?
Vinvägen					X	X ?			Vändplan om grusvägen tas bort.
Palmvägen					X	X			Röja diken
2: Häckvägen 15					X	X			Byt trumma vid diket. Olika dim.
Sommarvägen				X		X			Se över diken och avrinning i hela backen upp till Bussv. (Kantsten)

									vid infart 2.an ?)
3: Sommarvägen 11 /Bussvägen				X	X				Rensbrunn? Slyröjning diken
Sommarvägen. Från nr: 15 B till Aspvägen				X	X				Röjning i diken båda sidor.
Aspvägen, mot Värmdövägen Beläggning		X		X	X	X Rötter	X Belägg.		I korsningen gräv bort rötter.
4: Aspvägen 10-12 Beläggning		X	X	X		X	X Belägg.		Dränering/avrinning dagvatten, diken /trumma under infarter. Belägg. fram till nr: 5.
5: Humlevägen Beläggning			X	X		X Dagvatt.	X Belägg.		Beläggning och dagvattenavrinning ska ses över
6: Aspvägen 5 och söder ut					X	X			Rensning diken/siktröjning
Kocktorpsvägen vid Aspvägen			X						Kraftig sättning.
7: Kocktorpsvägen 73					X	X			Trummor?
Återvägen					X	X			Mur vid vändplan. Vem äger den?
Kocktorpsvägen				X		X			Rensning stora diket.
Kocktorpsvägen 69A				X		X			Avvattnning utanför fastigheten. Dike? Trumma?
Häckvägen. Kocktorpsv. – Sommarvägen 19 Beläggning		X	X				X Belägg		
18: Häckvägen 18				X		X			Trumma vid infart? Se om den är övertäckt. Rensning av trädgårdsavfall som

									ligger i diken.
Beläggning , generellt inom området utom 5 angivna sträckor.		X	X					X	
Flyttbara "gummigupp" skall tas bort.						X			

Deltagare: Henrik Asp, Nacka kommun

Marie Svensson, Nacka kommun

Kristina Sollerman, Kåktorps fastighetsägareförening

Lars-Göran Fransson, Kåktorps fastighetsägareförening

Mikael Lidén, Kåktorps fastighetsägareförening

Bilder (nummer på bild motsvarar nummer i protokoll):

1: Vinvägen

2 Häckvägen 15

3: Sommarvägen 11/ Bussvägen

4: Aspvägen 10-12

5: Humlevägen

6: Aspvägen

7: Kocktorpsvägen 73

§ 186

Dnr KFKS 2014/658-256

Omreglering av tomträttsavgäld för fastigheten Älta 37:37, Storkällans väg 8, Älta

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fattar följande beslut:

1. Kommunfullmäktige fastställer tomträttsavgälden för fastigheten Älta 37:37 till 51 000 kr/ år att gälla fr.o.m den 1 januari 2016 och under kommande 10-årsperiod.
2. Kommunfullmäktige beslutar erbjuda tomträttshavaren friköpa tomträdden för 1 270 000 kr. Detta pris förutsätter att framställan om friköp görs före omregleringstidpunkten och att köpekontrakt har undertecknats av tomträttshavaren senast tre månader efter nämnda tidpunkt.

Ärende

Fastigheten Älta 37:37, Storkällans väg 8, Älta, är uppläten med tomträtt sedan 1976. Omregleringstidpunkten är 1 januari 2016. Tomträttsavgälden föreslås för fastigheten Älta 37:37 att höjas från 25 500 kr/är till 51 000 kr/är. Tomträttshavaren föreslås erbjudas att friköpa tomträdden för 1 270 000 kr.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 16 september 2014 § 185

Mark- och exploateringsenhetens tjänsteskrivelse den 4 september 2014

Bilaga 1 Karta

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 16 september 2014 § 185

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fattar följande beslut:

1. Kommunfullmäktige fastställer tomträttsavgälden för fastigheten Älta 37:37 till 51 000 kr/ år att gälla fr.o.m den 1 januari 2016 och under kommande 10-årsperiod.
2. Kommunfullmäktige beslutar erbjuda tomträttshavaren friköpa tomträdden för 1 270 000 kr. Detta pris förutsätter att framställan om friköp görs före omregleringstidpunkten och att köpekontrakt har undertecknats av tomträttshavaren senast tre månader efter nämnda tidpunkt.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

6 oktober 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen**Yrkanden**

Mats Gerdau (M) yrkade bifall till stadsutvecklingsutskottets förslag.

Rolf Wasteson (V) yrkade, med instämmande av Khashayar Farmanbar (S), bifall till punkt 1 och avslag på punkt 2.

Beslutsgång

Kommunstyrelsen beslutade i enlighet med Mats Gerdaus och Rolf Wastesons yrkande gällande punkt 1.

Med avslag på Rolf Wastesons yrkande gällande punkt 2 beslutade kommunstyrelsen i enlighet med Mats Gerdaus yrkande.

Reservationer

Rolf Wasteson (V) reserverade sig mot beslutet och ingav följande.

"Vänsterpartiet har konsekvent motsatt sig att den kommunala marken inom verksamhetsområdena i Nacka säljs ut. Genom tomrätten har kommunen en rädighet över marken som man förlorar om, den säjs. Detta kan vara viktigt på lång sikt när behov av mark ser annorlunda ut och kommunen kan ha ett behov av marken för andra ändamål, t ex bostäder. Därför motsätter vi oss att beslutet innehåller en klausul om att tomrättsinnehavaren erbjuds att köpa fastigheten."

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Omreglering av tomträtsavgäld för fastigheten Älta 37:37, Storkällans väg 8, Älta

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fattar följande beslut:

1. Kommunfullmäktige fastställer tomträtsavgälden för fastigheten Älta 37:37 till 51 000 kr/ år att gälla fr.o.m den 1 januari 2016 och under kommande 10-årsperiod.
2. Kommunfullmäktige beslutar erbjuda tomträttshavaren friköpa tomrätten för 1 270 000 kr. Detta pris förutsätter att framställan om friköp görs före omregleringstidpunkten och att köpekontrakt har undertecknats av tomträttshavaren senast tre månader efter nämnda tidpunkt.

Sammanfattning

Fastigheten Älta 37:37, Storkällans väg 8, Älta, är upplåten med tomrätt sedan 1976. Omregleringstidpunkten är 1 januari 2016. Tomträtsavgälden föreslås för fastigheten Älta 37:37 att höjas från 25 500 kr/år till 51 000 kr/år. Tomträttshavaren föreslås erbjudas att friköpa tomrätten för 1 270 000 kr.

Ärendet

Fastigheten Älta 37:37, Storkällans väg 8, Älta, är upplåten med tomrätt sedan 1 januari 1976. Fastigheten är ca 1200 kvm stor och belägen vid Storkällans väg i det gamla industriområdet nordväst om Ältabergs verksamhetsområde. Tomrätten innehålls av KV Fastighet AB.

Tomrätten har idag en avgäld på 25 500 kr/år. Avgäldsperiodernas längd är 10 år och den innevarande perioden löper ut den 31 december 2015.

Markvärde, som underlag för ny avgäld, har bedömts utifrån de försäljningar som gjorts i Ältabergs verksamhetsområde och en jämförelse har även gjorts med försäljningar i

Kummelbergets industriområde. Försäljningar av grovplanerade industritoromter i Älatabergs verksamhetsområde har skett på prisnivån 1300 till 1400 kr/kvm tomtarea (TA). Den aktuella tomträdden har ej varit grovplanerad vid upplåtelse. Därmed bedöms markvärdet till 1300 kr/kvm TA. Tomrätsavgården ska motsvara 3,25 % av markvärdet, vilket ger en ny avgåld på 51 000 kr/år.

Tomrätsinnehavaren har framställt önskemål om friköp av tomträdden i samband med omreglering.

Vid de senaste omregleringarna för industritorområdena har fullmäktige beslutat att erbjuda friköp till ett pris som är ca 80 % av det bedömda markvärdet.

I linje med detta föreslår mark- och exploateringsenheten att tomrättshavaren erbjuds att friköpa tomträdden för 1040 kr/kvm x 1218 kvm = 1 270 000 kr (avrundat). Detta pris förutsätter att framställan om friköp görs före omregleringstidpunkten och att köpekontrakt har undertecknats av tomrättshavaren senast tre månader efter nämnda tidpunkt.

Dialog har förts med tomrätsinnehavaren.

Bilagor

Bilaga 1 Karta

Tomas Vesterlin
Tf Markchef

Inesa Lukonina
Markingenjör

Älta industriområde i Älta

6 oktober 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

§ 194

Dnr KFKS 2014/344-513

Strategi för cykelsatsning i Nacka

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige anta "Strategi för cykelsatsningar i Nacka".

Ärende

Syftet med ett nytt styrdokument om cykelsatsningar i Nacka är att de satsningar och utbyggnader som görs för cykel i Nacka kommun ska ges förutsättningar att ske på ett effektivt och prioriterat sätt. Målet med den cykelstrategi som nu föreslås är att det ska bli enklare, snabbare och säkrare att cykla och kombinera resanden med cykel och kollektivtrafik. Målet är även att andelen cyklister ska öka under alla delar av året.

Förslaget till styrdokument är identiskt med det dokument som tekniska nämnden har föreslagit, men som nämnden har benämnt cykelplan. Utifrån vad kommunstyrelsen har lagt fast om styrdokuments benämningar och innehåll, är innehållet i detta dokument en strategi, inte en plan.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 16 september 2014 § 187

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 8 september 2014

Bilaga 1: Cykelstrategi 2014

Bilaga 2: Samrådsredogörelse

Bilaga 3: Tekniska nämnden 26 augusti 2014 § 133

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 16 september 2014 § 187

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige anta "Strategi för cykelsatsningar i Nacka".

Beslut i tekniska nämnden den 26 augusti 2014 § 133

1. Tekniska nämnden beslutade att justera förslag till cykelplanen enligt bilaga 1 efter KSSU:s yttrande.
2. Tekniska nämnden föreslog kommunfullmäktige att anta reviderat förslag till Cykelplan 2014.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

6 oktober 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Yrkanden

Jan-Eric Jansson (KD) yrkade, med instämmande av Hans Peters (C), Tobias Nässén (M) och Stefan Saläng (FP), bifall till stadsutvecklingsutskottets förslag.

Beslutsgång

Kommunstyrelsen beslutade i enlighet med Jan-Eric Janssons yrkande.

Protokollsanteckningar

Sidney Holm (MP) lät anteckna följande.

"Inom SATSA II Regional cykelstrategi har länets aktörer tillsammans tagit fram en regional cykelplan. Nästan alla Stockholmskommuner har med utgångspunkt från den regionala cykelplanen tagit fram egna lokala cykelplaner. Nacka kommun väljer nu att sänka ambitionsnivån och istället för en cykelplan nöja sig ett strategidokument.

Strategidokument i all ära men Miljöpartiet anser att kommunen måste fram en konkret plan över när, var, hur cykelsatsningarna ska ske i Nacka."

- - - - -

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

Strategi för cykelsatsning i Nacka

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige anta ”Strategi för cykelsatsningar i Nacka”.

Sammanfattning

Syftet med ett nytt styrdokument om cykelsatsningar i Nacka är att de satsningar och utbyggnader som görs för cykel i Nacka kommun ska ges förutsättningar att ske på ett effektivt och prioriterat sätt. Målet med den cykelstrategi som nu föreslås är att det ska bli enklare, snabbare och säkrare att cykla och kombinera resandet med cykel och kollektivtrafik. Målet är även att andelen cyklister ska öka under alla delar av året.

Stadsledningskontorets förslag till styrdokument är identiskt med det dokument som tekniska nämnden har föreslagit, men som nämnden har benämnt cykelplan. Utifrån vad kommunstyrelsen har lagt fast om styrdokuments benämningar och innehåll, är innehållet i detta dokument en strategi, inte en plan.

Ärendet

Den föreslagna strategin för cykelsatsningar i Nacka behandlar principer för arbete kring detaljutformning, drift och underhåll, cykelparkeringar och cykelvägvisning. Strategin tar även upp frågor kring kommunikation och beteendepåverkan samt behovet av tydligare mätning och uppföljning av cykeltrafiken. Den innehåller även en åtgärdsplan där nyanläggning och förbättring av cykelvägnätet föreslås. Åtgärdsplanen inrymmer också förbättringsåtgärder för drift och underhåll, cykelparkeringar, cykelvägvisning och kommunikationsinsatser.

Detta förslag till styrdokument har arbetats fram under 2013 och tekniska nämnden beslöt vid sitt sammanträde den 17 december 2013 att skicka ut det nämnden benämnde som cykelplanen på remiss. Remissiden pågick mellan 19 december 2013 till 28 februari 2014. Totalt inkom 39 yttranden från nämnder, myndigheter, organisationer, intresseföreningar och allmänhet, se bilaga 2, samrådsredogörelse, för fullständig summering.

Efter inkomna yttranden har justeringar i styrdokumentet gjorts. En av de största förändringarna är ett nytt kapitel om stadsplaneringens betydelse för att skapa trygga och attraktiva cykelvägar. En annan betydelsefull ändring är att styrdokumentet på ett tydligare sätt behandlar kombinationsresor mellan cykel och kollektivtrafik. Mindre justeringar har även gjorts i åtgärdsplanen där nya länkar har tillkommit och omprioriteringar gjorts mellan de olika åtgärdsförslagen.

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott framförde i sitt yttrande frågor kring benämningen på styrdokumentet. Oavsett om ”cykelplan” hör till de vedertagna så skickar det fel signaler om vad styrdokumentet syftar till som ingående del i styrningen av Nacka kommunens verksamhet. Till sitt innehåll är detta styrdokument en strategi, utifrån kommunstyrelsens beslut om benämning på olika styrdokument. Detta tydliggörs också av tekniska nämndens förslag att dokumentet ska ha en underrubrik som är ”strategi för cykelsatsning”. Shakespeare må ha sagt att en ros doftar lika gott vilket namn den än har men det gäller inte för styrdokument. Benämningen signalerar vilken typ av innehåll man ska förvänta sig och också vilka beteenden och skeenden som den styr. Ett dokument som ska fungera som en strategi ska inte hetta plan. Det leder fel i styrningen. Med avvikelse från tekniska nämndens beslut den 26 augusti 2014, § 133, föreslår stadsledningskontoret därför att detta styrdokument benämns efter sitt innehåll, ett innehåll som tekniska nämnden manifesterat genom sitt förslag till underrubrik. Utskottets synpunkter i övrigt är beaktade i tekniska nämndens förslag.

Det här innehåller strategin

Mål, syfte och fokus

Målet med cykelstrategin är att

- det ska bli enklare, snabbare och säkrare att cykla i Nacka
- kopplingen mellan cykel och kollektivtrafik ska förbättras
- andelen cyklister ska öka under alla delar av året

Cykelstrategin har ett övergripande syfte formulerat som att

- ”de satsningar och utbyggnader som görs för cykel i Nacka kommun ska ske på ett effektivt och prioriterat sätt”.

Vidare ska cykelstrategin

- ”fungera som underlag för planering, planläggning och utformning av det fysiska rummet och även som underlag och planering av drift och underhåll samt kommunikation.”

Cykelstrategin en innehåller förslag på

- fysiska cykelåtgärder
- grundläggande principer för bland annat detaljutformning, cykelparkeringar, vägvisning och underhåll

Sammantaget ska den fungera som underlag för budget- och verksamhetsplanering.

Fokus ligger på resor till och från arbetsplatser och skolor; väljer fler cykel kan onödiga bilresor undvikas och kollektivtrafiken avlastas.

Tre kategorier cykelvägar

För att uppnå syfte och mål med cykelstrategin delas cykelvägarna in i tre kategorier, baserade på en genomförd inventering som knyter an till den regionala cykelplanen;

- regionala cykelsträck
- huvudcykelnät
- lokalcykelnät

Kopplingen inom och mellan kommundelar, lokalisering av kommunelscentra, kollektivtrafikpunkter, skolor, arbetsplatser och idrottsplatser har varit viktiga delar i klassificeringen. Inventeringen har genomförts även på sträckor där det saknas cykelväg/bana men där det bedöms finnas en stor potential att öka antalet resor med cykel.

Cykelstrategin redovisar fyra regionala cykelsträck i Nacka; Värmdöstråket, Ältastråket, Saltsjöbadsstråket och Tyresöstråket. Ett regionalt cykelstråk ska ha högre standard och stora krav på framkomlighet och trafiksäkerhet. En fart av 30 kilometer i timmen ska vara möjlig på de minst 4,3 meter breda sträken. De ska vara enhetliga genom länet.

Huvudcykelnätet binder ihop olika delar inom kommunen och är länkar både till kollektivtrafik och till de regionala sträken.

Lokalcykelnät är precis vad det låter som; cykelvägar inom bostadsområden, skolbarnsvägar och länkar till de två större formerna av stråk. Utformningen följer vad som är möjligt på platsen.

Cykelstrategin definierar vad som krävs för vart och ett av typerna av stråk och anger därmed vad medborgarna och andra som tar sig fram med cykel genom kommunen, ska kunna förvänta sig i form av standard och utformning. Strategin framhåller att parkeringar är en viktig del av cykelinfrastrukturen. Stöldsäkerhet, närhet till målet, väderskydd, kapacitet och trygghet anges som viktiga aspekter. Kombinationen cykla/åka kollektivt ska underlättas.

Även vägvisningen är en viktig del i cyklandet, som anges att den ska vara kontinuerlig, tydlig, lätförståelig och av god standard.

Drift och underhåll

Cykelstrategin innehåller även ambitionsnivåer för drift och underhåll, vintertid och sommartid i form av riktlinjer. Den anger att tillsyn ska ske var fjortonde dag på de regionala cykelsträken för att säkerställa en god standard. Det övriga sträkformerna får en tillsyn som anpassas efter behov.

Ekonomiska konsekvenser

Varje enskilt åtgärdsobjekt kommer att gå upp som ett enskilt investeringsprojekt för beslut. Realiseras alla delar i cykelstrategin uppskattas den totala kostnaden till 280 miljoner kronor. Kostnader för nyanläggningar och förbättringsåtgärder i cykelvägnätet uppskattas till ca 220 mnkr och resterande ca 60 mnkr miljoner är beräknade för utrustning för förbättrad drift och underhåll, fler cykelparkeringsplatser, förbättrad cykelvägvisning, uppföljning och mätning av cykeltrafiken samt kommunikationsåtgärder inom cykelområdet.

Målaret för cykelstrategin är 2030 vilket skulle innebära en investering motsvarande 16,5 miljoner kronor per år. Det föreligger osäkerhet kring kostnadsbedömningarna då åtgärdsförslagen inte är detaljstuderade och att kostnaderna är beräknade från schablonvärden.

Bilagor

Bilaga 1: Cykelstrategi 2014

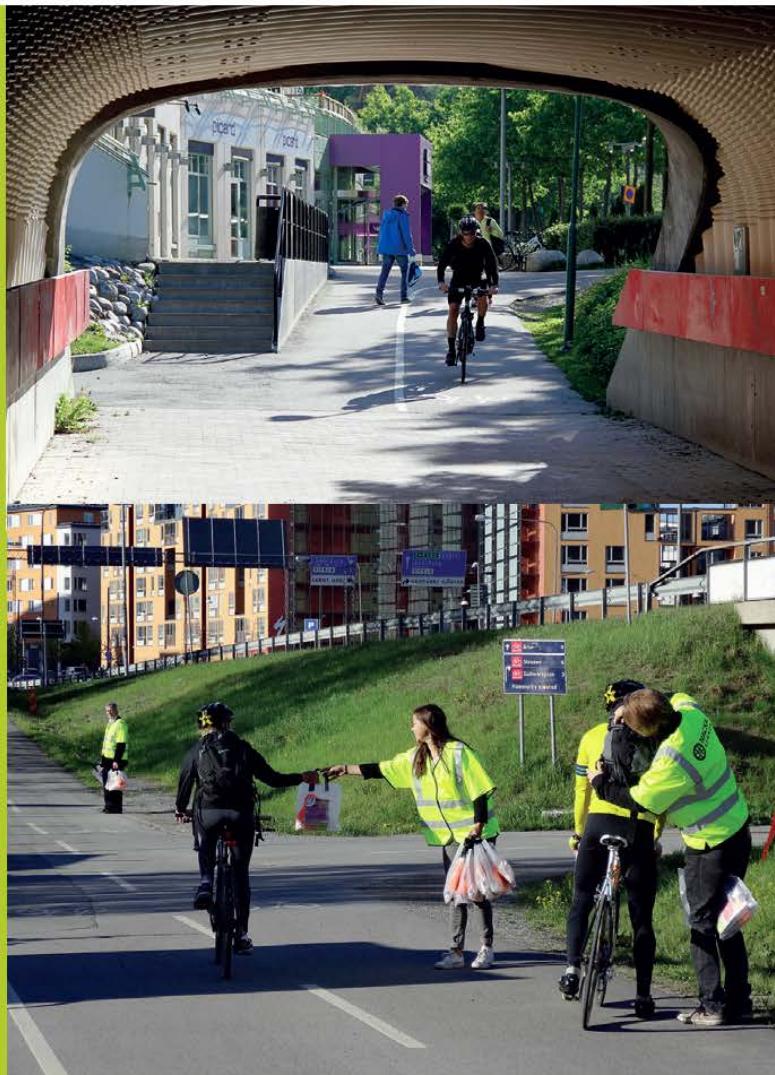
Bilaga 2: Samrådsredogörelse

Bilaga 3: Protokollsutdrag TN § 133, 2014-08-26

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Dag Björklund
Teknisk direktör

STRATEGI FÖR CYKELSATSNINGAR I NACKA

1. INLEDNING

Stockholmsregionen växer ständigt och befolkningsprognoserna visar att vi kommer att växa med cirka 400 000 invånare fram till 2030¹. I takt med att regionen växer utsätts transportsystemet för allt hårdare påfrestningar. I rusningstrafik är det idag redan trångt och trafikanter har i många fall svårt att beräkna sin restid. Från nationell nivå ner till regional och kommunal nivå finns ambitionen att andelen bilresor ska minska och öka andelen hållbara transportsätt såsom kollektivtrafik och cykel.

I Nacka planeras ett stort antal nya bostadsområden och arbetsplatser. Befolkningen beräknas öka med cirka 38 000 invånare fram till 2030. Den största ökningen kommer att ske på västra Sicklaön. Infrastrukturen har en central roll för utvecklingen där ett effektivt och klimatanpassat transportsystem är nödvändigt för att skapa ett hållbart samhälle. Cykeln som transportmedel har en given plats i ett hållbart transportsystem och en del i en hållbar framtid i Nacka.

Att cykla till jobb och skola eller på fritiden är ofta ett effektivt sätt att resa. Det är smidigt, enkelt, miljövänligt, billigt, bra för folkhälsan och bidrar till en mer hållbar miljö. Cykeln kräver lite

utrymme och är ett pålitligt färdmedel där resan tar ungefärlig lång tid varje dag och där det ofta går att parkera nära sin målpunkt.

Det är samhällsekonomiskt lönsamt att satsa på cykelinvesteringar. Studier visar att satsningar på cykel har höga nyttekostnadskvoter, framför allt i jämförelse med andra satsningar i infrastrukturen. Varje investerad krona ger med andra ord mer tillbaka i form av vinster i trafiksäkerhet, miljö, kortare restider och förbättrad hälsa. Det finns därför många fördelar med cykling, både för den enskilde och för samhället i stort.

Under de senaste åren har andelen cyklister ökat, både i kommunen och i regionen i stort. En positiv trend, men för att bibehålla trenden är det av vikt att det finns ett sammahängande och utbyggt cykelvägnät som är attraktivt, har hög framkomlighet, trafiksäkerhet och tillgänglighet.

2. BAKGRUND

I Nacka kommuns översiktsplan från 2012 är det övergripande målet *Ett hållbart Nacka*². En av utmaningarna och målområdena som pekas ut i översiktsplanen är att skapa ett komplett och klimatanpassat transportsystem. Målet är att trafiksystemet ska vara utformat så att andelen resor till fots eller med cykel ökar. Att ta fram en cykelplan anges som ett led i detta målarbete.

Resor med cykel ska utgöra minst 20 procent av alla huvudresor i stockholmsregionen år 2030. Det är målbilden för det förslag till *Regional cykelplan för Stockholms län 2014-2030* som tagits fram i ett samverkansprojekt mellan Trafikverket, Stockholms läns landsting, Länsstyrelsen i Stockholms län och länets kommuner³. Planen ger en rad förslag till åtgärder för hur den regionala infrastrukturen för cykel ska byggas ut på ett enhetligt sätt och skapa framkomliga, gena, säkra och trygga cykelstråk för arbetspendling i hela länet. I planen pekas regionala cykelstråk ut som är av särskild vikt för arbetspendling.

På nationell nivå är den senaste cykelstrategin från år 2000 och här pekas två övergripande mål ut; att cykeltrafikens andel ska öka och att det ska bli säkrare att cykla. I regeringens senaste infrastrukturproposition 2012/13:25 görs bedömningen att ”*åtgärder för ökad och säker cykling har potential att bidra till utvecklingen av ett effektivt och långsiktigt hållbart transportsystem*”. Vidare anges att andelen korta resor med cykel bör öka och att kombinationsresor med cykel och kollektivtrafik bör underlättas.

¹ RUFS 2010

² Översiktsplan för Nacka kommun. Hållbar framtid i Nacka (2012).

³ Tillväxt miljö- och regionplanering och Landstingets trafikförvaltning (SLL), Trafikverket Region Stockholm, Länsstyrelsen i Stockholms län (2013). *Regional cykelplan för Stockholms län 2014-2030*. Remissversion 2013-03-25.

3. SYFTE OCH MÅL

Syftet med strategin är att de satsningar och utbyggnader som görs för cykel i Nacka kommun ska ske på ett effektivt och prioriterat sätt. Cykelstrategin ska fungera som underlag för planering, planläggning och utformning av det fysiska rummet och även som underlag och planering av drift och underhåll samt kommunikation. Dels innehåller strategin förslag på fysiska cykelätgärder och dels grundläggande principer för bland annat detaljutformning, cykelparkeringar, vägvisning och underhåll. Strategin ska även fungera som underlag för budget- och verksamhetsplanering.

Målet med cykelstrategin är att det ska bli enklare, snabbare och säkrare att cykla i Nacka. Kopplingen mellan cykel och kollektivtrafik ska förbättras och andelen cyklister ska öka under alla delar av året.

Cykelstrategin behandlar olika typer av cykling men fokus ligger på resor till och från arbetsplatser och skolor. Potentialen att förändra resebeteendet för dessa är stort då dessa resor görs frekvent och är i många fall tillräckligt korta för att göras med cykel. Väljer fler cykeln kan onödiga bilresor undvikas och kollektivtrafiken avlastas.

Cykelparkering Telegramvägen.

4. CYKELN I NACKA IDAG

Nacka har med sitt geografiska läge goda förutsättningar för att cykelpendlingen ska utgöra en hög andel av den totala arbetspendlingen. Av Nackas 41 000 förvärvsarbetare arbetar 15 400 i Stockholms innerstad, 4 300 i söderort och 12 800 inom kommunen. Det finns idag cirka 29 000 arbetsplatser i kommunen och av dessa förvärvsarbetare bor 12 800 i Nacka, 4 200 i söderort, 3 000 i innerstaden och 2 100 i Värmdö. Totalt pendlar 28 000 ut från kommunen, 16 000 in till kommunen och 12 800 inom kommunen⁴. Av det totala antalet pendlingsresor sker alltså de flesta resor inom kommunen eller till och från närliggande kommuner.

En Stockholmscyklist arbetspendlar i genomsnitt 9 kilometer enkel väg men många pendlar betydligt längre. Det maximala pendlingsavståndet som bedömts vara rimligt för cyklister är 20 kilometer enkel väg, vilket motsvarar en restid på 45-60 minuter med en hastighet på 20-25 kilometer i timmen⁵. Avståndet till Stockholms innerstad dit merparten av antalet arbetspendlingar sker ligger således inom ett rimligt avstånd från de flesta delar av Nacka (se tabell). Avståndet till närmsta större kollektivtrafikplats är emellertid sällan långt vilket gör att kombinationsresor med cykel och kollektivtrafik är ett attraktivt färdsätt för många av Nackas invånare.

AVSTÅND TILL DANVIKSBRON FRÅN:

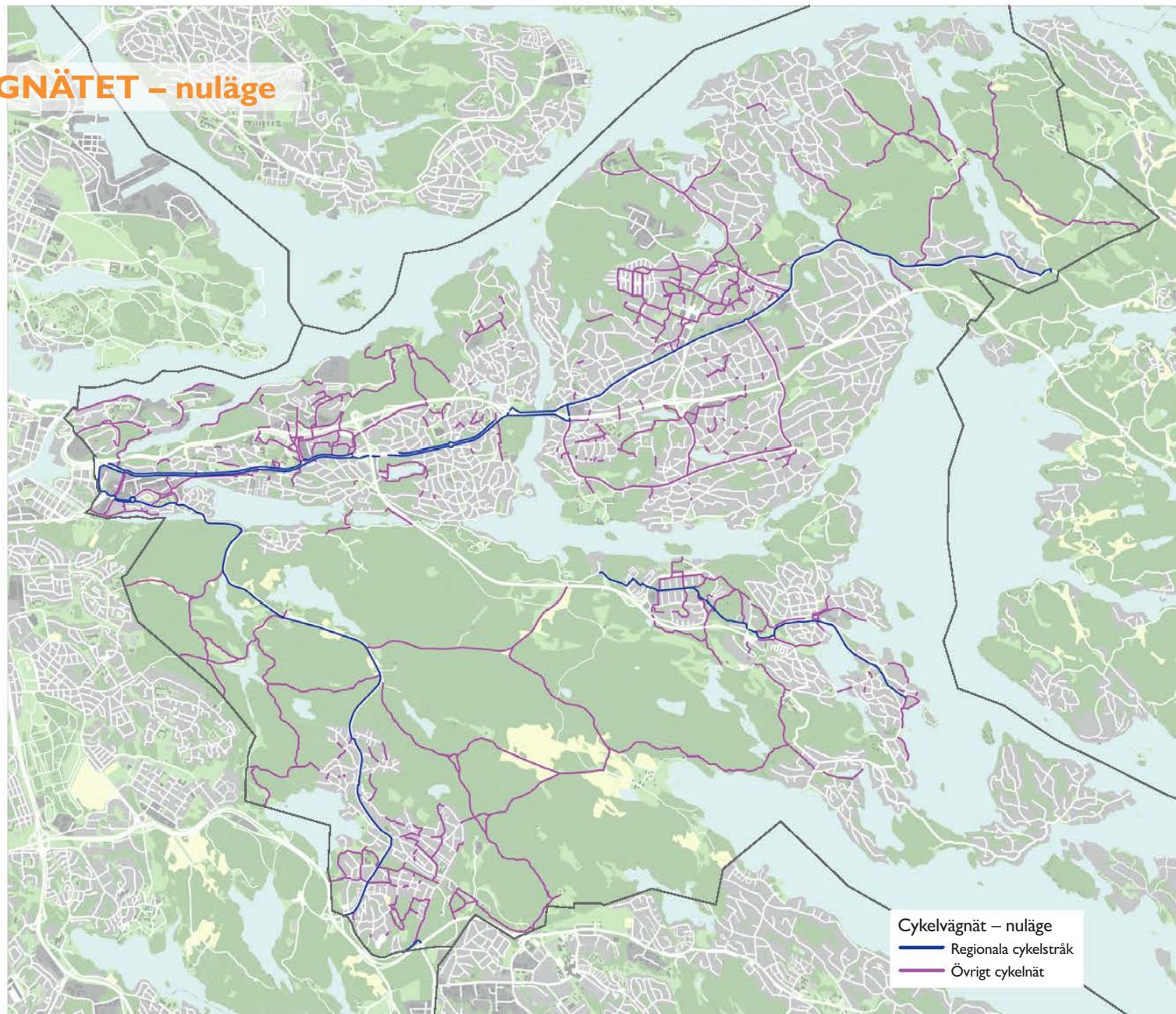
Slussen	2 km
Nacka Forum	4 km
Skurubron	7 km
Orminge centrum	10 km
Älta (Erstaviksvägen)	10 km
Fisksätra centrum	11 km
Saltsjöbadens station	15 km
Värmdövägen, Insjön	15,5 km

Gena, säkra, bekväma cykelvägar med hög framkomlighet är en förutsättning för att cykeln ska vara ett attraktivt färdmedel och en förutsättning för att andelen resor med cykel ska kunna öka. I Nacka går det att nå stora delar av kommunen på separerade cykelbanor och cykelvägar. Det finns dock flera saknade länkar där det saknas separerad infrastruktur för cykel. Exempelvis saknas separata cykelvägar till och från Saltsjöbaden och därtill är cykelvägnätet i denna kommundel dåligt utbyggt. För att öka cykelns attraktivitet är det en viktig förutsättning att det finns ett sammanhängande och väl utbyggt cykelvägnät i hela kommunen.

⁴ Spolander, Krister (2012). *Underlag för regionalt cykelvägnät i Stockholms län. Pendlingsrelationer mellan bostäder och arbetsplatser*.

⁵ Tillväxt miljö- och regionplanering och Landstingets trafikförvaltning (SLL), Trafikverket Region Stockholm, Länsstyrelsen i Stockholms län (2013). *Regional cykelplan för Stockholms län 2014-2030. Remissversion 2013-03-25*.

CYKELVÄGNÄTET – nuläge

Cyklevägnätet i Nacka är av varierande standard. En del sträckor är väl utbyggda med tydliga bredder medan det på andra sträckor saknas bra infrastruktur. Ett genomgående problem är att en stor mängd av cykelinfrastrukturen är skapad under en tid då infrastrukturplaneringen var fokuserad på bilismen och det inte pendlades med cykel som det görs idag. Andelen som använder cykel för sin arbetsresa har ökat de senaste åren och likaså reslängden. Dagens cykelpendlings har högre hastighetsanspråk vilket ställer högre krav på utformningen av infrastrukturen.

Dagens cyklevägnät visar många gånger tydliga brister i detaljutformningen såsom felplacerade stolpar, träd, räcken, väderskydd, grindar och stenar. Andra vanliga problem är onödiga och svårcyklade sidoförskjutningar, kantstensöverkörningar, smala passager, avsaknad av vägmarkeringar och annan målning på cykelbanan. Avsaknaden och dåligt underhållna cykelparkeringar och bristfällig cykelvägvisning är ytterligare brister som är förekommande i Nacka. För att skapa ett attraktivt och sammanhållet transportnät är det viktigt att alla typer av brister längs cyklevägnätet ses över och åtgärdas.

I en undersökning från 2013 lyfter cyklister i Nacka fram drift och underhållsrelaterade frågor som en av de viktigare förbättringsåtgärderna. Bristfällig vinterväghållning, sandupptagning och siktsskymmende vegetation var några av de aspekter som lyftes fram. Andra förbättringsåtgärder som ansågs vara viktiga var olika typer av förhöjd standard av det befintliga cyklevägnätet. För trångt för att passera framförliggande cyklist, konflikt med gående och dåligt utformade korsningar och busshållplatser var några av bristerna som belystes.

Trafikmängd

Cykelräkningar har genomförts i Nacka genom åren men de saknas kontinuerlig statistik för att kunna se hur cyklingen har utvecklats. Statistik från andra närliggande kommuner visar emellertid att antalet cyklister i stort har ökat kraftigt de senaste åren. Räkningar från Stockholm stad visar exempelvis att antalet passager över det så kallade innerstadssnittet (tullarna till innerstaden) har ökat med 76 procent de senaste 10 åren⁶.

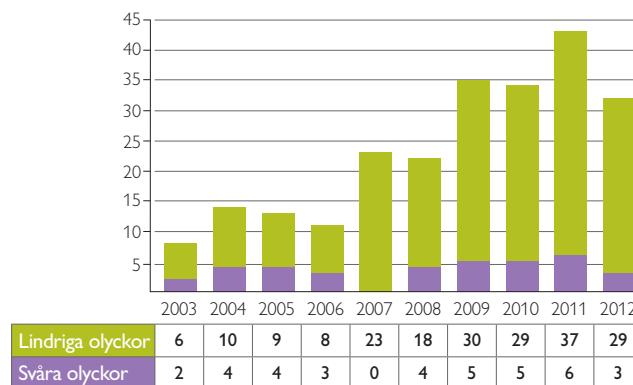
I Nacka finns sedan andra halvåret av 2013 två fasta mät punkter för cykel. Toppnoteringar från september månad visar cirka 4 300 cykelpassager/dygn vid kommungränsen mot Stockholm stad i tunneln under Sicklavägen och cirka 1 000 cykelpassager/dygn över Skurubron.

Trafiksäkerhet

Utgångspunkten i Nacka kommuns arbete med trafiksäkerhet är att ingen skall dödas eller skadas svårt i trafiken. Kommunen har ett ansvar att skapa en säker och förlåtande trafikmiljö, där olyckor inte ska leda till allvarliga skador eller dödsfall. Samtidigt har individen ett ansvar att följa regler och lagar och visa hänsyn i trafiken. Den viktigaste åtgärden för att minimera allvarhetsgraden bland olyckorna är att se till att motorfordonens hastighet är låg i de punkter eller längs med de sträckor där oskyddade trafikanter vistas.

De senaste tio åren mellan 2003-2012 har 237 trafikolyckor där cyklister varit inblandade registrerats i Nacka. Statistiken bygger på polis- och sjukhusrapporter som samlas i olycksdatabasen STRADA⁷. Det verkliga antalet olyckor är troligtvis större då många olyckor framför allt lindriga cykelolyckor varken kommer polisen eller sjukvården till kännedom.

CYKELOLYCKOR PER ÅR OCH SVÄRIGHETSGRAD I NACKA, 2003-2012

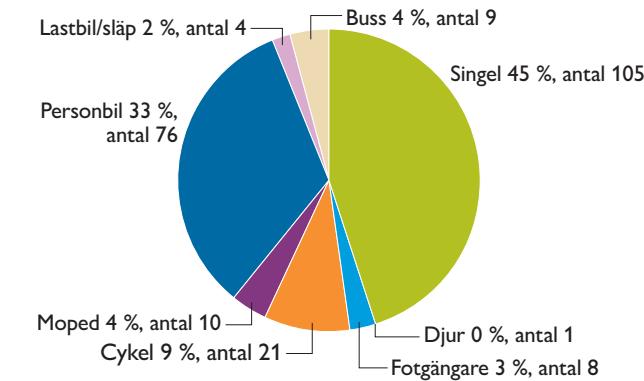

Statistiken visar en kraftig ökning av antalet cykelolyckor mellan 2003-2012. Denna trend är dock något missvisande och kan till stora delar förklaras av att sjukhusen i länet anslutit sig till inrapporteringssystemet först på senare år. Så sent som 2011 anslöt sig det sista sjukhuset i länet och därför är det i dagsläget svårt att dra några riktiga slutsatser om utvecklingen av olycksstatistiken för cyklister.

Singelolyckor är den vanligaste olyckstypen för cyklister. Cykeln är ett balansfordon vilket gör cyklister känsliga för ojämnheter och kraftiga inbromsningsar. Nationellt sett utgör singelolyckorna cirka 70 procent av antalet cykelolyckor. I Nacka är motsvarande siffra 45 procent. Samtidigt är andelen olyckor där cykel och personbil är inblandade betydligt större i Nacka än nationellt. Vad skillnaderna beror på är svårt att säga men det kan bero på att mer cykling sker i blandtrafik i Nacka, på bristfällig utformning vid korsningspunkter eller att det helt enkelt sker färre singelolyckor i Nacka än nationellt.

Cykelolyckorna i Nacka är geografiskt utspridda och det finns inget tydligt mönster där vissa platser eller sträckor är mer olycksdrabbade än andra.

CYKELOLYCKOR MELLAN OLika TRAFIKSLAG I NACKA, 2003-2012

⁶ Cykelplan Stockholm 2012.

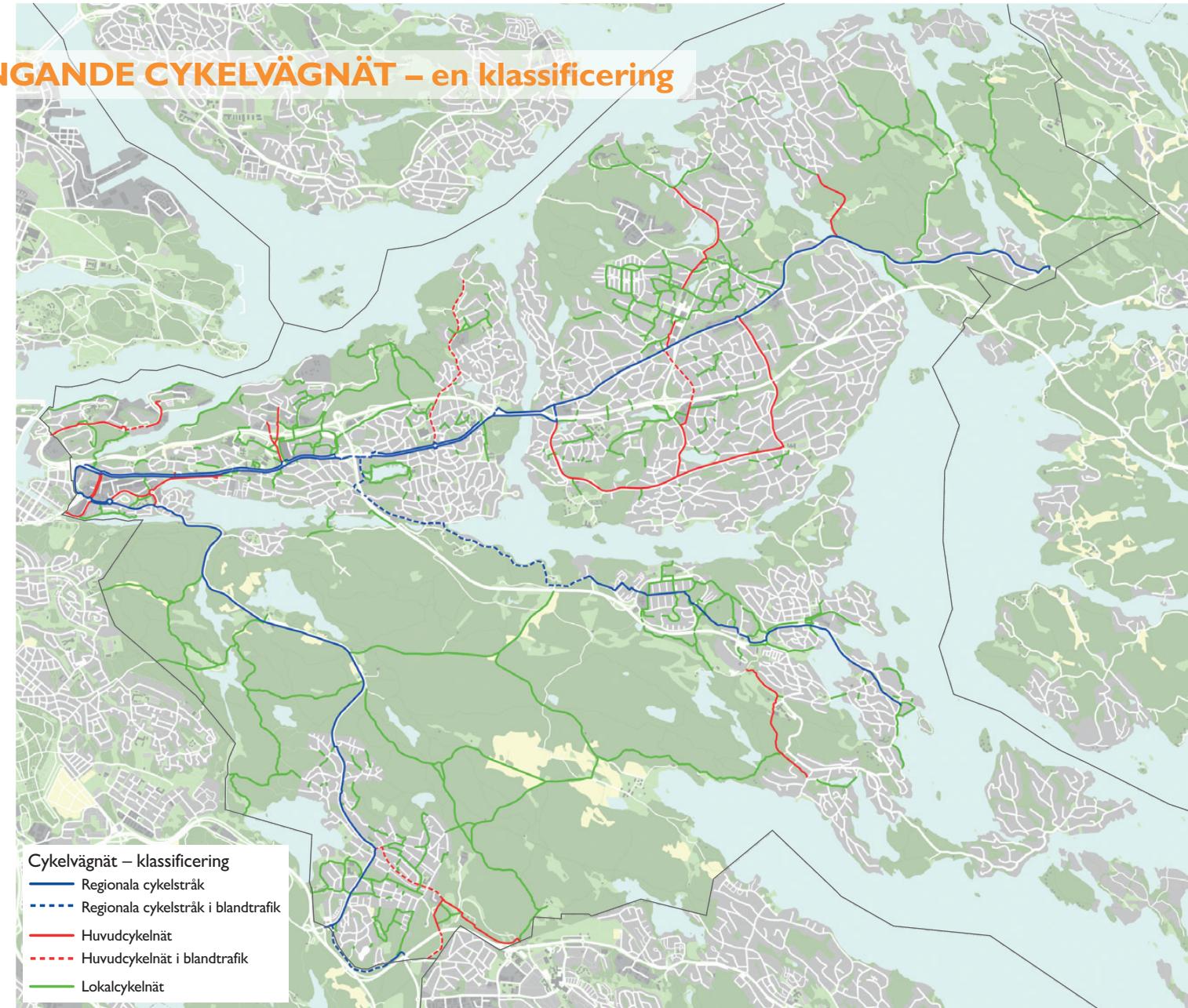
⁷ STRADA är ett nationellt informationssystem för data om skador och olyckor inom trafikområdet, administreras av Transportstyrelsen.

5. ETT SAMMANHÄNGANDE CYKELVÄGNÄT – en klassificering

För att cykeln ska vara ett konkurrenskraftigt alternativ krävs ett utbyggt och väl fungerande cykelvägnät. Idag saknas länkar i cykelnätet och den befintliga infrastrukturen har bitvis låg standard. Kapaciteten och bredden måste ökas och separering mellan cyklister och övriga trafikanter måste ske för att säkerställa god framkomlighet, trafiksäkerhet och trygghet (läs mer om detaljutformning i kapitel 6).

För att tydliggöra vilken typ av insatser i cykelinfrastrukturen som behövs och var dessa insatser ska göras och prioriteras har cykelvägnätet delats in i tre kategorier; regionala cykelstråk, huvudcykelnät och lokalcykelnät (illustreras i karta).

Till grund för klassificeringen av cykelvägnätet ligger en inventering och analys av det befintliga nätet. Detta har även genomförts på sträckor där det idag saknas cykelvägar/banor men där potentialen för ett ökat antal cykelresor bedömts vara stort. Koppling inom och mellan kommundelar samt lokalisering av kommuncentra, kollektivtrafikknutpunkter, skolor, arbetsplatser och idrottsplatser har varit viktiga delar i klassificeringen av cykelvägnätet.

Regionala cykelstråk

I Nacka finns fyra utpekade regionala cykelstråk. Stråken är en del av den regionala cykelplanen och är av särskild betydelse för arbetspendling. Ansatsen är att dessa stråk ska ha en högre standard än det övriga cykelvägnätet och stora krav ställs på framkomlighet och trafiksäkerhet. Utformningen ska medföra att en hastighet på 30 kilometer i timmen ska kunna hållas (läs mer om detaljutformning i kapitel 6). Längs de regionala stråken ställs även högre krav på drift och underhållsinsatser.

De regionala cykelstråken ska vara ett övergripande nät för alla typer av cyklister. God standard och tilltagna bredder ska möjliggöra cykling i olika hastigheter där samtliga trafikanter känner sig trygga och säkra. Stråken ska fungera för cykling mellan kommunens olika delar och för resor till och från angränsande kommuner. De regionala stråken är alltså inte bara betydelsefulla för Nackas invånare utan även för cykelpendlare från andra kommuner. Det är av vikt att stråken är gena och därför följer de ofta de större vägarna.

De regionala stråken har idag blandad standard. *Värmdöstråket* (Slussen-Gustavsberg) och *Ältastråket* (Sickla-Älta) är till stora delar utbyggda men standarden är varierande. Kraftfulla åtgärder krävs för att dessa stråk ska spegla den standardnivå som föreslås i den regionala cykelplanen. *Saltsjöbadsstråket* (Centrala Nacka – Saltsjöbaden) går idag i blandtrafik och saknar till stora delar separat cykelinfrastruktur. Den del av *Tyresöstråket* som går igenom Nacka längs med Ältabergsvägen saknar även den separerad cykelinfrastruktur. Längs dessa två sistnämnda stråk behövs således än större insatser för att uppnå önskvärd standard.

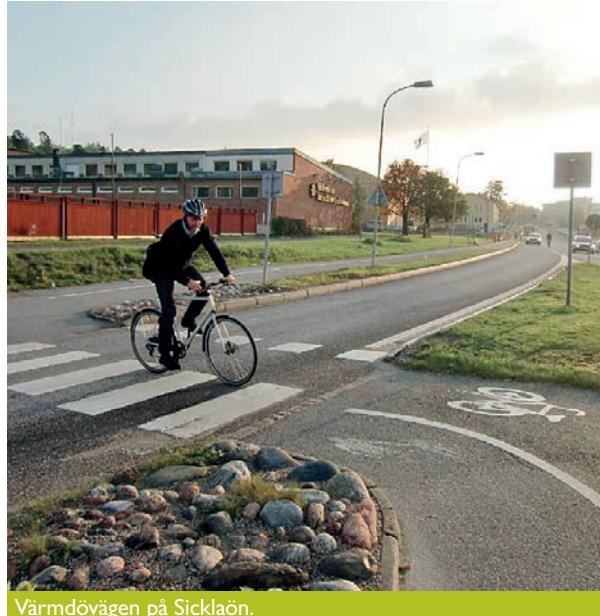
Huvudcykelnät

Huvudnätet sammankopplar och binder ihop olika delar inom kommunen. Dessa delar av cykelvägnätet fungerar

som uppsamlingsgator och här färdas ofta fler cyklister än på lokalanätet. Huvudcykelstråken fungerar som länkar både till kollektivtrafiken och till de regionala pendlingsstråken.

Huvudstråken fungerar som större ledar inom kommundelar och kopplar samman bostadsområden, skolor, arbetsplatser och idrottsplatser. Standarden på huvudcykelnätet ska vara hög och utformningsprinciperna liknar dem för de regionala stråken. Grundprincipen är dock att hastighetsanspråket är något lägre vilket medgör en viss skillnad i utformning.

En separering mellan gående och cyklister är alltid eftersträvansvärt på huvudcykelnätet, särskilt där det är höga flöden av cyklister och/eller gående.

Värmdövägen på Sicklaön.

Lokalcykelnät

Lokalcykelnätet är resterande delar av cykelvägnätet i Nacka. Det kan vara cykelvägar inom bostadsområden, skolbarnsvägar eller länkar från och till de regionala stråken eller huvudcykelnätet. Lokalcykelnätet innefattar även rekreativ cykling där cykelvägarnas huvudsakliga syfte är att erbjuda cykling i naturområden. Cykelvägarna i Nackas stora naturområden är klassade som lokalcykelnät.

Lokalcykelnätet utformas efter förutsättningar på platsen. Grundprincipen är att cyklister bör separeras från bilister då hastigheten på motorfordonen överstiger 30 km/t. Detta gör att cykling i blandtrafik accepteras i exempelvis villaområden eller på andra gator där hastighetsbegränsningen är 30 km/t. Kan trafiksäkerheten inte säkerställas eller är trafikflödena höga kan dock en separering vara en bättre lösning. I lokalcykelnätet får cyklister räkna med begränsat vägutrymme och fler stop. Samma krav på snabbcykling finns inte längs dessa vägar.

6. DETALJUTFORMNING

Detaljutformningen har stor påverkan på cyklisters trafiksäkerhet, framkomlighet och bekvämlighet. Att som cyklist plötsligt tvingas inbromsa eller väja kan leda till situationer som är farliga både för den enskilde cyklisten och för andra trafikanter. Samtidigt påverkar brister i utformningen cykelns konkurrenskraft eftersom cyklar drivs av muskelkraft vilket gör cyklister känsliga för motiverade stopp och omvägar.

Ett väl utformat system ska vara lättförståligt, framkomligt, säkert och konsekvent. Tydliga utformningsprinciper är ett led i att skapa ett attraktivt cykelvägnät och ett hjälpsmedel för vilken typ av standard som ska gälla var i cykelvägnätet. Målet är att all utbyggnad och förbättring i cykelvägnätet ska följa cykelstrategins föreslagna utformningsprinciper. I komplexa miljöer där utrymmet är begränsat och andra trafikslag konkurerar om utrymmet kan avsteg från principerna dock behöva göras. Eventuella avsteg från principerna måste kunna motiveras.

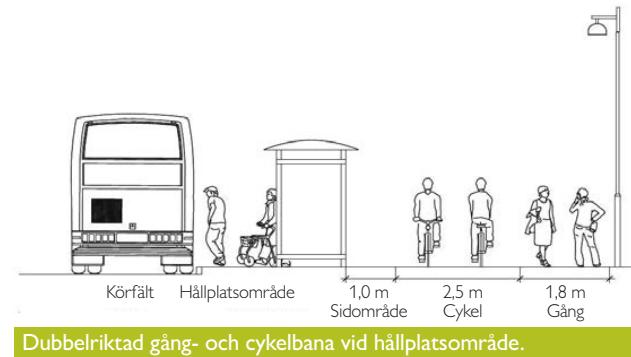
Sveriges kommuner och landsting har tagit fram en handbok för gång-, cykel- och mopedtrafik (GCM-handbok)⁸. Handboken ska fungera som stöd vid planering, projektering samt drift och underhåll. Handboken används som vägledande dokument och stöd för utformning av cykelvägnätet i Nacka och ligger till grund för mycket av detaljutformningen som tas upp i detta kapitel. Som komplement till detta används även *Vägar och gators utformning* (VGU) och Nacka kommuns tekniska handbok som stöd vid utformning av cykelinfrastrukturen⁹.

I följande avsnitt kommer vanliga problem och brister i utformningen översiktligt beskrivas samt hur utformning bör se ut för att skapa ett attraktivt cykelvägnät (mer ingående om detaljutformning finns att läsa i GCM-handboken).

Regionala cykelstråk

Längs de regionala cykelstråkarna ska standarden vara god och målet är att uppnå en enhetlig utformning i hela länet. Cyklister ska mötas av god framkomlighet och hög trafiksäkerhet längs de regionala cykelstråkarna. För att nå detta mål har regionala utformningsprinciper för dessa stråk tagits fram¹⁰.

De regionala utformningsprinciperna kan till stora delar användas även på det övriga cykelvägnätet i Nacka. Hög säkerhet och god framkomlighet är alltid eftersträvansvärt. De regionala cykelstråkarna ska emellertid vara dimensionerande för en hastighet på 30 km/t. Detta ställer särskilda krav på utformningen, exempelvis en minsta kurvradié på 40 meter och tilltagna bredder så att omkörning alltid kan ske. Utformningen av de regionala cykelstråkarna bygger på att två fotgängare ska kunna gå i bredd samtidigt som cyklister ska kunna mötas och omkörning kunna ske samtidigt.

⁸ Sveriges kommuner och landsting och Trafikverket (2010). *GCM-handbok. Utformning, drift och underhåll med gång- och cykel och mopedtrafik i fokus*.

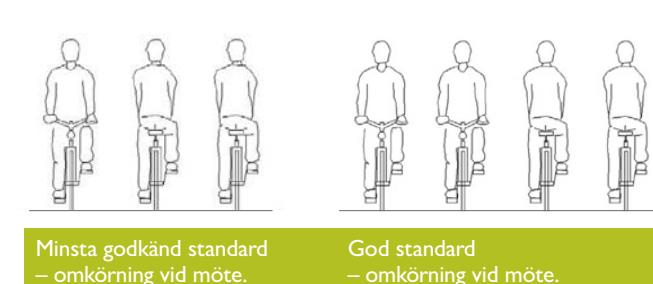
⁹ Sveriges kommuner och landsting och Trafikverket (2012). *Vägar och gators utformning*.

Breddmått

Smala gång- och cykelbanor är en av de största bristerna i dagens cykelvägnät. Framkomligheten, säkerheten och tryggheten påverkas negativt av dåligt tilltagna bredder. Den konflikt som idag uppstår när gående och cyklister ska dela på samma smala yta kan i stort lösas genom ökade bredder.

I tabell breddmått sid 12 redovisas breddmått för olika delar av cykelvägnätet. För de regionala cykelstråkarna är 4,3 meter minsta godkända breddmått för en dubbelriktad gång- och cykelbana. Där det är motiverat kan god standard användas, det vill säga 5,3 meters breddmått. Till de regionala cykelstråkarna tillkommer även ett sidoområde på en meter för ökad trafiksäkerhet (läs mer om detta i avsnitt Säkra sidoområden och skiljeremsa).

I exempelvis uppförslag, kurvor och i anslutning till passager och överfarter är det eftersträvansvärt att öka breddmåttet något eftersom både höga och låga hastigheter tenderar att öka vingelrisken för cyklister.

¹⁰ Tillväxt miljö- och regionplanering och Landstingets trafikförvaltning (SLL), Trafikverket Region Stockholm, Länsstyrelsen i Stockholms län (2013). Regional cykelplan för Stockholms län 2014-2030. Remissversion 2013-03-25.

BREDDMÅTT

Klass	Typ	Minsta	God standard	Källa
Regional	Dubbelriktad gång- och cykelbana	4,3 meter (2,5 m cykel + 1,8 m gång)	5,3 meter (3,5 m cykel + 1,8 m gång)	RCP
Regional	Enkelriktad cykelbana jämte gångbana	3,8 meter (2,0 m cykel + 1,8 m gång)	4,8 meter (3,0 m cykel + 1,8 m gång)	RCP
Regional	Dubbelriktad cykelbana	3,25 meter	4,5 meter	RCP
Regional	Enkelriktad cykelbana	2,25 meter	3,25 meter	RCP
Regional	Cykelfält	1,7 meter	1,7 meter	RCP
Huvud	Separerad dubbelriktad gång- och cykelbana	4,05 meter (2,25 m cykel + 1,8 m gång)	4,3 meter (>2,5 m cykel + 1,8 m gång)	GCM
Huvud	Separerad enkelriktad cykelbana	3,4 meter (1,6 m cykel + 1,8 m gång)	3,8 meter (2,0 m cykel + 1,8 m gång)	GCM
Huvud	Oseparerad gång- och cykelbana	3,0 meter	4,0 meter	GCM
Lokal	Oseparerad gång- och cykelbana	2,5 meter	4,0 meter	GCM
Lokal	Cykling kan ske i blandtrafik vid 30 km/t			GCM

RCP= Regional cykelplan för Stockholms län. GCM= GCM handbok (SKL)

Korsningar och hastighetssäkrade passager

Grundprincipen i nollvisionen är att hastigheten för motorfordon inte ska vara mer än 30 km/t där oskyddade trafikanter och motorfordon blandas. Vid högre hastigheter måste oskyddade trafikanter separeras från motorfordon för att trafiksäkerheten ska kunna säkerställas. Detta gäller även i punkter där oskyddade trafikanter och motorfordon korsar varandra, exempelvis i korsningar, cykelpassager eller cirkulationsplatser.

Det är viktigt att utformningen av cykelpassager utformas på ett så likartat sätt som möjligt. Idag finns det flera olika typer av utformningar vilket leder till osäkerhet hos

trafikanterna om vad som verkligen gäller. Det viktiga är att hastigheten på fordonstrafiken är låg. För att säkerställa en låg hastighet för motorfordon och samtidigt bibehålla god framkomlighet för cykeltrafiken kan cykelbanorna göras upphöjda eller genomgående. Istället för att cykelbanan anpassas till gatans nivå bryts den korsande gatan av med kantsten eller liknande. Längs de regionala cykelsträken ska samtliga passager utformas med genomgående cykelbana men denna typ av lösning kan med fördel användas även i de resterande delarna av cykelvägnätet.

Normalt sätt har inte cyklister förkörsätt gentemot trafiken på en korsande väg men för att öka cyklisters fram-

komlighet kan cyklister ges företräde genom att reglera den korsande trafiken med väjnungsplikt. Det är viktigt att denna typ av passager utformas på ett sådant sätt så att alla trafikanter förstår trafikrummet. Ovan visas typritningar på cykelpassager som är hastighetssäkrade och där motorfordonstrafiken har väjnungsplikt mot cykeltrafiken.

Passager förbi cirkulationsplatser kan ofta upplevas som otydliga och osäkra. Studier visar att den viktigaste faktorn för ökad trafiksäkerhet för cyklister vid cirkulationsplatser är att fordonstrafiken har låga hastigheter. Sidoförskjutningar och snäva radier är således önskvärt. Även väjnungsplikt mot cyklister, tydlig skyltning och markeringar.

Busshållplatser

Busshållplatser är en tydlig källa till konflikt mellan cyklister och kollektivtrafikresenärer. Konflikten kan till stora delar undvikas genom att dra cykelbanan bakom väderskydd eller påstigningsplatser. Vid ledning bakom väderskydd är det viktigt att radien är god och att ett säkerhetsavstånd till väderskydd hålls för att undvika siktproblem och minska risk för påkörning. Vid de busshållplatser som ligger utmed de regionala sträken är detta av skärsbild vikt då dessa hållplatser har många på- och avstigande samtligt som antalet passerande cyklister är stort.

För att ytterligare minska risken för påkörning vid busshållplatser kan räcken som hindrar fotgängare att gå ut i cykelbanan sättas upp i anslutning till väderskydden. Denna åtgärd kan med fördel användas där antalet på- och avstigande är stort och med fördel längs de regionala cykelsträken. På dessa platser bör det emellertid finnas tillgång till cykelparkeringar för att minska risken att räckena används som cykelparkeringar.

Gångbanor från exempelvis närliggande bostadsområden ansluter ofta i närhet till busshållplatser. Det är av vikt att sikten och belysningen för både cyklister och fotgängare är god vid dessa anslutningar.

Gång- och cykeltunnlar

Vid gång- och cykeltunnlar är sikten ofta begränsad och därför upplevs de ofta som osäkra och det är inte ovanligt

att det sker tillbud mellan cyklister eller mellan gående och cyklister på dessa platser.

Det är av vikt att utformningen kring gång- och cykel-tunnlar är tydlig. En tydlig separering mellan olika ytor är av vikt och olika beläggning kan med fördel användas. Belysningen är även den viktig. Siktskytande buskar, planteringar eller träd bör inte användas i anslutning till tunnlar. Målet är att passager igenom och förbi gång- och cykeltunnlar ska upplevas som säkra och trygga platser för både gående och cyklister.

Signalanläggningar

Dåligt utformade signalanläggningar är både en framkomlighetsaspekt och ett irritationssmoment för cyklister. Det

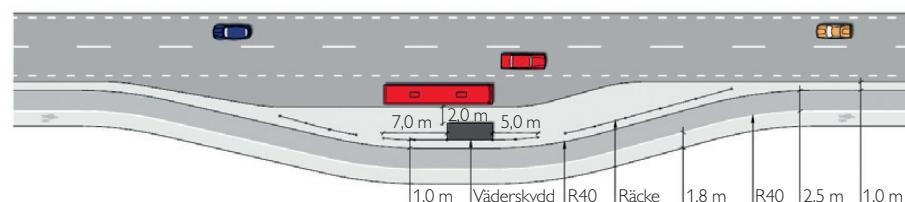
är inte ovanligt att trafiksignaler saknar signal för cykel där det finns anslutande cykelbanor. Andra signalanläggningar innefattar cyklister men är dåligt utformade.

Vid de cykelöverfarter som är signalreglerade ska det alltid finnas en primär och en sekundär signal för cykel. Detta för att förenkla för cyklister samt att öka synligheten och tydligheten för svängande fordon. Vid tryckknappen ska det finnas utrymme att vänta så att cykeln varken sticker ut i gatan eller på den eventuellt bakomliggande cykelbanan. Om utrymme finns kan med fördel ett vänträcke användas.

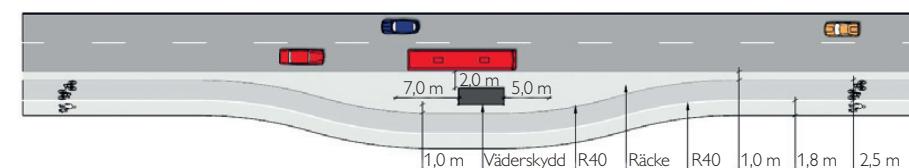
Vid de signaler som ligger längs med det regionala cykelsträken bör detektorslingor användas för att föranmala cyklister till trafiksignalen. Detta ökar framkomligheten då cyklister slipper att stanna och trycka på knappen. För

TYPLÖSNING FICKHÅLLPLATS

TYPLÖSNING KÖRBANEHÅLLPLATS

att ytterligare förbättra framkomligheten för cyklister kan taylor för nedräkning av återstående rödtid användas.

Tomtufarter

Tomtufarter längs cykelbanorna/vägarna är svåra att undvika. Att motorfordon behöver korsa cykelbanan är en källa till konflikt. Ur säkerhetssynpunkt men kanske framför allt ur framkomlighetssynpunkt är det viktigt att cykelbanans höjd är kontinuerlig, det vill säga tomtufarten skall inte skapa ett nedsänkt gupp för cyklisterna. Höjdskillnaden i in- och utfarten bör istället tas upp med fasad kantsten mot gata.

Säkra sidoområden och skiljeremsa

Fasta hinder längs med cykelvägnätet är vanligt förekommande. Inte allt för sällan är fasta föremål olämpligt

Tomtufart.

placerade utan en tanke på säkerheten för cyklister. Elskåp, belysningsstolpar, räcken, murar och träd är några exempel på hinder längs med cykelvägarna. Alla hinder går inte att ta bort men det är viktigt att ett säkerhetsavstånd hålls för att säkerställa trafiksäkerheten. Riktlinje som bör hållas vid nyetablering och förbättring av befintliga stråk är exempelvis på raksträcka 1 meter till parksoffa och 2 meter till träd. I kurvor bör säkerhetsavståndet till fasta föremål utökas.

För att garantera ett säkerhetsavstånd även till motorfordonstrafiken kan en skiljeremsa eller räcke användas. Ju högre tillåten hastighet för motorfordonstrafiken desto högre krav ställs på skiljeremsan. Längs de regionala sträckan ska det alltid finnas minst en meter skiljeremsa om inte räcke används som avskiljare. Längs det övriga cykelvägnätet används skiljeremsa där det är motiverat. Huvudcykelnätet ska emellertid alltid utformas med längsgående

Skiljeremsa saknas mot fordonstrafiken.

markering i form av en 20 cm brett vitmålat sträck mot kant.

I bland används gång- och cykelbanor och cykelvägar som smityvägar för bilister. Vid dessa punkter kan hinder behöva sättas ut som hindrar fordonstrafiken. I första hand ska avgränsningen ske så nära bilvägen som möjligt. Vidare är det viktigt att hinder inte placeras trafikfarligt för cyklister och att de utrustas med reflexer. Eftergivliga hinder kan med fördel användas eftersom efterföljden av en olycka blir betydligt lindrigare. God framkomlighet för cyklister måste dock alltid kunna säkerställas. Exempelvis ska lastcyklar kunna ta sig igenom hinder på ett enkelt sätt.

Det finns även punkter och avsnitt där hinder används för att begränsa cyklisters hastighet. Ur framkomlighetssynpunkt är detta inte eftersträvansvärt. Längs de regionala

Hinder på gång- och cykelbana.

stråken och huvudcykelnätet bör hastighetsdämpande hinder undvikas.

Separering mellan gående och cyklister

När cyklister och gående ska vistas på samma yta skapas konflikter, irritationer, fördröjningar och otrygghet. Därför är det alltid eftersträvandsvärt att separera gående och cyklister, speciellt längs de regionala stråken och längs med huvudcykelnätet.

Separering kan ske antingen genom olika materialval eller genom målade linjer. Vanligast är att separeringen sker via målning. Höjdskillnader på gång- och cykelbanor rekommenderas inte eftersom risken för cyklister att skada sig ökar samtidigt som det försvårar vinterväghållningen. När separering sker genom målad linje i gång- och cykelbanan ska detta alltid kompletteras med målade gång och

cykelsymboler. Symbolerna ska vara återkommande med jämnare mellanrum. Målningen ska alltid skyttas med korrekt vägmärke för att tydligt visa på vilken sida av skiljelinjen som gående respektive cyklister hör hemma.

Belysning

Bra belysta gång- och cykelvägar är viktigt ur flera olika synpunkter. Ur trafiksäkerhetssynpunkt är det viktigt att olika trafikanter upptäcker varandra i tid. Det är viktigt att både cyklister ser andra trafikanter och att de själva syns i trafikrummet. Vid cykelpassager och vid gång- och cykeltunnlar är det extra viktigt att belysningen är god. Bra belysning är inte bara av betydelse för trafiksäkerheten utan belysning påverkar även trygghetsupplevelsen, orienteringen och upplevelsen.

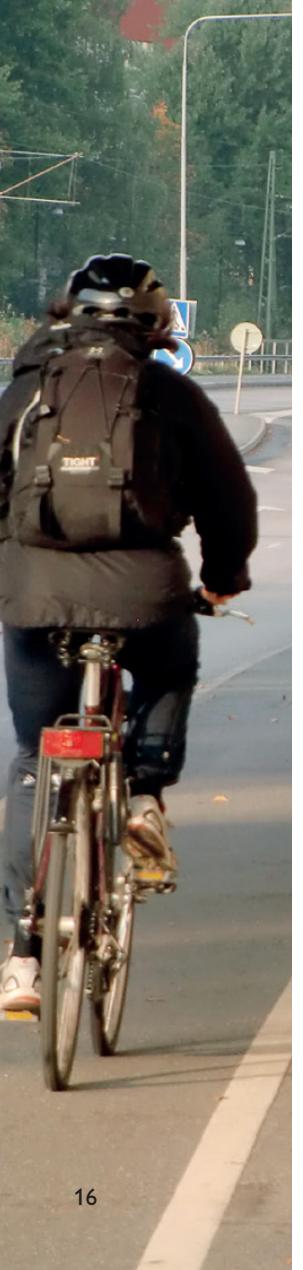

Separering med målning.

Separering med olika material.

7. DRIFT OCH UNDERHÅLL

Nationellt utgör singelolyckorna 70 procent av alla cykelolyckor och drygt 40 procent av dessa kan direkt härledas till drift och underhåll¹¹. Halkbekämpningen har störst betydelse för cyklisternas säkerhet men för framkomligheten har snöröjningen störst inverkan. En studie från Stockholm stad visar att restiden för cyklister kan öka med så mycket som 40-60 procent på grund av brister i vinterväghållningen¹². Andra aspekter av drift och underhåll som framför allt påverkar framkomligheten men som även kan kopplas till säkerheten för cyklister är rullgrus, glaskross och ojämн beläggning. Funktionen av cykelvägnätet är följdaktligen beroende av hög standard på drift och underhåll.

Förutom trafiksäkerheten och framkomligheten påverkas även komforten av nivån på drift och underhåll. Driftnivån har även betydelse för statusen för cykeln som transportmedel och för att få fler att välja cykeln för sin resa.

I Nacka har kommunen ett stort ansvar för drift och underhåll men

Trafikverket, vägföreningar, samfälligheter och andra privata väghållare har också ett ansvar för att cykelfärdens ska fungera längs hela sträckan. Ett bättre samarbete mellan olika väghållare, exempelvis vid snöröjning, kan göra stor skillnad.

Tillsyn och inspektion

Idag åtgärdas en stor del av det löpande underhållsarbetet såsom inträngande vegetation och ojämн beläggning efter inrapportering från gående och cyklister. För att detta ska fungera på ett bra sätt är det viktigt att det finns enkla kontaktvägar för felanmälan av brister och skador i cykelvägnätet för både medborgare och besökare i kommunen.

För att skapa ett förebyggande och systematiserat arbete kring drift och underhåll är återkommande tillsyn och inspektion av cykelvägnätet avgörande. Tillsyn ligger till grund för planeringen av åtgärder vilket krävs för att hålla en hög standard på cykelvägnätet. Målsättningen är att kommunen ska inventera de regionala cykelsträken minst var 14:e dag. Detta för att garantera framkomligheten och trafiksäkerheten genom snabba åtgärder på plats samtidigt som större åtgärder kan kartläggas. För huvudcykelnätet och lokalcykelnätet bör tillsyn göras efter behov.

- **Tillsyn på de regionala sträken var 14:e dag för att säkerställa god standard. Tillsyn på de övriga cykelvägnätet efter behov.**

Sommarväghållning

Lös sand och grus är förutom en trafikfara även en fråga om komfort och framkomlighet för cyklister. Sandupptagningen sker generellt i kommunen under april månad.

Först sker en grovsopning och sedan sker en kompletterande sopning. För att minska singelolyckorna och öka framkomligheten för cyklister bör sandupptagningen påskyndas om väderleken medger detta. Andra tider på året då sopning av cykelvägnätet är av stor betydelse är under lövfällningssäsongen. Löv på vägbanan leder till halkrisk och risk för olyckor. Sandupptagning och lövsopning ska vara prioriterad längs de regionala sträken och huvudcykelnätet

Vid korsningspunkter utgör överhängande växtlighet en utrymmeskonflikt och en trafiksäkerhetsfara. Växtligheten kan även skymma vägmärken och cykelvägvisningar vilket skapar en otydlighet i trafikrummet. Ansvaret för sikt-skymmande växtlighet ligger inte allt för sällan på privata tomtägare vilket gör att det kan dröja innan åtgärd. För att förhindra försening behövs tydligare rutiner och större resurser avsättas för hantering av växtlighet.

Brister i beläggning har stor inverkan på trafiksäkerheten och därfor är det viktigt att akuta problem såsom större hål eller sprickbildningar åtgärdas omgående. Idag har kommunen en garantitid på fem arbetsdygn innan åtgärd av denna typ utförs. Det är viktigt att garantitiden efterföljs för att inte försämra trafiksäkerheten för cyklister. I det längre perspektivet och för den allmänna standarden på beläggningen så genomför kommunen besiktningar av hela vägnätet vart femte år. Vid denna besiktning görs bedömningar av beläggningens kvalité och livslängd och efter detta tas beslut om var insatser ska göras under kommande år. Varje år avsätts en viss del av investeringarna för gång- och cykelvägnätet. En tydligare koppling till kommunens regionala sträck och huvudcykelnät kan dock öka nyttan av investeringar.

¹¹ Niska, Anna (2011), Cykelvägars standard. En kunskaps sammanställning med fokus på drift och underhåll.

¹² Stockholm stad 2010, Cykelframkomlighet vintertid.

Beläggningskada och överhängande vegetation.

- **Skapa en effektiv rutin och uppföljning för kontakt med privata mark och tomtägare gällande växtlighet.**
- **Effektivisera och tidigarelägga sandupptagning och lövsopning.**
- **Avsätt tydlig andel i beläggningsprogram för cykelvägnätet.**

Vinterväghållning

Cyklister är känsligare än bilister för ojämnn beläggning och halt underlag. Att cykla i snömodd är betydligt jobbigare, vilket leder till längre restider samtidigt som risken för att falla ökar vid halt underlag. Därför är det viktigt med bra vinterväghållning för att ge goda förutsättningar för ett ökat vintercyklande.

I Nacka gäller idag att snöröjningen går ut vid 3 cm blötsnö och 5 cm torrsnö. I arbetet prioriteras gång- och cykelbanorna. Studier visar att det redan vid 2-3 centimeter börjar bli besvärligare för cyklister att ta sig fram vilket gör det viktigt att snöröjningen på gång- och cykelbanor prioriteras. En högre ambitionsnivå på de regionala cykelstråken är ett bra sätt att öka cyklingen året runt.

Idag finns det praktiska problem med vinterväghållningen när olika entreprenörer kan sköta olika delar av samma cykelväg. Det är viktigt att det sker en samordning framför allt längs de regionala stråken och huvudcykelnätet eftersom dessa är viktiga ur pendlingssynpunkt.

Nya metoder och ny utrustning för vinterdrift av cykelvägar har tagits fram de senaste åren. Exempelvis har försök med sopning och saltlösningar genomförts. Utvecklingen är pågående och det är av vikt att kommunen följer forskningen för att försöka effektivisera vinterväghållningen för gående och cyklister. Det viktiga är att fordon och utrustning som används är anpassade för just cykeltrafiken.

- **Högre standard på vinterväghållning längs de regionala pendlingsstråken.**
- **Längs de regionala stråken ska snöröjningen gå ut vid 2 centimeter snö.**

Vägarbeten

Cyklister upplever ofta att det är svårt att ta sig fram vid byggarbetsplatser. Det är inte ovanligt att det saknas tydlig skyltning och att omledning skapar onödigt långa omvägar. Kanter, löst grus, dålig belysning och cykling i blandtrafik är exempel på aspekter som påverkar framkomligheten, trafiksäkerheten och komforten. Det är viktigt att avstångarna och omledningsvägarna är anpassade för cyklister.

Vintercykling i Nacka.

Inför att arbeten ska påbörjas ska alltid den som utför arbete i väg inkomma med en trafikanordningsplan (TA-plan). I TA-planen ska framkomligheten och trafiksäkerheten fastställas, både för de som ska ta sig förbi arbetsplatsen men även för de som arbetar på plats. För vägarbeten längs de regionala sträken är det av vikt att god framkomlighet i största möjliga mån säkerställs.

Vägarbete på gång- och cykelväg vid Sicklavägen.

- Noggrann och uppföljning av TA-planer. Särskild vikt vid uppföljning längs med de regionala cykelsträken.**

RIKTLINJER FÖR DRIFT- OCH UNDERHÅLL

Åtgärd	Utförande och frekvens		
	Regionala cykelsträk	Huvudcykelnät	Lokalcykelnät
Tillsyn och inspektion	Var 14:e dag	Vid behov, minst 2 ggr per år	Vid behov
Vinterväghållning	Regionala cykelsträk	Huvudcykelnät	Lokalcykelnät
Snöröjning/Plogning	Påbörjas vid 2 cm Klart innan 06:30 på vardagar	Påbörjas vid 3 cm	Påbörjas vid 3-5 cm
Snöbortforsling	Vid behov	Vid behov	Vid behov
Halkbekämpning	Påbörjas omedelbart vid behov		
Isborttagning/isrivning	Vid behov	Vid behov	Vid behov
Sommarväghållning	Regionala cykelsträk	Huvudcykelnät	Lokalcykelnät
Lövsopning	Lövsopning ska ske kontinuerligt under lövfallningssäsong	Vid behov	Vid behov
Sandupptagning	Kontinuerligt beroende på väderlek	Klart senast 1 maj	Klart senast 1 maj
Sopning	Borttagning av glasskross och liknande ska genomföras omgående. Sopning sker vid behov, dock minst en gång i månaden	Sopning sker vid behov, dock minst 2 ggr per säsong	Vid behov
Belysning	Åtgärdas löpande för alla tre klasser av cykelvägnät		
Beläggning, "potthål"	Pothåll och mindre skador på beläggning åtgärdas senast tre arbetsdagar efter anmälan inkommit		
Beläggning	Analys genomförs vart femte år därfter planeras nyanläggning efter status på beläggning		
Målning	Inventering efter sandupptagning samt vid behov		
Skytning	Klotter borttagges efter anmälan inom 24 timmar. Övrigt åtgärdas löpande		
Vegetation	Åtgärdas löpande. Minst 2 ggr per år, sommar och höst		

8. CYKELPARKERING OCH KOLLEKTIVTRAFIK

Varje cykelresa börjar och slutar med en parkerad cykel. Cykelparkerings är således en viktig del av cykelinfrastrukturen och betydelsefull för att hela cykelresan ska bli en positiv upplevelse. Närhet till målpunkt, stöldsäkerhet (möjlighet att låsa fast ram), väderskydd, kapacitet och trygghet är några av aspekterna som bör tillgodoses i skapandet av välfungerande cykelparkerings.¹³

Vid de flesta lokala målpunkterna i Nacka finns idag cykelparkerings men antalet platser är inte alltid tillräckliga och standarden på befintliga parkeringar varierar. Den vanligaste bristen är att cykelställen inte medgör fastlåsning av ramen. Avsaknaden av väderskydd och det allmänna skicket på cykelställen är andra vanliga problem.

2009 genomfördes en inventering av kommunens cykelinfartsparkeringar. Brister inventerades och beläggningsgrad noterades. Underlaget har legat till grund för en pågående upprustning och nyanläggning i kommunen.

¹³ Parkering i storstad (2011)

Vid anläggandet av nya cykelparkerings eller upprustning av befintliga ska ambitionsnivån alltid vara hög. I vissa fall kan det emellertid vara svårt att tillgodose alla aspekter på grund av exempelvis platsbrist, estetik eller att väderskydd skymmer sikten. På platser där cyklar parkeras under en längre tid, vid exempelvis kollektivtrafikpunkter, bör det dock alltid finnas väderskydd och möjlighet att låsa fast ramen.

För långtidsparkeringar är funktionen viktig medan det är viktigare med närhet till målpunkten där cyklar parkeras kortare tid. Ligger cykelparkeringen för långt från målpunkten finns risk att cyklar parkeras vid exempelvis träd, staket eller lyktstolpar. Det är även viktigt att trygghetsaspekten beaktas vid anläggning av cykelparkering. Cykelparkerings bör inte placeras vid mörka isolerade platser där det är få som passerar. Det ska känna tryggt och säkert att parkera sin cykel.

För att göra cykeln attraktiv för alla resor krävs att det alltid väl utformade cykelparkerings. Vid kommunala an-

läggningar såsom skolor, idrottsplatser är det av extra vikt att det finns tillgång till bra cykelparkerings.

För att säkerställa att antalet cykelparkerings vid nyexploatering eller ombyggnad är det av vikt att parkeringstal för cykel finns antagna. Parkeringsstal är ett viktigt verktyg i exempelvis bygglovsgivning och detaljplanearbete och ett sätt att säkerställa att rätt antal cykelparkeringsplatser byggs. I Nacka kommun pågår arbete med nya parkeringstal och nedan är ett förslag på cykelparkeringsnorm från 2014.

Kommunen saknar idag ett systematiserat arbetssätt för att hålla befintliga cykelparkerings i gott skick. Ett problem är hanteringen av övergivna cyklar. För att säkerställa god tillgänglighet är det viktigt att befintliga platser inte är upptagna med övergivna cyklar. Målet är att skapa en rutin för hantering och bortforsling av övergivna cyklar samt att tillsyn av kommunala cykelparkerings ska göras minst en gång per år.

Kategori	Parkeringsstal
Bostad (cpl/lgh)	2
Studentbostad (cpl/lgh)	1,25
Kontor (cpl/1 000 kvm BTA)	20
Industri (cpl/1 000 kvm BTA)	10
Handel (cpl/1 000 kvm BTA)	30
Externhandel (cpl/1 000 kvm BTA)	10
Förskola (cpl/elev)	0,4*
Årskurs F-3(cpl/elev)	0,5*
Årskurs 4-9 (cpl/elev)	0,7*
Gymnasium, högskola (cpl/elev)	0,8*
Övrigt (exempelvis: vård, idrott, kultur, samlingslokaler) (cpl/besökare)	0,3
Kollektivtrafik hållplats (cpl/100 påstigande)	15

*Inkluderar cykelparkering för personal

Kombinationsresor

Att kombinera cykel och kollektivtrafik är för många ett attraktivt sätt att resa. Det är inte alla som har nära till kollektivtrafiken och att cykla första biten av resan kan ha många fördelar. Cykelinfartsparkeringar av god kvalitet är en förutsättning för denna typ av resande men även tillgången till bra cykelvägar till och från tåget, bussen eller båten. Vid större kollektivtrafiknoder kan cykelparkeringarna kombineras med ytterligare service för cyklister för att göra kombinationsresor mer attraktiva. Det finns goda exempel på så kallade "bike and ride" anläggningar i Sverige och runt om i Europa där reparationsservice, omklädningsmöjligheter, förvaringsboxar, café och toaletter med mera finns under samma tak som cykelparkeringarna.

Nya tunnelbanestationer kommer att anläggas på västra Sicklaön och det är viktigt att kapacitetsstarka bytesplatser mellan cykel och kollektivtrafik skapas. Behovet att infarts-parkera kommer att finnas och cykelparkeringar tar alltid mindre plats och är billigare än bilparkering.

Idag finns det begränsade möjligheter att ta med cykeln på kollektivtrafiken. Fanns denna möjlighet skulle kombinationsresor med cykel och kollektivtrafik ytterligare förenklas. Det har upprättas ny båtlinje från Nacka strand där möjligheter att ta med cyklar finns. Denna typ av kombinationsresor är något som kan utvecklas ytterligare med bland annat bättre cykelparkeringar och göra kombinationen av cykel och båt till ett attraktivt färdsätt.

Lånecyklar och service

Lånecykelsystem har etablerats på flera platser runt om i Sverige. Dessa fungerar som ett komplement till de övriga kommunikationsmedlen. Alla äger inte en egen cykel och eftersom det kan vara svårt att ta cykeln med kollektivtrafiken är den inte alltid med då den behövs. Ett lånecykelsystem kan samtidigt vara ett bra sätt att marknadsföra cykeln i stort.

Cykelpumpar är ett annat exempel på service för cyklister och ett bra sätt att marknadsföra cykeln som transportmedel. Cykelpumpar kan med fördel placeras ut i direkt närhet till cykelparkeringar. På dessa platser kan även servicestationer med enklare cykelverktyg placeras ut. Målet är att montera cykelpumpar på strategiska platser under 2014 och utöka antalet pumpar under kommande år.

- **Utöka antalet cykelparkeringsplatser och förbättra standarden på befintliga cykelparkeringsplatser vid kollektivtrafikpunkter.**
- **Inventera och utred behovet av förbättrade cykelparkeringsplatser vid kommunala anläggningar såsom skolor och idrottsanläggningar.**
- **Skapa rutin för kontinuerlig inventering av cykelparkeringsplatser. Både vad gäller skick på ställ och bortforsling av skrotcyklar.**
- **Antagande av cykelparkeringsnorm.**
- **Undersöka vilka platser som är lämpliga för utplacering av cykelpumpar.**

9. CYKELVÄGVISNING

En tydlig och lättförstålig cykelvägvisning är viktig för orienterbarheten. Det är viktigt att skyltar hålls i gott skick, klottersaneras och byts ut vid behov. Målet är att vägvisningen för cykel ska vara minst lika självklar som vägvisningen för biltrafiken. Den ska vara kontinuerlig, tydlig, lättförstålig och av god standard.

Idag finns det en utvecklad cykelvägvisning längs de regionala cykelsträken i Nacka. Denna cykelvägvisning bygger på en vägvisningsplan från 2003. Några år har gått och nya förutsättningar uppstått vilket gör att det finns ett behov av en översyn längs det regionala stråken. På resterande delar av cykelnätet i Nacka är cykelvägvisningen

sporadisk och saknar kontinuitet. En översyn av vägvisningen längs i första hand huvudcykelnätet och punktinsatser längs lokalnätet bör därför också genomföras.

Ett annat problem är bristen i uppföljning av cykelvägvisningen över kommungränsen. Ett samarbete med grannkommunerna och ett större regionalt samarbete med vägvisningen längs de regionala cykelsträken är av vikt för att vägvisningen ska fungera.

- **Se över och förbättra cykelvägvisningen längs hela cykelvägnätet.**

10. STADSPLANERING OCH CYKEL

Ska det bli enklare, snabbare, och säkrare att cykla i Nacka är det viktigt att cykeltrafikens roll tydliggörs i arbetet med exempelvis detaljplaner, planprogram och översiksplaner. Ytor måste tidigt avsättas för att kunna skapa ett attraktivt och tryggt cykelvägnät där framkomlighet är god. Det är viktigt att cykeln behandlas som ett eget trafikslag på samma sätt som biltrafik och kollektivtrafik i planskeden.

Den fysiska strukturen har en betydande roll för var och hur cykelförbindelser kan anläggas. Vid förtätning eller nyexploatering är det viktigt med ett helhetstänk där yta tidigt avsätts för cykelinfrastruktur. Detaljutformningen av cykelinfrastruktur är betydelsefull men den övergripande strukturen av den fysiska miljön är avgörande för hur tryggt, säkert och framkomligt ett cykelvägnät kan bli. Mörka baksidor av bebyggelsen och långa sträckor där uppsikten från omgivningen är dålig kan leda till cykelvägar upplevs som otrygga. Exempelvis kan det nattetid vara mer attraktivt att färdas längs med en bilväg för naturlig övervakning medan det på dagen kan vara det motsatta, det vill säga mer attraktivt att färdas i mer natursköna omgivningar. Otrygga cykelvägar kan leda till att färre väljer att cykla. Eftersom kvinnor i högre grad än män känner sig otrygga i denna typ av miljöer kan detta ses som en jämställdhetsfråga. Därför är det av största vikt att skapa stadsmiljöer där det går att anlägga trygga och säkra cykelvägar.

11. KOMMUNIKATION OCH BETEENDEPÅVERKAN

För att främja cyklingen och öka statusen för cykelfrågor är marknadsföring viktig. Att frekvent informera om satsningar inom cykelområdet och varför de sker är ett sätt att skapa en ökad kunskap och en medvetenhet hos både medborgare i Nacka och hos medierna. Effekten och utnyttjandegraden av fysiska cykelåtgärder såsom nya cykelvägar eller cykelparkeringsplatser kan bli betydligt större med rätt marknadsföring.

"tack för att du cyklar" dag 2013.

Så kallade "tack för att du cyklar" aktiviteter har arrangerats vid ett fåtal tillfällen under de senaste åren i Nacka. 2013 arrangerades en liknande aktivitet där cyklister erbjöds enklare cykelservice, en mindre gåva och möjlighet att tala med trafikplanerare i kommunen. Denna typ av aktivitet är ett bra sätt att uppmuntra befintliga cyklister samtidigt som det kan vara bra tillfällen att få in värdefulla synpunkter och idéer från de som nyttjar cykelvägnätet i

Nacka. Målet är att denna typ av aktivitet arrangeras minst en gång om året.

- **Ta fram en kommunikationsstrategi för cykelfrågor.**
- **Fortsätt med genomföra cykeldagar och andra aktiviteter med syfte att uppmuntra cyklister och få fler att cykla.**

Skolor

För att fler ska cykla till skolan är det viktigt att både den faktiska och den upplevda trafiksäkerheten är god. Trafiksituationen kring många av Nackas skolor är både stressad och osäker vilket främst beror på att föräldrar skjutsar sina barn i bil till skolan. För att skapa en mer hållbar trafikmiljö kring skolorna arbetar kommunen bland annat med projektet Säkra skolvägar. Syftet med projektet är att få fler föräldrar att gå eller cykla med sina barn till skolan. Tyngdpunkten ligger på beteendepåverkansåtgärder, men detta kombineras ofta med fysiska åtgärder.

- **Fortsätta med Säkra skolvägsprojektet och utveckla de beteendepåverkande metoderna.**

Företag och organisationer

Arbetsgivare spelar en viktig roll i det beteendepåverkande arbetet. Gratis bilparkeringsmöjligheter och tillgången av bra cykelparkeringsplatser och cykelgarage är bara några av de aspekter som påverkar anställdas val av färdmedel. Kommunen har ett samarbete med flera av största arbetsgivarna kring cykelfrågor. Detta samarbete kan dock utvecklas och innefatta fler frågor och samtidigt involvera fler företag och organisationer.

- **Fortsatt samverkan med företag och organisationer.**

Felanmälan och synpunkter

För felanmälan och synpunktshantering har kommunen ett system med flera olika kontaktvägar. Det största informationsflödet sker digitalt men det är viktigt att det går att komma i kontakt med kommunen på fler olika sätt. Återkoppling och dialog med boende i Nacka ska kunna ske på ett enkelt sätt. Det är även viktigt att kommunikationen mellan cyklister och kommunen fungerar för att på så sätt snabbt kunna åtgärda brådskande felanmälningar så som hål i asfalten, glas på vägbanan eller bristande vinterunderhåll.

För att underlätta kommunikationsflödet finns det anledning att även titta på nya lösningar. Sociala medier, mobilapplikationer och digitala kartor är exempel på hjälpmedel som kan underlätta informationsutbytet.

- **Utveckla ärendehanteringssystemet och titta på nya tekniska lösningar för felanmälan och synpunktshantering.**

12. UPPFÖLJNING, MÄTNING OCH REVIDERING

Andelen och antalet cyklister är viktig kunskap för att kunna utvärdera insatser inom cykelområdet på ett bra sätt. Information om cykeltrafiken underlättar framtida planering och investering för fysiska cykelåtgärder och för planering av drift och underhåll av cykelinfrastrukturen. Att veta hur antalet och andel cyklister förändras över tid är avgörande för att kunna följa upp uppsatta mål för cykeltrafiken.

Faktisk räkning av antalet cyklister i kombination av resvaneundersökningar kan ge en god bild av cykeltrafiken men för att få ytterligare kunskap om cykeltrafiken finns fler metoder. Några exempel är enkäter för att mäta upplevelse och nöjdhet, olycksstatistik för att följa antalet skadade cyklister, inspektioner för att utvärdera standarden av drift och underhåll av cykelvägnätet och framkomlighetsanalyser genom GPS-studier.

Under 2013 upprättades en plan för mätning av cykeltrafiken. Tanken är att årligen mäta antalet cyklister på 10 givna punkter under en och samma vecka. Kompletterande räkningar kommer att utföras under andra tidpunkter på året, exempelvis för att följa utvecklingen av vintercyklingen. Två stationära räknare installerades 2013 och planen är att utöka antalet stationära räknare under kommande år. De stationära räknarna ger statistik som kan följas varje dag året runt.

Nacka och regionen är i ständig förändring vilket skapar nya förutsättningar, förändrade rörelsemönster och nya behov. För att inte göracykelstrategin inaktuell bör den revideras i 3-5 års intervaller. För att kunna följa utvecklingen av andelen cyklister måste resvaneundersökningar genomföras med jämna mellanrum. Fram till nästa revidering av cykelstrategin bör en heltäckande resvaneundersökning genomföras.

- **Fortsätt räkna cyklister och komplettera detta med ytterligare mätmetoder för att öka kunskapen om cykeltrafikens utveckling.**
- **Genomföra resvaneundersökningar med jämna mellanrum**
- **Revidering av cykelstrategin i 3–5 års intervaller.**

13. ÅTGÄRDSPLAN

Nacka kommer att expandera kraftigt de kommande åren och det är viktigt att cykeln är en självklar del i denna utveckling. Åtgärder som föreslås i denna strategi syftar till att öka andelen cyklister och fokus ligger på att förbättra och underlätta cykelresor till och från skola och arbete. De föreslagna åtgärderna kommer således till stor del gynna pendlingscykling men eftersom åtgärderna syftar till att göra det enklare, snabbare och säkrare att cykla så kommer även de flesta typer av cykling gynnas. Exempelvis kommer rekreativs- och turismcykling påverkas positivt av de föreslagna åtgärderna trots att insatserna inte specifikt riktar sig mot denna sorts av cykling.

Cykeln är inte det enda trafikslaget i transportsystemet och därför är det viktigt att de åtgärder som föreslås i denna cykelstrategi inte försämrar situationen för andra hållbara trafikslag, såsom kollektivtrafik och gående. Många åtgärder kommer att leda till en ökad tydlighet i trafikrummet vilket kommer gynna samtliga trafikanter. Gående är emellertid den grupp som tydligt kommer att få det bättre. Utökade bredder på gång-

och cykelbanorna och tydligare detaljutformning kring busshållplatser är bara två av många åtgärdsexempel som även gynnar gående.

För att göra cykeln till ett attraktivt färdmedel i Nacka krävs flera olika typer av insatser och åtgärder. Ett väl utbyggt och sammanhängande cykelvägnät är en viktig del men även insatser som underlättar kombinationsresor mellan cykel och kollektivtrafik. Förbättrad drift och underhåll är en annan viktig bit, inte minst med tanke på hur detta påverkar framkomligheten och trafiksäkerheten för cyklister. Förbättrad kommunikation kring cykelfrågor och framtagande av en kommunikationsplan är ytterligare betydelsefulla delar i arbetet. Allt detta sammantaget ger goda förutsättningar för att öka andelen cyklister. Denna högre ambitionsnivå kräver att mer medel avsätts för cykelfrågor, vilket kräver separata beslut i kommunfullmäktige i samband med årliga budgetbeslut (mer om kostnader i avsnitt Kostnad). Samtliga åtgärdsförslag listas i tabell åtgärdstabell på sid 28.

Nyanläggning och förbättring av cykelnätet

Den kanske allra viktigaste delen för att göra cykeln till ett attraktivt färdmedel i Nacka är att skapa ett väl utbyggt, sammanhängande, gent, framkomligt och trafiksäkert cykelvägnät. Nedan beskrivs därför dessa åtgärdsförslag mer ingående. Föreslagna åtgärder illustreras i karta 3 och i tabell åtgärdstabell.

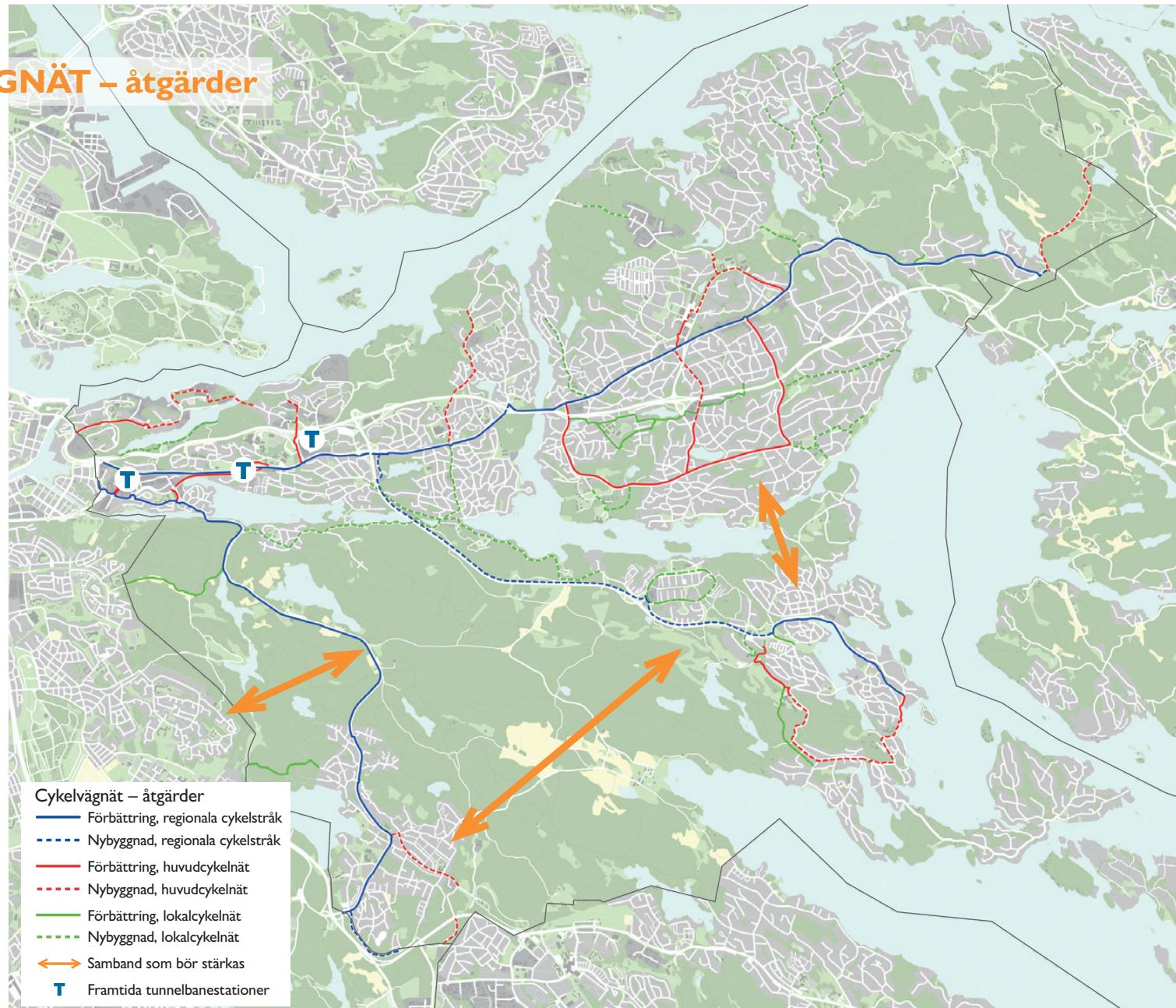
Fokus i cykelstrategin ligger på skol- och arbetsresor, därför har lokaliseringen av skolor och större arbetsplatser

legat som grund för de föreslagna utbyggnadsåtgärderna. Även kopplingar till och från kollektivtrafikpunkter har varit en viktig utgångspunkt tillsammans med kopplingar över kommungränsen och naturområden. Till grund för åtgärdsförslagen ligger även en rad inventeringar av cykelvägnätet som genomförts de senaste åren.

Åtgärder längs med de regionala sträken är prioriterade. De är utpekade pendlingssträck och trafikeras idag av flest antal cyklister. Åtgärder längs dessa sträck bedöms komma flest cyklister till nyttta samtidigt som sträcken utgör stommen i cykelvägnätet. Andra åtgärder som är prioriterade är länkar som knyter samman de regionala sträken och knyter ihop cykelvägnätet till ett sammanhållet system. Grunden i prioriteringen mellan åtgärder är hur stor nyttta åtgärden bedöms ha (mer om prioriteringsprinciperna i bilaga).

Samtliga föreslagna utbyggnadsåtgärder är inte detaljstuderade och justeringar i standarden kan behöva göras med hänsyn till befintliga förhållanden. Över exempelvis broar är begränsningen tydlig och möjlighet till standardhöjning i många fall kraftigt begränsad. Grundprincipen är att det ska vara cykelbanor och cykelvägar längs de gator där hastighetsbegränsningen är 40-50 kilometer i timmen eller över. I utvecklingen av exempelvis Nacka stad och kommundelscentra i Älta, Orminge centrum och Saltsjöbaden kan de i strategin illustrerade sträckens läge och funktion behöva förändras, vilket kan leda till ändrad dragning och/eller omklassificering av cykelsträken.

CYKELVÄGNÄT – åtgärder

De regionala cykelstråken

Längs med de regionala cykelstråken föreslås åtgärder på samtliga sträckor. Få sträckor längs stråken uppfyller idag önskvärd standard. Eftersom stråken är av regional betydelse och åtgärder längs dessa stråk bedöms ge störst samhälls-ekonomiska vinster har flera av stråken specialstuderats.

Värmdöstråket

Stråket sträcker sig längs med Värmdövägen som går från ost till väst genom kommunen. På Sicklaön löper gång- och cykelbanor på båda sidor om Värmdövägen medan det i Saltsjö-Boo finns en dubbeldiktad gång- och cykelbana på norra sidan av vägen. Standarden på cykelstråket är varierande men är generellt för smalt. Samtidigt är stråket kommunens viktigaste med tanke på antalet cyklister längs sträckan och att stråket når ett stort geografiskt område.

För att skapa ett stråk med hög standard och dra nytta av de tydliga pendlingsmönster som finns föreslås en dubbeldiktad GC-banan på södra sidan av Värmdövägen på Sicklaön. Det finns flera fördelar med att förlägga pendlingsstråket på endast södra sidan av Värmdövägen. Dels kan antalet korsningspunkter med motorfordon minimeras och dels kan passagerna i gång- och cykel tunnlar under Värmdövägen undvikas. En placering av cykelstråket längs Värmdövägens södra sida och parallellt med Saltsjöbanan innebär även att en förtätning av bebyggelsen kan ske på norra sidan utan att cykeltrafiken påverkas negativt. Norra sidans gång- och cykelbana som idag är separerad genom målning föreslås bli en kombinerad gång- och cykelbana för lokal cykling. Ett cykelstråk av hög standard kan således skapas samtidigt som en stadsutveckling kan ske på västra Sicklaön.

Den sektion som föreslås blir genomgående 4,3 meter plus 1 meter sidoområde mot vägtrafiken. Bitvis finns utrymme att utöka bredden ytterligare och där det är

befogat kan detta göras. Genom tydligare bredder kommer konflikterna med gående minska men för att minimera konfliktpunkterna föreslås gångytan förläggas närmast körbanan mellan Sickla bro och Nacka forum. På detta sätt minskar konflikterna vid busshållplatser och övergångsställen då gående aldrig behöver korsa cykelbanan. Detaljutformning av gatan behöver dock ske i samband med utvecklingen av Nacka stad.

I Saltsjö-Boo föreslås standarden utökas på den befintliga dubbeldiktade gång- och cykelbanan enligt de

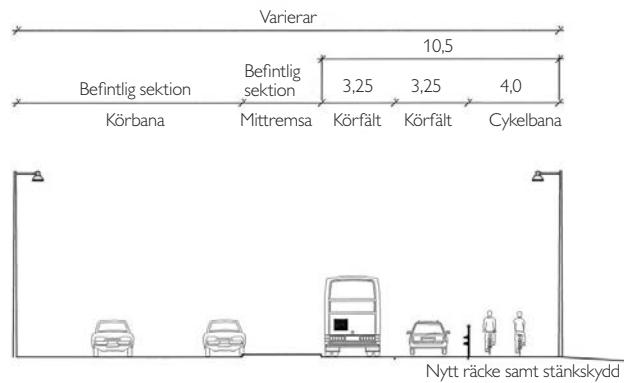
utformningsprinciper som föreslås i den regionala cykelplanen.

Saltsjöbadsstråket

Idag saknas det till stora delar cykelinfrastruktur mellan Saltsjöbaden-Fisksätra och Sicklaön. Cyklister är hänvisade till cykling i blandtrafik vilket är långt ifrån den standarden som eftersträvas längs de regionala cykelstråken. Stråket har utretts och slutsatsen är att det bästa alternativet är att skapa en cykelförbindelse längs med Saltsjöbadsleden. I dag är cyklister hänvisade till Saltsjöbadsvägen men

åtgärder längs denna väg har inte bedömts som rimliga. Topografin, Saltsjöbanans sträckning och angränsande privata tomter är några av svårigheterna för att kunna skapa ett cykelstråk som är separerad från biltrafiken. Ett alternativ som studeras är att stänga av Saltsjöbadsvägen för motorfordonstrafik men även detta bedöms som en olämplig lösning. Det skulle bland annat innebära att Saltsjöbadsledens enda omledningsväg försättnas samtidigt som det skulle ge konsekvenser med långsamtgående fordon på leden.

Genom att anlägga en cykelbana längs med Saltsjöbadsledens nordöstra sida kan ett cykelstråk med hög framkomlighet som är separerad från motorfordonstrafik skapas. Nedan visas föreslagen sektion där cykelbana skapas på inom befintlig vägbredd och avskiljs med räcke. Saltsjöbadsvägen och de andra vägar som utgör dagens Saltsjöbadsstråk kommer förbli betydelsefulla cykelförbindelser och åtgärder kommer behövas även här då cykling i fortsättningen kommer ske i blandtrafik.

Föreslagen sektion med cykelbana längs Saltsjöbadsleden.

Ältastråket och Tyresöstråket

Ältastråket sträcker sig från Sickla till Älta. Trafikverket som till största del är väghållare planerar investeringar för att förbättra standarden på detta stråk. Kommunen har ansvar för stråket på Gillevägen och även här planeras förbättringsåtgärder.

Tyresöstråket sträcker sig mellan Tyresö och Gullmarsplan. Några hundra meter av stråket går in i Nacka kommun. Cykel sker idag i blandtrafik längs stora delar av Ältabergsvägen men ny gång- och cykelbana byggs under 2014.

Samband

I karta 3 visas tre samband som bör stärkas. Här är inga exakta sträckor eller åtgärder utpekade utan det beskriver kopplingar som med fördel kan stärkas för att skapa ett attraktivare och mer sammanhållet cykelvägnät. Baggenstaket är en sådan koppling som om det fanns en bro eller

liknande skulle sammanbinda Saltsjöbaden och södra Saltsjö-Boo på ett bättre sätt. En annan koppling som bör stärkas är över Erstavik. Idag är vägarna över Erstavik oftast det genaste alternativet för många cyklister. Bilvägarna har begränsad motorfordonstrafik vilket gör dem till bitvis bra cykelvägar. Erstavik ägs av en privat markägare och åtgärder måste således samordnas med markägaren. Den tredje kopplingen som identifierats är Nackareservaten och över kommungränsen till Stockholm. Enklare åtgärder kan göra mycket för att stärka denna koppling och underlätta både för arbetspendling och rekreativ cykling.

Åtgärdstabell

De åtgärder som föreslås i cykelvägnätet är antingen förbättring, nybyggnad eller trafiksäkerhetsåtgärder i blandtrafik. Förbättringsåtgärder innebär framför allt breddning av befintlig cykelväg/cykelbana men det kan även innebära andra åtgärder såsom förbättringar av cykelpassager eller utformning av busshållplatser. Förbättringsåtgärder utgår ifrån den eftersträvsvärda utformning som behandlas i kapitel 6.

Nybyggnadsåtgärder föreslås på sträckor där det idag saknas separerad cykelförbindelse. Trafiksäkerhetsåtgärder föreslås på sträckor där nybyggnad av cykelbana/cykelväg inte bedöms som en rimlig åtgärd utifrån lokala förhållanden. En del sträckor bedöms ändå som viktiga cykelförbindelse och eftersom cykling sker i blandtrafik längs dessa sträckor innebär trafiksäkerhetsåtgärder framför allt hastighetsdämpande åtgärder. Kostnaderna för samtliga åtgärdsförslag är beräknade efter schablonvärden och är således grova uppskattningar (mer i avsnitt kostnader).

Exempel på cykelled intill E4:an vid Trafikplats Sörentorp.

ÅTGÄRDSTABELL

Regionala cykelsträck	Åtgärd	Längd m ca	Kostnad (tkr)	Prio
Värmdövägen (Sicklaön)	Förbättring	5 800	30 000	1
Saltsjöbadsstråket Etapp 1 (Saltsjöbadens centrum-Fisksätra)	Nybyggnad (dubbelriktad cykelbana)	1 900	12 000	1
Saltsjöbadsstråket Etapp 2 (Fisksätra-Sicklaön)	Nybyggnad (dubbelriktad cykelbana)	4 300	30 000	1
Ältabergsvägen	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	120	560	1
Värmdövägen (Saltsjö-Boo)	Förbättring	7 800	20 000	2
Gillevägen	Förbättring	600	1 200	2
Järlaleden (Uddvägen-Sickla industriväg)	Förbättring	300	440	2
Saltsjöbadsstråket Etapp 3 (Saltsjöbadens centrum-Saltsjöbaden station)	Förbättring	2 600	12 000	3
Skurubron med ramper	Ombyggnad till gång- och cykelbro	-	***	-
Huvudcykelnät	Åtgärd	Längd m ca	Kostnad (tkr)	Prio
Telegramvägen/Prästkragens väg/Lännerstavägen	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana) /Förbättring	1 900	2 000	1
Järlaleden (Järlakrysset)	Trafiksäkerhetsåtgärder (cykling i blandtrafik)	320	500	1
Järlaleden (Järlakrysset ramper)	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	160	400	1
Grustagsvägen	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	500	3 100	2
Mensättravägen	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	1 000	2 850	2
Sickla industriväg	Förbättring	760	2 450	2
Vikdalsvägen (Värmdövägen-Augustendalsvägen)	Förbättring	570	2 100	2
Kvarnholmsvägen	Förbättring	750	2 500	2
Kvarnholmsvägen (Hästholsbron-Finnbergstunneln)	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	430	22 400	2
Sockenvägen	Förbättring	4 000	10 500	2
Evalundsvägen/Storkällans väg	Trafiksäkerhetsåtgärder (cykling i blandtrafik)	1 250	1 550	2
Ektorpsvägen	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	1 150	3 200	2
Skarpövägen (Mensättravägen-Hasseluddsvägen)	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	300	950	2
Kanholmsvägen	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana) /Förbättring	550	1 550	2
Boovägen	Förbättring	2 000	5 400	3
Järlaleden	Förbättring	900	1 450	3
Rösundavägen	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	1 000	3 950	3
Saltsjöpromenaden	Förbättring	300	400	3
Skyttevägen	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	2 300	6 500	3
Samskolan-Saltsjöbadens centrum	Förbättring	650	850	3
Utskogsvägen	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	1 400	4 200	3
Kvarnholmsförbindelsen	Nybyggnad (bro)	-	***	-

De som inte är kostnadsbedömda eller prioriterade:

* Ingår i antagen detaljplan

** Ingår i antaget program eller detaljplaneprogram.

*** Ingår i större infrastruktur- eller stadsbyggnadsprojekt.

Lokalcykelnät	Åtgärd	Längd m ca	Kostnad (tkr)	Prio
Rensättra (Rensättravägen-Boo kyrka)	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelväg)	490	2 300	2
Solsidevägen	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelväg)	375	1 550	2
Saltsjöbadsvägen	Förbättringsåtgärder	750	3 000	2
Duvnäsvägen	Trafiksäkerhetsåtgärder (cykling i blandtrafik)	1 150	1 500	3
Talluddsvägen	Trafiksäkerhetsåtgärder (cykling i blandtrafik)	1 400	1 650	3
Kummelnäsvägen	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	750	4 150	3
Saltsjö-Duvnäs stn.-Kranglan-Hästhagen-Nacka kvarn	Trafiksäkerhetsåtgärder (cykling i blandtrafik)	3 000	3 500	3
Byvägen (Stockholmsvägen – Saltsjöbadens IP)	Förbättring	350	650	3
Trädgårdsvägen/Björknäs IP/Kocktorpssjön/Prästkragens väg/Moravägen	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)/Förbättring	4 300	2 100	3
Vikingshillsvägen	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	2 000	6 500	3
Kolarängen-Skarpnäcks gård	Förbättring	1 200	800	3
Björkhagen-Ältavägen	Förbättring	1 700	1 000	3
Vikdalsvägen (Augustendalsvägen-Rosenbergsvägen)	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	150	385	3
Samskolan-Ravinvägen	Förbättring	1 050	1 600	3
Velamsundsvägen	Förbättring	190	220	3
Nacka strand-Svindersviken	Nybyggnad (strandpromenad)/Förbättring	1 600	5 000	3
Tre Kronors väg	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	-	*	-
Skarpövägen	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	-	*	-
Tollare vägen	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	-	*	-
Dalvägen m.m.	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	-	**	-
Galärvägen m.m.	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	-	**	-
Fisksätravägen/ Fidravägen	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	-	**	-
Nacka kommun ej väghållare	Åtgärd	Längd m ca	Kostnad (tkr)	Prio
Ältavägen (Trafikverket)	Förbättring	9 900	25 000	-
Järlaleden (Trafikverket)	Förbättring	300	1 000	-
Planiavägen (Trafikverket)	Förbättring	160	400	
Lagnövägen (Trafikverket)	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	2 000	10 000	-
Gamla Skärgårdsvägen (Trafikverket)	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	190	1 000	-
Övrigt	Åtgärd		Kostnad (tkr)	
Nacka	Snabba åtgärder (trimning, framkomlighet och trafiksäkerhet)	-	1 500/år	-
Nacka	Cykelparkerings (nya och befintliga)	-	1 000/år	-
Nacka	Utökad drift och underhåll enligt föreslagna riktlinjer	-	750/år (utökad kostnad utöver befintlig nivå)	-
Nacka	Kommunikationsinsatser för cykel (kommunikationsstrategi)	-	150/år	-
Nacka	Cykelvägvisning	-	75/år	-

De som inte är kostnadsbedömda eller prioriterade:

* Ingår i antagen detaljplan

** Ingår i antaget program eller detaljplaneprogram.

*** Ingår i större infrastruktur- eller stadsbyggndaprojekt.

Kostnad

Objekten i åtgärdstabellen är studerade i olika omfattningar vilket kan leda till att objektens omfattning och således kostnader ökar vid fortsatt utredning och projektering. Platsspecifika förutsättningar, tillkommande arbeten och svår terräng är exempel på faktorer som kan komma att påverka kostnadsbilden. Redovisade kostnader är till största del beräknade på schablonvärdens. Att beräkna kostnaderna efter schablonvärdens ger en vägledning i vilka ekonomiska ramar som krävs för utbyggnad, men ska inte användas för fortsatt planering då för stor osäkerhet föreligger.

En ny 4,3 meter bred cykelväg med belysning beräknas kosta cirka 5 400 kronor per löpmeter medan att bredda en befintlig cykelväg en meter ut i vägområdet beräknas kosta cirka 2 200 kronor. Sedan tillkommer kostnader för exempelvis busshållplatser och gångpassager.

Kostnaderna för nyanläggningar och förbättring av cykelvägnätet uppgår till totalt cirka 221 miljoner kronor på kommunens vägnät. Tillsammans med nya cykelparkeringar, medel för kommunikationsinsatser och utökade kostnader för drift och underhåll innebär detta en total investering på 280 miljoner kronor. Genomförs cykelstrategin till 2030 skulle en investeringsvolym på cirka 16,5 miljoner per år behövas för att realisera samtliga delar av planen. Investeringsvolymen beslutas av kommunfullmäktige i årliga budgetbeslut. Genomförande tiden för cykelstrategin är satt till 2030, det vill säga 17 år. Detta skulle innebära en investeringsvolym på cirka 16,5 miljoner kronor per år om samtliga delar av cykelstrategin realiseras.

En del av kostnaderna för utbyggnad kan komma att bäras av framtida stadsbyggnadsprojekt och detaljplaner. Det är viktigt att en utbyggnad av cykelvägnätet samordnas med stadsbyggnadsprojekt för att minska dubbelplanering. Det är även viktigt att ett helhetsperspektiv finns i varje

stadsbyggnadsprojekt för att säkerställa en sammanhållen kvalité på cykelvägnätet.

För att underlätta utbyggnader kan de ekonomiskt stora åtgärderna delas in i etapper för att möjligöra en långsiktig utbyggnad. Om en etappindelning görs är det viktigt att helheten och länkarna fungerar under utbyggnadstiden samt att framkomligheten och trafiksäkerheten inte påverkas negativt av etappindelning.

Alla kommuner har möjlighet att ansöka om statlig medfinansiering för utbyggnaderna av gång- och cykelvägar där kommunen själv är väghållare. Kommunen kan få upp till 50 procent av kostnaderna medfinansierade av länsplanen. Redan idag söker Nacka kommun medfinansiering för dagens investeringar och för den fortsatta utbyggnaden av cykelvägnätet kommer fortsatt medfinansiering att sökas. I teorin innebär detta att den årliga kostnaden kan komma att medfinansieras med upp till 50 procent.

Samhällsekonomiska modeller som på senare år har tagits fram för att visa effekten av satsningar på cykeltrafiken visar att effekterna av investeringar är positiva. Exempelvis har det för den regionala cykelplanen för Stockholm gjorts beräkningar på lönsamheten med planen. Dessa visar att nettovinsten för samhället hamnar på mellan 13-22 kronor per satsad krona¹⁴. Vissa objekt är angelägnare att realiseras än andra, då deras nytta beräknas vara högre, och därav prioriterats högre i åtgärdsplanen.

För att kunna arbeta på ett kostnadseffektivt sätt är det viktigt att det också finns ekonomiska medel avsatta för att möta behovet av snabba åtgärder. Det kan exempelvis handla om framkomlighets- och trimningsåtgärder för cykel i utbyggnaden av andra investeringsprojekt eller trafiksäkerhetsåtgärder. 1,5 miljoner bör årligen avsättas för att täcka behovet av snabba åtgärder i befintlig miljö. Exempel på åtgärder är nedsänkning av kantsten, rödmål-

ning i korsning, utbyggnad av refuger, förbättrad kurvradius och utökad belysning

Nacka har delvis bra eller mycket bra infrastruktur för cykel och med en förbättrad drift kan befintliga anläggningar nyttjas bättre. En ökad ambition gällande drift och underhåll kommer att innebära ökade kostnader. Även utbyggnaden av nya länkar kommer innebära ökade driftskostnader i form av nya anläggningar. För att säkerställa framkomligheten och trafiksäkerheten är det viktigt drift och underhåll tilldelas ökad budget alternativt måste befintliga resurser prioriteras om. Eventuellt kan ett mer systematiserat arbetsätt minska kostnadsökningen för drift och underhåll. Att beräkna kostnader för drift och underhåll medför en stor osäkerhet då stora kostnader direkt är knutna till vinterdriften. Beroende på exempelvis snömängd och kyla kan kostnaderna variera kraftigt från år till år.

Riskbedömning

Eftersom åtgärdsförslagen inte är detaljstuderade finns det inte bara risk enskilda utbyggnadsobjekt blir dyrare och försenade utan även risk att kvalitén blir lidande. Eftersträvansvärd utformning kanske inte är möjlig beroende på lokala förhållanden (exempelvis tunnlar, broar, vatten, fastigheter och höjdskillnader) vilket kan leda till att sämre standard måste väljas eller i värsta fall att åtgärden inte är möjlig att realisera. Skillnaden mellan lokala förhållanden är stor vilket kan öka risken att kostnadsbedömningar blir missvisande, att kvalitén blir försämrad eller att utbyggnader blir kraftigt försenade.

Det finns risk att enskilda objekt i åtgärdslistan blir försenade, dock så påverkar dessa inte cykelvägnätets helhet om objekten är oberoende av varandra. Dock påverkar uteblivna cykelvägar näset negativt, då risken är att cykelvägnätet inte får den helhet som eftersträvas.

¹⁴ WSP Analys och strategi (2013). Samhällsekonomisk bedömning av granskningshandlingen till regional cykelplan för Stockholms län.

14. REFERENSER

Niska, Anna (2011). Cykelvägars standard. En kunskaps-
sammanställning med fokus på drift och underhåll.

Parkering i storstad (2011).

RUFS 2010

Spolander, Krister (2012). Underlag för regionalt
cykelvägnät i Stockholms län. Pendlingsrelationer mellan
bosäder och arbetsplatser.

Stockholm cykelplan 2012.

Sveriges kommuner och landsting och Trafikverket (2010).
GCM-handbok. Utformning, drift och underhåll med
gång- och cykel och mopedtrafik i fokus.

Sveriges kommuner och landsting och Trafikverket (2012).
Vägar och gators utformning.

Sweco Infrastructure (2011). Regionalt cykelstråk
Saltsjöbaden.

Sweco Infrastructure (2013). Cykelutredning
Värmdövägen.

Tillsyns- och regionplanering och Landstingets
trafikförvaltning (SLL), Trafikverket Region Stockholm,
Länsstyrelsen i Stockholms län (2013). Regional
cykelplan för Stockholms län 2014-2030. Remissversion
2013-03-25.

15. BILAGOR

Prioriteringsprinciper

Prioriteringsgrad av åtgärder:

- 1: Mycket Hög
- 2: Hög
- 3: Mindre hög

Kriterier vid prioritering av åtgärder:

- Saknad eller bristfällig länk längs med det regionala cykelstråken
- Saknad eller bristfällig länk längs med huvudcykelvägnätet
- Saknad eller bristfällig länk längs med det övriga cykelvägnätet
- Vanligaste förekommande resttypen på sträcka
 - Skol- och arbetsresa
 - Till kollektivtrafik
 - Till lokala målpunkter
 - Rekreationscykling
- Bedömt antal cyklister idag
- Bedömd vinst
 - Minskad resttid
 - Ökad trafiksäkerhet
 - Ökat antal cyklister
 - Ökad komfort
- Hastighet och volym för fordonstrafiken

Nacka kommun
TN 2013/564-513

Samrådsredogörelse för Cykelplan 2014

Sammanfattning

Syftet med Cykelplan 2014 är att de satsningar och utbyggnader som görs för cykel i Nacka kommun ska ske på ett effektivt och prioriterat sätt. Målet med cykelplanen är att det ska bli enklare, snabbare och säkrare att cykla i Nacka. Kopplingen mellan cykel och kollektivtrafik ska förbättras och andelen cyklister ska öka under alla delar av året.

Utifrån de 39 synpunkter som inkommit under remissiden har nya ställningstaganden gjorts och cykelplanen omarbetats. En av de största förändringarna i planen är ett nytt kapitel om stadsplaneringens betydelse för att skapa trygga och attraktiva cykelvägar. En annan betydelsefull ändring är att cykelplanen på ett tydligare sätt behandlar kombinationsresor mellan cykel och kollektivtrafik. Mindre justeringar har även gjorts i åtgärdsplanen där nya länkar har tillkommit och omprioriteringar gjorts mellan de olika åtgärdslösningarna.

Ärendet

Under 2013 har förslag till ny cykelplan för Nacka kommun arbetats fram och Tekniska nämnden beslöt vid sitt sammanträde 2013-12-17 att skicka ut cykelplanen på remiss. Remissiden pågick mellan 19 december 2013 till 28 februari 2014. Totalt inkom 39 yttranden från nämnder, myndigheter, organisationer, intresseföreningar och allmänhet. Se bilaga 2, samrådsredogörelse, för fullständig summering.

Utskick har gjorts till remissinstanserna (2013-12-19), pressutskick (2014-01-10), annonsering för allmänheten i Nacka Värmdö Posten (2014-01-14) samt på publicering på www.nacka.se (2013-12-19). Cykelplanen har varit utställd i Nacka stadshus samt i biblioteken i Fisksätra, Älta, Orminge, Saltsjöbaden och i Nacka Forum mellan den 20 januari till den 28 februari. Den 3 februari 2014 presenterades planen för *Nätverket för Fisksätras framtid* i Fisksätra bibliotek.

Förslag till cykelplan

Syftet med Cykelplan 2014 är att de satsningar och utbyggnader som görs för cykel i Nacka kommun ska ske på ett effektivt och prioriterat sätt. Målet med cykelplanen är att det ska bli enklare, snabbare och säkrare att cykla i Nacka. Kopplingen mellan cykel och kollektivtrafik ska förbättras och andelen cyklister ska öka under alla delar av året.

Cykelplanen behandlar principer för arbete kring detaljutformning, drift och underhåll, cykelparkerings och cykelvägvisning. Planen tar även upp frågor kring kommunikation och beteendepåverkan samt behovet av tydligare mätning och uppföljning av cykeltrafiken. Cykelplanen innehåller även en åtgärdsplan där nyanläggning och förbättring av cykelvägnätet föreslås. Åtgärdsplanen inrymmer också förbättringsåtgärder för drift och underhåll, cykelparkerings, cykelvägvisning och kommunikationsinsatser.

Sammanfattning av inkomna synpunkter

Cykelplanen har varit ute på samråd från den 19 december 2013 till den 28 februari 2014. 39 yttranden från nämnder, myndigheter, organisationer, intresseföreningar och allmänhet har inkommit. 18 av dessa inkomna yttranden är från privatpersoner.

Den enskilda del av cykelplanen som det inkommit flest synpunkter på är åtgärdsförslaget längs Saltsjöbadsleden. Av de nio privatpersoner som tyckt till om förslaget är det tre som tillstryker förslaget medan sex tycker att det är ett mindre bra förslag. Anledningarna som lyfts fram är bland annat att det skulle bli en trist miljö som är bullrig, dammig och väderutsatt och att det är en onödig investering eftersom cyklister ändå kommer välja Saltsjöbadsvägen. Liknande åsikter förs fram av *Nätverket för Fisksätras framtid* och *Svenska cykelsällskapet*. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden ser dock att förslaget löser ett problem som lyfts redan i översiktsplanen. Att koppla samman Sicklaön och Saltsjöbaden längs Saltsjöbadsleden anses som positivt för pendlingscyklister med god framkomlighet. Nacka Miljövårdsråd anser att enklare alternativ längs Saltsjöbadsvägen bör undersökas men att om Saltsjöbadsleden byggs så bör ändå åtgärder längs Saltsjöbadsvägen göras för att underlätta för den lokala cyklingen. I cykelplanen har åtgärdsförslag för att förbättra cykling i blandtrafik längs Saltsjöbadsvägen tillkommit. Eftersom det fortsättningsvis bedöms som orimligt att skapa separerad cykelinfrastruktur på Saltsjöbadsvägen kommer åtgärdsförslaget längs Saltsjöbadsleden att kvarstå.

En annan aspekt som lyfts i flera yttranden är betydelsen av kopplingen mellan cykel och kollektivtrafik. Vikten av denna fråga har bland annat tagits upp av Miljö- och stadsbyggnadsnämnden, Kulturnämnden, Värmdö kommun, Trafikförvaltningen SLL och Sjövägen. I Nacka är kombinationsresandet med cykel och kollektivtrafik en självklar och viktigt del av trafiksystemet. Betydelsen av kopplingen mellan cykel och

kollektivtrafik har lyfts i cykelplanen. Dels behandlas det i kapitlet med cykelparkerings på ett tydligare sätt och dels är cykelplanens målformulering justerat utifrån denna aspekt.

Samhällsplaneringens betydelse för cykeltrafikens attraktivitet framhålls bland annat av Trafikverket och Miljö- och stadsbyggnadsnämnden. Trafikverket tar upp hur en tät stadsstruktur kan uppmuntra resor med cykel men även hur cykelinfrastruktur kan påverka stadsmässigheten. Av Miljö- och stadsbyggnadsnämnden lyfts även vikten trygg- och säkerhetsfrågor i planerandet av cykelvägar. Cykelplanen har kompletterats med ett nytt kapitel som berör trygghetsfrågor och stadsplaneringens betydelse för attraktiviteten för cykel som transportmedel.

En annan synpunkt som tagits upp i flera yttranden är att cykelplanen inte tydligt behandlar rekreativ-, turism- och fritidscykling. Detta framförs bland annat av Kulturnämnden, Kommunala pensionärsrådet, SPF Nackaringen och Svenska cykelsällskapet. Ingen förändring i cykelplanen har gjorts vad gäller denna fråga. Cykelplanens fokus är på pendlingsresor till och från skola och arbete. Bedömningen är att potentialen för att förändra resebeteendet för dessa är stort då dessa resor görs frekvent och är i många fall tillräckligt korta för att göras med cykel. Väljer fler cykeln kan onödiga bilresor undvikas och kollektivtrafiken avlastas. Även om inte fokus ligger på turism- och rekreativcykling kommer denna sorts cykling gynnas av de föreslagna åtgärderna. Att ta fram en plan för förbättrad turism- och rekreativcykling kräver emellertid ett annat fokus och kan vara ett mål för framtiden.

Resterande synpunkter sammanfattas i yttrandena nedan.

Synpunkter på cykelplan 2014

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden ser positivt på att det nu finns ett färdigt förslag till cykelplan. I kommunens översiktsplan är en av stadsbyggnadsstrategierna ett komplett transportsystem där en av åtgärderna är att ta fram en cykelplan. Nämnden framhåller dock att cykelplanen behöver uppdateras med jämna mellan rum och att planeringen behöver samordnas med de stadsbyggnadsprojekt som berörs av cykelplanen. Det behöver även förtydligas om de föreslagna förbättringsåtgärderna ska finansieras av kommun eller om exploater inom stadsbyggnadsprojekt ska medfinansiera.

Vidare framhåller nämnden det är bra att utformningsprinciperna i detaljutformningen bygger på gemensamma och vedertagna källor. På så sätt behöver inte kommunen uppfinna hjulet igen och utformningen kan bli konsekvent och lättavläst över kommungränserna. Nämnden anser emellertid att minsta godkända breddmått

uteslutande ska användas för att få en stadsmässighet i gatumiljön samt att frånsteg kommer att behöva göras vid exempelvis utformningen av busshållplatser. Även den föreslagna skiljeremsan längs med de regionala stråken anser nämnden inte är en särskilt stadsmässig lösning. Nämnden påpekar att cykelplanen knapphändigt behandlat trygg- och säkerhetsfrågor. Det är av stor betydelse att gång- och cykelvägar utformas så att de uppfattas som trygga och säkra.

Gällande cykelparkerings föreslår nämnden att det i anslutning till blivande tunnelbanestationer kan anläggas så kallade *Bike n Ride* anläggningar där det utöver cykelparkering kan finnas andra servicefunktioner som omklädningsrum och verkstad. Nämnden anser även att de tänka stationslägena för tunnelbanan bör redovisas i kartmaterialet.

Cykelplanens förslag att anlägga det regionala cykelstråket längsmed Värmdövägens södra sida på Sicklaön känns enligt nämnden logiskt, dock bör det övervägas att anlägga cykelbanan närmast motorfordonstrafiken. Åtgärdsförslaget med en ny cykelbana utmed Saltsjöbadsleden anser nämnden är positivt för pendlingscyklister. I yttrandet tar nämnden upp länkar som finns med i antagna detaljplaner och detaljplaneprogram men som inte finns med i remissversionen, samt sträckor som behöver utredas ytterligare. En utav de sträckor som anses behövas utreda ytterligare är sträckningen mellan Solsidan och Tattby station. Där undrar nämnden om förbättringsåtgärder på befintlig sträckning är ett billigare och bättre alternativ än nyanläggning av GC-väg utmed Skyttevägen. En tydligare kostnadsberäkning för de olika åtgärdsförslagen anses eftersträvansvärt. Det är svårt att förstå hur beräkningarna är utförda och vilken standard beräkningarna har utgått ifrån.

Den höjda ambitionsnivån vad gäller drift och underhåll anser nämnden medför en tydlig förbättring av tillgängligheten och standarden på gång- och cykelvägarna, speciellt avseende vinterdriften.

Kommentar: *Cykelplanens tidshorisont är 2030 och därfor har inte alla sträckor detaljstuderats och inte heller hur de ekonomiska kostnaderna ska fördelas. Gällande detaljutformningen och breddmått så finns det en risk med att uteslutande använda minsta standard då det kan leda till konflikter och trafiksäkerhetsproblem på sträckor med höga flöden av gående och cyklister. Där det finns behov och möjlighet bör "god standard" eftersträvas, speciellt vid de regionala stråken eftersom tydligare breddmått ger ökad säkerhet och framkomlighet. Gestaltningsmässigt så går det att kombinera dessa detaljutformningar med det som nämnden menar med stadsmässighet. Flera exempel från attraktiva städer finns i Europa där goda mått används.*

Nämndens synpunkter angående behandlingen av trygg- och säkerhetsfrågor har tagits i beaktning och dessa inryms i ett nytt kapitel tillsammans med diskussion över stadsplanering och cykel. Likaså har goda cykelparkerings i anslutning till

kollektivtrafik och kommande tunnelbanestationer förstärkts i cykelplanen under kapitel 8.

Gällande de saknade länkarna som finns i antagna detaljplaner och detaljplaneprogram har dessa infogats i kartmaterialet samt åtgärdstabellen. För sträckorna Älta - Saltsjöbaden samt Skogsö-Boo har dessa illustrerats som ”samband” som kräver vidare utredning. Detta då inga tydliga kopplingar finns i dagsläget men att sambandet utgör en viktig tvärkoppling mellan olika delar av kommunen. Åtgärdsförslaget utmed Skyttevägen är kvar i detta skede. Bedömning är att det är svårt att förhöja standarden och skapa en attraktiv och säker cykellänk längs den befintliga kuperade cykelvägen.

Angående kostnadsberäkningarna har dessa gjorts utefter schablonvärdens. De utformningsprinciper som har använts är de för regional-, huvud- och lokalkykelvägar som finns angivna under kapitlet för detaljutformning. Hänsyn har tagits till om det är ny anläggning eller breddning av befintlig GC-väg, antalet busshållplatser och cykelöverfarter på sträckan samt huruvida sträckan behöver kompletteras med belysning eller ej.

Kulturnämnden

Kulturnämnden tar upp nya målpunkter som inte tas upp i planen. Kulturhus, bibliotek, evenemangsplatser borde lyftas fram tydligare och definieras som målpunkter. Nämnden påpekar även att förutsättningarna att vara cykelturist i Nacka kan förstärkas genom att intrigera kopplingarna och möjligheterna med att kombinera cykel-, båt- och tågresor i planeringen. Nämnden tar även upp möjligheterna till att konstnärlig gestaltning inom ramen för Öppna konsten kan öka attraktiviteten och skapa tryggare cykel- och gångvägar.

Kommentar: Det definierade cykelvägnätet som finns i planen tangerar ofta nämndens angivna målpunkter varav ingen justering görs i planen för detta. Angående kombinationsresor har detta tydligare lyfts in i planen som en viktig del under kollektivtrafik. Konstnärlig gestaltning av platser och sträckor är absolut intressant men inte något som lyfts in i planen.

Fritidsnämnden

Fritidsnämnden instämmer i föreslagen strategi för cykelplan. Nämnden uppmanar Tekniska nämnden att komplettera cykelplanen med förbättring av barns och ungas skolvägar och färdvägar till fritidskluster och sportanläggningar. Det borde även införas roliga och konstfulla cykelhållplatser som fungerar som uppsamlingspunkter för de som vill cykla i grupp till till exempelvis skolan.

Nämnden tar upp att samverkan med föreningslivet behöver öka.

Kommentar: *Utgångspunkten i cykelplanen är pendlingsresor till och från arbete och skola. Cykelplanen tar även upp att arbetet kring säkra skolvägar ska utvecklas och stärkas.*

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden tillstyrker cykelplanen

Kommentar: *Inga kommentarer*

Social och äldrenämnden

Sociala och äldrenämnden tycker att förslaget till cykelplan är bra. Nämnden anser emellertid att hälsoaspekten bör lyftas fram tydligare och att cykelplanen bör innehålla en rubrik kring folkhälsa.

Kommentar: *De hälsovinster som görs genom en ökad aktivitet är mycket bra och självklart kan en anledning till att börja cykla vara en framtida bättre hälsa. Dock kommer inte cykelplanen att ta upp hälsoeffekterna av att cykla i ett eget kapitel. Hela planens syfte är att främja cykeln som färdmedel och då är hälsoinsterna ett resultat av en ökad cykling.*

Kommunala pensionärsrådet

Kommunala pensionärsrådet, KPR, anser att planen är ett välarbetat dokument och att den bör kunna fungera som underlag för att skapa gena, säkra och bekväma cykelvägar. KPR framhåller dock att planen inte i tillräcklig omfattning beaktat möjligheterna att underlätta för friska äldres personers behov av motions- och rekreativscyklande.

Planen bör ytterligare studera olycksfallsriskerna för äldre, framför allt de med nedsatt rörelseförmåga. Cykelplanen redovisar så kallade *lugna promenader* som delar i det lokala cykelvägnätet. Detta anser KPR kan leda till en intressekonflikt. Ytterligare en intressekonflikt som belyses är planens relation till kollektivtrafiken. KPR anser att kollektivtrafikkörfält måste finnas kvar längs Värmdövägen. Den prioritering av åtgärder längs de regionala sträken anses dock som riktigt. Vidare föreslås kommunen tillsammans med polisen arbeta för att få cyklister att följa gällande trafikregler.

Rådets uppfattning är vidare att dubbelriktade gång- och cykelbanor endast ska användas om breddmåttet god standard kan uppnås för att minimera risken för olyckor. KPR föreslår att en förbättring av det lokala cykelstråket på Hasseluddsvägen bör förbättras. Idag är det en smal passage där både gående, skolbarn och pendlingscyklister ska samsas. Ett alternativ kan vara att använda Booleden.

Kommentar: *Att det lokala cykelnätet tangerar de lugna promenaderna anses inte som ett problem då dessa passar sig väl för exempelvis rekreativscykling och är inte dimensionerade för cykling i högre hastighet. Gällande detaljutformningen och olycksrisken för äldre med funktionshinder följer utformningsprinciperna regionala och*

nationella rekommendationer samt kommunens eget arbete med ökad tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. Utgångspunkten av alla förslag är att inte försämra framkomligheten för andra hållbara transportslag så som kollektivtrafik och gångtrafik. Gång- och cykelbanan längs Hasseluddsvägen är svår att åtgärda och kommer inte att läggas till som åtgärd i cykelplanen. Booleden är inget alternativ ur cykelsynpunkt men problemen längs sträckan kommer undersökas vidare.

Värmdö kommun

Värmdö kommun ser positivt på att Nacka nu tar fram en cykelplan. Värmdö är positiva till den klassificeringen av cykelstråken som har gjorts och där de öst-västliga förbindelserna pekas ut som viktiga pendlingsstråk. Värmdö påpekar även att en satsning på cykel vid populära replipunkter kan underlätta för utvecklingen av besöksnäringen.

Kommentar: *Resonemanget och betydelsen av kombinationsresor med cykel och kollektivtrafik har utvecklats i cykelplanen.*

Tyresö kommun

Cykelinfrstrukturen i Nacka används även av Tyresös invånare. Tyresö kommun ser positivt på det samarbete mellan kommunerna som har lett till en rad förbättringar av cykelinfrastrukturen vid kommungränsen. Tyresö ser gärna att två av de föreslagna åtgärderna i cykelplanen prioriteras högre då de utgör viktiga pendlingsvägar för boende i Tyresö. De två åtgärderna är Ältavägen-Björkhagen och Ältabergsvägen. Tyresö saknar även åtgärder i cykelplanen längs Evalundsvägen och genom Erstavik till de östra delarna av Tyresö.

Kommentar: *Prioritering av åtgärder längs Ältabergsvägen kommer att få prioritet 1 i cykelplanen eftersom detta utgör en del av ett regionalt stråk. Sträckan Ältavägen-Björkhagen har idag relativt god standard och kommer därför fortsättningsvis ha prioritet 3. Evalundsvägen är med som förbättringsförslag i cykelplanen men som åtgärder i blandtrafik eftersom det inte anses rimligt att skapa separat cykelinfrastruktur på denna villagata. Cykelplanen kommer inte föreslå några nya kopplingar genom Erstavik då marken ägs privat.*

Länsstyrelsen i Stockholms län

Länsstyrelsen ser positivt till att Nacka väljer att ta fram en cykelplan samt att planen har en tydlig koppling till den regionala cykelplanen. Länsstyrelsen menar dock att det mellankommunala perspektivet kan lyftas fram ytterligare. I kartmaterialet kan tydligare kopplingar över kommungränserna göras. Det mellankommunala perspektivet bör stärkas i diskussionerna kring drift och underhåll. Nacka bör även lyfta fram samordningen med grankommuner i frågan om hyrcykelsystem.

Kommentar: *Kartmaterialet illustrerar fortsättningsvis bara cykelinfrastruktur inom kommunen för att på ett enkelt sätt kunna förstå att de åtgärder som förslås i cykelplanen är inom kommunen. Problematiken kring drift och underhåll av olika väghållare lyfts redan i cykelplanen. Resonemangen har inte ansetts behöva förstärkas. Ansvaret för att skapa ett kommunövergripande hyrcykelsystem bör ligga hos en regional aktör.*

Trafikverket

Generellt anser Trafikverket att Nacka har tagit fram en bra cykelplan som täcker in de viktigaste bitarna för att nå ökad cykling. Det är också positivt att kommunen har ett regionalt perspektiv vad gäller exempelvis cykelvägvisning och drift mm. Ett förbättringsförslag är utöka planen med ett kort resonemang hur samhällsplaneringen påverkar andelen cykelresor. Exempelvis att en tät stadsstruktur med målpunkter nära varandra kan leda till ökad cykling.

Trafikverket anser att det skulle vara bra om målet med cykelplanen förtydligades. Med hur mycket ska andelen öka? För att förtydliga målen kan det vara bra att tidssätta inte bara de fysiska åtgärderna utan även exempelvis en kommunikationsstrategi eller en rutin för cykelparkeringsplatser. Ett restidsmål skulle vara intressant.

Trafikverket påpekar att förslaget till cykelparkeringsnorm för cykel är bra men att det för kontorsyta är lågt i förhållande till Stockholm stad. I kapitlet om cykelparkeringsplatser kan det även vara bra att nämna lådcyklar. Trafikverket anser att kommunen har tagit upp vikten av fungerande drift och underhåll. Nivån skulle kunna höjas ytterligare om rutiner för smältande snö och påfrusen snö togs fram. Trafikverket ser gärna att delen om låncyklar innehåller ett resonemang kring ett regionalt system.

Trafikverket påpekar att ”förkörsrätt” som begrepp inte finns utan att det är av vikt att påpeka att cykeltrafiken alltid har väjningsplikt mot motorfordon som korsar cykelvägen.

Kommentar: *Cykelplanen har kompletterats med en kort text om stadsplaneringens betydelse för skapandet av ett attraktivt cykelvägnät. Eftersom cykelplanen är ett strategiskt dokument är olika åtgärder inte detaljstuderade och då också svåra att tidssätta. I en revidering av cykelplanen kan förhoppningsvis tydligare tidsplaner om när och hur eventuella åtgärder kan tänkas vara klara. Vid en revidering finns förhoppningsvis mer information om cykelresandet och då kan en tydligare målformuleringar göras.*

Begreppet förkörsrätt är taget från den regionala cykelplanen där Trafikverket är en av de viktiga aktörerna bakom. En förtydning av resonemanget kring detta har gjorts i planen.

Trafikförvaltningen, Stockholms läns landsting

Trafikförvaltningen anser att cykelplanen är väl genomarbetat och att den tar upp väsentliga frågor som rör cykeltrafiken. Vidare anses inriktningen för uppföljning av åtgärdsplanen ambitiös. Det är emellertid viktigt att de cykelsatsningar som görs inte påverkar kollektivtrafiken negativt. Exempelvis bör det i huvudstråk med omfattande busstrafik inte förekomma körfältsbredder smalare än 3,5 meter för att säkerställa god framkomlighet. Trafikförvaltningen påpekar även vikten av att följa utformningsprinciperna i Ribuss 08 och då speciellt riklinjerna kring upphöjningar av cykelöverfarter i samband med svängande busstrafik.

Trafikförvaltningen ser positivt på målformuleringen i cykelplanen men saknar specifika målindikatorer för uppföljning av planen. Vikten av kombinationsresor mellan cykel och kollektivtrafik bör förtydligas. Trafikförvaltningen ser gärna en dialog med Nacka kommun vad gäller hyrcykelsystem.

Kommentar: *Utgångspunkten har varit att föreslagna åtgärder inte ska påverka andra hållbara transporter så som gångtrafik och kollektivtrafik negativt. Busstrafiken utgör en viktig del av Nackas trafiksystem och en god framkomlighet för denna är av stor vikt. I cykelplanen har kombinationsresandets betydelse lyfts fram.*

Polisen

Polismyndigheten ser positivt på ett ökat cykelanvändande och att kommunen planerar att öka trafiksäkerheten för gående och cyklister. Polismyndigheten påpekar dock att det kan vara problematiskt att ge cyklister förkörsrätt vid cykelöverfarter. Denna regel gäller inte generellt och kan leda till ett felbeteende hos cyklister vilket i sin tur kan leda till en förhöjd trafiksäkerhetsrisk.

Kommentar: *Typlösningarna på cykelöverfarter med förkörsrätt är tagna från den regionala cykelplanen. För att tydligt visa när och var dessa typer av lösningar kan användas har en förtydling gjorts i cykelplanen.*

Södertörns brandförsvar

Södertörns brandförsvar ser problem vid många av kommunens busshållplatser där konflikterna mellan gående och cyklister är som störst. Utöver de riklinjer för detaljutformning som föreslås i planen kan även andra typer av lösningar som minskar risken för kollision mellan gående och cyklister användas. Exempelvis kan induktiva slingor i cykelbanan med ljud och ljussignal användas för att varan gående för annalkande cyklister.

Kommentar: *Ingår i cykelplanen men trafikenheten tar till sig detta förbättringsförslag i det framtida arbetet.*

Sjövägen

Sjövägen har uppmärksammat två problem för cykelpendlande Nackabor. Det ena är att cykelsträckan kan upplevas för lång och det andra att cyklister från Nacka och Värmdö som ska ta sig till city måste passera den trånga passagen förbi Skeppsbron. Båttrafik kan utgöra en lösning på dessa problem. Idag går det att ta med cykeln på Sjövägen utan avgift och planer på att ta en ny båt med större cykelutrymme i drift finns. I det längre perspektivet kan denna typ av kombinationsresande utvecklas med fler och bättre båtar. Bättre cykelparkeringar vid Nackas bryggor och etablering av hyrcykelsystem är ytterligare åtgärder som kan förbättra kombinationsresandet med cykel och båt.

Kommentar: *Kombinationsresandets betydelse har förstärkts i cykelplanen och här utgör båttrafiken en naturlig del av kollektivtrafiken.*

Cykelfrämjandet

Cykelfrämjandet anser att det är en fin och instruktiv cykelplan och att den innehåller det man kan önska sig. Det viktiga är emellertid att göra en tidsplan för hur cykelplanen ska implementeras. Vilka år kommer vilka åtgärder? Vidare anser cykelfrämjandet att det är otillräckligt att sopa cykelbanorna minst en gång i månaden sommartid. Cykelfrämjandet ser gärna att cykelplanen lyfter fram hälsoeffekterna vid ökad cykling samt den samhällsekonomiska nyttan av att bygga cykelinfrastruktur.

Kommentar: *I dagsläget finns en grov tidsplan och när åtgärder detaljstuderas kan denna tidsplan förfinas. Riktlinjerna för drift och underhåll kommer inte förändras. Sandupptagning efter vintern prioriteras men att öka frekvensen av sopning sommartid kommer ge liten effekt. Sopning kommer dessutom ske efter behov. Cykelplanen nämner kort hälsoeffekterna och den samhällsekonomiska nyttan men resonemanget kring dessa kommer inte att förtydligas i planen.*

Svenska cykelsällskapet

Svenska cykelsällskapet framhåller att satsningen på cykel borde göras bredare så att en del av investeringarna går till fritid, rekreation och turism. Svenska cykelsällskapet ifrågasätter utgångspunkten att cykelvägarna behöver vara så gena. Andra värden bör vägas in. Exempelvis anses lösningen längs Saltsjöbadsleden som en trist lösning. Cykelsällskapet understryker vikten av god belysning och vägvisning. Svenska cykelsällskapet anser vidare att det bör finnas mellanstationer i uppföljningen av cykelplanen för att se hur planen fortskrider.

Länkar som Svenska cykelsällskapet saknar är en fast förbindelse över Baggensstäket och över Erstavik till Tyresö strand. Bättre båtlinjer med högre kapacitet att ta med cyklar behövs också.

Kommentar: *Fokus i cykelplanen ligger på resor till och från arbete och skola. Även om inte fokus ligger på turism- och rekreationscykling kommer denna sorts cykling gynnas av de föreslagna åtgärderna. Att ta fram en plan för förbättrad turism- och rekreationscykling kräver emellertid ett annat fokus och kan vara ett mål för framtiden.*

Målet är att ha årlig uppföljning av cykelplanen med årsbokslut för att se hur åtgärderna i cykelplanen byggs ut.

Den utbyggnad som föreslås längs Saltsjöbadsleden utgår ifrån att det inte går att skapa cykelinfrastruktur längs Saltsjöbadsvägen. Kopplingen över Baggensstäket har tillkommit som en åtgärd som behöver utredas noggrannare. Kopplingen över Erstavik till Tyresö är över privat mark och inget som kommer att föreslås i cykelplanen.

Naturskyddsföreningen

Naturskyddsföreningen ser positivt till den genomarbetade cykelplanen. Planen har en bra intention och visar på förståelse för cyklisters problematik. För att uppnå bästa resultat ger Naturskyddsföreningen en rad synpunkter. Exempelvis framhålls att trafikhinder inte bör försämra framkomligheten för cyklister och lådcyklar. Underhållet av cykelbanorna bör ske kontinuerligt och inte efter viss månad på året. Naturskyddsföreningen lyfter vikten av god cykelvägvisning och tar upp Kalmar som ett gott exempel på färsgättning av skyltar.

Vidare anser Naturskyddsföreningen att resonemanget om säkra skolvägar kan utvecklas så att den fysiska utformningen, hastigheterna och skolornas betydelse för uppmuntran tydliggörs som viktiga delar i detta arbete. Naturskyddsföreningen menar även att samarbete med företag och organisationer bör utvecklas till att även innefatta även handel.

Naturskyddsföreningens har en del förslag på åtgärder som bör ingå i åtgärdsplanen. Lokalcykelnät saknas över Erstavik. Saltsjöbadsvägen bör förbättras för både gående och cyklister. Det skulle vara bra om det fanns en koppling över Baggensstäket. Lokalt cykelnät saknas mellan Saltsjö-Duvnäs och Skuru.

Kommentarer: *Underhållet av cykelvägnätet sker till stor del kontinuerligt men för att säkerställa en viss standard är det bra att även använda datum när vissa delar ska vara klart. Vad gäller cykelvägvisningen så kommer Nacka att fortsätta använda samma standard som används i hela länet. I projektet säkra skolvägar ingår flera olika arbetssätt men ett förtydligande i cykelplanen kommer inte att göras.*

Genom Erstavik finns bilvägar med mycket begränsad trafik och dessa har lyfts fram som cykelvägar i cykelplanen. Åtgärder längs Saltsjöbadsvägen och över Baggensstäket har tillkommit som åtgärdsförslag. Mellan Skuru och Saltsjö-Duvnäs sker den mesta av cyklingen i lugna villaområden. Åtgärder föreslås däremot längs Duvnäsvägen för att sänka motorfordonens hastighet. Ytterligare åtgärder föreslås inte.

Nacka miljövårdsråd

Nacka miljörådsråd påpekar felaktigheter i kartmaterialet vid Skrubba Malmväg, Erstavik och Vassvägen. Vidare påpekas att cykelvägnätet ser osammanhängande ut

trots åtgärder. Åtgärderna som föreslås längs Värmdöstråket tillstryks. Nätverket framhåller att en enklare lösning än att bygga längs Saltsjöbadsleden kan vara att göra Saltsjöbadsvägen till en enlig väg. Saltsjöbadsvägen måste dock fortsättningsvis kunna användas för lokal cykling varpå åtgärder är nödvändiga längs denna sträcka. Miljövårdsrådet också lyfter fram vikten av förbättrade cykelvägar omkring Saltsjöbadens centrum, även för dem som inte har målpunkt i själva centrum. Det regionala stråket vidare mot Saltsjöbadens station bör med enkelhet kunna lyftas fram med exempelvis bättre vägvisning.

Nacka miljövårdsråd föreslår fler förbättringsförslag längs Ältastråket. Även Tyrestråket tas upp och här menar nätverket att den planerade cykelbanan längs Ältabergsvägen kommer att innehålla besvärliga knixar. Vidare föreslås nya cykelbanor eller förbättringar längs Älgövägen, Evalundsvägen, Älta idrottsväg, Älta gård, Gustavsviksvägen och Nacka strand till Svindersviken. Lösningar som anses dåliga ur cykelsynpunkt är Kvarnholmsförbindelsen och Prästkragens väg. Dagens lösning längs Vikdalsvägen kritiseras. Klassificeringen av Grustagsvägen anses felaktig.

Vidare visar miljövårdsrådet att nya målpunkter i cykelvägvisningen bör utarbetas. Cykelställ med möjlighet att låsa fast ramen bör finnas vid alla stationer och de flesta busshållplatser. Cykel på båttrafiken bör utvecklas. Avslutningsvis rekommenderar miljövårdsrådet att det är en cyklist som fortsättningsvis ska planera för att resultatet ska bli bra.

Kommentar: *En del justeringar av kartmaterialet har inarbetats i cykelplanen efter inkomna synpunkter. Exempelvis har bilvägarna genom Erstavik kommit med i nulägesbeskrivningen av cykelvägnätet på grund av det låga antalet motorfordon på dessa vägar. Ältastråket sköts idag av Trafikverket och åtgärdsförslagen kan förhoppningsvis lösas i Trafikverkets kommande upprustning av stråket. Resterande åtgärdsförslag tar trafikenheten med sig även om alla inte kommer att inarbetas i cykelplanen. Exempelvis har det inte bedömts möjligt att skapa cykelbana längs Gustavsviksvägen, Kvarnholmsförbindelsen och Evalundsvägen.*

Nätverket för Fisksätras framtid

Nätverket ser positivt på att Nacka tar fram en cykelplan för kommunen. Nätverket är emellertid tveksamma till den föreslagna lösningen längs Saltsjöbadsleden. Denna lösning kommer enligt nätverket innehålla buller och obehag för cyklister. Risken för en olycka anses också vara stor då cykelbanan planeras nära intill motorfordonstrafiken. Nätverket tror att cyklister även i fortsättningsvis kommer att välja den befintliga Saltsjöbadsvägen eftersom den bland annat är en vacker väg. Nätverket anser att de medel som avsätts för Saltsjöbadsleden istället kan läggas på förbättringar längs Saltsjöbadsvägen. Exempelvis breddningar, belysning, hinder och

hastighetsbegränsningar. Även om cykelbana byggs längs Saltsjöbadsleden anser nätverket att åtgärder längs Saltsjöbadsvägen kommer att behövas.

Den cykelbana som föreslås mellan Fisksätra och Saltsjöbadens centrum anses inte heller idealisk men lösningen är positiv i den aspekten att cykling i Fisksätra allé kan bli mindre. Nätverket anser att cykelplanen bör genomföras snabbare än vad som föreslås.

Kommentar: *I cykelplanen har åtgärder längs Saltsjöbadsvägen tillkommit. Eftersom det fortsättningsvis bedöms som orimligt att skapa separerad cykelinfrastruktur på Saltsjöbadsvägen kommer åtgärdsförslaget längs Saltsjöbadsleden att kvarstå. Genomförandetiden av cykelplanen kommer att vara 2030 för att spegla andra strategiska dokument. Avsätts mer medel kan emellertid åtgärderna i cykelplanen genomföras fortare.*

Boo miljö- och naturvänner

Boo miljö- och naturvänner har inget att erinra emot remissförslaget utan anser att planen är ett välkommet underlag i den fysiska planeringen och i kommunens drift och underhåll av cykelvägnätet.

Kommentar: *Inga kommentarer*

SPF Nackaringen

SPF Nackaringen anser att planen är ett välarbetat dokument och att den bör kunna fungera som underlag för att skapa gena, säkra och bekväma cykelvägar. SPF framhåller dock att planen inte i tillräcklig omfattning beaktat möjligheterna att underlätta för friska äldres personers behov av motions- och rekreationscyklande. Planen bör ytterligare studera olycksfallsriskerna för äldre, framför allt de med nedsatt rörelseförmåga. Cykelplanen redovisar så kallade *lugna promenader* som delar i det lokala cykelvägnätet. Detta anser SPF Nackaringen kan leda till en intressekonflikt. Ytterligare en intressekonflikt som belyses är planens relation till kollektivtrafiken. SPF Nackaringen anser att kollektivtrafikkörfält måste finnas kvar längs Värmdövägen. Den prioritering av åtgärder längs de regionala sträken anses dock som riktigt. Vidare föreslås kommunen tillsammans med polisen arbeta för att få cyklister att följa gällande trafikregler.

Kommentar: *Att det lokala cykelnätet tangerar de lugna promenaderna anses inte som ett problem då dessa passar sig väl för exempelvis rekreationscykling och är inte dimensionerade för cykling i högre hastighet. Gällande detaljutformningen och olycksrisken för äldre med funktionshinder följer utformningsprinciperna regionala och nationella rekommendationer samt kommunens eget arbete med ökad tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. Utgångspunkten av alla förslag är att inte försämra framkomligheten för andra hållbara transportslag så som kollektivtrafik och gångtrafik.*

Privatpersoner

18 stycken privatpersoner har inkommit med yttrandén över cykelplanen. De som tyckt till om helheten så anses planen generellt ha ett bra innehåll, goda åtgärdsslag och bra prioriteringar. Exempelvis ses åtgärdsprioriteringen av Värmdövägen som positiv.

Åtgärdsslaget längs Saltsjöbadsleden är den specifika delen av planen som har fått flest synpunkter. Av de nio som tyckt till om förslaget är det tre som tillstryker förslaget medan sex stycken tycker att det är ett mindre bra förslag. Anledningarna som lyfts fram är bland annat att det skulle bli en trist miljö som är bullrig, dammig och väderutsatt och att det är en onödig investering eftersom cyklister ändå kommer välja Saltsjöbadsvägen.

Resterande inkomna synpunkter är mer spridda och inga tydliga åsiktsströmmar går att utläsa. Förslagen behandlar både mer specifika åtgärdsslag och synpunkter av mer generell karaktär. Exempelvis ses gärna en tydligare målformulering av cykelplanen. Även tydligare åtgärdsplan där det är specificerat vilka åtgärder som byggs vilket år. Exempel tas även upp på vikten av utformning av busshållplatser och separering mellan cyklister och gående.

Förslag som på nya länkar eller upprustning av befintliga som tas upp är bland annat Järlaleden, Älgövägen, Erstavik, Finntorp C, mellan Finntorp och Nacka Forum, Värmdövägen vid brandstationen, Ektorpsrondellen och sträckan mellan Kranglan och Hästhagen.

Kommentar: *I cykelplanen har åtgärder för att förbättra cykling i blandtrafik längs Saltsjöbadsvägen tillkommit. Eftersom det fortsättningsvis bedöms som orimligt att skapa separerad cykelinfrastruktur på Saltsjöbadsvägen kommer åtgärdsslaget längs Saltsjöbadsleden att kvarstå. Åtgärder vid Järlaleden (Järlakryssset) kommer att höjas från prioritet två till ett. Åtgärder vid Finntorp C och mellan Finntorp och Nacka Forum tas inte med i cykelplanen. I dagsläget bedöms cykling kunna ske i blandtrafik på ett godtagbart sätt. Mer specifika platser såsom Värmdövägen vid brandstationen och Ektorpsrondellen ingår i mer övergripande åtgärder och har hög prioritet att lösa.*

26 augusti 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
 Tekniska nämnden
§ 133
TN 2013/564-513
KFKS 2014/344-513

Komplettering av cykelplan efter yttrande från KSSU

Beslut

1. Tekniska nämnden beslutar att justera förslag till cykelplanen enligt bilaga 1 efter KSSU:s yttrande.
2. Tekniska nämnden föreslår kommunfullmäktige att anta reviderat förslag till Cykelplan 2014.

Sammanfattning

Cykelplanen har varit ute på samråd från den 19 december 2013 till den 28 februari 2014. Efter samrådet gjordes revideringar i cykelplanen och tekniska nämnden beslutade 2014-04-22 att föreslå kommunfullmäktige att anta cykelplanen. Dock inkom KSSU med ett sent yttrande 2014-06-10 (bilaga2) och efter detta har cykelplanen justerats utifrån yttrandet. Textjusteringar redovisas i bilaga 1. Trafikenheten föreslår dock att cykelplanen fortsatt definieras som plan, främst på grund av hur den kommuniceras externt men även att cykelplan är ett vedertaget begrepp som används både regionalt och nationellt för att beskriva denna sorts dokument.

Ärendet

Cykelplanen har varit ute på samråd från den 19 december 2013 till den 28 februari 2014. Tekniska nämnden beslutade 2014-04-22 att föreslå kommunfullmäktige att anta cykelplanen. Dock inkom KSSU med ett sent yttrande 2014-06-10 (bilaga2) och efter detta har cykelplanen justerats utifrån yttrandet.

KSSU lämnar sammanfattningsvis följande kommentarer på cykelplanen:

1. *Till sitt innehåll och funktion utgör dokumentet ett program. Stadsutvecklingsutskottet föreslår att dokumentet ska definieras som cykelprogram.*
2. *Det bör förtydligas att antagandet av ett program inte innebär ett specifikt ställningstagande till cykelstråk enligt de illustrationer som finns i underlaget. Främst gäller det huvudcykelspråk som måste planeras ihop med utvecklingen av västra Sicklaön och kommundelscentra i Älta, Orminge och Saltsjöbaden. Detta ska framgå av underlaget.*
3. *Genomförandet av programmets olika delar förutsätter beslut i kommunfullmäktige. I den beredningen ska tekniska nämnden redovisa ekonomiska konsekvenser av såväl utbyggnad av cykelnätet i enlighet med cykelplanen, som förväntade kostnader för drift och underhåll som följer planens riktlinjer. Detta bör förtydligas i underlaget.*

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

26 augusti 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Tekniska nämnden

Att definiera om cykelplanen till ett cykelprogram eller en cykelstrategi skulle på ett bättre sätt beskriva planens innehåll utifrån kommunens inriktning för styrande dokument men samtidigt faller mycket av det som kommunicerats externt. Begreppet cykelplan har bland annat använts i kommunikation med Nackas medborgare och begreppet har en mycket hög igenkänningsfaktor. Över 20 av länets kommuner har eller arbetar med att ta fram en cykelplan. I början av 2014 färdigställdes även en regional cykelplan för Stockholms län. Inte bara regionalt utan även nationellt benämns vanligtvis strategiska cykeldokument som cykelplaner. Cykelplanerna har olika utformning och upplägg men flertalet liknar till stora delar Nackas cykelplan. Trafikenheten anser att det skulle vara olyckligt ur framför allt en kommunikationssynpunkt att ändra från cykelplan till cykelprogram eller cykelstrategi. Dock har en underrubrik med texten *Strategi för cykelsatsningar i Nacka kommun* infogats till rubriken *Cykelplan 2014*.

I punkt 2 föreslår KSSU att det bör förtydligas att antagandet av en cykelplan inte innebär specifikt ett ställningstagande till cykelstråk enligt de illustrationer som finns i underlaget. Trafikenheten anser att detta, med mindre justeringar, kan framgå tydligare i planen. Justeringarna redovisas i bilaga 1.

Slutligen anser KSSU i punkt 3 att det ska tydliggöras att genomförandet av programmets olika delar som kräver investeringar också förutsätter beslut i kommunfullmäktige. Även detta kan tydliggöras i dokumentet. Förtydligandena redovisas i bilaga 1.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse, Rev 2014-08-19

Bilaga 1: Ändringar i cykelplanen

Bilaga 2: Yttrande KSSU

Beslutsgång

Nämnden beslutade i enlighet med förslag till beslut.

Nämnden beslutar att förklara paragrafen omedelbart justerad.

Ordförandes signatur

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

6 oktober 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

§ 187

Dnr KFKS 2014/640-730

Uppföljning av den kulturpolitiska programförklaringen

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

1. Kommunfullmäktige noterar uppföljningen av den kulturpolitiska programförklaringen till protokollet.
2. Kulturnämnden får i uppdrag att göra en aktualitetsprövning av den kulturpolitiska programförklaringen under 2015, i syfte att kommunfullmäktige ska kunna ta ställning till ett reviderat förslag under första halväret 2016.

Ärende

Kommunfullmäktige antog i november 2000 en kulturpolitisk programförklaring, som ska bidra till att ett kulturellt perspektiv läggs på samtliga verksamheter i kommunen. Kulturnämnden har ansvar för att följa upp den kulturpolitiska programförklaringen.

Kulturnämnden har under 2014 gjort en sådan uppföljning. Samtliga nämnder har redovisat hur programförklaringens innehåll påverkar respektive nämnds verksamhet.

Den kulturpolitiska programförklaringen är avsedd att vara ett levande dokument och att det är naturligt att nämndernas redovisningar skiljer sig åt. Uppföljningen visar att den kulturpolitiska programförklaringen är ett fungerande styrdokument. Det är dock ett antal år sedan den antogs och det bör ske en aktualitetsprövning. Aspekter att belysa är till exempel det som miljö- och stadsbygnadsnämnden anför om den av kommunfullmäktige antagna kulturmiljöprogram och utbildningsnämndens redovisning av hur kulturpolitiska frågor styr utbildningsväsendet. Den omfattande utvecklingen med att bygga stad på västra Sicklaön innehåller även utmaningar som kan antas påverka den kulturpolitiska programförklaringen och hur den kan användas som styrdokument i det arbetet.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 23 september 2014 § 116

Stadsledningskontorcts tjänsteskrivelse den 11 september 2014

Den kulturpolitiska programförklaringen

Kulturnämndens beslut den 13 maj 2014, § 26

Yttranden från nämnderna

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 23 september 2014 § 116

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

1. Kommunfullmäktige noterar uppföljningen av den kulturpolitiska programförklaringen till protokollet.
2. Kulturnämnden får i uppdrag att göra en aktualitetsprövning av den kulturpolitiska programförklaringen under 2015, i syfte att kommunfullmäktige ska kunna ta ställning till ett reviderat förslag under första halväret 2016.

Ordförandebeslut – arbets- och företagsnämnden den 8 maj 2014

Arbets- och företagsnämnden lämnar yttrande över nämndens och enhetens tillämpning av den kulturpolitiska programförklaringen i enlighet med arbets- och företagsenhets tjänsteskrivelse den 8 maj 2014.

Detta beslut fattas av arbets- och företagsnämndens ordförande med stöd av 6 kap 36 § kommunallagen och punkten 4.1 A i arbets- och företagsnämndens delegationsordning.

Beslut i kulturnämnden den 13 maj 2014 § 26

Kulturnämnden noterar redovisningen till kommunfullmäktige till protokollet

Beslut i tekniska nämnden den 18 april 2014 § 66

Nämnden beslutar i enlighet med park- och naturenhetens förslag till yttrande.

Beslut i miljö- och stadsbyggnadsnämnden den 2 april 2014 § 81

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutar skicka denna tjänsteskrivelse till kulturnämnden som redovisning av hur nämnden tillämpar den "Kulturpolitiska programförklaringen".

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 25 mars 2014 § 34

Kommunstyrelsens arbetsutskott tillstyrker att den kulturpolitiska programförklaringen byter benämning till kulturpolitiskt program. Arbetsutskottet anser också att en djupare översyn bör göras vid inledningen av kommande mandatperiod.

2. Som svar på remissen noterar arbetsutskottet följande för egen del. Den kulturpolitiska programförklaringen är ett styrdokument som kommunstyrelsen omsätter såväl i samhällsplaneringen och fastighetsförvaltningen som i den kommunala produktionen av välfärdstjänster. Den är en ingrediens bland flera som ingår i underlag/fakta som ska vägas in i beslutsunderlag.

Dessa beslut fattas av kommunstyrelsens arbetsutskott med stöd av punkten 2 i kommunstyrelsens delegationsordning.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

6 oktober 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Beslut i social- och äldrenämnden den 25 mars 2014

Social- och äldrenämnden noterar informationen till protokollet.

Beslut i utbildningsnämnden den 13 mars 2014 § 19

Utbildningsnämnden noterar kultur- och utbildningsenhetens uppföljning av den kulturpolitiska programförklaringen.

Beslut i kulturnämnden den 12 mars 2014 § 19

Kulturnämnden beslutar att Kultur- och utbildningsenhetens förslag till översyn av Nackas kulturpolitiska programförklaring med nedanstående tillägg sändes på remiss till kommunstyrelsen, fritidsnämnden, arbets- och företagarnämnden, tekniska nämnden, social- och äldre nämnden, utbildningsnämnden, naturreservatsnämnden och miljö- och stadsbyggnadsnämnden för synpunkter. Nämnderna ska lämna sina synpunkter senast den 25 april 2014.

Beslut i naturreservatsnämnden den 12 mars 2014 §16

Naturreservatsnämnden antar förslag till yttrande till kulturnämnden beträffande uppföljning 2013 av kommunens kulturpolitiska programförklaring.

Naturreservatsnämnden beslutar om omedelbar justering.

Beslut i fritidsnämnden den 12 februari 2014 § 16

Fritidsnämnden beslutar att lämna idrotts- och fritidsenhetens förslag till yttrande över tillämpningen av den kulturpolitiska programförklaringen inom fritidsnämndens ansvarsområde till kulturnämnden.

Yrkande

Hans Peters (C) yrkade bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutsgång

Kommunstyrelsen beslutade i enlighet med Hans Peters yrkande.

Protokollsanteckningar

Sidney Holm (MP) lät anteckna följande.

”Miljöpartiet tror på kulturens kraft att förändra ett samhälle i grunden. Den kulturpolitik som förs driver samhällsutvecklingen, vilket klimat vi har oss människor emellan, vilka värderingar vi för vidare och vilka attityder som är ok. Vi tror att den förlida kulturpolitiken framöver kommer att vara avgörande för t ex den nödvändiga omställningen av samhällsstrukturer och våra konsumtionsmönster, som är en del av att klara klimatutmaningen. Därför är det viktigt att det finns ett brett kulturutbud som främjar medborgarna till ett innovativt och kreativt tänkande som bl. a är förutsättningar för att

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

6 oktober 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

utvecklas som självständigt och skapande samhällsmedborgare. Vilket kommer att krävas för att ställa om samhället till ett grönt sådant.

Kultur, kulturkonsumtion och kulturutövande är en drivande kraft för ett själsligt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart samhälle. Därför är det viktigt att politiken sätter upp mål och visioner som är framåtsyftande. I en kulturpolitisk programförklaring kan vi inte bortse från klimatfrågan. Allt hänger ihop och om Nacka kommunens partier menar allvar med uppsatta klimatmål både de nationella och de mål som kommunen har satt upp måste det synas även i en kulturpolitisk programförklaring.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Uppföljning av den kulturpolitiska programförklaringen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

1. Kommunfullmäktige noterar uppföljningen av den kulturpolitiska programförklaringen till protokollet.
2. Kulturnämnden får i uppdrag att göra en aktualitetsprövning av den kulturpolitiska programförklaringen under 2015, i syfte att kommunfullmäktige ska kunna ta ställning till ett reviderat förslag under första halvåret 2016.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige antog i november 2000 en kulturpolitisk programförklaring, som ska bidra till att ett kulturellt perspektiv läggs på samtliga verksamheter i kommunen. Kulturnämnden har ansvar för att följa upp den kulturpolitiska programförklaringen.

Kulturnämnden har under 2014 gjort en sådan uppföljning. Samtliga nämnder har redovisat hur programförklaringens innehåll påverkar respektive nämnds verksamhet.

Stadsledningskontoret konstaterar att den kulturpolitiska programförklaringen är avsedd att vara ett levande dokument och att det är naturligt att nämndernas redovisningar skiljer sig åt. Kontoret bedömer att uppföljningen visar att den kulturpolitiska programförklaringen är ett fungerande styrdokument. Det är dock ett antal år sedan den antogs och det bör ske en aktualitetsprövning. Aspekter att belysa är till exempel det som miljö- och stadsbyggnadsnämnden anför om den av kommunfullmäktige antagna kulturmiljöprogram och utbildningsnämndens redovisning av hur kulturpolitiska frågor styr utbildningsväsendet. Den omfattande utvecklingen med att bygga stad på västra Sicklaön innehåller även utmaningar som kan antas påverka den kulturpolitiska programförklaringen och hur den kan användas som styrdokument i det arbetet.

Ärendet

Kommunfullmäktige antog vid sitt sammanträde den 20-22 november 2000, § 189, en kulturpolitisk programförklaring. Avsikten med den kulturpolitiska programförklaringen är att den ska bidra till att ett kulturellt perspektiv läggs på samtliga verksamheter i kommunen. De politiska nämnderna ska fastställa tillämpningen av programförklaringen inom respektive nämnds ansvarsområde. Kulturnämnden har i sitt reglemente ålagts ett särskilt ansvar för att följa upp den kulturpolitiska programförklaringen, vilket ska ske årligen i samband med bokslut.

Kulturnämnden har gjort en uppföljning av hur kommunens nämnder tillämpar programförklaringen. Nämnderna har inkommit med redovisningar för hur programförklaringens innehåll hanteras inom respektive nämnds verksamhet. Redovisningarna skiljer mycket åt i sina innehåll. Vissa består huvudsakligen av en uppräkning av olika aktiviteter med kulturellt innehåll. Andra redovisningar är mer abstrakta. Nämndens bedömning är dock att nämnderna arbetar med kulturaspekterna inom sina verksamheter.

Kommunstyrelsen

Uppföljningen hanterades för kommunstyrelsens del genom arbetsutskottet. Som svar på remissen noterade arbetsutskottet att den kulturpolitiska programförklaringen är ett styrdokument som kommunstyrelsen omsätter såväl i samhällsplaneringen och fastighetsförvaltningen som i den kommunala produktionen av välfärdstjänster. Den är en ingrediens bland flera som ingår i underlag/fakta som ska vägas in i beslutsunderlag.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden framhåller i sin redovisning att för utbildningsverksamheten har de kulturella värdena sådan vikt att det är inskrivet i de nationella styrdokumenten och därmed utgör grunden för förskolans och skolans uppdrag. I läroplanerna uttrycks det som står i den kulturpolitiska programförklaringen om personlig utveckling, kunskapsutveckling och demokratiutveckling. Det gäller från förskolan till de frivilliga skolverksamheterna.

Skollagen formulerar tydligt vilket uppdrag skolan har. Sedan är det varje enskild förskola respektive skola som formulerar hur uppdraget ska tillämpas i praktiken, det vill säga hur målen ska uppnås. I och med att de kulturella värdena finns inskrivna i läroplanerna kommer det att följas upp hur skolor och förskolor arbetar med dessa.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden framhåller att det finns ett kulturmiljöprogram som redovisar de miljöer i kommunen som är mest värdefulla för kulturmiljövården. Det innehåller ett urval och inte en fullständig redogörelse av kommunens samtliga kulturvärden i

den fysiska miljön. I Nacka sker inför varje ny planläggning en bedömning om behovet av en djupare kartläggning av kulturmiljövärdens behöver ske. Kommunantikvarien som tillhör planenheten är den som särskilt bevakar kulturmiljöfrågorna i planprojekt och bygglovärenden. I detalj- och översiksplaneringen skapas också förutsättningar för ett socialt- och kulturellt liv. De miljökonsekvensbeskrivningar som är del av beslutsunderlaget för nya detaljplaner brukar innehålla ett avsnitt som beskriver effekterna för kulturmiljön.

Tekniska nämnden

Nämnden tillämpar den kulturpolitiska programförklaringen främst genom att erbjuda kommuninvånarna en kreativ yttre livsmiljö samt genom att värda de kulturmiljöer och kulturarv som omfattas av allmän plats eller allmänsrättsligt tillgänglig kommunal mark.

Exempel på detta är:

- I förnyelseområden som byggs ut för permanentboende accepteras tekniska nämnden en lägre standard än vad som är önskvärt ur ett tekniskt förvaltnings-ekonomiskt perspektiv för att ta hänsyn till de småskaliga kulturmiljöerna.
- Nämnden tar även hänsyn till kulturarvet genom att renovera anläggningar i det offentliga rummet, t ex gamla naturstensmurar och trappor, på ett varsamt sätt.
- Allmänna platser i form av parker och torg gestaltas och sköts på ett sätt som ska inbjuda till möten och kreativitet. Bänkar placeras utmed gångstråk så att möten underlättas och utsiktsplatser markeras. Nämnden satsar också på blomsterutsmyckningar och gestaltande ljussättning på centrala platser.
- Det biologiska kulturarvet respekteras genom att befintliga alléer, gatuträd och parker vårdas och ersätts vid behov. Nya biologiska kulturarv skapas när nya gator förses med trädplanteringar även om detta skapar mer komplicerade skötsel för hållanden samt högre driftkostnader.

Fritidsnämnden

Fritidsnämnden beskriver i sin redovisning ett antal olika aktiviteter, stödformer och projekt som har kulturella inslag. Exempel på dessa är:

- Lägerverksamhet för ungdomar.
- Fritidsguiden som innehåller bland annat innehåller information om kulturella verksamheter. Guiden produceras i samarbete med Kulturnämnden med flera nämnder.
- Fritidsgårdarnas verksamhet innehåller aktiviteter med kulturinslag.

Med hänvisning till skrivningarna i programförklaringen om att ”Kulturen har en central roll i demokratiutvecklingen” och ”Öppna arenor för dialog, debatt och kunskapsutbyte skapas såväl centralt som lokalt i kommunen” framhåller nämnden att aktivt och frivilligt arbeta i en förening, att inneha förtroendeuppdrag, att vara föreningsledare och att anordna aktiviteter och program som andra deltar innehåller att man ges möjlighet att ingå i ett demokratiskt sammanhang där man får en demokratisk skolning och erfarenhet. Även fritidsgårdarna arbetar med att ge ungdomar möjligheter att få delta i demokratiska processer.

Social- och äldrenämnden

Social- och äldrenämnden redovisar följande exempel på kulturella perspektiv och kulturell hänsyn:

- Särskilda boenden och dagverksamhet för äldre tar stor hänsyn till traditioner, anordnar midsommarfest och anlägger sinnesträdgårdar. Enheterna arrangerar också olika utställningar samt musikaftnar med spelmän och körer. Enheterna samarbetar med förskolor för utbyte över åldersgränserna och biblioteken samt erbjuder skapande verksamhet. Guldkanten, är en aktivitet som erbjuds två gånger per år till samtliga hemtjänstkunder och kunder på särskilda boenden med särskild inriktning på kulturella aktiviteter.
- Personer i gruppstad erbjuds delta i kulturella aktiviteter utanför gruppstaden t ex. teater, biobesök och besök på bibliotek. Enheter för daglig verksamhet erbjuder bland annat kreativt skapande i musik, drama, bild och form, dans, bio- samt museibesök. Fritidsgård för ungdomar med intellektuell funktionsnedsättning erbjuder bl.a. körverksamhet i samarbete med Studieförbundet vuxenskolan, dans och scoutverksamhet.
- Pensionärsorganisationerna får föreningsstöd och erbjuder olika kulturella aktiviteter.

Naturreservatsnämnden

Naturreservatsnämnden anförde sammanfattningsvis följande.

Inom naturreservatsnämndens ansvarsområde faller flera kulturella aspekter kopplade till landskapet. De åtgärder som genomförs i naturreservaten är länkade till gamla traditioner och livsmönster. Det handlar om att förvalta ett historiskt landskap med höga kulturella och biologiska värden som annars skulle försvinna. Nämnden förvaltar bland annat naturreservaten Nyckelviken och Velamsund.

Bland nämndens arbete under året kan nämnas:

- Vid Skogsömonumentet i naturreservatet Skogsö i Saltsjöbaden byggdes en trappa som länkar ihop monumentet med Boo gamla begravningsplats och möjliggör promenad längs vattnet vid Stäket. Boo gamla begravningsplats är Nackas äldsta begravningsplats.
- Nämnden uppdrog åt kommunantikvarien att göra en översiktlig inventering av stugorna i Skuruparken. Syftet var att identifiera eventuella stugor som är unika för att på så vis säkerställa att dessa skyddas och bevaras i väntan på att beslutet om naturreservatet vinner laga kraft.

Arbets- och företagsnämnden

Arbets- och företagsnämnden som har som sitt huvudsakliga uppdrag att erbjuda vuxenutbildning. Den hänvisar i sin uppföljning i likhet med Utbildningsnämnden till Skollagen som i inledningen fastställer skolans uppdrag i arbetet med grundläggande mänskliga rättigheter och demokratiska värderingar.

Kulturen har en central roll i demokratiutvecklingen. Arbets- och företagsnämnden har en viktig roll i det lokala integrationsarbetet och möter många nya Nackabor med annat modersmål än svenska. Detta arbete präglas av mångkulturella möten där enhetens medarbetare på olika sätt förmedlar de demokratiska värderingar som råder i det svenska samhället. Kompetens om mångkulturella frågor är en viktig del för att kunna förmedla de demokratiska värderingarna på ett trovärdigt sätt.

Inom arbets- och företagsnämnden har kulturperspektivet beaktats och tillämpats bland annat genom följande.

- Mångfalden av erbjudanden hos auktoriserade jobb- och utbildningsexperter borgar för att kulturella intressen tillvaratas och utvecklas, valfrihet och flexibilitet för medborgaren.
- Navscen - en arena, ett torg, skapat för att minska avstånden mellan medborgare och myndigheter, mellan skola och arbetsliv och mellan samhällets offentliga, privata och ideella sektorer. En mötesplats som vill inspirera, motivera och göra det enklare att hitta varandra och det rika utbud som finns av verksamheter, arbetstillfällen, kultur, utbildningar, stöd, vård och samhällstjänster i Nacka.
- Feriejobb på sommaren till ungdomar inom verksamheter med kulturanknytning såsom konst, dans, bild och form, arbete på fritidsgårdar är ett återkommande feriejobb.
- StudionN – samarbete med skolan YBC inom film.
- Mat med mångfald i Fisksätra, ett sätt att bevara och sprida gedigna mattraditioner ur ett mångkulturellt perspektiv.

Stadsledningskontorets bedömning och förslag

Den kulturpolitiska programförklaringen är avsedd att vara ett levande dokument som vardera nämnden tar in i sin verksamhet utifrån verksamhetens förutsättningar. Det är därför naturligt att nämndernas redovisning skiljer sig åt och att programförklaringen påverkar verksamheterna på olika sätt. Stadsledningskontoret bedömer att uppföljningen visar att den kulturpolitiska programförklaringen är ett fungerande styrdokument. Det är dock ett antal år sedan den antogs och det bör ske en aktualitetsprövning under inledningen av mandatperioden 2014-2018. Som miljö- och stadsbyggnadsnämnden framhåller har kommunfullmäktige antagit ett kulturmiljöprogram som ska samspela med den kulturpolitiska programförklaringen. Även utbildningsnämndens redovisning av hur kulturpolitiska frågor styr utbildningsväsendet genom skoförfattningarna är ett intressant område att belysa. Sist men inte minst pågår den omfattande utvecklingen med att bygga stad på

västra Sicklaön och även det innehåller utmaningar som kan påverka den kulturpolitiska programförklaringen och hur den användas som styrdokument i det arbetet.

Stadsledningskontoret föreslår därför att kulturnämnden får i uppdrag att göra en sådan under 2015, i syfte att kommunfullmäktige ska kunna ta ställning till ett reviderat förslag under första halvåret 2016.

Bilagor

Den kulturpolitiska programförklaringen
Kulturnämndens beslut den 13 maj 2014, § 26
Yttranden från nämnderna

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Malin Westerback
Direktör arbete och fritid

Kulturpolitisk programförklaring

Ett enhälligt kommunfullmäktige har antagit den kulturpolitiska programförklaringen för Nacka kommun.

Avsikten med den kulturpolitiska programförklaringen är att den ska bidra till att ett kulturellt perspektiv läggs på samtliga verksamheter i kommunen. Kulturella hänsyn ska till exempel tas inom såväl teknisk produktion som äldreomsorg och utbildning.

Den kulturpolitiska programförklaringen utgör grunddokumentet för ett fortsatt arbete där de politiska nämnderna ska fastställa tillämpningen inom respektive nämndas ansvarsområde. En uppföljning av detta görs av Kulturnämnden i samband med bokslutet varje år.

Kulturnämnden är en finansieringsnämnd, vilket innebär att nämnden ska fastställa mål för kulturverksamheten i Nacka kommun, hur den ska finansieras samt följa upp och utvärdera den kulturverksamhet som utförs. Hur det dagliga arbetet organiseras ligger däremot på de verksamhetsansvariga.

Produktion: Nacka Partner affärsområde information, Nacka kommun, jan 2006 Tryckeri AB Foto: Håkan Lindgren, Jens Olof Lasthen, Arne Hyckenberg, Maj-Britt Rehnstrom

Nacka kommun • 131 81 Nacka
tfn vxl 08-718 80 00 • fax 08-718 91 15
e-post: nacka.kommun@nacka.se
www.nacka.se

Kulturpolitisk programförklaring för Nacka kommun

Med kultur menar vi:

- Värderingar, traditioner, livsmönster, möten och en drivkraft för samhället.
- Uttryck i film och media, ord, bild och form, teater, dans och musik.

Kulturpolitiken i Nacka ska ha fem fokus:

- Nackabornas lust, motivation, intresse och förmåga att uppleva, skapa och aktivt välja kulturella aktiviteter.
- En kreativ och god inre och yttre livsmiljö.
- Ett levande, lokalt kulturliv av hög kvalitet med möjlighet till möten mellan professionella kulturutövare och nackabor.
- Kulturförmedling för att höja kunskapen, nå nya målgrupper och öka tillgängligheten till kultur.
- Kulturarven.

Kulturen har stor betydelse för den personliga utvecklingen

Därför ska:

- kulturytringar främjas som berikar, stimulerar och speglar den enskildes tankar och fantasi,
- kulturen för barn och unga prioriteras som en investering i livskvalitet för kommande generationer och som en grund för ett meningsfullt liv,
- stödet till tonåringars olika kulturytringar ges friare former och anpassas för snabba förändringar,
- det beaktas i framtida satsningar att de äldres antal ökar.

Kulturen är en drivkraft i samhällsutvecklingen

Därför ska:

- samverkan utvecklas med lokala kulturföreningar, bildningsförbund, kulturella nätverk och övriga fria utövare,
- samhällsplaneringen präglas av en helhetssyn där de kulturella resurserna och de estetiska aspekterna beaktas,

- kulturpolitiken inriktas på barns och ungdomars förmåga att uttrycka sig via film och media, ord, bild och form, teater, dans och musik,
- IT-utvecklingen användas som ett medel för att utveckla kulturens uttrycksformer,
- gammal tradition bevaras och levandegöras över generationsgränserna,
- kulturarbetet ta vara på olika kulturers impulser, kunskaper och kulturarv.

Kulturen har en central roll i demokratitvecklingen

Därför ska:

- yttrandefriheten värnas och reella förutsättningar skapas för att alla ska kunna använda den,
- öppna arenor för dialog, debatt och kunskapsutbyte skapas såväl centralt som lokalt i kommunen,
- mediernas roll i kulturarbetet förstärkas.

Kulturen är viktig för kunskapsutvecklingen

Därför ska:

- kulturen integreras i pedagogiken och genomsyra all undervisning,
- kulturens roll i kunskapsamhället utvecklas,
- samverkan ske mellan kulturarrangörer och utbildningssamordnare,
- även kulturen ges förutsättning för ett livslångt lärande.

» *Kulturen för barn och unga prioriteras som en investering i livskvalitet för kommande generationer och som en grund för ett meningsfullt liv* «

§ 26

Dnr KUN 2012/2-860

Uppföljning av den kulturpolitiska programförklaringen

Beslut

Kulturnämnden noterar redovisningen till Kommunfullmäktige till protokollet.

Ärendet

Kommunfullmäktige har antagit en kulturpolitisk programförklaring för Nacka kommun. Avsikten med den kulturpolitiska programförklaringen är att den ska bidra till att ett kulturreellt perspektiv läggs på samtliga verksamheter i kommunen. Kulturnämnden har i sitt reglemente ålagts ett särskilt ansvar för att följa upp den kulturpolitiska programförklaringen.

Kultur- och utbildningsenheten har gjort en uppföljning av hur kommunens nämnder hanterar programförklaringen. Samtliga nämnder och kommunstyrelsen har inkommit med redovisningar för hur programförklaringens innehåll hanteras inom respektive nämndns verksamhet. Kommunstyrelsen har genom sitt arbetsutskott informerat om hur kommunstyrelsen omsätter den kulturpolitiska programförklaringen på olika sätt inom olika verksamheter.

Handlingar i ärendet

Kultur- och utbildningsenhetens tjänsteskrivelse 2014-04-28

Kultur- och utbildningsenhetens rapport 2014-04-28, reviderad 2014-05-09

Yrkanden

Ordförande Hans Peters (C) yrkar bifall till kultur- och utbildningsenhetens förslag. I detta yrkande instämmer Susann Markow för Moderaterna.

Beslutsgång

Kulturnämnden beslutar i enlighet med Hans Peters förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

25 mars 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 34

KFKS 2014/263-860

Den kulturpolitiska programförklaringen; uppföljning och översyn

Yttrande till kulturnämnden

Beslut

1. Kommunstyrelsens arbetsutskott tillstyrker att den kulturpolitiska programförklaringen byter benämning till kulturpolitiskt program. Arbetsutskottet anser också att en djupare översyn bör göras vid inledningen av kommande mandatperiod.
2. Som svar på remissen noterar arbetsutskottet följande för egen del. Den kulturpolitiska programförklaringen är ett styrdokument som kommunstyrelsen omsätter såväl i samhällsplaneringen och fastighetsförvaltningen som i den kommunala produktionen av välfärdstjänster. Den är en ingrediens bland flera som ingår i underlag/fakta som ska vägas in i beslutsunderlag.

Dessa beslut fattas av kommunstyrelsens arbetsutskott med stöd av punkten 2 i kommunstyrelsens delegationsordning.

Ärende

Kulturnämnden genomför just nu både en uppföljning och en översyn av den kulturpolitiska programförklaringen som kommunfullmäktige antog år 2000.

Stadsledningskontoret tillstyrker att den kulturpolitiska programförklaringen som styrdokument byter beteckning till kulturpolitiskt program men avstyrker att en översyn görs utan att grunda sig på resultatet från uppföljningen. Översynen bör göras direkt i inledningen av mandatperioden 2015-2018 och omfatta hela programmet, inte vara inriktat på mindre justeringar som i nu föreliggande förslag. För att svara på kulturnämndens begäran om att kommunstyrelsen ska redovisa sin tillämpning av den kulturpolitiska programförklaringen föreslår stadsledningskontoret att arbetsutskottet noterar att programförklaringen är ett styrdokument som omsätts såväl i samhällsplaneringen som i fastighetsförvaltningen och i den kommunala produktionen av välfärdstjänster, som en ingrediens bland flera i underlag/fakta i beslutsunderlag och fattade beslut.

Handlingar i ärendet

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 13 mars 2014

Remiss från kultur- och utbildningsenheten med förslag till kulturpolitiskt program baserat på mindre justeringar av den kulturpolitiska programförklaringen

Protokollsutdrag från kulturnämnden § 19, den 12 mars 2014

Begäran om redovisning av tillämpning av den kulturpolitiska programförklaringen

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

25 mars 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kulturnämnden den 12 mars 2014 § 19

Kulturnämnden beslutar att Kultur- och utbildningsenhetens förslag till översyn av Nackas kulturpolitiska programförklaring med nedanstående tillägg sändes på remiss till kommunstyrelsen, fritidsnämnden, arbets- och företagarnämnden, tekniska nämnden, social- och äldre nämnden, utbildningsnämnden, naturreservatsnämnden och miljö- och stadsbyggnadsnämnden för synpunkter. Nämnderna ska lämna sina synpunkter senast den 25 april 2014.

Yrkanden

Mats Gerdau (M) yrkade, med instämmande av Hans Peters (C), Stefan Saläng (FP) och Jan-Eric Jansson (KD), enligt följande.

"1. Kommunstyrelsens arbetsutskott tillstyrker att den kulturpolitiska programförklaringen byter benämning till kulturpolitiskt program. Arbetsutskottet anser också att en djupare översyn bör göras vid inledningen av kommande mandatperiod.

2. Som svar på remissen noterar arbetsutskottet följande för egen del. Den kulturpolitiska programförklaringen är ett styrdokument som kommunstyrelsen omsätter såväl i samhällsplaneringen och fastighetsförvaltningen som i den kommunala produktionen av välfärdstjänster. Den är en ingrediens bland flera som ingår i underlag/fakta som ska vägas in i beslutsunderlag."

Beslutsgång

Arbetsutskottet beslutade i enlighet med Mats Gerdau's yrkande.

Protokollsanteckningar

Khashayar Farmanbar (S) lät för Socialdemokraternas arbetsutskottsgrupp anteckna följande.

"En bra kulturpolitik är en framtidspolitik som skapar jobb och livsglädje hos medborgarna. Kommunen har en viktig roll i kultursfären då man med medborgarnas gemensamma pengar kan skapa förutsättningar för ett kulturliv som inte skulle klara sig helt på kommersiella grunder. Det är en viktig aspekt i en kulturpolitik som har högre ambitioner än att producera bestsellers och publiksuccéer. Inget fel att kulturen är populär,

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

25 mars 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

men kulturen har större potential att vara en relevant byggsten i ett hållbart samhälle. Den potentialen ska vi tillåta blomma utan krav på utsålda föreställningar.

Kommunen har också en unik möjlighet att stödja medborgarnas egna kulturskapande. Att utveckla det arbetet är viktigt ur ett folkhälsoperspektiv, såväl som ur ett arbetsmarknads-politiskt perspektiv.

Musikbranschen är en del av de växande kreativa näringarna, som sysselsätter fler än till exempel fordonsindustrin och har en omsättning motsvarande 3 procent av Sveriges BNP” står det att läsa i rapporten ”Musikbranschen i siffror” från 2011. Den genomsnittliga tillväxten inom konsertmarknaden var 14 % under året 2010-2012 enligt rapporten med samma namn från år 2013.”

Rolf Wasteson (V) lät anteckna följande.

”Vänsterpartiet har inget emot att en revidering görs av programförklaringen i början av nästa mandatperiod. I samband med det kan den också ges en större dignitet. Att den idag inte har särskilt stor genomslagskraft i kommunens vardag, det inser man när man läser svaret som Kommunstyrelsen ska ställa sig bakom. Det är till intet förpliktigande och visar att man inte tar frågorna på något som helst allvar.”

Hans Peters (C) lät för centerpartiets arbetsutskottsgrupp anteckna följande.

”Det är bra att det görs en mer genomgripande översyn av det kulturpolitiska programmet, detta även om kulturnämnden bedömde att det gamla programmet från 2000 fortfarande håller till stora delar och endast smärre justeringar/kompletteringar behövs. Med en bredare översyn så kommer ärendet att kunna behandlas i kommunfullmäktige först i slutet av detta år eller i början av 2015.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Den kulturpolitiska programförklaringen; uppföljning och översyn

Yttrande till kulturnämnden

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsens arbetsutskott tillstyrker att den kulturpolitiska programförklaringen byter benämning till kulturpolitiskt program i enlighet med kommunstyrelsens beslut om styrdokument i Nacka kommun. När det gäller översynen av innehållet i styrdokumentet anser kommunstyrelsens arbetsutskott att översynen bör göras direkt i inledningen av mandatperioden 2015-2018 och omfatta hela programmet, inte vara inriktat på mindre justeringar som i nu föreliggande förslag. Utskottet avstyrker därför att kulturnämnden går vidare med det förslag till mindre justeringar som tagits fram.

2. Som svar på kulturnämndens begäran om redovisning av kommunstyrelsens uppföljning av den kulturpolitiska programförklaringen noterar arbetsutskottet följande. Den kulturpolitiska programförklaringen är ett styrdokument som kommunstyrelsen omsätter såväl i samhällsplaneringen som i fastighetsförvaltningen och i den kommunala produktionen av välfärdstjänster. Den är en ingrediens bland flera som ingår i underlag/fakta som ska vägas in i beslutsunderlag och bli en del av fattade beslut.

Dessa beslut fattas av kommunstyrelsens arbetsutskott med stöd av punkten 2 i kommunstyrelsens delegationsordning.

Sammanfattning

Kulturnämnden genomför just nu både en uppföljning och en översyn av den kulturpolitiska programförklaringen som kommunfullmäktige antog år 2000. Stadsledningskontoret tillstyrker att den kulturpolitiska programförklaringen som styrdokument byter beteckning till kulturpolitiskt program men avstyrker att en översyn görs utan att grunda sig på resultatet från uppföljningen. Översynen bör göras direkt i

inledningen av mandatperioden 2015-2018 och omfatta hela programmet, inte vara inriktat på mindre justeringar som i nu föreliggande förslag. För att svara på kulturnämndens begäran om att kommunstyrelsen ska redovisa sin tillämpning av den kulturpolitiska programförklaringen föreslår stadsledningskontoret att arbetsutskottet noterar att programförklaringen är ett styrdokument som omsätts såväl i samhällsplaneringen som i fastighetsförvaltningen och i den kommunala produktionen av välfärdstjänster, som en ingrediens bland flera i underlag/fakta i beslutsunderlag och fattade beslut.

Ärendet

Ärendet handlar om två frågor kring den kulturpolitiska programförklaringen; en uppföljning som kulturnämnden har begärt att kommunstyrelsen ska redovisa till nämnden och ett förslag på att döpa om dokumentet till kulturpolitiskt program och att därvid göra vissa justeringar.

Den kulturpolitiska programförklaringen antogs vid kommunfullmäktiges sammanträde den 20-22 november 2000, § 189.

Programförklaring blir program

Bytet av benämning på det styrdokument som den kulturpolitiska programförklaringen innebär följer kommunstyrelsens beslut den 25 mars 2013, § 80, om styrdokument i Nacka kommun.

När det gäller innehållet i ett kulturpolitiskt program bedömer stadsledningskontoret att ansvarig nämnd ska ta helhetsgrepp på hela programmet som inledande uppgift när mandatperioden 2015 startar. Kulturnämnden tog visserligen beslut om att en översyn skulle göras redan den 11 september 2013 men det förslag som översynen resulterat i, har inte skickats ut förrän nu i början av mars 2014. Stadsledningskontoret anser att kulturpolitiken förtjänar en djupare behandling hos de andra nämnderna, där de enheter som arbetar på uppdrag för dem, kan vara med redan i översynen. En sådan metod skulle bidra till en djupare förankring av det kulturpolitiska programmet i övriga nämnders verksamhet. I översynen har rimligen inte heller några erfarenheter från uppföljning av nämndernas arbetet utifrån programmet kunnat vägas in, eftersom begäran om att redovisa uppföljningen skickades ut den 5 februari 2014 och förslaget om nytt program behandlades i kulturnämnden den 12 mars 2014. Enligt stadsledningskontorets bedömning är erfarenheterna från uppföljningen nödvändiga för att kunna göra en ordentlig prövning av vad det kulturpolitiska programmet ska omfatta.

Kommunstyrelsens uppföljning av hur programförklaringen har tillämpats

Den kulturpolitiska programförklaringen har fem fokus:

- Nackabornas lust, motivation, intresse och förmåga att uppleva, skapa och aktivt välja kulturella aktiviteter.
- En kreativ och god inre och yttre livsmiljö.
- Ett levande, lokalt kulturliv av hög kvalitet med möjlighet till möten mellan professionella kulturutövare och nackabor.
- Kulturförmedling för att höja kunskapen, nå nya målgrupper och öka tillgängligheten till kultur.
- Kulturarven.

För kommunstyrelsens ansvarsområden är det främst punkterna om ”En kreativ och god inre och yttre livsmiljö”, ”Kulturförmedling för att höja kunskapen, nå nya målgrupper och öka tillgängligheten till kultur” och ”Kulturarven” som är aktuella.

Den kulturpolitiska programförklaringen utgör genom sin ställning som styrdokument en ingrediens bland flera som ingår i underlag/fakta som ska vägas in i beslutsunderlag och bli en del av fattade beslut. Stadsledningskontoret uppfattar inte den kulturpolitiska programförklaringen som ett självständigt instrument där den politiska organisationen kan bocka av ”gjort” eller ”inte gjort”. Den kulturpolitiska programförklaringen är ett styrdokument som kommunstyrelsen omsätter såväl i samhällsplaneringen som i fastighetsförvaltningen och i den kommunala produktionen av välfärdstjänster. För Nacka kulturcentrum är den givetvis ett viktigt inslag när verksamheten arbetar med målen för verksamheten och hur målen ska uppnås.

Däremot har den kulturpolitiska programförklaringen inte någon självständig ställning där åtgärder vidtas frikopplat från andra mål som ska uppnås eller andra åtgärder kommunstyrelsen vidtar inom sitt ansvarsområde. Att utvärdera värdet av den kulturpolitiska programförklaringen ligger inom kulturnämndens ansvar att genomföra och redovisa till kommunfullmäktige.

Bilagor

1. Remiss från kultur- och utbildningsenheten med förslag till kulturpolitiskt program baserat på mindre justeringar av den kulturpolitiska programförklaringen
2. Protokollsutdrag från kulturnämnden § 19, den 12 mars 2014
3. Begäran om redovisning av tillämning av den kulturpolitiska programförklaringen

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

13 mars 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
 Utbildningsnämnden

§ 19

Dnr UBN 2014/64-619

Uppföljning av Nackas kulturpolitiska programförklaring år 2013

Beslut

Utbildningsnämnden noterar kultur- och utbildningsenhetens uppföljning av den kulturpolitiska programförklaringen.

Ärendet

Kommunfullmäktige har antagit en kulturpolitisk programförklaring för Nacka kommun. Avsikten med den kulturpolitiska programförklaringen är att den ska bidra till att ett kulturellt perspektiv läggs på samtliga verksamheter i kommunen. Kulturella hänsyn ska t.ex. tas inom såväl teknisk produktion som äldreomsorg och utbildning. De politiska nämnderna har till uppgift att fastställa tillämpningen av den kulturpolitiska programförklaringen inom respektive nämnds ansvarsområde och rapportera det till kommunfullmäktige.

Det som uttrycks i den kulturpolitiska programförklaringen om personlig utveckling, kunskapsutveckling och demokratiutveckling är för utbildningsverksamheterna reglerat i skollagen. I läroplanerna för förskolan och skolan formuleras värdegrund och uppdrag samt mål och riktlinjer som väl överensstämmer med programförklaringen. Varje förskola och skola ska utifrån styrdokumenten själva utforma hur tillämpningen ska ske.

Handlingar i ärendet

Kultur- och utbildningsenhetens tjänsteskrivelse 2014-02-25

Yrkanden

Ordförande Linda Norberg (M) yrkar bifall till Kultur- och utbildningsenhetens förslag.

Beslutsgång

Utbildningsnämnden beslutar i enlighet med Linda Norbergs yrkande.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Uppföljning av Nackas kulturpolitiska programförklaring år 2013

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden noterar kultur- och utbildningsenhetens uppföljning av den kulturpolitiska programförklaringen.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har antagit en kulturpolitisk programförklaring för Nacka kommun. Avsikten med den kulturpolitiska programförklaringen är att den ska bidra till att ett kulturellt perspektiv läggs på samtliga verksamheter i kommunen. Kulturella hänsyn ska t.ex. tas inom såväl teknisk produktion som äldreomsorg och utbildning. De politiska nämnderna har till uppgift att fastställa tillämpningen av den kulturpolitiska programförklaringen inom respektive nämnds ansvarsområde.

Det som uttrycks i den kulturpolitiska programförklaringen om personlig utveckling, kunskapsutveckling och demokratitveckling är för utbildningsverksamheterna reglerat i skollagen. I läroplanerna för förskolan och skolan formuleras värdegrund och uppdrag samt mål och riktlinjer som väl överensstämmer med programförklaringen. Varje förskola och skola ska utifrån styrdokumenten själva utforma hur tillämpningen ska ske.

Ärendet

Kulturnämnden har i uppdrag att följa upp att den av Kommunfullmäktige antagna kulturpolitiska programförklaringens intentioner uppfylls. Den kulturpolitiska programförklaringen utgör grunddokumentet för ett fortsatt arbete där de politiska nämnderna ska fastställa tillämpningen inom respektive nämnds ansvarsområde. Kulturella hänsyn ska till exempel tas inom både teknisk produktion som äldreomsorg och utbildning.

För utbildningsverksamheten tillmäts de kulturella värdena sådan vikt att det är inskrivet i de nationella styrdokumenten och därmed utgör grunden för förskolans och skolans uppdrag. I läroplanerna uttrycks det som står i den kulturpolitiska programförklaringen om personlig utveckling, kunskapsutveckling och demokratitveckling. Det gäller från förskolan till de frivilliga skolverksamheterna.

Kultur- och utbildningsenheten menar att skollagen mycket tydligt formulerar vilket uppdrag skolan har. Sedan är det varje enskild förskola respektive skola som formulerar hur uppdraget ska tillämpas i praktiken, d.v.s. hur målen ska uppnås.

Jill Salander
Controller
Kultur- och utbildningsenheten

§ 81

2 april 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Dnr KUN 2012/2

Uppföljning Kulturpolitisk programförklaring

Förslag till beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutar skicka denna tjänsteskrivelse till kulturnämnden som redovisning av hur nämnden tillämpar den "Kulturpolitiska programförklaringen".

Ärendet

Kommunfullmäktige antog 2001 en kulturpolitisk programförklaring för Nacka kommun. Avsikten med den kulturpolitiska programförklaringen är att den ska bidra till att ett kulturellt perspektiv läggs på samtliga verksamheter i kommunen. De politiska nämnderna har till uppgift att fastställa tillämpningen av den kulturpolitiska programförklaringen inom respektive nämnds ansvarsområde. Kulturnämnden har ålagts ett särskilt ansvar för att följa upp den kulturpolitiska programförklaringen, vilket ska ske årligen i samband med bokslut.

I programförklaringen definieras kultur som värderingar, traditioner, livsmönster, möten och en drivkraft för samhället. Syftet med den kulturpolitiska programförklaringen är att den ska bidra till att ett kulturellt perspektiv anläggs på kommunens verksamheter. En *god livsmiljö, kulturarven och kulturförmedling* är tre av fokusområdena.

Nacka kommun har tidigare tagit fram program för grönstrukturen, kusten och kulturmiljön. Inventeringarna och förhållningssättet i dessa dokument är även ett viktigt underlag till den översiksplan som antogs 2012. Programmen är antagna av kommunstyrelsen och är vägledande för kommunens arbete med kulturmiljöer, grön- kust- och vattenområden.

Kulturmiljöprogrammet redovisar de miljöer i kommunen som är mest värdefulla för kulturmiljövården. Det innehåller ett urval och inte en fullständig redogörelse av kommunens samtliga kulturvärden i den fysiska miljön. Programmet har en tydligare inriktning på att vara ett strategiskt kunskapsunderlag för den kommunala samhällsplaneringen och bygglovshanteringen.

En totalinventering av alla enskilda fastigheters kulturvärden är ett mycket omfattande arbete. I stället sker i Nacka inför varje ny planläggning en bedömning om behovet av en djupare kartläggning av kulturmiljövärden behöver ske. Kommunantikvarien som tillhör planenheten är den som särskilt bevakar kulturmiljöfrågorna i planprojekt och bygglovären. I detalj- och översiksplaneringen skapas också förutsättningar för ett socialt- och kulturellt liv. De är självklara fokusområden särskilt i centrumomvandlingar och större stadsbyggnadsprojekt.

Ordförandes signatur

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

2 april 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Under 2013 har kommunantikvarien även arbetat med en barnbok om Nackas industrihistoria.

Ett av de övergripande målen i översiksplanen är att planprocessen ska genomföras med starkt medborgarinflytande genom att en dialog med kommuninvånare, föreningar och företag inleds tidigt i planprocessen. Inom planenheten arbetas det kontinuerligt för att utveckla och förbättra medborgardialogen. Inom projektet *Mötesplats för stadsbyggnad* har arbete genomförts bl.a. för att utveckla metoder för medborgardialog och kommunikation i planering. Medarbetare från planenheten medverkar även i Sveriges Kommuner och Landstings nätverk *Medborgardialog i planfrågor* för att utveckla medborgardialogprocesser i planfrågor som en del i styrningen av kommunen. Under 2013 har även nya interaktiv 3-D teknik på webben testats för att få in tidiga synpunkter på hur områden bör utvecklas.

Under hösten 2013 har en halvtidstjänst som stadsarkitekt tillsats i Nacka. Stadsarkitekten har en roll som arkitekturstrateg med koncentration på det offentliga rummets utveckling. Tjänsten är organisatoriskt placerad direkt under stadsbyggnadsdirektören.

Handlingar i ärendet

Teknik- och stadsbyggnadsstabens tjänsteskrivelse 2014-02-11.

Beslutsgång

Nämnden beslutade i enlighet med förslaget till beslut.

Ordförandes signatur

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kulturnämnden

Uppföljning Kulturpolitisk programförklaring

Förslag till beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutar skicka denna tjänsteskrivelse till kulturnämnden som redovisning av hur nämnden tillämpar den ”Kulturpolitiska programförklaringen”

Sammanfattning

Kulturnämnden efterfrågar en redovisning av hur Miljö- och stadsbyggnadsnämnden har tillämpat den kulturpolitiska programförklaringen under 2013. Nämnden arbetar systematiskt med bedömningar av kulturmiljöer och gestaltningsfrågor i den fysiska planeringen och bygglovsgivningen.

Under hösten 2013 har en halvtidstjänst som stadsarkitekt tillsats i Nacka

Ärendet

Kommunfullmäktige antog 2001 en kulturpolitisk programförklaring för Nacka kommun. Avsikten med den kulturpolitiska programförklaringen är att den ska bidra till att ett kulturellt perspektiv läggs på samtliga verksamheter i kommunen. De politiska nämnderna har till uppgift att fastställa tillämpningen av den kulturpolitiska programförklaringen inom respektive nämnds ansvarsområde. Kulturnämnden har ålagts ett särskilt ansvar för att följa upp den kulturpolitiska programförklaringen, vilket ska ske årligen i samband med bokslut.

I programförklaringen definieras kultur som värderingar, traditioner, livsmönster, möten och en drivkraft för samhället. Syftet med den kulturpolitiska programförklaringen är att den ska bidra till att ett kulturellt perspektiv anläggs på kommunens verksamheter. En *god livsmiljö, kulturarven och kulturförmedling* är tre av fokusområdena.

Nacka kommun har tidigare tagit fram program för grönstrukturen, kusten och kulturmiljön. Inventeringarna och förhållningssättet i dessa dokument är även ett viktigt underlag till den översiksplan som antogs 2012. Programmen är antagna av

kommunstyrelsen och är vägledande för kommunens arbete med kulturmiljöer, grön- kust- och vattenområden.

Kulturmiljöprogrammet redovisar de miljöer i kommunen som är mest värdefulla för kulturmiljövården. Det innehåller ett urval och inte en fullständig redogörelse av kommunens samtliga kulturvärden i den fysiska miljön. Programmet har en tydligare inriktning på att vara ett strategiskt kunskapsunderlag för den kommunala samhällsplaneringen och bygglovshanteringen.

En totalinventering av alla enskilda fastigheters kulturvärden är ett mycket omfattande arbete. I stället sker i Nacka inför varje ny planläggning en bedömning om behovet av en djupare kartläggning av kulturmiljövärden behöver ske. Kommunantikvarien som tillhör planenheten är den som särskilt bevakar kulturmiljöfrågorna i planprojekt och bygglovären. I detalj- och översiktspaneringen skapas också förutsättningar för ett socialt- och kulturellt liv. De är självklara fokusområden särskilt i centrumomvandlingar och större stadsbyggnadsprojekt.

Under 2013 har kommunantikvarien även arbetat med en barnbok om Nackas industrihistoria.

Ett av de övergripande målen i översichtsplanen är att planprocessen ska genomföras med starkt medborgarinflytande genom att en dialog med kommuninvånare, föreningar och företag inleds tidigt i planprocessen. Inom planenheten arbetas det kontinuerligt för att utveckla och förbättra medborgardialogen. Inom projektet *Mötesplats för stadsbyggnad* har arbete genomförts bl.a. för att utveckla metoder för medborgardialog och kommunikation i planering. Medarbetare från planenheten medverkar även i Sveriges Kommuner och Landstings nätverk *Medborgardialog i planfrågor* för att utveckla medborgardialogprocesser i planfrågor som en del i styrningen av kommunen. Under 2013 har även nya interaktiv 3-D teknik på webben testats för att få in tidiga synpunkter på hur områden bör utvecklas.

Under hösten 2013 har en halvtidstjänst som stadsarkitekt tillsats i Nacka. Stadsarkitekten har en roll som arkitekturstrateg med koncentration på det offentliga rummets utveckling. Tjänsten är placerad direkt under stadsbyggnadsdirektören.

Eleonore Stangenberg

Teknik- och stadsbyggnadsstaben

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Tekniska nämnden

§ 66

TN 2012/157

Tekniska nämndens tillämpning av den Kulturpolitiska programförklaringen**Beslut**

Nämnden beslutar i enlighet med Park- och Naturenhetens förslag till yttrande.

Ärendet

Tekniska nämnden såsom huvudman för kommunens allmänna platser i form av gator, torg, parker och detaljplanelagda naturområden, tillämpar den Kulturpolitiska programförklaringen främst genom att erbjuda kommuninvånarna en kreativ yttre livsmiljö samt genom att värda de kulturmiljöer/kulturarv som omfattas av allmän plats.

Inför kommunens årsbokslut 2011 begär Kulturnämnden att nämnder och styrelser i Nacka kommun redovisar hur tillämpningen av den kulturpolitiska programförklaringen har genomförts under 2011.

Ett enhälligt kommunfullmäktige antog 2001 en kulturpolitisk programförklaring för Nacka kommun. Avsikten med den kulturpolitiska programförklaringen är att den ska bidra till att ett kulturellt perspektiv läggs på samtliga verksamheter i kommunen. Kulturella hänsyn ska till exempel tas inom både teknisk produktion som äldreomsorg och utbildning. De politiska nämnderna har till uppgift att fastställa tillämpningen av den kulturpolitiska programförklaringen inom respektive nämnds ansvarsområde.

Beslutsgång

Nämnden beslutade i enlighet med förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse 2012-04-11

Bilaga förslag till yttrande

Bilaga Protokollsutdrag KUN § 14 2012

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
GGS	RW	Heidi Svahn

2014-03-18

Yttrande

TN 2012/157

Kulturnämnden

Tekniska nämndens tillämpning av den Kulturpolitiska programförklaringen

Tekniska nämnden lämnar följande yttrande som i stort ansluter till det yttrande som lämnades 2012.

Tekniska nämnden är huvudman för kommunens allmänna platser i form av vägar, gator, parker och detaljplanelagda naturområden. Dessutom svarar nämnden för resterande kommunägd mark förutom naturreservaten samt avtal för att tillgängliggöra Erstaviks markområden för allmänheten.

Nämnden tillämpar den Kulturpolitiska programförklaringen främst genom att erbjuda kommuninvånarna en kreativ yttre livsmiljö samt genom att vårdar de kulturmiljöer och kulturarv som omfattas av allmän plats eller allemansrättsligt tillgänglig kommunal mark.

I förnyelseområden som byggs ut för permanentboende accepterar tekniska nämnden en lägre standard än vad som är önskvärt ur ett tekniskt förvaltningsekonomiskt perspektiv för att ta hänsyn till de småskaliga kulturmiljöerna. Vägarna får också i stort sett behålla sina gamla sträckningar och utbredningar som ett hänsynstagande till de lokala miljöerna. I kulturmiljöer sätta också upp belysningsanläggningar som är anpassade till den småskaliga miljön t ex med lägre stolpar och miljöanpassade armaturer. Nämnden tar även hänsyn till kulturarvet genom att renovera anläggningar i det offentliga rummet, t ex gamla naturstensmurar och trappor, på ett varsamt sätt.

Allmänna platser i form av parker och torg gestaltas och sköts på ett sätt som ska inbjuda till möten och kreativitet. Bänkar placeras utmed gångstråk så att möten underlättas och utsiktsplatser markeras. Nämnden satsar också på blomsterutsmyckningar och gestaltande ljussättning på centrala platser.

I arbetet med planeringen inför byggandet av Nacka stad på västra Sicklaön kommer nämnden att verka för att ett gestaltningsprogram för hela området tas fram och förankras genom politiska beslut. Det gemensamma allmänna utrymmet i stadsbebyggelse bör utformas efter principer som manifesterar en kreativ yttre livsmiljö som kan möta upp mot visionen för Nacka stad samt utrymme för att vårdar de kulturmiljöer och kulturarv som finns inom området och som omfattas av allmän plats.

Det biologiska kulturarvet respekteras genom att befintliga alléer, gatuträd och parker vårdas och ersätts vid behov. Nya biologiska kulturarv skapas när nya gator förses med

trädplanteringar även om detta skapar mer komplicerade skötselförhållanden samt högre driftkostnader.

Tekniska nämnden uppmuntrar skolor, föreningar m.fl. att använda allmän plats genom information, skötselavtal, trygghetsvandringar, trafiksäkerhetshöjande åtgärder m.m. Många projekt genomförs i dialog med brukarna, vilket är uppskattat bland Nackaborna. Nämnden följer trenderna för vad som kan vara intressant för de äldre barnen och tonåringarna, detta för att skapa utedräger som attraherar även dessa grupper, t ex i Braxenparken i Fisksätra eller i Ormingeparken.

Tekniska nämnden

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Gunilla Grudevall-Steen".

Gunilla Grudevall-Steen
Ordförande

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Dag Björklund".

Dag Björklund
Teknisk direktör

2014-02-12

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Fritidsnämnden

§ 16

FRN 2014/22

Yttrande över tillämpningen av den kulturpolitiska programförklaringen under 2013

Beslut

Fritidsnämnden beslutar att lämna idrotts- och fritidenshetens förslag till yttrande över tillämpningen av den kulturpolitiska programförklaringen inom fritidsnämndens ansvarsområde till kulturnämnden.

Ärendet

Kulturnämnden begär att nämnder och styrelser i Nacka kommun redovisar hur tillämpningen av den kulturpolitiska programförklaringen har genomförts under 2013. Avsikten med den kulturpolitiska programförklaringen är att den ska bidra till att ett kulturellt perspektiv läggs på samtliga verksamheter i kommunen.

I förslaget till fritidsnämndens yttrande redovisas de kulturella hänsyn som nämnden beaktat inom sitt ansvarsområde.

Fritidsnämnden har bland annat uppmärksammat kulturaktiviteter på samma sätt som idrottsaktiviteter, öppna mötesplatser, scouting, hobbyverksamhet eller friluftsliv när det gäller till exempel informationsinsatser, uppdrag och överenskommelser eller olika former av föreningsstöd. Fritidsnämnden har under året lämnat ett antal yttranden till miljö- och stadsbyggnadsnämnden i plan- och exploateringsärenden för att bevaka allmänhetens intressen ur ett fritidsperspektiv. När nya anläggningar byggs sker en medveten gestaltning och konstnärlig utsmyckning. Under året har enheten i samarbete med park- och naturenheten börjat planera för gestaltning av utedaljörer vid idrottsplatserna i kommunen.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelser 2014-01-23

Bil 1. Kulturpolitisk programförklaring 2000

Bil 2. Förslag till yttrande, Redovisning av hur fritidsnämnden beaktat det kulturpolitiska programmet inom sitt ansvarsområde

Beslutsgång

Nämnden beslutade i enlighet med enhetens förslag till beslut.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

2014-02-12

YTTRANDE

Kulturnämnden

Yttrande över tillämpningen av den kulturpolitiska programförklaringen inom fritidsnämndens ansvarsområde under 2013

Fritidsnämnden lämnar följande redovisning till kulturnämnden, av hur nämnden beaktat den kulturpolitiska programförklaringen inom sitt ansvarsområde under 2013.

Fritidsnämnden sammanför några punkter i taget ur programförklaringen och kommenterar dem här.

Kulturella hänsyn som beaktats inom fritidsnämndens ansvarsområde

- *Nackabornas lust, motivation, intresse och förmåga att uppleva, skapa och aktivt välja kulturella aktiviteter*
- *Kulturförmedling för att höja kunskapen, nå nya målgrupper och öka tillgängligheten till kultur*
- *Kulturyttringar främjas som berikar, stimulerar och speglar den enskildes tankar och fantasi*
- *Samverkan utvecklas med kulturföreningar, bildningsförbund, kulturella nätverk och övriga fria utövare*

Fritidsnämnden samarbetar i föreningen Storstockholms kultur- och fritidschefer, FSKF, med regional information om fritids- och kulturaktiviteter för personer med funktionsnedsättning. Samarbetet syftar till att stimulera aktörer att anordna verksamheter för målgruppen, utöka utbudet, sammanställa informationen och nå nya målgrupper. I denna sammanställning finns såväl idrottsliga aktiviteter, kulturella aktiviteter, öppna mötesplatser, scouting och förslag på fritidsaktiviteter i naturen med.

Inför varje skollov sammanställer fritidsnämnden ett program med läger, programaktiviteter och mötesplatser som barn och ungdomar kan ta del av på sin fritid. Aktiviteterna arrangeras av föreningar, simhallar, fritidsgårdar, bibliotek och andra aktörer. I programmen finns idrottsliga aktiviteter, kulturella aktiviteter, aktiviteter inriktade på friluftsliv, scouting, hobbyaktiviteter, aktiviteter med djur och öppna mötesplatser som till exempel fritidsgårdar, simhallar, badplatser, skateboardparken eller lekplatser.

Fritidsguiden, som delas ut till alla hushåll i kommunen, innehåller information om olika aktiviteter, verksamheter, miljöer och anläggningar som man kan delta i och/eller besöka på

sin fritid. Genom guiden når kommunen ut med information och når nya målgrupper. Fritidsguiden produceras gemensamt av kulturnämnden, fritidsnämnden naturreservatsnämnden och tekniska nämnden.

Ett flertal av de föreningar som får fritidsnämndens administrativa bidrag och lokalt aktivitetsbidrag ägnar sig åt kulturella uttryck så som dans, teater och nycirkus. På fritidsgårdarna ges ungdomar möjlighet att i öppna former, bland i form av replokaler med musikverksamhet och öppna verkstäder med möjlighet till kreativt skapande. Även scouting är ett exempel på en föreningsaktivitet där unga ges möjlighet att ägna sig åt kulturella uttryck.

Föreningen Darra dans och teater och fritidsnämnden har kommit överens om att föreningen erbjuder öppen verksamhet med inriktning på både idrott och dans för unga i Fisksätra. För detta får föreningen ett särskilt verksamhetsstöd

Mellan Stiftelsen Skota hem och fritidsnämnden finns en överenskommelse om att stiftelsen erbjuder funktionsnedsatta seglingsverksamhet. Därmed får denna grupp möjlighet att uppleva kulturlandskapet i Nacka. För detta får stiftelsen ett särskilt verksamhetsstöd.

Varje fritidsgård ska ha ett varierat utbud av aktiviteter som ungdomar ska kunna delta i utan att behöva anmäla sig i förväg eller behöva delta i regelbundet. Det kan vara små vardagshändelser till stora evenemang. Utbudet präglas av öppenhet och tillgänglighet och utan krav på prestation eller konsumtion. På fritidsgårdarna upplever besökarna att det är en trygg stämning, ett positivt umgängesklimat fritt från mobbning och trakasserier. Verksamheten är frivillig och ungdomarna ska kunna komma när de själva vill.

Fritidsgårdsverksamheten ger utrymme för rekreation, umgänge, gemenskap, engagemang, spontana idrottsaktivitet, kreativt skapande och andra kulturaktiviteter samt ger ungdomar stöd i att hitta möjligheter att utöva sina fritidsintressen. På fritidsgårdarna ges ungdomar möjlighet att i öppna former skapa och delta bland annat musikverksamhet i replokaler med och kreativt skapande i öppna verkstäder. Fritidsgårdarna har redovisat hur de arbetat med detta och vilka program och aktiviteter som genomförs

➤ *Stödet till tonåringars olika kulturyttringar ges friare former och anpassas för snabba förändringar*

Vid flera tillfällen har ungdomar frågat efter ekonomiskt stöd till aktiviteter som organiseras av ungdomar utan stöd av föreningar eller vuxna ledare.

Fritidsnämnden har tidigare diskuterat en översyn av nämndens kontantbidrag till föreningslivet. I dessa diskussioner har det funnits med förslag till en ny stödform som skulle kunna ge finansiellt stöd för ungas egenorganiserade aktiviteter. Ett sådant stöd kan utformas på ett liknande sätt som kulturnämndens stipendium Peng Direkt. I viss mån har ungdomar haft möjligheter till att arrangera olika program under friare former inom ramen för fritidsgårdarnas verksamhet och sommarlovsvksamheten.

- *En kreativ och god inre och yttre livsmiljö*
- *Sambällsplaneringen präglas av helhetssyn där de kulturella resurserna och de estetiska aspekterna beaktas*

Fritidsnämnden har under året lämnat ett sex yttranden till miljö- och stadsbyggnadsnämnden i plan- och exploateringsärenden för att bevaka allmänhetens intressen ur ett fritidsperspektiv. Ett fritidsperspektiv i detta sammanhang innebär att bevakar att det finns möjligheter att få utöva såväl fysiska som kreativa fritidsaktiviteter samt möjligheter till rekreation, engagemang och umgänge med andra.

Fritidsnämnden följer och bevakar de trender som finns, det som ungdomar efterfrågar och aktuell fritidsforskning när det gäller allmänna miljöer och platser. Detta görs för att bland annat verka för utemiljöer som attraherar olika grupper på deras fritid. Sådana platser kan även utformas på ett estetiskt tilltalande vis som stimulerar fantasi, kreativitet, fysisk rörelse, tankar och engagemang. Under 2012 har upprustningen av Myrsjö idrottsplats påbörjats utifrån detta resonemang. En ny betongpark för i första hand BMX-cykling blev färdig vid Myrsjö idrottsplats under hösten. Arbetet med Myrsjö idrottsplats kommer att fortsätta under 2014.

När nya idrotts- och fritidsanläggningar anläggs beaktas de estetiska aspekterna. Under 2013 har ett arbete påbörjats i samarbete med park- och naturenheten för utsmyckning av alla idrottsplatser.

- *Kulturen har en central roll i demokratiutvecklingen*
- *Öppna arenor för dialog, debatt och kunskapsutbyte skapas såväl centralt som lokalt i kommunen*

Att aktivt och frivilligt arbeta i en förening, att inneha förtroendeuppdrag, att vara föreningsledare och att anordna aktiviteter och program som andra deltar innehåller att man ges möjlighet att ingå i ett demokratiskt sammanhang där man får en demokratisk skolning och erfarenhet. Även fritidsgårdarna arbetar med att ge ungdomar möjligheter att få delta i demokratiska processer.

Att få ingå i ett sammanhang där man får vara delaktig och där man ges reellt inflytande främjar den personliga utvecklingen och hälsan. Det man ägnar sig åt på fritiden ger stora möjligheter till detta. Inom nämndens satsning Utmärkt förening stimuleras föreningslivet att arbeta med ungt ledarskap och ungas möjligheter till delaktighet och inflytande.

Fritidsnämnden

Tobias Nässén
Ordförande

Åsa Engwall
Natur- och fritidsdirektör

25 mars 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Social- och äldrenämnden

§ 55

SÄN 2014/122-799

**Uppföljning av Nackas kulturpolitiska programförklaring
för år 2013****Beslut**

Social- och äldrenämnden noterar informationen till protokollet.

Ärendet

Kommunfullmäktige har antagit en kulturpolitisk programförklaring för Nacka kommun. Avsikten med den kulturpolitiska programförklaringen är att den ska bidra till att ett kulturellt perspektiv läggs på samtliga verksamheter i kommunen. Kulturell hänsyn ska till exempel tas inom såväl teknisk produktion som äldreomsorg och utbildning. De politiska nämnderna har till uppgift att fastställa tillämpningen av den kulturpolitiska programförklaringen inom respektive nämnds ansvarsområde.

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteskrivelse från sociala kvalitetsenheten, 2014-03-07
2. Kulturpolitisk programförklaring för Nacka kommun

Beslutsgång

Social- och äldrenämnden noterade informationen till protokollet.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Social- och äldrenämnden

Uppföljning av Nackas kulturpolitiska programförklaring för år 2013

Förslag till beslut

Social- och äldrenämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har antagit en kulturpolitisk programförklaring för Nacka kommun. Avsikten med den kulturpolitiska programförklaringen är att den ska bidra till att ett kulturellt perspektiv läggs på samtliga verksamheter i kommunen. Kulturell hänsyn ska till exempel tas inom såväl teknisk produktion som äldreomsorg och utbildning. De politiska nämnderna har till uppgift att fastställa tillämpningen av den kulturpolitiska programförklaringen inom respektive nämnds ansvarsområde.

Ärendet

Kulturnämnden har i uppdrag att årligen följa upp att respektive nämnd uppfyller intentionerna i den kulturpolitiska programförklaringen. Programförklaringen ska utgöra grunddokumentet för ett fortsatt arbete där de politiska nämnderna ska fastställa tillämpningen inom respektive nämnds ansvarsområde.

Tillämpning av den kulturpolitiska programförklaringen inom socialtjänsten

I den kulturpolitiska programförklaringen definieras kultur som:

- Värderingar, traditioner, livsmönster, möten och drivkraft för samhället
- Uttryck i film och media, ord, bild och form, teater, dans och musik

Kulturpolitiken i Nacka ska ha fem fokus:

- Nackabornas lust, motivation, intresse och förmåga att uppleva, skapa och aktivt välja kulturella aktiviteter
- En kreativ och god inre miljö och yttre livsmiljö

- Ett levande, lokalt kulturliv av hög kvalitet med möjlighet till möten mellan professionella kulturutövare och nackabor
- Kulturförmedling för att höja kunskapen, nå nya målgrupper och öka tillgängligheten till kultur
- Kulturarven

Inom socialtjänsten kan ovan nämnda fokusområden ta sig uttryck på olika sätt beroende på typ av verksamhet. Det pågår ett kontinuerligt arbete med att belysa och utveckla det kulturella perspektivet.

Nedan följer en redovisning över hur socialtjänstens olika enheter involverar det kulturella perspektivet i sina verksamheter och i vissa myndighetsbeslut.

Barn- och ungdomsenheten IFO

Vuxnenheten IFO

Exempel på kulturella perspektiv och kulturell hänsyn:

- Familjer med långvarigt försörjningsstöd har möjlighet att söka ekonomiskt bidrag för barns kultur- och fritidsaktiviteter.
- I kontaktpersoners och kontaktfamiljers uppdrag kan ingå inslag av kultur- och fritidsaktiviteter.
- Alla anlitade familjehem i Nacka kommun erbjuds en hel dag på Gröna Lund i slutet av augusti varje år tillsammans med de familjehemsplacerade barnen.
- Familjecentralen i Saltsjöbaden/Fisksätra deltar i och utvecklar samverkan mellan kyrkan, islamiska kulturföreningen, biblioteket, Folkets hus, föreningar, skolor och socialtjänsten.

Enheten Funktionsnedsättning

Exempel på kulturella perspektiv och kulturell hänsyn:

- Ledsagning erbjuds samtliga, oavsett ålder, för att kunna delta i kulturella aktiviteter.
- Vid upphandling av gruppböstad ställs krav på att brukarna ska erbjudas kulturaktiviteter och att de har möjlighet att delta i det kulturella livet.
- Personer i gruppböstad erbjuds delta i kulturella aktiviteter utanför gruppboenden till exempel teater- eller biobesök och besök på bibliotek.
- Enheter för daglig verksamhet erbjuder bland annat kreativt skapande, musik, teater, drama, bild och form, dans, bio- och museibesök.
- Fritidsgårdar för ungdomar med intellektuell funktionsnedsättning erbjuder till exempel körverksamhet i samarbete med Studieförbundet vuxenskolan, dans och scoutverksamhet.
- Nacka Värmdö taltidning är en inläst tidning på CD-skiva som vänder sig till nacka- och värmdöbor som på grund av nedsatt syn eller annan funktionsnedsättning har svårt att läsa.

- Träfflokaler är en öppen verksamhet för personer med psykisk funktionsnedsättning. I träfflokalerna kan man till exempel läsa dagstidningar, lyssna på musik, måla och delta i utflykter.
- Träfflokalerna har ett rikt utbud av kultur. De erbjuder sina besökare Mindfulness, besök på Millesgården och Nyckelviken, biobesök, poesivällar och utflykt till Bergianska trädgårdens tropiska växthus.
Varje månad erbjuds nya möjligheter till kulturellt utbud som publiceras på www.nacka.se.

Äldreenheten

Exempel på kulturella perspektiv och kulturell hänsyn:

- Personer över 65 år erbjuds kostnadsfri ledsagning till fritids- eller kulturella aktiviteter upp till 3 timmar per vecka.
- Hemtjänstkunder kan välja anordnare utifrån språkkunskaper och kulturell bakgrund.
- Korttidsboende ska erbjuda kulturaktiviteter och stimulera den enskilde till ökad aktivering.
- Dagverksamheterna för äldre som bor i ordinärt boende har verksamhet vardagar mellan 09:00-15:00 och kulturella aktiviteter anordnas regelbundet utifrån de äldres behov.
- Guldkanten är en aktivitet som erbjuds samtliga hemtjänstkunder och kunder på särskilda boenden. Guldkanten erbjuds två gånger per år och kunden planerar aktiviteten tillsammans med anordnaren. Den är tänkt som en individuell aktivitet men kan genoföras tillsammans med andra. Aktiviteter kan vara besök på museum, skärgårdsturer, restaurangbesök, idrottsevenemang, bussutflykter med mera.
- Särskilda boenden har ett rikt utbud på kulturella aktiviteter:
 - stor hänsyn tas till traditioner, till exempel jul, påsk, och Nobelfest
 - boendena anordnar midsommarfester med folkdansgille
 - flera särskilda boenden har anlagt sinnesträdgård och anordnar trädgårdscafé
 - boendena arrangerar olika utställningar, anordnar musikaftnar, teaterföreställningar, litteraturcirklar, skapande verksamhet, pub- och dansaftnar
 - många samarbetar med förskolor för ett utbyte över åldersgränserna
 - regelbundet samarbete med biblioteken (kulturtimme)
- Seniorer erbjuds Qigongkurs, 10 tillfällen, kurser anordnas 2-3 gånger per år och är kostnadsfri för deltagarna.
- Nacka har sedan många år så kallade seniorluncher där syftet är att erbjuda sällskap vid måltiderna, bryta isolering och ge miljöombyte. Seniorluncher erbjuds på sju restauranger en dag i veckan.
- Föreningen SeniorNet vill sprida kunskap om datorer och internet bland äldre. SeniorNet ger möjlighet för våra invånare att ta del av kulturens olika uttrycksformer.
- Pensionärsorganisationerna får föreningsstöd och erbjuder olika kulturella aktiviteter.

Frivilligorganisationerna Frivillig väntjänst och Röda Korset kan erbjuda besök i hemmet eller ledsagning till kulturella aktiviteter.

Bilagor

1. Kulturpolitisk programförklaring för Nacka kommun

Anders Fredriksson
Socialdirektör

Anna-Lena Möllstam
Gruppchef
Sociala kvalitetsheten

§ 16

NRN 2014/8-265

Uppföljning av den kulturpolitiska programförklaringen 2013

Beslut

Naturreservatsnämnden antar förslag till yttrande till kulturnämnden beträffande uppföljning 2013 av kommunens kulturpolitiska programförklaring.

Naturreservatsnämnden beslutar om omedelbar justering.

Ärendet

Kommunfullmäktige har antagit en kulturpolitisk programförklaring. Avsikten med programförklaringen är att den ska bidra till att ett kulturellt perspektiv läggs på samtliga verksamheter i kommunen.

Naturreservatsnämnden tillämpar programförklaringen genom sitt arbete med att bevara och tillgängliggöra det kulturhistoriska landskapet. Nämnden förvaltar bland annat naturreservaten Nyckelviken och Velamsund. Inom dessa naturreservat bevaras det äldre kulturlandskapet genom naturvårdsskötsel, skogsbyte och ängsskötsel.

Under 2013 har det byggts en trappa vid Skogsömonumentet. Syftet är främst att göra Skogsö reservatet tillgängligt för flera människor. Trappan länkar ihop monumentet med Boo gamla begravningsplats och möjliggör promenad längs vattnet vid Stäket.

Vidare uppdrog nämnden åt kommunantikvarien att göra en översiktig inventering av stugorna i Skuruparken. Syftet var att identifiera och säkerställa att bevarandevärde stugor skyddas och bevaras i väntan på att beslutet om naturreservatet vinner laga kraft.

Handlingar i ärendet

Park- och naturenhetens tjänsteskrivelse den 17 februari 2014

Bilaga 1 Förslag till naturreservatsnämndens yttrande till kulturnämnden

Bilaga 2 Kulturpolitisk programförklaring för Nacka kommun

Beslutsgång

Naturreservatsnämnden beslutade i enlighet med park- och naturenhetens förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

§ 17

NRN 2014/10-265

Uppföljning av seminarium om allemansrätten samt förslag till svar på kommunstyrelsens återremiss avseende naturreservats föreskrifter

Beslut

1. Naturreservatsnämnden noterar informationen om seminariet den 29 januari 2014 om allemansrätten och naturreservat till protokollet.
2. Nämnden beslutar att överlämna tjänsteskrivelsen som svar på kommunstyrelsens frågor enligt återremiss dnr KFKS 2013/284-265 (§ 161, 2013).

Ärendet

Under 2013 stötte arbetet med naturreservaten på hinder med allemansrättslig koppling. Dels återmitterade kommunstyrelsen (KFKS 2013/284-265 § 161) nämndens förslag till reviderade föreskrifter, dels uppstod diskussion i kommunstyrelsen om föreskrifterna bland annat i samband med ärendet rörande det blivande naturreservatet Trollsjön (KFKS 2013/551-265 § 231).

Naturreservatsnämnden beslutade (NRN 2013/55-265) därför att arrangera ett seminarium om allemansrätten och naturreservaten. Föredragshållare var Björn Carlberg, Länsstyrelsen samt professor Klas Sandell, Karlstad universitet.

Slutsatserna av seminariet är att syftet med bildande av reservat och föreskrifter ska vara välmotiverade. Vidare noterades att det krävs precisering inför varje reservatsbildning om det angivna syftet överensstämmer med respektive föreskrift samt att det vid reservatsbildning inte är motiverat att inskränka allemansrätten mer än vad som krävs för syftet. Det går att förändra reservatsföreskrifter i efterhand.

Mot bakgrund av kommunfullmäktiges direktiv till nämnden om att utgångspunkten för reservatsbildning ska vara allemansrätten, samt den vägledning som seminariet den 29 januari 2014 gav, lämnar nämnden följande svar till kommunstyrelsens för fortsatta inriktning samt för de tre frågor som återremissen innehöll.

- 1) Kopplingstvåget bör alltjämt gälla inom naturreservaten. Dock föreslås att yta, till exempel hundrastågard, erbjudas i alternativt i närheten av varje naturreservat där lös hund under uppsikt blir tillåten.
- 2) Formulera undantag för byggförbud anses inte vara ett problem idag. Uppstår behov av byggnader för områdets förvaltning ges alltid möjlighet att söka dispens från föreskrifterna.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Naturreservatsnämnden

- 3) Snötippning i reservaten. Naturreservaten i Nacka kommun har många besökare även vintertid. Nämnden strävar även efter att dessa ska bli ännu fler. Skulle behov uppstå får saken prövas genom ansökan om dispens från föreskrifterna.

Därutöver finns frågan om ridning i reservaten. Nämndens uppfattning är att allmänsrätten ger ryttare både ansvar och skyldigheter och ytterligare restriktioner inte är nödvändiga i nuläget. Däremot behöver skötselplaner ses över så att ridspår kan anläggas vid behov.

Nämnden föreslår att kommunstyrelsen godkänner en gemensam C-del för alla kommunala naturreservat enligt tjänsteskrivelsens bilaga 1. Motiv för det är att det skulle förenkla processen med att bilda nya naturreservat.

Handlingar i ärendet

Park- och naturenhetens tjänsteskrivelse den 26 februari 2014

Bilaga 1. Förslag till justerade föreskrifter för C-delen

Bilaga 2. Länsstyrelsen, Björn Carlbergs presentation 2014-01-29

Bilaga 3. Prof Klas Sandell, Karlstad Universitet, presentation 2014-01-29

Beslutsgång

Naturreservatsnämnden beslutade i enlighet med park- och naturenhetens förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

YTTRANDE

Kulturnämnden

Yttrande över tillämpningen av den kulturpolitiska programförklaringen inom naturreservatsnämndens ansvarsområde under 2013

Naturreservatsnämnden lämnar följande redovisning till kulturnämnden, av hur nämnden beaktat den kulturpolitiska programförklaringen inom sitt ansvarsområde under 2013.

Inom naturreservatsnämndens ansvarsområde faller flera kulturella aspekter kopplade till landskapet. De åtgärder som genomförs i naturreservaten är länkade till gamla traditioner och livsmönster. Det handlar om att förvalta ett historiskt landskap med höga kulturella och biologiska värden som annars skulle försvinna. Nämnden förvaltar bland annat naturreservaten Nyckelviken och Velamsund. Inom dessa naturreservat bevaras det äldre kulturlandskapet genom naturvårdsskötsel, skogsbyte och ängsskötsel.

Bland nämndens arbete under året kan nämnas:

- Vid Skogsömonumentet i naturreservatet Skogsö i Saltsjöbaden byggdes en trappa som länkar ihop monumentet med Boo gamla begravningsplats och möjliggör promenad längs vattnet vid Stäket. Skogsömonumentet restes 1905 som minne av slaget vid Stäket 1719. Boo gamla begravningsplats är Nackas äldsta begravningsplats.
- Nämnden uppdrog åt kommunantikvarien att göra en översiktig inventering av stugorna i Skuruparken. Syftet var att identifiera eventuella stugor som är unika för att på så vis säkerställa att dessa skyddas och bevaras i väntan på att beslutet om naturreservatet vinner laga kraft. Resultatet av inventeringen är att flera bevarandevärda stugor noterades.

Naturreservatsnämnden

Peter Zethraeus
Ordförande

Åsa Engwall
Natur- och fritidsdirektör

Ordförandebeslut – Uppföljning av nämndens och enhetens tillämpning av Nacka kommunens kulturpolitiska programförklaring.

Beslut

Arbets- och företagsnämnden lämnar yttrande över nämndens och enhetens tillämpning av den kulturpolitiska programförklaringen i enlighet med arbets- och företagsenhetens tjänsteskrivelse den 8 maj 2014.

Detta beslut fattas av arbets- och företagsnämndens ordförande med stöd av 6 kap 36 § kommunallagen och punkten 4.1 A i arbets- och företagsnämndens delegationsordning.

Skäl för beslutet

Detta beslut fattas av ordförande då nämndens avgörande inte kan avvaktas.

Jan-Eric Jansson
Ordförande
Arbets- och företagsnämnden

Arbets- och företagsnämnden

Uppföljning tillämpning av Nacka kommuns kulturpolitiska programförklaring.

Förslag till beslut

Arbets- och företagsnämnden antar yttrandet i enlighet med denna tjänsteskrivelse.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har antagit en kulturpolitisk programförklaring för Nacka kommun. Avsikten med den kulturpolitiska programförklaringen är att den ska bidra till att ett kulturellt perspektiv läggs på samtliga verksamheter i kommunen. De politiska nämnderna har till uppgift att fastställa tillämpningen av den kulturpolitiska programförklaringen inom respektive nämnds ansvarsområde.

Ärendet

Kulturnämnden har i uppdrag att årligen följa upp att respektive nämnd uppfyller intentionerna i den kulturpolitiska programförklaringen. Programförklaringen ska utgöra grunddokumentet för ett fortsatt arbete där de politiska nämnderna ska fastställa tillämpningen inom respektive nämnds ansvarsområde.

I den kulturpolitiska programförklaringen definieras kultur som:

- Värderingar, traditioner, livsmönster, möten och drivkraft för samhället
- Uttryck i film och media, ord, bild och form, teater, dans och musik

Kulturpolitiken i Nacka ska ha fem fokus:

- Nackabornas lust, motivation, intresse och förmåga att uppleva, skapa och aktivt välja kulturella aktiviteter
- En kreativ och god inre miljö och yttre livsmiljö
- Ett levande, lokalt kulturliv av hög kvalitet med möjlighet till möten mellan professionella kulturutövare och nackabor
- Kulturförmedling för att höja kunskapen, nå nya målgrupper och öka tillgängligheten till kultur

- Kulturarven

Tillämpning av den kulturpolitiska programförklaringen inom nämndens ansvarsområde.

Kultur och lärande

Kultur och bildning är grundstenar i en välfärdsstat och utgör en ram för arbetet inom myndigheten. Vuxenutbildningen är ett viktigt redskap för att skapa delaktighet och erbjuda stöd till medborgare på väg till egenförsörjning. I Skollagens inledning (Skollagen 1 kap 4§) fastställs skolans uppdrag i arbetet med grundläggande mänskliga rättigheter och demokratiska värderingar.

Kultur och demokrati

Kulturen har en central roll i demokratiutvecklingen. Arbets- och företagsnämnden har en viktig roll i det lokala integrationsarbetet och möter många nya Nackabor med annat modersmål än svenska. Detta arbete präglas av mångkulturella möten där enhetens medarbetare på olika sätt förmedlar de demokratiska värderingar som råder i det svenska samhället. Kompetens om mångkulturella frågor är en viktig del för att kunna förmedla de demokratiska värderingarna på ett trovärdigt sätt.

Kulturens tillämpningsområden

Inom arbets- och företagsenheten har kulturperspektivet beaktats och tillämpats bland annat genom;

- Mat med mångfald i Fisksätra, ett sätt att bevara och sprida gedigna mattraditioner ur ett mångkulturellt perspektiv.
- Mångfalden av erbjudanden hos auktoriserade jobb- och utbildningsexperter borgar för att kulturella intressen tillvaratas och utvecklas, valfrihet och flexibilitet för medborgaren.
- Arbetsmarknadsinsats genom skapande och kreativt arbete i Nyckelvikens hälsoträdgård
- Myndighetens lokala förankring i Nackas alla stadsdelar i samverkan med biblioteken
- Navscen - en arena, ett torg, skapat för att minska avstånden mellan medborgare och myndigheter, mellan skola och arbetsliv och mellan samhällets offentliga, privata och ideella sektorer. En mötesplats som vill inspirera, motivera och göra det enklare att hitta varandra och det rika utbud som finns av verksamheter, arbetstillfällen, kultur, utbildningar, stöd, vård och samhällstjänster i Nacka.
- Feriejobb på sommaren till ungdomar inom verksamheter med kulturanknytning såsom konst, dans, bild och form, arbete på fritidsgårdar är ett återkommande feriejobb
- StudionN – samarbete med skolan YBC inom film
- När samspel med frivillig- och ideella organisationer är kunskapsutvecklande

Bilagor

Delegationsbeslut den 8 maj 2014.

Carina Filipovic
Enhetschef
Arbets- och företagsenheten

19 maj 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

§ 102

KFKS 2006/457

Stadsutveckling och Aalborgåtagandena

Motion den 20 april 2006 av Tuija Meisaari- Polsa (S)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige avslår förslaget att underteckna Aalborgdeklarationen. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Ärende

Motionären föreslår att Nacka kommun ska skriva under det gemensamma dokumentet för att delta i nätverket och arbeta i enlighet med de intentioner som finns i Aalborgåtagandena.

Mycket av det som Nacka idag arbetar med ligger i linje med Aalborgåtagandena. Flera av kommunens övergripande mål speglar Nacka kommuns ambition inom området hållbar utveckling. Mycket har hänt sedan 2004 och Aalborgåtagandet. EU2020 täcker på ett uppdaterat sätt de avsikter som fanns i Aalborg och ligger till grund för allt utvecklingsarbete inom EU under nya programperioden 2014-2020. Kommunstyrelsen är positivt till internationellt utbyte rörande hållbarhetsfrågor men detta bör ske inom de nätverk i vilka Nacka redan idag är medlem i.

Motionen bordlades i väntan på en utvärdering av Nackas medlemskap i Sveriges ekokommuner. Någon sådan utvärdering är varken gjord eller planerad. Eftersom Nacka inte är aktiva i Sveriges ekokommuner föreslås att kommunen avslutar sitt medlemskap. Detta kommer att behandlas i ett eget ärende.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 6 maj 2014 § 61

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 23 april 2014

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 9 april 2008 § 117

Tjänsteskrivelse, Hållbar utveckling 2008

Motion

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 6 maj 2014 § 61

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige avslår förslaget att underteckna Aalborgdeklarationen.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

19 maj 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Motionen är därmed färdigbehandlad.

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 9 april 2008 § 117

Arbetsutskottet beslutar att bordlägga ärendet i avväntan på utvärdering om kommunens deltagande i Sveriges Ekokommuner (SEkom).

Yrkanden

Majvie Swärd (S) yrkade, med instämmande av Rolf Wasteson (V), bifall till motionens förslag.

Beslutsgång

Med avslag på Majvie Swärds yrkande beslutade kommunstyrelsen i enlighet med arbetsutskottets förslag.

Reservationer

Majvie Swärd (S) reserverade sig mot beslutet.

Protokollsanteckningar

Cristina Ståldal (NL) lät anteckna följande.

Aalborgdeklarationen om stadsutveckling kunde vara ett mycket bra och verksamt instrument när Nacka bygger stad. Risken är annars stor att resultatet kan bli fort och fel och utan tillräcklig miljöhönsyn. Det är märkligt att Nacka inte har högre miljöambitioner i nivå med andra framstående miljöaktiva kommuner som är med i nätverket. Här kunde man byta idéer och göra stadsbyggnaden till något annat än bara som betalning för tunnelbana till Nacka. Märkligt att man tydligt inte tycker att övriga nordiska länder har något att ge i nätverket utan ev vill byta ut det mot ett EU-nätverk. Övriga Norden borde ha mycket att ge Nacka eftersom det är i många avseenden världsledande inom miljötänkande.

Sidney Holm (MP) lät anteckna följande.

"Ibland kan det bli lite för mycket snack och för lite verkstad, jag tycker det är bättre att lägga mer kraft och engagemang på de nätverk där kommunen idag är medlem. Det är då oroande att läsa i tjänstemannaskrivenheten att kommunen har för avsikt att lämna nätverket "Sveriges Ekokommuner" just på grund av bristande engagemang. Sveriges Ekokommuner kräver ett aktivt arbete för att minska kommunens klimatpåverkan. Organisationen kräver också övergripande styrdokument och program för det arbetet och att

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

19 maj 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

medlemskommunerna har en miljösamordnare eller liknande med ansvar för klimatfrågorna. I stället för att nå upp till de krav Sveriges Ekokommuner ställer på sina medlemmar, överväger man nu den enkla men ohållbara lösningen att lämna nätverket.”

Majvie Swärd (S) lät för Socialdemokraternas kommunstyrelsegrupp anteckna följande.

”Vi anser att det är viktigt att kommunen deltar i ett utvecklingsarbete som t ex Aalborgåtagandena innehåller, då man får ett nätverk med fler kommuner som har en liknande situation och intressen som Nacka har, Att kommunen planerar att lämna Sveriges Ekokommuner anser vi vara olyckligt och anser att kommunen ska vara kvar i denna organisation.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Stadsutveckling och Aalborgåtagandena

Motion den 20 april 2006 av Tuija Meisaari-Polsa (S)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige avslår förslaget att underteckna Aalborgdeklarationen.

Motionen är därmed färdigbehandlad.

Sammanfattning

Motionären föreslår att Nacka kommun ska skriva under det gemensamma dokumentet för att delta i nätverket och arbeta i enlighet med de intentioner som finns i Aalborgåtagandena.

Mycket av det som Nacka idag arbetar med ligger i linje med Aalborgåtagandena. Flera av kommunens övergripande mål speglar Nacka kommuns ambition inom området hållbar utveckling. Mycket har hänt sedan 2004 och Aalborgåtagandet. EU2020 täcker på ett uppdaterat sätt de avsikter som fanns i Aalborg och ligger till grund för allt utvecklingsarbete inom EU under nya programperioden 2014-2020. Stadsledningskontoret är positivt till internationellt utbyte rörande hållbarhetsfrågor men detta bör ske inom de nätverk i vilka Nacka redan idag är medlem i.

Motionen bordlades i väntan på en utvärdering av Nackas medlemskap i Sveriges ekokommuner. Någon sådan utvärdering är varken gjord eller planerad. Eftersom Nacka inte är aktiva i Sveriges ekokommuner föreslår stadsledningskontoret att kommunen avslutar sitt medlemskap. Detta kommer att behandlas i ett eget ärende.

Förslagen i motionen

Motionären föreslår att Nacka kommun ska skriva under det gemensamma dokumentet för att delta i nätverket och arbeta i enlighet med de intentioner som finns i Aalborgåtagandena.

Aalborgåtaganden

Aalborgåtagandena utgår ifrån Aalborgdeklarationen som fastställdes av deltagarna i den europeiska konferensen om långsiktigt hållbar stadsutveckling 1994. Genom att underteckna deklarationen förband sig de lokala myndigheterna att starta ett Agenda 21-arbete och att utarbeta långsiktiga planer för hållbar utveckling.

Aalborgdeklarationen vidareutvecklades och förtydligades i Aalborg +10 som antogs 2004. Aalborg +10 innehåller 50 åtaganden uppdelade på 10 områden som berör olika aspekter av hållbar utveckling:

De kommuner som undertecknar deklarationen åtar sig att ta fram lokala delmål som ska utgå från åtagandena i Aalborg+10. Kommunerna ska också stärka det internationella samarbetet och utveckla lokala lösningar på globala problem tillsammans med andra kommuner och lokalsamhällen.

Enhetens utredning och bedömning

Mycket av det som Nacka arbetar med idag ligger i linje med Aalborgåtagandena. Flera av kommunens övergripande mål speglar Nacka kommuns ambition inom området hållbar utveckling. I översiktplanen är hållbarhet en viktig del, vilket återspeglas i stadsutvecklingsarbetet. Kommunen har tagit fram lokala miljömål och ett klimatprogram för Nacka arbetas fram.

Stadsledningskontoret är positivt till ett utbyte med andra städer där det finns möjlighet att diskutera hållbarhetsfrågor och utbyta erfarenheter. Nacka är idag medlem i tre internationella nätverk på europanivå. Inom ett av nätverken, Eurocities, finns möjligheter att utöka medlemskapet till att omfatta utbyte av erfarenheter inom exempelvis klimatområdet.

Genom att vara med i flera nätverk som har liknande fokus men olika idéer om hur målet nås är risken stor för dubbeltarbete och det motverkar syftet att få en gemensam styrning mot ett mer hållbart samhälle.

Undertecknande av Aalborgdeklarationen skulle innehåra att Nacka sätter nya hållbarhetsmål som utgår ifrån åtagandena. Mycket har hänt sedan 2004 och Aalborg, EU2020 täcker på ett uppdaterat sätt de avsikter som fanns i Aalborg och ligger till grund för allt utvecklingsarbete inom EU under programperioden 2014-2020.

Motionen bordlades 2008 för att invänta en utvärdering av Nacka kommunens medlemskap i Sveriges ekokommuner. Någon utvärdering har aldrig genomförts och är inte heller planerad. Sveriges ekokommuner arbetar för att främja utvecklingen mot ett mer hållbart samhälle. Nacka har varit medlem sedan 1995, men har aldrig varit aktiva i nätverket. Årsavgiften består av en fast avgift på 3000 kronor och en rörlig avgift på 20 öre per invånare. I Nackas fall innehåller detta en årlig kostnad på 193 000 kronor.

Stadsledningskontorets samlade bedömning är att Nacka inte ska underteckna Aalborgdeklarationen. Internationellt utbyte med andra kommuner och städer bör ske inom de nätverk i vilka Nacka redan idag är medlem i. Vidare bör Nackas medlemskap i Sveriges ekokommuner avslutas eftersom kommunen inte är aktiva i nätverket. Detta kommer att behandlas i separat ärende.

Förslagens ekonomiska konsekvenser

Undertecknande av deklarationen är kostnadsfritt. Men om Nacka undertecknar Aalborgdeklarationen kommer det att behövas resurser i organisationen för att hantera de administrativa insatser som krävs. Exempel på sådana insatser är lägesbeskrivning, framtagande av lokala mål, uppföljningar och informationskampanjer.

Ett utträde ur Sveriges ekokommuner ger en besparad avgiftskostnad om 193 000 kronor per år. Nacka har möjlighet att utöka medlemskapet i Eurocities att även gälla Environmental Forum för hållbarhetsfrågorna på europaarenan. Att vara med i Environmental Forum i Eurocities kostar 4420 Euro per år och skulle kunna vara ett alternativ att utforska.

Bilagor

- Motion ”Hållbar stadsutveckling och Aalborgåtaganden”
- Tjänsteskrivelse Aalborgåtaganden, 27 mars 2008
- Protokollsutdrag KSAU, 9 april 2008

Mats Bohman
Administrativ direktör

Jessica Röök
Samordnings- och utvecklingsenheten

§ 117

KFKS 2006/457

Hållbar stadsutveckling utifrån Aalborgåtagandena

Motion den 24 april 2006 av Tuija Meisaari-Polsa (s)

Beslut

Arbetsutskottet beslutar att bordlägga ärendet i avvaktan på utvärdering om kommunens deltagande i Sveriges Ekokommuner (SEkom).

Ärendet**Motionen**

Motionären föreslår att Nacka kommun ska skriva under det gemensamma dokumentet för att delta i nätverket och arbeta i enlighet med de intentioner som finns i Aalborgåtagandena. Nätverkets syfte är att varje deltagare strukturerar sitt arbete med de tio aspekter av hållbar stadsutveckling som nämns i åtagandena.

Aalborgåtagandena

Över 300 europeiska kommuner har antagit Aalborgåtagandena, varav sju är svenska. Inom ramen för Aalborgåtaganden försöker man ta ett helhetsgrepp på den lokala utvecklingen. Åtagandena består av tio teman som omfattar ett brett spektrum av områden, till exempel styrning och förvaltning, hälsa, jämlikhet och social rättvisa samt nyttjande av naturresurser. För varje tema finns även fem åtaganden som beskriver hur kommunerna ska verka för respektive tema. Kommuner som skrivit under åtagandena gör en egen nulägesbeskrivning. Utifrån nulägesbeskrivningen tas en handlingsplan fram med de åtgärder som behövs för att nå kommunens mål. På så sätt jobbar kommunerna som deltar i nätverket på olika sätt. Exempelvis har Botkyrka kommun valt att ta in Aalborgåtagandena i kommunens ledningssystem, medan andra använder åtagandena som en checklista. Fördelen för alla deltagande kommuner är att man deltar i ett utvecklingsarbete som är gemensamt och att man kan dra nytta av varandras insatser.

Fortsatt arbete för långsiktigt hållbart samhälle

Som beskrivet ovan finns det många sätt att jobba med hållbar utveckling. Ett av de sätten är att delta i och arbeta efter Aalborgåtaganden. Inom Union of The Baltic Cities sker ett samarbete med kommuner som arbetar efter Åhlborgåtagandena. Det finns även en fonder inom EU som möjligheterna är större att få del av för kommuner som antagit Åhlborgåtagandena. Sedan 1995 är Nacka är med i föreningen Sveriges Ekokommuner (SEkom) som arbetar för att främja utvecklingen mot ett mer hållbart samhälle. Enligt beslut i kommunfullmäktige ligger ett uppdrag att utvärdera kommunens deltagande i SEkom som underlag för ställningstagande om fortsatt medlemskap. Medlemskapet i detta nätverk har inte lett till några större fördelar för kommunen. Inom kort är utvärderingen klar- förhoppningsvis redan till nästa fullmäktigesammanträde - men redan nu kan konstateras att Aalborgåtagandena leder till medlemskap i ett nätverk med fler kommuner med liknade situation och intressen som Nacka har.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott
9 april 2008

Trots de fördelar som det bedöms vara förknippade med att underteckna Åhlborgåtagandet bör beslut om detta inte göras innan utvärderingen är slutligen genomförd och ställningstagande om fortsatt deltagande i SEkom är gjort.

Handlingar i ärendet

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 27 mars 2008.
Hållbarhetsrådet ”Aalborgåtagandena – inspirerande framtider”.
Motion.

Yrkanden

Erik Langby (m) yrkade att ärendet bordläggs i avvaktan på utvärdering om kommunens deltagande i Sveriges Ekokommuner (SEkom).

Beslutsgång

Arbetsutskottet beslutade i enlighet med Erik Langbys yrkande förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

2014-06-037

Dnr KFKS 2006/457

Kommunstyrelsen

Hållbar stadsutveckling utifrån Aalborgåtagandena

Motion den 24 april 2006 av Tuija Meisaari-Polsa (s)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige avvaktar med ställningstagande om undertecknande av Aalborgåtagandena till dess att kommunens deltagande i Sveriges Ekokommuner är utvärderat och beslut om fortsatt medlemskap tas. Motionen anses med detta färdigbehandlad.

Motionen

Motionären föreslår att Nacka kommun ska skriva under det gemensamma dokumentet för att delta i nätverket och arbeta i enlighet med de intentioner som finns i Aalborgåtagandena. Nätverkets syfte är att varje deltagare strukturerar sitt arbete med de tio aspekter av hållbar stadsutveckling som nämns i åtagandena.

Aalborgåtagandena

Över 300 europeiska kommuner har antagit Aalborgåtagandena, varav sju är svenska. Inom ramen för Aalborgåtaganden försöker man ta ett helhetsgrepp på den lokala utvecklingen. Åtagandena består av tio teman som omfattar ett brett spektrum av områden, till exempel styrning och förvaltning, hälsa, jämlikhet och social rättvisa samt nyttjande av naturresurser. För varje tema finns även fem åtaganden som beskriver hur kommunerna ska verka för respektive tema. Kommuner som skrivit under åtagandena gör en egen nulägesbeskrivning. Utifrån nulägesbeskrivningen tas en handlingsplan fram med de åtgärder som behövs för att nå kommunens mål. På så sätt jobbar kommunerna som deltar i nätverket på olika sätt. Exempelvis har Botkyrka kommun valt att ta in Aalborgåtagandena i kommunens ledningssystem, medan andra använder åtagandena som en checklista. Fördelen för alla deltagande kommuner är att man deltar i ett utvecklingsarbete som är gemensamt och att man kan dra nytta av varandras insatser.

Vad är hållbar utveckling?

Det finns olika definitioner av hållbar utveckling. Den vanligaste är en samhällsutveckling som tillgodosser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov (definition enligt Världskommissionen för Miljö och Utveckling). I ordet utveckling ligger också att man tar i

Stadsledningskontoret

Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post
Nacka kommun 131 81 Nacka	Granitvägen 15	Växel 07-718 80 00 Direkt 08-718 93 80 Mobil 070-431 93 80 Fax 08-718 75 55	Guldbrand.skjonberg@nacka.se www.nacka.se Organisationsnummer 212000-0167

Nacka kommun

beaktande kommande utveckling bland annat den tekniska. Tre ömsesidigt beroende områden brukar räknas till hållbar utveckling:

- Ekologisk hållbarhet
- Social hållbarhet
- Ekonomisk hållbarhet

Det finns många verktyg och metoder för att jobba för hållbar utveckling. De flesta kommuner, enligt Hållbarhetsrådets rapport Gör din kommun hållbar, använder översiksplanen som instrument för att jobba med hållbar utveckling. Ytterligare exempel på verktyg är lokala utvecklingsplaner, anpassning av kommunorganisationen, hållbar utveckling inom skola och förskola.

Vad görs i Nacka?

Fokus har satts på de av fullmäktige beslutade övergripande målen en god livsmiljö och en långsiktigt hållbar utveckling samt en trygg och säker kommun genom att huvudprocessen långsiktig hållbar samhällsutveckling bildades. Genom denna process bedrivs ett systematiskt arbete inom områdena

- Demokratifrågor
- Kommunövergripande strategiska miljöfrågor
- Skydd och säkerhet utom räddningstjänst
- Övergripande krishantering
- Folkhälsa

Ytterligare ett omfattande arbete har lagts ned på att enheterna inom samhällsbyggnads- och miljöområdet certifierats enligt ISO-standarderna för kvalitetsarbete, ISO 9 001 och miljöledning, ISO 14 001.

Det har även tagits fram en modell för att hälsobedöma planer. Hälsokonsekvensbeskrivningen innebär att systematiskt belysa vad som påverkar människors möjligheter till god hälsa prövas. Detaljplanen för området kring Danvikshem blev Nackas första hälsobedömda plan. *Hälsokonsekvensbeskrivningen ingår i den sedan länge tillämpade miljökonsekvensbeskrivningarna till detaljplanearbetet.*

Inom miljöområdet medverkar Nacka i bl.a. ett samarbetsprojekt för hållbar utveckling i Östersjöområdet, BRIDGES (Baltic Region Development Grid for Enhanced Sustainability). I samarbetet ingår fem svenska kommuner och åtta i Litauen, Lettland, Polen och Ryssland.

Ytterligare några exempel på vad som görs inom kommunen för att arbeta för ett hållbart samhälle är översiksplan, folkhälsorapport, miljöbokslut, demokratibokslut, användning av balanserade styrkort, naturskolan vid Velamsund, *förskolan Kristallen har blivit Qualis-certifierad, utställningen "Kvarteret Framtiden" samt de insatser som är under genomförande för att få ett mer hållbart resande inom kommunen..*

Fortsatt arbete för långsiktigt hållbart samhälle

Som beskrivet ovan finns det många sätt att jobba med hållbar utveckling. Ett av de sätten är att delta i och arbeta efter Aalborgåtaganden. Inom Union of The Baltic Cities sker ett samarbete med kommuner som arbetar efter Åhlborgåtagandena. Det finns även en fonder inom EU som möjligheterna är större att få del av för kommuner som antagit Åhlborgåtagandena. Sedan 1995 är Nacka är med i föreningen Sveriges Ekokommuner (SEkom) som arbetar för att främja utvecklingen mot ett mer hållbart samhälle. Enligt

Nacka kommun

beslut i kommunfullmäktige ligger ett uppdrag att utvärdera kommunens deltagande i SEkom som underlag för ställningstagande om fortsatt medlemskap. Medlemskapet i detta nätverk har inte lett till några större fördelar för kommunen. Inom kort är utvärderingen klar- förhoppningsvis redan till nästa fullmäktigesammanträde - men redan nu kan konstateras att Aalborgåtagandena leder till medlemskap i ett nätverk med fler kommuner med liknade situation och intressen som Nacka har.

Trots de fördelar som det bedöms vara förknippade med att underteckna Åhlborgåtagandet bör beslut om detta inte göras innan utvärderingen är slutligen genomförd och ställningstagande om fortsatt deltagande i SEkom är gjort.

Guldbrand Skjönberg
Direktör Hållbar utveckling

2006-04-20

Motion**Hållbar stadsutveckling utifrån Aalborgåtaganden**

Ett stort antal kommuner och regioner i Europa, varav tjugo kommuner i Norden och i de baltiska länderna, har redan åtagit sig att arbeta utifrån s.k. Aalborgåtaganden för hållbar stadsutveckling. Nätverkets syfte är att varje deltagare strukturerar sitt arbete med de tio aspekter av hållbar stadsutveckling som nämns i åtagandena. Deltagarna förbinder sig också att regelbundet informera om sina framsteg. De svenska kommuner som redan deltar i samarbetet är Botkyrka, Göteborg, Helsingborg, Malmö, Stockholm, Västerås och Växjö. Även Nacka kommun borde delta i detta samarbete för hållbar utveckling och arbeta i Aalborgåtagandens anda!

På basis av det ovannämnda och bifogat blad, Hållbarhetsrådets "Aalborgåtagandena - inspirerande framtider", föreslår jag därför

att Nacka kommun skriver under det gemensamma dokumentet för att delta i nätverket och arbeta i enlighet med de intensioner som finns i Aalborgåtaganden.

Tuija Meisaari-Polsa (s)

Nordiska och baltiska kommuner förenas i nätverk

Kommuner som skrivit på de så kallade Aalborgåtagandena har enats om att det finns mycket att lära av varandras arbete och etablerar nu ett närmare samarbete i Norden och Baltikum. Åtagandena ses som ett sätt att samla och strukturera upp kommunens arbete, men också som ett sätt att skapa bredare deltagande. Redan inom två år har kommunerna åtagit sig att ta fram en handlingsplan med mål inom tio områden som omfattar allt från planering och stadsbyggnad till hälsa och social rättvisa. Tjugo kommuner gör tio åtaganden Idag är det 20 kommuner i de nordiska och baltiska länderna som åtagit sig att arbeta utifrån de tio Aalborgåtagandena som ska utgöra en grund för det nya samarbetet, men alla kommuner i Sverige och Norden som är intresserade av Aalborgåtagandena i sitt arbete för hållbar utveckling är välkomna delta i nätverkets fortsatta aktiviteter. Samarbetsinitiativet mellan kommunerna i Norden och Baltikum stöds av Hållbarhetsrådet och de nordiska och baltiska kommunförbunden. De nordiska och baltiska kommuner som därmed står bakom Aalborgåtagandena är Aalborg, Danmark, Alytus, Litauen, Botkyrka, Frederikshavn, Danmark, Göteborg, Helsingborg, Hämeenlinna, Finland, Häädemeeste, Estland, Kolding, Danmark, Kristiansand, Norge, Malmö, Reykjavik, Island, Riga, Lettland, Stavanger, Norge, Stockholm, Tartu, Estland, Trondheim, Norge, Turku, Finland, Västerås och Växjö.

Planerade nätverksmöten

16-17 mars 2006 Ett första nätverksmöte i Göteborg.

Sommaren 2006 Ett andra nätverksmöte.

26-27 oktober 2006 Nätverket deltar i den nordiska hållbarhetskonferensen Den framtidsrettende kommunen-Globale utfodringer-lokale muligheter i Oslo, Norge.

1. Styrning och förvaltning

Vi åtar oss att vitalisera våra beslutsprocesser genom ökad deltagandedemokrati.

Vi kommer därför att arbeta för att:

1. vidareutveckla en gemensam långsiktig vision för en hållbar kommun.
2. bygga upp deltagande och kapacitet för hållbar utveckling i lokalsamhället och i den kommunala förvaltningen.
3. inbjuda alla delar av lokalsamhället att delta på ett effektivt sätt i beslutsfattande.
4. att gör våra beslut öppna och transparenta med tydligt ansvar.
5. samarbeta effektivt och i partnerskap med angränsande kommuner, andra städer och andra nivåer i samhällsorganisationen.

2. Lokal styrning i riktning mot

hållbarhet

Vi åtar oss att genomföra effektiva ledningsrutiner från formulering via genomförande till utvärdering.

Vi kommer därför att arbeta för att:

1. stärka Lokal Agenda 21 eller andra lokala processer för hållbarhet och att få dem att genomsyra kommunernas kärnverksamheter.

2. skapa en integrerad styrning för hållbarhet som bygger på försiktighetsprincipen och tar hänsyn till EU:s temainriktade strategi för stadsmiljön.
3. ställa upp mål och tidsplaner inom ramen för Ålborgåtagandena och skapa och tillämpa den särskilda Ålborguppföljningen.
4. se till att hållbarhetsfrågorna intar en central plats i stadens beslutsprocesser och att resursfördelningen bygger på starka och breda hållbarhetskriterier.
5. samarbeta med Europeiska städers kampanj för en hållbar stadsutveckling och dess nätverk för att följa upp och utvärdera de framsteg vi gör mot våra delmål för hållbarhet.

3. Naturliga gemensamma nyttigheter

Vi åtar oss att ta vårt fulla ansvar för att skydda, bevara och säkra en rättvis tillgång till naturliga gemensamma nyttigheter.

Vi kommer därför att arbeta i alla delar av vårt lokalsamhälle för att:

1. minska konsumtionen av primärenergi och öka andelen förnyelsebara energikällor.
2. förbättra vattenkvaliteten, spara vatten och använda vatten mer effektivt.
3. främja och öka den biologiska mångfalden och utvidga och vårda utpekade naturområden och grönområden.
4. förbättra jordkvaliteten, bevara ekologiskt produktiv mark och främja ett hållbart jord- och skogsbruk.
5. förbättra luftkvaliteten.

4. Ansvarsfulla konsumtionsmönster och val av livsstil

Vi åtar oss att anta och underlätta en klok och effektiv resursanvändning och att främja hållbar konsumtion och produktion.

Vi kommer därför att arbeta i alla delar av vårt lokalsamhälle för att:

1. undvika och minska avfall, och öka återanvändning och återvinning.
2. hantera och behandla avfall i överensstämmelse med bästa tillgängliga kunskap.
3. undvika onödig energikonsumtion och förbättra energieffektiviteten hos slutanvändaren.
4. bedriva hållbar upphandling.
5. aktivt främja hållbar produktion och konsumtion, särskilt av miljömärkta, organiska och etiska produkter samt "rättvis handel"-produkter.

5. Planering och stadsbyggnad

Vi åtar oss att till förmån för alla ge stadsplanering och stadsbyggnad en strategisk roll i arbetet med miljö- och hälsofrågor och med sociala, ekonomiska och kulturella frågor.

Vi kommer därför att arbeta för att:

1. återanvända och revitalisera övergivna och utsatta områden.
2. undvika stadsutbredning genom att uppnå lämpliga bebyggelsestänster i staden och genom att prioritera tidigare använd mark inom stadens gränser framför

oexploaterad mark i stadens utkanter.

3. se till att ha en blandning av olika användningar och verksamheter i byggnader och bebyggelse med en bra balans mellan arbete, bostäder och service, och med en prioritering av bostäder i stadens centrala delar.

7. Lokala hälsofrämjande insatser

Vi åtar oss att skydda och främja våra medborgares hälsa och välbefinnande.

Vi kommer därför att arbeta för att:

1. höja medvetenhet om och rikta åtgärder mot de bredare bestämningsfaktorerna för hälsa, vilka i regel ligger utanför hälsosektorn.
2. främja en planering för att utveckla folkhälsan i staden, vilket kommer ett ge våra städer ett verktyg för att bygga och upprätthålla strategiska partnerskap för folkhälsan.
3. minska ojämlikheten i hälsa och angripa fattigdom, vilket kommer att kräva en regelbunden rapportering om framsteg med att minska klyftorna.

8. Livskraftig och hållbar

lokalekonomi

Vi åtar oss att skapa och säkra en livskraftig lokalekonomi som ger tillgång till arbete utan att skada miljön.

Vi kommer därför att arbeta för att:

1. vidta åtgärder som stimulerar och stödjer jobb och nyföretagande lokalt.
2. samarbeta med lokala företag för att främja och genomföra god företagssed.
3. utveckla och förverkliga hållbarhetsprinciper för företagslokaliseringar.
4. uppmuntra marknader för högkvalitativa lokala och regionala produkter.
5. främja hållbar lokalturism.

9. Jämlikhet och social rättvisa

Vi åtar oss att skapa stödjande samhällen för alla.

Vi kommer därför att arbeta för att:

1. utveckla och genomföra program för att förhindra och bekämpa fattigdom.
2. säkra en rättvis tillgång till offentlig service, utbildning, vidareutbildning, arbetstillfällen, information och kulturell verksamhet.
3. främja social sammanhållning och jämställdhet.
4. förbättra trygghet och säkerhet i lokalsamhället.
5. säkra goda och socialt integrerade boende- och levnadsvillkor.

10. Lokalt till globalt

Vi åtar oss att ta vårt globala ansvar för fred, rättvisa, jämlikhet, hållbar utveckling och klimatskydd.

Vi kommer därför att arbeta för att:

1. utveckla och tillämpa ett strategiskt och integrerat arbetssätt för att begränsa klimatförändringen, och verka för en hållbar utsläppsnivå av växthusgaser.
2. låta politiken för klimatskydd genomsyra vår politik inom sådana områden som energi, transporter, upphandling, avfall, jord- och skogsbruk.
3. höja medvetenheten om orsakerna till och de sannolika konsekvenserna av klimatförändringen, och integrera

förebyggande åtgärder i vår politik vad gäller klimatförändring.

4. minska vår inverkan på den globala miljön och främja principen om miljörättvisa.
5. stärka det internationella samarbetet mellan städer och samhällen och utveckla lokala lösningar på globala problem i partnerskap mellan kommuner, lokalsamhällen och berörda intressenter.

6. Bättre framkomlighet, mindre trafik

Vi är medvetna om det ömsesidiga beroendet mellan transporter, hälsa och miljö, och vi åtar oss att starkt främja hållbara alternativ för framkomlighet.

Vi kommer därför att arbeta för att:

1. minska behovet av privata motorfordon och främja attraktiva alternativ som är tillgängliga för alla.
2. öka andelen resor som sker med kollektivtrafik, till fots eller med cykel.
3. uppmuntra övergången till fordon med låga utsläpp.
4. utveckla en integrerad och hållbar plan för framkomlighet i staden.
5. minska transporternas konsekvenser för miljön och folkhälsan.
4. främja hälsokonsekvensanalyser som ett sätt för alla sektorer att bestämma fokus i sitt arbete för hälsa och livskvalitet.
5. mobilisera stadsplanerare så att de integrerar hälsohänsyn i sina strategier och initiativ för stadsplanering.
4. se till att vårt urbana kulturarv bevaras, upprustas och används/återanvänds på lämpligt sätt.
5. tillämpa krav för hållbar stadsbyggnad och byggande och främja arkitektur och byggteknik av hög kvalitet.

VILL DU VETA MER?

Kontakta Albert Edman på Hållbarhetsrådet.

E-post: albert.edman@hallbarhetsradet.se

Telefon: 090-18 46 11, mobil: 070-297 18 19

eller läs mer på: <http://www.hallbarhetsradet.se/aalborg>

Vad innebär Aalborgåtagandena?

AALBORGÅTAGANDENA LANSERADES vid en konferens i Aalborg, Danmark sommaren 2004 och redan har 300 kommuner och regioner från hela Europa skrivit under det gemensamma dokumentet och åtagit sig utmaningen för en inspirerande framtid. Åtagandena är en utveckling av Aalborgdeklarationen som lanserades 1994 och som över 2500 kommuner och regioner runt om Europa har skrivit under.

Genom att skriva under Aalborgåtagandena innebär det att man:

1. stödjer Aalborgdeklarationen.
2. stödjer Aalborgåtagandena.
3. förbinder mig/oss att inom 12 månader från datumet för vår underskrift ta fram en integrerad lägesbeskrivning enligt Aalborgåtagandena som en utgångspunkt för vår målformuleringsprocess.

Denna analys kommer att ange ett politiskt sammanhang, ta upp befintliga politiska åtaganden och beskriva aktuella utmaningar.

4. förbinder mig/oss att inleda en målformuleringsprocess med brett lokalt deltagande som införlivar en ev. Lokal Agenda 21 eller någon annan form av lokalt handlingsprogram för hållbarhet och som beaktar resultaten av vår lokala lägesbeskrivning.

5. förbinder mig/oss att prioritera våra uppgifter, i syfte att verka för de tio åtagandena.

6. förbinder mig/oss att ställa upp individuella lokala delmål inom 24 månader från datumet för vår underskrift, med beaktande av bilagan med Aalborgåtagandena som en inspirationskälla, och att ange tidsramar kopplade till delmålen som är lämpade för att kunna påvisa framstegen mot att uppnå våra åtaganden.

SOCIALDEMOKRATERNA I NACKA KOMMUNFULLMÄKTIGE

7. förbindet mig/oss att hålla en regelbunden Aalborguppföljning av våra framgångar tillgänglig för medborgarna.

8. förbindet mig/oss att regelbundet lämna information om våra delmål och våra framsteg till Europeiska städers kampanj för en hållbar stadsutveckling och, genom detta samarbete, att granska framstegen och lära av varandra. En första europeisk utvärdering är planerad till år 2010, med senare uppföljningar i femårsencykler.

LÄS MER OM AALBORGÅTAGANDENA på www aalborgplus10.dk

2 juni 2014

**SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen**

§ 137

Dnr KFKS 2012/177-630

Förbättrad ärendebehandling vid nedläggningshotade skolor

Motion den 12 mars 2012 av Sidney Holm och Magnus Söderström (MP)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslaget i motionen. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Ärende

Motionärerna yrkar att nedläggningsbeslut gällande kommunala skolor alltid ska fattas av kommunfullmäktige.

I ärendet föreslås att förslaget i motionen avslås. Beslut om hur verksamheten inom produktionsområdet Välfärd skola ska bedrivas, fattas av rektor, produktionsdirektör kommunstyrelsens verksamhetsutskott och kommunstyrelsen. Besluten grundar sig på noggranna analyser och konsekvensbedömningar. Offentliga debatter och genomlysningar om exempelvis nedläggning av kommunala skolor kan ske utan att ärendet behandlas i kommunfullmäktige.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott den 13 maj 2014 § 27

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 2 april 2014

Motion

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens verksamhetsutskott den 13 maj 2014 § 27

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslaget i motionen. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Yrkanden

Sidney Holm (MP), yrkade med instämmande av Khashayar Farmanbar (S) och Rolf Wasteson (V), följande ändringsyrkande.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

2 juni 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

"Kommunstyrelsen ska besluta om nedläggning av skolor."

Mats Gerdau (M) yrkade bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutsgång

Med avslag på Sidney Holms yrkande beslutade kommunstyrelsen i enlighet med Mats Gerdaus yrkande.

Reservationer

Sidney Holm reserverade sig för Miljöpartiets kommunstyrelsegrupp mot beslutet och ingav följande.

"Beslut rörande ärenden som avser en verksamhets mål, inriktning, omfattning eller kvalitet får enligt kommunallagen inte delegeras till kommunstyrelsens verkställande utskott.

Kommunens egna revisorer anser att nedläggning av skolor är en verksamhetsförändring som omfattas av kommunallagens bestämmelser och har kritiserat kommunstyrelsen för att dessa beslut delegerats av kommunstyrelsen. Miljöpartiet instämmer i revisorernas kritik att den långt gångna delegationsordningen bryter mot kommunallagen.

Miljöpartiet anser också att beslut om nedläggning av verksamheter som har ett stort allmänintresse eller är av stor principiell betydelse bör fattas av kommunfullmäktige.

Nedläggning av skolor berör ofta många och bör därför få en bättre genomlysning än idag.
I tjänsteskrivelsen står att läsa:

"Offentliga debatter och genomlysningar om exempelvis nedläggning av kommunala skolor kan ske utan att ärendet behandlas i kommunfullmäktige."

Dessvärre kan beslut om att lägga ner en skola i Nacka fattas av en handfull politiker, vid ett enda sammanträde, där underlaget dessutom presenteras under sittande möte. När ska då offentliga debatter och genomlysningar hinnas med?"

Rolf Wasteson reserverade sig mot beslutet och ingav följande.

"Motionen visar på att det är viktigt att beslut om nedläggning av skolor tas i ett annat forum än KSVU. Självklart kan det finnas situationer när det är rimligt med en nedläggning men då bör dels alla stenar ha vänts på dels de förtroendevalda haft möjlighet att tänka och förankra beslutet. Vi förtroendevalda har kommunmedborgarnas, våra väljares, uppdrag att ta väl grundade beslut där avvägningen kan innebära att det inte bara är ekonomi som får styra. Och den möjligheten förbättras om diskussionen får fortgå och beslut tas åtminstone i kommunstyrelsen. Ibland är det bra att låta beslut få ta lite tid."

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Förbättrad ärendebehandling vid nedläggningshotade skolor

Motion den 12 mars 2012 av Sidney Holm och Magnus Söderström (MP)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslaget i motionen. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Sammanfattning

Motionärerna yrkar att nedläggningsbeslut gällande kommunala skolor alltid ska fattas av kommunfullmäktige.

Stadsledningskontoret föreslår att förslaget i motionen avslås. Beslut om hur verksamheten inom produktionsområdet Välfärd skola ska bedrivas, fattas av rektor, produktionsdirektör kommunstyrelsens verksamhetsutskott och kommunstyrelsen. Besluten grundar sig på noggranna analyser och konsekvensbedömningar. Offentliga debatter och genomlysningar om exempelvis nedläggning av kommunala skolor kan ske utan att ärendet behandlas i kommunfullmäktige.

Förslaget i motionen

Motionärerna menar att kommunfullmäktige alltid ska fatta beslut om nedläggning av kommunala skolor. Motionärerna skriver att nedläggningsbeslut gällande skolor är beslut som ofta rör upp känslor bland de som är drabbade och föreslår därför att ärenden om nedläggning ska behandlas i kommunstyrelsens verksamhetsutskott men även tas upp och beslutas av fullmäktige. Motionärerna menar att ärenden om nedläggning då får en ordentlig genomlysning, att alla partier ges möjlighet att delta i debatten innan beslut fattas och att olyckliga överraskningsmoment undviks.

Stadsledningskontorets bedömning och förslag

Kommunstyrelsens instruktion och delegationsordning (KFKS 2011/198-002 och KFKS 2012/230-003) beskriver vad som är kommunstyrelsens ansvar och befogenheter. I reglementet framgår att kommunstyrelsens ansvarsområde bland annat omfattar att tillhandahålla kommunal produktion av utbildning. Vidare framgår att kommunstyrelsen har rätt att vidaredelegera rätten att fatta beslut till verksamhetsutskottet i frågor som rör den kommunala produktionen. I enlighet med punkten 75 i reglementet har verksamhetsutskottet mandat att fatta beslut om större verksamhetsförändringar samt start och nedläggning av verksamheter.

Produktionsdirektören för Välfärd skola har det övergripande strategiska ansvaret för verksamheten inom välfärdsområdet¹. Respektive rektor har i sin tur det fulla ansvaret för enhetens interna inriktning och mål, organisation, resursutnyttjande, budget och utfall, personal och arbetsmiljö samt för att processerna inom enheten ständigt förbättras och utvecklas.

Nackas styrmodell bygger på fyra grundläggande principer som speglar visionen om öppenhet och mångfald samt den grundläggande värderingen om förtroende för och tillit till den enskilda individens vilja och förmåga. En av principerna är ”Särskiljande av finansiering och produktion”. Det betyder att förtroendevalda beslutar om verksamheternas mål och budget, men inte om *hur* verksamheten ska genomföras. I enlighet styrprincipen om konkurrensneutralitet ska de politiska nämnderna vara konkurrensneutrala. Kommunala och privata anordnare ska ha samma villkor och likvärdiga tjänster ska ha lika stor offentlig finansiering. Baserat på styrmodellen finns inte skäl att kommunfullmäktige ska fatta beslut om nedläggning av kommunala skolor.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Förslaget innebär inga ytterligare kostnader, arbetet ingår i kommunstyrelsens ordinarie budget.

Bilaga

Motion ” Förbättrad ärendebehandling vid nedläggningshotade skolor”

Mats Bohman
Administrativ Direktör
Stadsledningskontoret

Johanna Magnusson
Controller
Samordnings- och utvecklingsenheten

¹ Ledning och styrning för öppenhet och mångfald,
http://infobank.nacka.se/Handlingar/Kommunstyrelsen/2012/20121126/21_c_Ledning_och_styrning%20for_oppenhet_och_mangfald.pdf

Förbättrad ärendebehandling vid nedläggningshotade skolor

*Motion den 12:e mars 2012 av Sidney Holm och Magnus Söderström
för Miljöpartiet de gröna*

Mer demokrati i beslutsprocessen

Nedläggningsbeslut gällande skolor är beslut som ofta rör upp känslor bland de som är drabbade. För att visa att vi politiker i kommunen inte ser lättvindigt på denna typ av beslut, föreslår vi i Miljöpartiet att dessa ärenden inte bara ska behandlas i kommunstyrelsens verkställande utskott, utan även tas upp och beslutas i kommunfullmäktige. På så sett förvissar vi oss om att ärendena får en ordentlig genomlysning, alla partier ges möjlighet att delta i debatten innan besluten fattas, och olyckliga överraskningsmoment undviks.

Miljöpartiet yrkar på att:

- Nedläggningsbeslut gällande kommunala skolor ska alltid fattas av kommunfullmäktige.

.....
Sidney Holm

.....
Magnus Söderström

1 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
 Kommunstyrelsen

§ 166

Dnr KFKS 2014/90-739

Vårdhund inom vård och omsorg

Motion den 3 februari 2014 av Lena Rönnerstam och Kaj Nyman (S)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige notera att det redan finns vårdhundsteam på några boenden i kommunen. Inget hindrar att det införs på flera boenden så länge som ansvariga tar hänsyn till olika behov hos personer som uppehåller sig i lokalerna.

Motionen är därmed färdigbehandlad.

Ärende

Tillsammans med sin förare bildar vårdhunden ett vårdhundsteam vars syfte är att assistera vårdpersonalen i arbetet med barn, vuxna och äldre. Vårdhundens uppgift är att träna, motivera och sprida glädje och entusiasm bland personer med någon form av funktionsnedsättning.

Genomförda studier visar på olika effekter. En kartläggning visar att det vetenskapliga stödet är otillräckligt. En annan preliminär sammanfattning ger stöd för att besök med utbildad vårdhund på äldreboenden minskar stress och ökar välmående hos äldre.

Vid beslut om att använda vårdhund i särskilt boende måste fördelarna vägas mot de nackdelar som kan uppstå på grund av överkänslighet och rädsela hos såväl boende som närliggande och personal. Ett beslut att använda hund i vården förutsätter en god planering med information om hur vårdhundsekipaget arbetar för samtliga involverade, tydliga ansvarsförhållanden och utarbetade rutiner.

Redan i dag förekommer besök/vistelse av hund i några av de särskilda boendena i Nacka kommun. De benämns lite olika, vårdhund, besökshund och rehabhund. Gemensamt är att hunden vistas på boendet tillsammans med hundförare som kan vara en personal på boendet eller hundförare kommande utifrån.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 19 augusti 2014 § 92

Social- och äldrenämnden den 20 maj 2014 § 74

Sociala kvalitetsenhetens tjänsteskrivelse den 7 maj 2014

Motion

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

1 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 19 augusti 2014 § 92

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige notera att det redan finns vårdhundsteam på några boenden i kommunen. Inget hindrar att det införs på flera boenden så länge som ansvariga tar hänsyn till olika behov hos personer som uppehåller sig i lokalerna.

Motionen är därmed färdigbehandlad.

Yrkanden

Khashayar Farmanbar (S) yrkade, med instämmande av Rolf Wasteson (V), i första hand att ärendet skulle återremitteras för ett fullödigt svar på motionen. I sociala kvalitetshetens tjänsteskrivelse beskrivs hur ett väl fungerande system med vårdhundsteam bör byggas upp. Där tas också upp de problem med allergier och annat som måste hanteras när djur vistas på äldreboenden. Tyvärr konkretiseras inte detta vare sig i nulägesbeskrivningen på kommunens äldreboenden eller i förslag till åtgärder.

Tjänstemännen bör få i uppdrag att använda sig av de kunskaper om vårdhundsteam och allergier med mera som de presenterar till att ta fram en plan för hur denna insikt kan användas för att höja kvaliteten på kommunens äldreboenden.

Khashayar Farmanbar yrkade i andra hand, med instämmande av Rolf Wasteson (V), bifall till motionen.

Mats Gerdau (M) yrkade avslag på återremissyrkandet.

Eva Öhbom Ekdahl (M) yrkade bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutsgång

I enlighet med Mats Gerdau's yrkande beslutade kommunstyrelsen avslå Khashayar Farmanbars återremissyrkande.

Med avslag på Khashayar Farmanbars andrahandsyrkande beslutade kommunstyrelsen i enlighet med Eva Öhbom Ekdahls yrkande.

Reservationer

Khashayar Farmanbar reserverade sig mot beslutet för Socialdemokraternas kommunstyrelsegrupp.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

1 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

"I tjänsteskrivelsen beskrivs hur ett väl fungerande system med vårdhundsteam bör byggas upp. Där tas också upp de problem med allergier och annat som måste hanteras när djur vistas på äldreboenden. Tyvärr konkretiseras inte detta vare sig i nulägesbeskrivningen på kommunens äldreboenden eller i förslag till åtgärder.

Socialdemokraterna ville därför ge tjänstemännen i uppdrag att använda sig av de kunskaper om vårdhundsteam och allergier med mera som de presenterar till att ta fram en plan för hur denna insikt kan användas för att höja kvaliteten på kommunens äldreboenden.

I tjänsteskrivelsen konstateras

- a) att effekten av det är osäker (Socialstyrelsen) men också
- b) att det finns vetenskapliga fynd som visar att vårdhunden har påvisbara medicinska effekter (Vinnova).

Om det nu är osäkert med effekten (Socialstyrelsen) är det väl oansvarigt att kommunen låter detta pågå på ett antal boenden under tvivelaktiga premisser. Om det visar sig att det har effekt (Vinnova) borde kommunen skaffa sig bättre koll på vad för slags "vårdhundar" som är på boendena, eftersom det är just vårdhundar som ger effekt, inte utbildade gosedjur. Samt ta initiativ till att denna goda del i vården sprids systematiskt, inte bara beroende på respektive boendes eventuella intresse.

Vi uppskattar dock att de som svarar tycks ta allergierna på större allvar än när vi tidigare motionerat om pälsdjurspolicy för några år sedan. Därför är det viktigt att denna insikt sprids också till de boenden där det redan idag förekommer "vårdhundar", "besöks-hundar", "rehabhundar" eller vad de nu kallas. Vistas de under sina besök på boendena i "särskilda rum där boende kan umgås och träffa vårdhunden i olika träningssituationer", som det står i svaret. Finns det "rutiner [kring] bland annat information till boende vid inflyttning och nyanställning av personal"? Det finns en hel del frågeställningar som saknar svar i motionssvaret."

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Social och äldrenämnden

Vårdhund inom vård och omsorg

Motion den 3 februari 2014 av Lena Rönnerstam och Kaj Nyman (S).

Förslag till beslut

Social och äldrenämnden föreslår kommunfullmäktige att fatta följande beslut:

Kommunfullmäktige noterar att det redan finns vårdhundsteam på några boenden i kommunen. Inget hindrar att det införs på flera boenden så länge som ansvariga tar hänsyn till olika behov hos personer som uppehåller sig i lokalerna. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Sammanfattning

Tillsammans med sin förare bildar vårdhunden ett vårdhundsteam vars syfte är att assistera vårdpersonalen i arbetet med barn, vuxna och äldre. Vårdhundens uppgift är att träna, motivera och sprida glädje och entusiasm bland personer med någon form av funktionsnedsättning.

Genomförda studier visar på olika effekter. En kartläggning visar att det vetenskapliga stödet är otillräckligt. En annan preliminär sammanfattning ger stöd för att besök med utbildad vårdhund på äldreboenden minskar stress och ökar välmående hos äldre.

Vid beslut om att använda vårdhund i särskilt boende måste fördelarna vägas mot de nackdelar som kan uppstå på grund av överkänslighet och rädsla hos såväl boende som närliggande och personal. Ett beslut att använda hund i vården förutsätter en god planering med information om hur vårdhundsekipaget arbetar för samtliga involverade, tydliga ansvarsförhållanden och utarbetade rutiner.

Redan i dag förekommer besök/vistelse av hund i några av de särskilda boendena i Nacka kommun. De benämns lite olika, vårdhund, besökshund och rehabhund. Gemensamt är att hunden vistas på boendet tillsammans med hundförare som kan vara en personal på boendet eller hundförare kommande utifrån.

Förslagen i motionen

Nacka kommun utreder möjligheten att låta utbildade vårdhundsteam arbeta inom vård- och omsorgsboende samt med äldre/demenssjuka personer med hänsynstagande till de behov som allergiska personer - vårdtagare, anhöriga och personal – kan ha.

Enhetens utredning och bedömning

Enligt svenska standardiseringsinstitutet, SIS är en vårdhund en hund som noggrant testats och utbildats tillsammans med sin förare för att arbeta inom vården. Hundens insatser samordnas med legitimerad vårdpersonal som sjukgymnaster, arbetsterapeuter, sjuksköterskor och läkare. Vårdhunden är inte bara ett trevligt sällskap och en mjuk päls att klappa, den har också till uppgift att träna, motivera och sprida glädje och entusiasmen bland personer med någon form av funktionsnedsättning. Tillsammans med sin förare bildar vårdhunden ett vårdhundsteam vars syfte är att assistera vårdpersonalen i arbetet med barn, vuxna och äldre. Hundens medverkan utformas så att sociala, emotionella, fysiska och kognitiva förmågor utvecklas och stärks.

Det finns idag en handfull utbildningsalternativ. Vårdhundskolan i Skåne är de enda som använder sig av certifiering inom ramen för det svenska standardiseringsinstitutet. Utbildningen sker i två steg och bedrivs till viss del på distans. Vårdhunden testas för lämplighet, tränas under ett år samt godkänns i test för certifiering. Hunden arbetar alltid tillsammans med sin förare som också genomgår ett års utbildning. Föraren måste ha vårdutbildning.

Redan i dag förekommer besök/vistelse av hund i äldreboendena på Kungshamn, Danvikshem, Gammeludden, Sarvträsk och Båthöjden. De benämns lite olika; vårdhund, besökshund och rehabhund. Gemensamt är att hunden vistas på boendet någon dag i veckan till någon dag i månaden tillsammans med hundförare. Hundföraren kan vara en personal på boendet eller hundförare kommande utifrån. Verksamhetsansvariga har inte alla kunskap om hur dessa hundekipage är utbildade. De flesta boendena har utarbetade rutiner för hund/djur i vården.

I januari 2014 publicerade Socialstyrelsen en översikt om effekter och vetenskapligt stöd för Vårdhund för äldre i särskilt boende¹. Översikten som bygger på fyra studier visar att det vetenskapliga stödet för effekter av besök av en vårdhund genomgående var otillräckligt. Det saknas kunskap om effekter på längre sikt, vad som är den bästa dosen, hur ofta hundekipaget ska komma, hur länge de ska stanna och hur långvarigt programmet ska vara. För enskilda personer kan det dock ha betydelse och göra skillnad att träffa en vårdhund. Resultaten visar att det kan finnas positiva effekter med vårdhund avseende psykisk ohälsa, positiva känslor och ensamhet, även om resultaten på gruppennivå inte når tillräcklig statistisk styrka. Det behövs fler välgjorda studier för att kunna belägga effekterna.

¹ Vårdhund för äldre i särskilt boende. En systematisk översikt om effekter och vetenskapligt stöd.

Under 2012 fick VINNOVA² ett regeringsuppdrag ”Social innovation i vården och omsorgen om de mest sjuka äldre” (2011-01997.5). Regeringen uppdrog åt VINNOVA att i samarbete med universitet och högskolor och i samråd med andra relevanta aktörer vidareutveckla goda exempel kring sociala innovationer. Mer specifikt innebar uppdraget att genomföra ett fördjupat utvecklingsarbete kring sociala innovationer inom boende, lättare servicetjänster, trygghetsskapande insatser och social samvaro. En preliminär sammanfattning Trygghetsskapande åtgärder med djur i äldreomsorgen är publicerad³. Den beskriver vårdhundars effekt på äldres hälsa och visar att upprepade besök med utbildad vårdhund på äldreboenden minskar stress och ökar välmående hos de äldre. Detta är visat med objektiva registreringar av fysiologiska parametrar så som hjärtfrekvens och hudtemperatur. Resultaten stödjer antagandet om att besök av att hundar på äldreboende skulle kunna användas i terapeutiskt syfte och i viss mån utgöra ett alternativ till farmakologisk behandling.

Vid beslut om att använda vårdhund i vård och omsorgsboenden måste fördelarna vägas mot de nackdelar som kan uppstå på grund av överkänslighet och rädsla hos såväl boende som närliggande och personal. I Sverige har idag mer än 1,5 miljon personer en pågående allergisk sjukdom. Ett beslut förutsätter en god planering med information om hur vårdhundsekipaget arbetar för samtliga involverade. Det mest optimala är att man anvisar ett särskilt rum där boende kan umgås och träffa vårdhunden i olika träningssituationer. Tydliga rutiner måste utarbetas innehållande bland annat information till boende vid inflyttning och nyanställning av personal. Tydliggjord ansvarsfördelning mellan boendet och vårdhundsekipaget. Vilka lokaler hunden får vistas i, när vårdhund inte får vistas i boendet, friskintyg från veterinär, försäkringar.

Det pågår ett arbete mellan Socialstyrelsen, Jordbruksverket, Statens veterinärmedicinska anstalt, Smittskyddsinstitutet och Arbetsmiljöverket att ta fram en vägledning om gällande författnings och regler Hundar i Vård och omsorg. Vägledningen beräknas vara klar för publicering i månadssiftet maj/ juni 2014.

Förslagens ekonomiska konsekvenser

Kursavgifterna för utbildning av vårdhundsekipage varierar mellan cirka 15 000 kronor till mellan 60 000 och 70 000 kronor som är kostnaden för utbildningen på Vårdhundskolan i Skåne.

Utbildade vårdhundsekipage finns att hyra in till en kostnad av ca 1 500 kronor/halvdag.

² Verket för innovationssystem

³ Trygghetsskapande åtgärder med djur i äldreomsorgen. Preliminär sammanfattning Kerstin Uvnäs-Moberg, Anne Nilsson, Linda Handlin, Lena Lidfors - SLU Skara

Bilaga

1. Motion (S), 2013-12-16

Marie Ivarsson
Enhetschef
Sociala kvalitetsenheten

Agneta Kling
Medicinskt ansvarig sjuksköterska
Sociala kvalitetsenheten

20 maj 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Social- och äldrenämnden

§ 74

SÄN 2014/76-739

Vårdhund inom vård och omsorg

Motion den 3 februari 2014 av Lena Rönnestam och Kaj Nyman (S).

Beslut

Social och äldrenämnden föreslår kommunfullmäktige att fatta följande beslut:

Kommunfullmäktige noterar att det redan finns vårdhundsteam på några boenden i kommunen. Inget hindrar att det införs på flera boenden så länge som ansvariga tar hänsyn till olika behov hos personer som uppehåller sig i lokalerna. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Ärendet

Tillsammans med sin förare bildar vårdhunden ett vårdhundsteam vars syfte är att assistera vårdpersonalen i arbetet med barn, vuxna och äldre. Vårdhundens uppgift är att träna, motivera och sprida glädje och entusiasm bland personer med någon form av funktionsnedsättning.

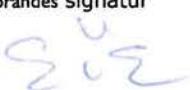
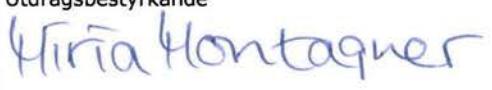
Genomförda studier visar på olika effekter. En kartläggning visar att det vetenskapliga stödet är otillräckligt. En annan preliminär sammanfattning visar att besök med utbildad vårdhund på äldreboenden minskar stress och ökar välmående hos äldre.

Vid beslut om att använda vårdhund i särskilt boende måste fördelarna vägas mot de nackdelar som kan uppstå på grund av överkänslighet och rädsala hos såväl boende som närliggande och personal. Ett beslut att använda hund i vården förutsätter en god planering med information om hur vårdhundsekipaget arbetar för samtliga involverade, tydliga ansvarsförhållanden och utarbetade rutiner.

Redan i dag förekommer besök/vistelse av hund i några av de särskilda boendena i Nacka kommun. De benämns lite olika, vårdhund, besökshund och rehabhund. Gemensamt är att hunden vistas på boendet tillsammans med hundförare som kan vara en personal på boendet eller hundförare kommande utifrån.

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteskrivelse från sociala kvalitetsenheten, 2014-05-07
2. Motion (S), 2013-12-16

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

20 maj 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Social- och äldrenämnden

§ 74 forts.

SÄN 2014/76-739

Yrkanden

Gunnel Nyman Gräff (S) yrkade i första hand att ärendet återremitteras för ett fullödigt svar på motionen. ”I tjänsteskrivelsen beskrivs hur ett väl fungerande system med vårdhundsteam bör byggas upp. Där tas också upp de problem med allergier och annat som måste hanteras när djur vistas på äldreboenden. Tyvärr konkretiseras inte detta vare sig i nulägesbeskrivningen på kommunens äldreboenden eller i förslag till åtgärder. Tjänstemännen bör få i uppdrag att använda sig av de kunskaper om vårdhundsteam och allergier med mera som de presenterar till att ta fram en plan för hur denna insikt kan användas för att höja kvaliteten på kommunens äldreboenden.”

Gunnel Nyman Gräff (S) yrkade i andra hand bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordförande Eva Öhbom Ekdahl (M) ställde frågan om nämnden skulle bifalla Gunnel Nyman Gräffs (S) återremissyrkande eller avslå densamma.

Ordförande Eva Öhbom Ekdahl (M) fann att nämnden avslog Gunnel Nyman Gräffs (S) återremissyrkande.

Därefter frågade ordförande Eva Öhbom Ekdahl (M) om nämnden skulle bifalla motionen eller besluta i enlighet med förslag till beslut.

Med avslag på Gunnel Nyman Gräffs (S) bifallsyrkande beslutade social- och äldre-nämnden i enlighet med sociala kvalitetshetsens förslag till beslut.

Reservationer

Gunnel Nyman Gräff (S) anmälde att socialdemokraterna reserverade sig mot beslutet och ingav följande.
I tjänsteskrivelsen beskrivs hur ett väl fungerande system med vårdhundsteam bör byggas upp. Där tas också upp de problem med allergier och annat som måste hanteras när djur vistas på äldreboenden. Tyvärr konkretiseras inte detta vare sig i nulägesbeskrivningen på kommunens äldreboenden eller i förslag till åtgärder.

Socialdemokraterna ville därför ge tjänstemännen i uppdrag att använda sig av de kunskaper om vårdhundsteam och allergier med mera som de presenterar till att ta fram en plan för hur denna insikt kan användas för att höja kvaliteten på kommunens äldreboenden.

Ordförandes Signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

20 maj 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Social- och äldrenämnden

§ 74 forts.

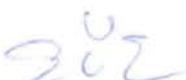
SÄN 2014/76-739

I tjänsteskrivelsen konstateras

- a) att effekten av det är osäker (Socialstyrelsen) men också
- b) att det finns vetenskapliga fynd som visar att vårdhunden har påvisbara medicinska effekter (Vinnova).

Om det nu är osäkert med effekten (Socialstyrelsen) är det väl oansvarigt att kommunen låter detta pågå på ett antal boenden under tvivelaktiga premisser. Om det visar sig att det har effekt (Vinnova) borde kommunen skaffa sig bättre koll på vad för slags "vårdhundar" som är på boendena, eftersom det är just vårdhundar som ger effekt, inte outbildade gosedjur. Samt ta initiativ till att denna goda del i värden sprids systematiskt, inte bara beroende på respektive boendes eventuella intresse.

Vi uppskattar dock att de som svarar tycks ta allergierna på större allvar än när vi tidigare motionerat om pälsdjurspolicy för några år sedan. Därför är det viktigt att denna insikt sprids också till de boenden där det redan idag förekommer "vårdhundar", "besöks-hundar", "rehabhundar" eller vad de nu kallas. Vistas de under sina besök på boendena i "särskilda rum där boende kan umgås och träffa vårdhunden i olika träningssituationer", som det står i svaret. Finns det "rutiner [kring] bland annat information till boende vid inflyttning och nyanställning av personal"? Det finns en hel del frågeställningar som saknar svar i motionssvaret.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Socialdemokraterna i Nacka kommunfullmäktige

Vårdhunden– ny medarbetare i vård och omsorg

Motion till kommunfullmäktige i Nacka

Forskning och erfarenhet visar att djur – kanske främst hundar och katter – kan ha en positiv effekt bland annat i vården av äldre och dementa. Samtidigt måste man vara medveten om att pälsdjur kan innebära stora problem för dem som är allergiska.

Just nu pågår en certifiering av vårdhundar inom ramen för SIS, det svenska standardiserings-institutet. Vad är då en vårdhund? Enligt SIS är en vårdhund en hund som noggrant testats och utbildats tillsammans med sin förare för att jobba inom vården. Hundens insatser koordineras med legitimerad vårdpersonal som sjukgymnaster, arbetsterapeuter, sjuksköterskor och läkare.

Vårdhunden är alltså inte bara ett trevligt sällskap och en mjuk päls att klappa utan den har också till uppgift att aktivera patienter genom lek, promenader och träning och därigenom öka de boendes/patienternas förmåga och livskvalitet.

Tillsammans med sin förare bildar vårdhunden ett vårdhundsteam vars syfte är att assistera vårdpersonalen i arbetet med barn, vuxna och äldre. Vårdhundens uppgift är att träna, motivera och sprida glädje och entusiasmen bland personer med någon form av funktionsnedsättning. Hundens medverkan utformas så att sociala, emotionella, fysiska och kognitiva förmågor utvecklas och stärks. Det finns för närvarande omkring 200 diplomerade vårdhundar inom äldreomsorgen.

TVÅ nya studier som letts av fysiologiprofessor Kerstin Uvnäs-Moberg visar att besök av vårdhund kan minska pulsfrekvensen och öka fingertemperaturen hos äldre. Deras stressnivå minskade och lugn och välmående ökade.

Vårdhunden har alltså många positiva effekter. Samtidigt kan den innebära stora problem för de som inte tål pälsdjur. Närmare 40 procent av svenskarna uppger att de har någon form av allergi. För dem som är allergiska mot pälsdjur kan en kontakt med en hund – eller katt eller annat pälsdjur – innebära en kraftigt sänkt livskvalitet.

Ett införande av vårdhundar måste alltså kompletteras med en strikt policy för var och hur vårdhundar kan användas inom vården av äldre. Stärkt livskvalitet för några ska inte uppnås på bekostnad av sänkt livskvalitet för andra.

Jag yrkar att

- Nacka kommun utreder möjligheten att låta utbildade vårdhundsteam arbeta inom vård- och omsorgsboende samt med äldre/demenssjuka personer med hänsynstagande till de behov som allergiska personer – vårdtagare, anhöriga och personal – kan ha.

Nacka den 16 december 2013

Lena Rönnérstam (S)

Kaj Nyman (S)

1 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

§ 167

Dnr KFKS 2014/362-539

Kollektivtrafiken på Älgö

Motion den 28 april 2014 av Staffan Waerndt (NL)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att kommunen i sitt remissvar till Stockholms läns landsting om trafikförändringar i SL-trafiken 2014/2015 har behandlat förslagen i motionen.

Motionen anses härmed färdigbehandlad.

Ärende

I en motion den 28 april 2014 av Staffan Waerndt (NL) föreslår motionären att kommunen snarast förhandlar med Stockholms läns landsting om utökad kollektivtrafik till och från Älgö.

Nacka kommun har i remissvar ”Nacka kommunens synpunkter avseende trafikförändringar i SL – trafiken 2014/2015 ” till Stockholms läns landsting daterat 19 maj 2014 framfört generella och specifika synpunkter.

I remissvaret skriver kommunen bland annat ”På Älgö slutförs nu en stor förnyelse med stor befolkningssökning, vilket gör att det bör finnas underlag för ökad turtäthet”.

Kommunen framhåller i remissvaret även att Stockholms läns landsting utreder en servicelinje i Saltsjöbaden samt bättre tvärkommunikationer inom kommunen, bland annat mellan Saltsjöbaden och Orminge.

Mot bakgrund av kommunens remissvar till Stockholms läns landsting anses motionen färdigbehandlad.

Handlingar i ärendet

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 4 juni 2014

Kommunstyrelsen den 19 maj 2014 § 116

Motion

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

1 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen**Ärendets tidigare behandling****Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 19 augusti 2014 § 97**

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att kommunen i sitt remissvar till Stockholms läns landsting om trafikförändringar i SL-trafiken 2014/2015 har behandlat förslagen i motionen.

Motionen anses härmed färdigbehandlad.

Beslutsgång

Kommunstyrelsen beslutade i enlighet med arbetsutskottets förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Kollektivtrafiken på Älgö

Motion den 28 april 2014 av Staffan Waerndt (NL)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut:

Kommunfullmäktige noterar att kommunen i sitt remissvar till Stockholms läns landsting om trafikförändringar i SL-trafiken 2014/2015 har behandlat förslagen i motionen.

Motionen anses härmed färdigbehandlad.

Sammanfattning

I en motion den 28 april 2014 av Staffan Waerndt (NL) föreslår motionären att kommunen snarast förhandlar med Stockholms läns landsting om utökad kollektivtrafik till och från Älgö.

Nacka kommun har i remissvar ”Nacka kommuns synpunkter avseende trafikförändringar i SL – trafiken 2014/2015 ” till Stockholms läns landsting daterat 19 maj 2014 framfört generella och specifika synpunkter.

I remissvaret skriver kommunen bland annat ”På Älgö slutförs nu en stor förnyelse med stor befolkningssökning, vilket gör att det bör finnas underlag för ökad turtäthet”. Kommunen framhåller i remissvaret även att Stockholms läns landsting utreder en servicelinje i Saltsjöbaden samt bättre tvärkommunikationer inom kommunen, bland annat mellan Saltsjöbaden och Orminge.

Mot bakgrund av kommunens remissvar till Stockholms läns landsting anses motionen färdigbehandlad.

Förslagen i motionen

Motionären menar att småhusägare på Älgö betalat enorma summor för att renovera och bygga ut vägarna på Älgö, men att de allmänna kommunikationerna är bristfälliga. Boende på Älgö är, enligt motionären bilberoende, ungdomar har svårt att leva ett självständigt liv och att barn och ungdomar liftar.

Motionären föreslår att:

- kommunen snarast tar upp förhandlingar med SL för att sätta in mindre bussar
- öka bussturtätheten till Älgö, inget uppehåll mitt på dagen, och ett antal extra turer på kvällen
- kommunen alltid analyserar trafikantbehoven och samplanerar större väg- och byggexploateringar med kollektivtrafiksatsningar i samverkan med SL och framför krav på förbättringar
- dessa krav är allmängiltiga för alla villaområden och så kallade förnyelseområden i Nacka

Enhetens bedömning

Trafikenheten i Nacka svarar för myndighetsutövning och huvudmannafrågor inom trafikområdet samt strategisk trafik- och infrastrukturplanering. Trafikenheten arbetar bland annat med kommunens trafikplanering, kollektivtrafikfrågor, parkeringsfrågor, flyttning av fordon, upplåtelse av offentlig plats och tillgänglighet för funktionshindrade på allmän plats.

Nacka kommun har i remissvar ”Nacka kommuns synpunkter avseende trafikförändringar i SL – trafiken 2014/2015 ” bland annat berört de frågor som motionen behandlar. Kommunstyrelsen har vid sitt sammanträde den 19 maj 2014, §116, behandlat remissvaret. Protokollsutdraget från sammanträdet bifogas.

I remissvaret till Stockholms läns landsting framgår att Nacka kommun anser att det kollektivtrafnät som finns i dag måste förstärkas och tillföras mer resurser. Skälen till det är främst ökad befolknings och arbetsplatstillväxt och ombyggnaden av Slussen. Kommunen poänger även i remissvaret att det finns underlag för ökad turtäthet till och från Älgö, baserat på den stora förnyelse som sker på Älgö med en stor befolkningsökning.

Kommunen poänger vidare att förstärkning av kollektivtrafiken måste ske både i hög- och lågtrafik, både för resande inom kommunen men även för resande över Saltsjö-Mälarsnittet. Kommunen menar att resebehovet är ökande och att kollektivtrafiken bör få mer resurser i de olika kommundelarna.

Kommunen skriver i remissvaret att Stockholms läns landsting bör utreda en servicelinje i Saltsjöbaden samt bättre tvärkommunikationer inom kommunens delar, bland annat mellan Saltsjöbaden och Orminge.

Stadsledningskontoret bedömer att intentionerna i motionen är färdigbehandlade i och med kommunens remissvar till Stockholm läns landsting.

Förslagens ekonomiska konsekvenser

Förslagen i motionen innebär inga ytterligare kostnader för kommunen.

Bilagor

Motion kollektivtrafiken på Älgö
Protokollsutdrag kommunstyrelsen §116

Mats Bohman
Administrativ direktör
Stadsledningskontoret

Johanna Magnusson
Controller
Samordnings- och utvecklingsenheten

19 maj 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
 Kommunstyrelsen

§ 116

KFKS 2014/139

SLs trafikförändringar 2014-2015

Yttrande till Stockholms läns landsting

Beslut

Kommunstyrelsen antar arbetsutskottets förslag till yttrande över remissen om trafikförändringar 2014-2015 med tillägget att utreda underlaget för dels en servicelinje i Saltsjöbaden som komplement till Saltsjöbanan och dels bättre tvärkommunikationer inom kommunen, t ex mellan Orminge och Fisksätra/Saltsjöbaden.

Ärende

Inför trafikförändringar i SL – trafiken för år 2014/2015 har Nacka kommun från Trafikförvaltningen inom Stockholms läns landsting erhållit ett remissbrev vilket inbjuder kommunen att komma in med synpunkter och förslag till förändringar i kollektivtrafikutbudet som ska träda kraft i december 2014. Inga beslut har fattats om dessa förslag.

Enligt Trafikförvaltningen är utgångspunkten att trafikförändringarna ska träda i kraft i december 2014 men avsteg från detta kan förekomma. Flera av trafikförändringsförslagen är beskrivna på en översiktig nivå och behöver utredas grundligare vad det gäller kostnader samt konsekvenser innan beslut kan tas om att genomföra dem. De förslag som betör Nacka kommun framgår av bilaga 1.

Förslagen till trafikförändringar för år 2014/2015 är konkreta och i förslagen finns det positiva inslag. Nacka kommun anser att det kollektivtrafiknät som finns i dag måste förstärkas och tillföras ytterligare resurser än de föreslagna, förutom med anledning av befolknings- och arbetsplatstillsväxten, också särskilt med hänsyn till ombyggnaden av Slussen. Förstärkning av kollektivtrafiken ska ske såväl under högtrafik som under dag- och kvällstid samt på helger. Det gäller såväl lokalt resande som över Saltsjö- Mälarsnittet. I yttrandet kommenteras Trafikförvaltningens förslag till ändringar i SL-trafiken för 2014-2015 samt föreslås kompletterande förbättringar och några utredningar.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 6 maj 2014 § 55

Trafikenhetens tjänsteskrivelse den 31 mars 2014

Arbetsutskottets förslag till yttrande

Trafikförvaltningens förslag i SL-trafiken år 2014/2015

Trafikförvaltningens kommentarer på Nacka kommuns yttrande för år 2013

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

19 maj 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
 Kommunstyrelsen

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 6 maj 2014 § 55

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen antar trafikenhetens förslag till yttrande över remissen om trafikförändringar 2014-2015 med följande ändringar/ tillägg.

- Norra Boo genomgår en stor förnyelse där gamla sommarstugeområden omvandlas till villaområden, bl a Björnberget/Kummelnäs. Trafikförvaltningen bör tillsammans med kommunen utreda hur busstrafiken bör förstärkas. (Ersätter sista punkten under Boo)
- Trafikförvaltningen bör överväga fler direktbussar längs Värmdövägen till Slussen, så att färre behöver byta buss i Orminge.
- På Älgö slutförs nu en stor förnyelse med stor befolkningsökning, vilket gör att det bör finnas underlag för ökad turtäthet.
- Sista meningen ändras enligt följande: "... till exempel Hässelby och **Skärholmen Norsborg**."
- Tidigare planer på stombusslinjen bör realiseras, i första hand genom att linjen Orminge, Gullmarsplan, Älvsjö och Botkyrka sätts i bruk.

Yrkanden

Mats Gerdau (M) yrkade, med instämmande av Majvie Swärd (S), Rolf Wasteson (V), Stefan Saläng (FP), Jan-Eric Jansson (KD) och Sidney Holm (MP), bifall till arbetsutskottets förslag med det tillägg att utreda underlaget för dels en servicelinje i Saltsjöbaden som komplement till Saltsjöbanan och dels bättre tvärkommunikationer inom kommunen, t ex mellan Orminge och Fisksätra/Saltsjöbaden.

Beslutsgång

Kommunstyrelsen beslutade i enlighet med Mats Gerdaus förslag.

Protokollsanteckningar

Sidney Holm (MP) lät anteckna följande.

"Miljöpartiet välkomnar att hela kommunstyrelsen ställer sig bakom förslaget att även tidigare planer på stombusslinjen Orminge-Gullmarsplan-Älvsjö-Botkyrka sätts i bruk. Miljöpartiet vill dock gå ännu längre och redan år 2015 sjösätta en superbuss satsning på fem miljarder kronor för att lösa trängseln i kollektivtrafiken på kort sikt.

<http://www.mp.se/stockholmsregionen/just-nu/mp-satsar-pa-superbussar>

Det är bra att Alliansen nu vill utreda bättre tvärforbindelser i Nacka och hoppas att Miljöpartiets förslag om linbanor får en seriös utredning. Vi ser också positivt på "matarbuss satsningar" i Saltsjöbaden och skulle även vilja se sådana i Boo för att underlätta att välja bort bilen."

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

19 maj 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Christina Ståldal (NL) lät anteckna följande.

"Det är glädjande att behovet av mer utvecklade bussturtäthet och nya linjer börjar komma i fokus. Nackalistan anser att Älta, Älgö och matarbusstrafiken behöver utvecklas. Anpassningen till linjer mellan olika kommuner som Tyresö och Värmdö behöver förbättras. Nya färdsätt behöver utvecklas. Fortfarande har inte Saltsjöbanan utretts seriöst i förhållande till tunnelbanealternativet. Småbussar kan vara ett praktiskt inslag i Nackas glesbygd och på småvägar. Det är glädjande att Saltsjöbanan inte transformeras till en tvärspårväg, något som Nackalistan kämpade hårt emot och kritiserades för. Nu sjunger alla partier i samma kör och verkar ha glömt bort gamla ställningstaganden."

Jan-Eric Jansson (KD) lät för Kristdemokraternas kommunstyrelsegrupp anteckna följande.

"Nacka kommuns svar på Stockholms läns landstings förslag på ändringar är bra tycker vi Kristdemokrater. Vi framhåller vikten av fler busslinjer och det ökade behovet av kollektivtrafik till sjöss.

Det som Kristdemokraterna ytterligare vill lyfta fram, är vad som står under rubriken Övrigt.

Nacka vill föra fram att det inte är rimligt att det finns en zongräns för avgift som delar kommunen. "Hela Nacka kommun, även Boo och Fisksätra/Saltsjöbaden, bör ingå i zon A. Nacka kan jämföras till exempel med kommunerna Solna, Sundbyberg, Lidingö och Danderyd vilka är inom zon A. Flera områden ligger längre bort från city än Nacka, till exempel Hässelby".

Nacka kommun framför här den ståndpunkt som vi Kristdemokrater i Nacka har, som vi förväntar oss blir SL:s och landstingets förslag för att öka kollektivåkandet."

Rolf Wasteson (V) lät anteckna följande.

"Det är med tillfredsställelse som jag noterar att KS ställer sig bakom mitt förslag att stomlinjerna från Nacka till syd- och norrområden i länet nu ska realiseras. Särskilt angelägen anser vi att en linje Orminge-Gullmarsplan-Älvsjö-Botkyrka vore. På sikt vore det också lämpligt att göra dessa stomlinjer som trådbusslinjer – trådbusstechniken har utvecklats kraftigt och kan vara en tyst, energisnål och miljövänlig variant på bussar. Ända fram till 60-talet gick det trådbussar (och t.o.m trådlastbilar) till Kvarnholmen, nu är det dags att återupprätta dem."

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

130413

Kommunen bygger ut och rustar upp vägar på Älgö men bussarnas turtäthet är bedrövlig

Kommunen och enskilda småhusägare har betalat enorma summor för att renovera och bygga ut vägarna på Älgö. Målet har antagligen varit att förbättra trafikflödet och se till att fastigheterna får en gemensam väg och VA-standard. Mycket har gått fel under resans gång. Alltifrån skred till företag som har gått i konkurs och många boende som har ifrågasatt vad kommunen håller på med och hur rutiner följs. Skenande kostnader och ifrågasättande har följt i spåren av exploateringen.

Något som inte har lyfts fram i sammanhanget är de bristfälliga allmänna kommunikationerna till Älgö.

Fastighetsägarna har tidigare ett flertal gånger påpekat att Älgö, Solsidan, Saltsjöbadenrutten med buss 408 skulle kunna trafikeras med en mindre typ av bussar som **exempelvis i Salem/Rönninge**, för att slippa att bygga ut vägarna till den storlek som man nu gör på Älgö. Detta skulle vara en anpassning till verkligheten i och med att befolkningen på Älgö inte är så stor. Kommunen har svarat att det är SL som bestämmer om detta.

Nacka kommuns och SL's statistik visar tydligt vilka villaområden som är dominerade av bilen som färdmedel och detta beror bl.a. på att inga andra färdmedel är tillgängliga.

Nacka kommun har föresatt sig att ändra på detta förhållande och därför skapa reella alternativ för att kunna nå de nya nationella miljömålen.

I samband med exploateringsplanerna borde kommunen ha ställt krav på en utveckling av busstrafiken och turtätheten från Solsidan, Saltsjöbaden och till Älgö.

Sista bussen går alltför tidigt, ca kl 19.00. Följden blir en stor mängd bilskjutsande och att ungdomar har svårt att leva ett självständigt liv. Att många barn och ungdomar liftar. En konsekvens är att bilåkandet på ön blir onödigt stort och därmed också miljöbelastningen.

Nackalistan vill:

- Att kommunen snarast tar upp förhandlingar med SL för att sätta in mindre bussar
- Att öka bussturtätheten till Älgö, inget uppehåll mitt på dagen, och ett antal extra turer på kvällen

- Att kommunen alltid analyserar trafikantbehoven och samplanerar större väg- och byggexploateringar med kollektivtrafiksatsningar i samverkan med SL och framför krav på förbättringar
- Att dessa krav är allmängiltiga för alla villaområden och s.k. förnyelseområden i Nacka

Nackalistan 140413

Staffan Waerndt

6 oktober 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

§ 188

Dnr KFKS 2011/175-609

Barnperspektiv i alla beslut

Motion den 25 mars 2011 av Rolf Wasteson (V) och Agneta Johansson(V)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Kommunfullmäktige noterar att det pågår aktivt arbete för att förstärka kompetensen kring barns rättigheter och villkor i kommunens verksamheter.
2. Kommunfullmäktige noterar att det finns planerade utbildningsinsatser för att förstärka kompetensen kring barnperspektivet.
3. Kommunfullmäktige noterar att det pågår arbete för att förtäliga barnperspektivet i kommunala beslut.
4. Kommunfullmäktige beslutar att intentionerna med denna motion är tillgodosedda.

Ärende

Motionärerna föreslår ett utvecklat arbete i kommunen angående kunskap och utbildning om barn och deras uppväxtvillkor. De föreslår också att Nacka kommun beslutar att inför varje beslut värdera dem ur ett barnperspektiv.

Förslagen i motionen har beretts av utbildningsnämnden och social- och äldrenämnden. Bedömningen är att kommunen arbetar aktivt med att förtäliga barnkonventionens intentioner. Arbetet har förstärkts ytterligare genom projektet *Barns och ungdomars rättigheter*. I samband med detta kommer bland annat ett antal utbildningsinsatser att genomföras. Redogörelse från ett antal enheter visar också på att det aktivt pågår arbete för att kontinuerligt ha med barnperspektiv i bedömning och beslutsfattande. Det pågår också arbete med att tydligare lyfta fram barnperspektivet i kommunens årsredovisning. Det finns också inplanerade utbildningsinsatser för att förtäliga barnperspektivet i kommunens tjänsteskrivelser.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 23 september 2014 § 120

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 25 augusti 2014

Bilaga 1 Social- och äldrenämnden den 27 mars 2012 § 46

Bilaga 2 Kommunstyrelsens arbetsutskott den 6 december 2011 § 284

Bilaga 3 Planerings- och utvecklingsenhetens tjänsteskrivelse den 8 mars 2012

Bilaga 4 Tjänsteskrivelse kultur- och utbildningsenheten 1 sep 2011 (KFKS 2011/175-609).

Bilaga 5 Motion

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

6 oktober 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Ärendet tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 23 september 2014 § 120

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Kommunfullmäktige noterar att det pågår aktivt arbete för att förstärka kompetensen kring barns rättigheter och villkor i kommunens verksamheter.
2. Kommunfullmäktige noterar att det finns planerade utbildningsinsatser för att förstärka kompetensen kring barnperspektivet.
3. Kommunfullmäktige noterar att det pågår arbete för att förtäliga barnperspektivet i kommunala beslut.
4. Kommunfullmäktige beslutar att motionen med dessa noteringar är färdigbehandlad.

Beslut i social- och äldrenämnden den 27 mars 2014 § 46

Social- och äldrenämnden föreslog kommunfullmäktige notera nämndens redovisning av hur den beaktar barnperspektivet i sitt arbete.

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 6 december 2011 § 284

Ärendet återremitterades för att kompletteras med en beskrivning av social- och äldrenämndens sätt att beakta barnperspektivet i sitt arbete.

Yrkanden

Stefan Saläng (FP) yrkade följande ändring i 4:e punkten.

"Kommunfullmäktige beslutar att intentionerna med denna motion är tillgodosedda."

Beslutsgång

Kommunstyrelsen beslutade i enlighet med arbetsutskottets förslag gällande punkterna 1-3.

Kommunstyrelsen beslutade i enlighet med Stefan Salängs yrkande.

Protokollsanteckningar

Rolf Wasteson (V) lät anteckna följande.

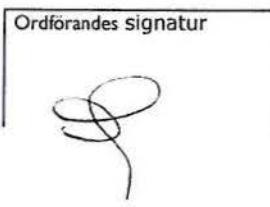
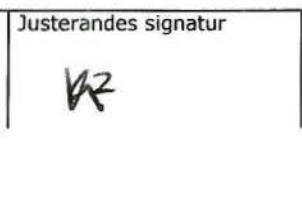
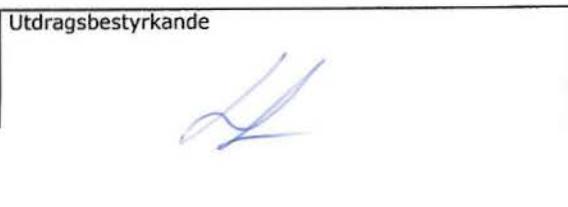
"Vänsterpartiets motion pekade på en brist i Nacka kommunens hantering av barnperspektiv på beslut - Nacka agerade inte i enlighet med FN:s barnkonvention. Mot den bakgrund var det konsekvent att förvaltningen föreslog att motionen skulle bifallas. Något sådant kunde dock den moderatledda Alliansmajoriteten inte tänka sig. Därför återremitterades motionen och begravdes i tre år i pappershögarna. Under den tiden gjordes ett antal

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

6 oktober 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

åtgärder i motionens anda och majoriteten antog i sin budget att barnperspektiv ska beaktas i alla beslut. Sä nu är det ofarligt att låta motionen komma till slutlig behandling. I praktiken är motionen alltså bifallen, något som vi ser med stor tillfredsställelse på. Inte främst för att få en motion bifallen utan för att frågan om barnperspektivet är så viktig.”

Ordförandes Signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

Barnperspektiv i alla beslut

Motion den 25 mars 2011 av Rolf Wasteson (V) och Agneta Johansson(V)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Kommunfullmäktige noterar att det pågår aktivt arbete för att förstärka kompetensen kring barns rättigheter och villkor i kommunens verksamheter.
2. Kommunfullmäktige noterar att det finns planerade utbildningsinsatser för att förstärka kompetensen kring barnperspektivet.
3. Kommunfullmäktige noterar att det pågår arbete för att förtydliga barnperspektivet i kommunala beslut.
4. Kommunfullmäktige beslutar att motionen med dessa noteringar är färdigbehandlad.

Sammanfattning

Motionärerna föreslår ett utvecklat arbete i kommunen angående kunskap och utbildning om barn och deras uppväxtvillkor. De föreslår också att Nacka kommun beslutar att inför varje beslut värdera dem ur ett barnperspektiv.

Förlagen i motionen har beretts av utbildningsnämnden och social- och äldrenämnden. Bedömningen är att kommunen arbetar aktivt med att förtydliga barnkonventionens intentioner. Arbetet har förstärkts ytterligare genom projektet *Barns och ungdomars rättigheter*. I samband med detta kommer bland annat ett antal utbildningsinsatser att genomföras. Redogörelse från ett antal enheter visar också på att det aktivt pågår arbete för att kontinuerligt ha med barnperspektiv i bedömning och beslutsfattande. Det pågår också arbete med att tydligare lyfta fram barnperspektivet i kommunens årsredovisning. Det finns också inplanerade utbildningsinsatser för att förtydliga barnperspektivet i kommunens tjänsteskrivelser.

Förslagen i motionen

Motionärerna framför att det krävs ett medvetet arbete för att bekämpa barnfattigdomen. De menar att kompetensen om barnfattigdom inom all kommunal verksamhet måste öka. Mot bakgrund av detta föreslår Vänsterpartiet att:

- Nacka kommun utvecklar arbetet för att samtliga verksamheter och förvaltningar ska ha god kunskap och hög kompetens kring barn och deras uppväxtvillkor.
- Nacka kommun genomför utbildningsinsatser för alla medarbetare, som direkt eller indirekt kommer i kontakt med barn, inom privat drivna skattefinansierade verksamheter med vilka kommunen har avtal.
- Nacka kommun beslutar att inför varje beslut värdera dem ur ett barnperspektiv

Stadsledningskontorets utredning och bedömning

Bakgrund

Kommunstyrelsens arbetsutskott remitterade motionen ”Barnperspektiv i alla beslut” till stadsledningskontoret för utredning och förslag 17 maj 2011 (sammanträdesprotokoll § 122). Underlag för beslut togs fram av kultur- och utbildningsenheten (tjänsteskrivelse 1 sep 2011 KSKF 2011/175-609). Förslag till beslut var att stadsledningskontoret föreslår Kommunfullmäktige att bifalla motionen på så sätt att den uppmanar alla kommunens nämnder att beakta barnperspektivet i alla beslut. Kommunstyrelsens arbetsutskott bordlade ärendet 27 september, 12 oktober och 14 november 2011 (Sammanträdesprotokoll § 204, § 227 och § 254). Enligt sammanträdesprotokoll 6 december 2011 (§ 284) återremitteras ärendet för att kompletteras med en beskrivning av social- och äldrenämndens sätt att beakta barnperspektivet i sitt arbete. Social- och äldrenämnden beslutar 27 mars 2012 (sammanträdesprotokoll § 46) att föreslå kommunfullmäktige notera nämndens redovisning av hur den beaktar barnperspektivet i sitt arbete.

Stadsledningskontoret har i uppdrag att göra en samordnad bedömning som underlag för förslag till beslut till kommunstyrelsen.

Utveckla arbetet med att öka kompetens och kunskap om barns villkor och rättigheter

FN:s barnkonvention om barns rättigheter består av 54 artiklar. I korthet genomsyras konventionen av principen att alla barn är lika mycket värda, att barnens bästa alltid ska prioriteras, varje barns rätt till liv och utveckling samt barns rätt till inflytande (artikel 2,3,6 och 12 i konventionen). Sverige har också nationella strategier som utgångspunkt för offentliga aktörers arbete med att säkerställa barnets rättigheter.

Öka medvetenheten om barnperspektivet i kommunens arbete

Det är viktigt att kommunen kontinuerligt uppdaterar sig om barns villkor och ständigt arbetar utifrån konventionen samt nationella och regionala strategier och styrdokument. För att betona vikten av Nacka kommunens arbete med barns rättigheter genomför kommunstyrelsen insatser för att ytterligare säkerställa att konvention genomsyrar all kommunal verksamhet (Mål och budget 2014-2016). Effekterna av insatserna ska följas upp i kommunens årsbokslut från och med år 2014. Under hösten 2013 påbörjades också en översyn av hur kommunens årsredovisning ska utformas. En del i arbetet är att tydligare

belysa kommunens insatser för barn och unga samt hur barns och ungas intressen tillvaratas och genomsyrar verksamheten.

Som framgår av tjänsteskrivelse från dåvarande kultur- och utbildningsenheten och enheten planering och utveckling (social- och äldrenämnden) pågår arbete med att öka kommunens kunskaper och kompetens om barns rättigheter, se bilaga 2 och 3. Detta arbete har på senare år ytterligare förstärkts inte minst genom kommunens projekt ”Barns och ungdomars rättigheter”. Projektets syfte är under en 2-årsperiod (2013-2015) utveckla och förbättra arbetet med barn- och ungas rättigheter utifrån socialtjänstens uppdrag, samt att sprida kunskap och erfarenheter till samtliga nämnder i kommunen. Ett av de fyra målen är att beslutsfattare och relevanta målgrupper inom kommunen ska ha kunskap om barns rättigheter och kunna omsätta kunskapen i praktiken¹. Även en konkret handlingsplan är framtagen. Där framgår bland annat att olika utbildningsinsatser planeras.

För att ytterligare stärka kompetensen och erfarenhetsutbyte är kommunen med i ett regionalt nätverk (2013-2015) för barns och ungas rättigheter. Nätverkets syfte är att skapa en god och långsiktig grund för att ett barnperspektiv ska vara utgångspunkt för alla beslut och åtgärder som rör barn och unga.

Exempel på insats- och utvecklingsområden i kommunen

Precis som motionärerna beskriver så är det viktigt för så väl unga vuxna som föräldrar att ha möjlighet till att etableras sig på arbetsmarknaden. En viktig utgångspunkt i arbets- och företagsenhetens arbete är att föräldrar i arbete är det bästa för barnen. Barnperspektivet är alltid med i olika bedömningar. Dessutom sker det kontinuerliga utbildningsinsatser på området.

Utifrån bland annat skollagen, läroplaner och utbildningsnämndens strategiska mål arbetar utbildningsenheten ständigt utifrån barnperspektivet. Årligen görs kvalitetsanalyser och i årets är det särskild fokus på barns inflytande och ansvar. Etablerade forum finns där barnperspektivet kontinuerlig beaktas.

Även möjlighet till kultur- och fritidsaktiviteter är viktiga frågor. Som exempel kan nämnas att fritidsnämnden har som utvecklingsområde (bokslut 2013) att höja kompetensen i sin verksamhet kring frågan om att utveckla ungas möjlighet till inflytande. Som en del i det arbetet har fritidsenheten fått i uppdrag att utreda hur de bättre kan ta tillvara ungas idéer och initiativ vad gäller utformning och innehåll av fritidsaktiviteter.

¹ http://kanaln.nacka.se/natverk_o_projekt/nacka_kommun/barnsbasta/Sidor/Bakgrund.aspx

Eller kontakta: nina.mautner-granath@nacka.se

Kommunens arbete med Ungt inflytande ger också ökad kompetens kring barns- och ungdomars syn på olika verksamhetsområden inom kommunen. Detta arbetssätt kan säkerligen vidareutvecklas.

Inom stadsbyggnadsprocessen pågår också aktivt arbete med barn och ungas delaktighet och inflytande i samhällsplaneringen. Som underlag till utformandet av detaljplaneprogrammet för Fisksätra har olika barn- och ungdomsgrupper fått medverka. Visionsarbetet för Nacka bygger stad är också ett exempel där liknande satsningar har genomförts. En kartläggning av kommunens arbete med hållbar utveckling (KFKS 2013/332-001) visar att kommunen tydligare måste redogöra för socio-ekonomiska konsekvenser i samhällsplaneringen. Det är en viktig fråga bland annat i arbetet med att kommunen bygger stad och utvecklar de lokala centra.

Studier från Rädda Barnen (Årsrapport 2013) visar på en generell minskning av barnfattigdomen i Sverige. Även undersökningar från Folkhälsomyndigheten (DN 2014070) visar på att folkhälsan har blivit bättre. Båda studierna visar dock också på att det finns grupper som halkar efter. Därför är det viktigt att kommunens verksamheter fortsatt arbetar med att aktivt ha kunskap och kompetens i denna fråga. I handlingsplanen för projektet Barns och ungdomars rättigheter är tanken att frågan ska utgöra ett tema inom ramen för kommunens utvecklingsakademi. Det kan vara ett bra sätt att fortsatt sprida och utbilda i dessa frågor. Kommunens trygg- och säkerhetsråd är också ett viktigt forum där dessa frågor kontinuerligt diskuteras. Rädda barnen, kyrkan, fritidsgården och Polarna är några exempel på aktörer som är med i dessa råd.

Det är också viktigt att fortsatt utveckla uppföljningen av kommunens verksamheter oavsett anordnare. Betydelsen av detta framgår i auktorisationsvillkoren (punkt 27). Kontinuerlig uppföljning ger kännedom om vilken eventuell kunskap som behöver förstärkas i verksamheterna.

Utbildningsinsatser för medarbetare och anordnare av verksamheter

För närvarande planeras utbildningsinsatser genom kommunens projekt *Barns och ungdomars rättigheter*. Som exempel kan nämnas att det under hösten planeras en utbildningsinsats för fritidsledare. Enligt Nacka kommunens styrmodell görs ingen särskillnad av anordnare. Det innebär att det är lika förutsättningar för alla medarbetare och anordnare att delta i utbildningsinsatserna.

Barnperspektiv i alla beslut

Enligt barnkonventionen ska barnperspektiv alltid vägas in vid beslut. Exemplet ovan visar också på att kommunens verksamheter ständigt har med detta vid olika bedömningar och beslut.

För närvarande uppmärksamas också att barnperspektivets bättre kan synliggöras i tjänsteskrivelser. Under hösten erbjuds workshops i hur en tjänsteskrivelse kan utformas som visar hur beslutet indirekt eller direkt påverkar barnen.

I Sigtuna kommun har de valt att, förutom ekonomiska konsekvenser, också ha med barnrättsperspektivet som rubrik i tjänsteskrivelsen. I Värmdö kommun utformas skrivelsen i stället ur ett medborgarperspektiv, där barnperspektivet är en målgrupp.

I samband med kartläggning av hur kommunen arbetar med hållbar utveckling framkom behov av bättre konsekvensanalyser av olika sakfrågor. Ett sätt är att utveckla mallen för tjänsteskrivelse för att förtydliga detta.

Bedömning

Kommunen arbetar aktivt med att förtydliga barnkonventionens intentioner. Arbetet har förstärkts ytterligare genom projektet Barns och ungdomars rättigheter. I och med detta kommer bland annat ett antal utbildningsinsatser att genomföras. Redogörelse från ett antal enheter visar också på att det aktivt pågår arbete för att kontinuerligt ha med barnperspektiv i bedömning och beslutsfattande. Uppföljning av kommunens verksamheter är en avgörande faktor för att ytterligare förstärka och säkerställa att barnperspektivet beaktas.

Arbete pågår också för att förbättra beslutsunderlagen i kommunen. För närvarande pågår utbildningsinsatser för att förtydliga barnperspektivet i kommunens tjänsteskrivelser. Det är bra att det förtydligas. Däremot är det viktigt att tjänsteskrivelsen också belyser andra perspektiv och konsekvenser.

Förslagens ekonomiska konsekvenser

Redovisade aktiviteter finansieras inom ramen för respektive nämnds ansvarsområde samt i samband med kommunens pågående projekt *Barns och ungdomars rättigheter*.

Bilaga

Bilaga 1 Sammanträdesprotokoll SÄN 27 mars 2012 (SÄN 2012/56 § 46).

Bilaga 2 sammanträdesprotokoll KSAU 6 december 2011 (KFKS 2011/175-609 § 284)

Bilaga 3 Tjänsteskrivelse enheten planering och utveckling 8 mars 2012 (SÄN 2012/56).

Bilaga 4 Tjänsteskrivelse kultur- och utbildningsenheten 1 sep 2011 (KFKS 2011/175-609).

Bilaga 5 Motion Barnperspektiv i alla kommunala beslut, Rolf Wasteson och Agneta Johansson (V) 25 mars 2011.

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör

Ann-Christin Rudström
Samordnings- och utvecklingsenheten

27 mars 2012

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Social- och äldrenämnden

§ 46

SÄN 2012/56

Barnperspektiv i alla beslut

Motion den 28 mars 2011 av Rolf Wasteson och Agneta Johansson (V)

Beslut

Social- och äldrenämnden föreslår kommunfullmäktige notera nämndens redovisning av hur den beaktar barnperspektivet i sitt arbete.

Ärendet

Rolf Wasteson och Agneta Johansson (V) föreslår att kommunen utvecklar arbetet för att samtliga verksamheter ska ha god kunskap och hög kompetens kring barn och deras uppväxtvillkor. Förslaget innebär att kommunen ska genomföra utbildningsinsatser för alla medarbetare som direkt eller indirekt kommer i kontakt med barn, inom den privat drivna skattefinansierade verksamheter med vilka kommuner har avtal med och beslutar att inför varje beslut värdera dem ur ett barnperspektiv.

Ärendet har handlagts tidigare handlags av Kultur- och utbildningsenheten för att därefter kompletteras med en beskrivning av hur Social- och äldrenämnden beaktar barnperspektivet i sitt arbete.

I denna skrivelse redovisas hur social- och äldrenämnden arbetar med barnperspektivet. Inom myndigheten finns rutiner för att uppmärksamma barnens behov som arbetssätt och dokumentationssystem. Även regelbundna utbildningsdagar och värdegrundssarbete finns. Vissa förbättringsområden har påtalats framför allt inom de grupper som möter vuxna personer.

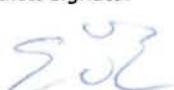
För anordnare av insatser för barn och familjer ställs krav på att följa barnkonventionen. Både i myndighetens löpande uppföljningsarbete med insatser för barn och i verksamhetsuppföljningar ingår barnperspektivet som en viktig del. I övrigt kan uppföljningen av hur barnkonventionen följs hos anordnarna utvecklas.

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteskrievlse från socialtjänsten, 2012-03-08
2. Skrievlse från (V), 2011-03-25

Yrkanden

Maria Fridstjerna (S) yrkade, med instämmande av Eva Hellung Strohl (MP), bifall till socialtjänstens förslag.

Ordförandes Signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

27 mars 2012

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Social- och äldrenämnden

§ 46 forts.

SÄN 2012/56

Maria Fridstjerna (S) yrkade därutöver att skrivelsen, i enlighet med motionen, tydligare redogör för vad nämnden gör i frågan om barns uppväxtvillkor, framför allt vad gäller barnfattigdom.

Eva Öhbom Ekdahl (M) yrkade avslag på Maria Fridstjernas (S) tilläggsyrkande.

Beslutsgång

Social- och äldrenämnden beslutade i enlighet med Maria Fridstjernas yrkande.

I enlighet med Eva Öhbom Ekdahls avslagsyrkande avslog Social- och äldrenämnden Maria Fridstjernas tilläggsyrkande.

Reservationer

Maria Fridstjerna anmälde att Socialdemokraterna reserverade sig mot beslutet att avslå tilläggsyrkandet och ingav följande.

Socialdemokraterna reserverar sig mot beslutet att avslå tilläggsyrkandet. Vänsterpartiets motion lägger tyngdpunkten vid barnfattigdom och barns ekonomiska utsatthet. Samtidigt fokuserar tjänsteskrivelsen på barnperspektivet, utan att särskilt ingående beskriva vad nämnden gör i frågan om barns uppväxtvillkor, framför allt vad gäller barnfattigdom.

Rädda Barnens nya barnfattigdomsrapport kom den 14 mars och där konstateras att barnfattigdomen ökat jämfört med tidigare år. Rapporten innan dess slog fast att Nacka har en barnfattigdom på 6,9 procent, vilket motsvarar ungefär 1 500 barn. Att inte, så som motionärerna belyser, ta upp detta faktum i skrivelsen är en brist.

Protokollsanteckningar

Camilla Carlberg lät anteckna för Vänsterpartiet.

Vänsterpartiet vill tillstyrka den egna motionen. Socialdemokraternas tilläggsyrkande till förslag till beslut, tar upp att barnfattigdom inte ens nämns i motionssvaret och att det är ett problem att detta inte tas på allvar. Det finns barnfattigdom i Nacka. I vår kommun är skillnaderna dessutom stora mellan de som har mest och de som har minst. Samtidigt vet vi att det görs satsningar när det gäller barnperspektivet i kommunala beslut, men enligt Vänsterpartiet är dessa inte tillräckligt synliggjorda och/eller tillräckliga.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

6 december 2011

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 284

Dok. KF 37317, s. 609

Barnperspektiv i alla beslut

Motion den 28 mars 2011 av Rolf Wasteson och Agneta Johansson (V)

Beslut

Ärendet återremitteras för att kompletteras med en beskrivning av Social- och äldrenämndens sätt att beakta barnperspektivet i sitt arbete.

Ärende

Rolf Wasteson och Agneta Johansson (V) föreslår att kommunen utvecklar arbetet för att samtliga verksamheter ska ha god kunskap och hög kompetens kring barn och deras uppväxtvillkor. De förslår också att kommunen genomför utbildningsinsatser för alla medarbetare, som direkt eller indirekt kommer i kontakt med barn, inom privat drivna skattefinansierade verksamheter med vilka kommunen har avtal samt beslutar att inför varje beslut värdra dem ur ett barnperspektiv.

Nacka kommun har tagit beslut om att FN:s Barnkonvention ska gälla för kommunen. Kommunens olika nämnder beslut berör barn på olika nivåer. De nämnder som arbetar med frågor som rör barn har kompetens och kunskaper om barns uppväxtvillkor och deras behov. I andra nämnder tas beslut i olika frågor som inte berör barn direkt men får effekter på barns levnadsvillkor t.ex. en bättre trafikmiljö och renare luft.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 14 november 2011 § 254

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 12 oktober 2011 § 227

Stadsledningkontorets tjänsteskrivelse den 1 september 2011

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 27 september 2011 § 204

Motion

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 14 november 2011 § 254

Ärendet bordlades.

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 12 oktober 2011 § 227

Ärendet bordlades.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Social- och äldrenämnden

Barnperspektiv i alla beslut

Motion den 28 mars 2011 av Rolf Wasteson och Agneta Johansson (V)

Förslag till beslut

Social- och äldrenämnden föreslår kommunfullmäktige notera nämndens redovisning av hur den beaktar barnperspektivet i sitt arbete.

Sammanfattning

Rolf Wasteson och Agneta Johansson (V) föreslår att kommunen utvecklar arbetet för att samtliga verksamheter ska ha god kunskap och hög kompetens kring barn och deras uppväxtvillkor. Förslaget innebär att kommunen ska genomföra utbildningsinsatser för alla medarbetare som direkt eller indirekt kommer i kontakt med barn, inom den privat drivna skattefinansierade verksamheter med vilka kommuner har avtal med och beslutar att inför varje beslut värdera dem ur ett barnperspektiv.

Ärendet har handlagts tidigare handlags av Kultur- och utbildningsenheten för att därefter kompletteras med en beskrivning av hur Social- och äldrenämnden beaktar barnperspektivet i sitt arbete.

I denna skrivelse redovisas hur social- och äldrenämnden arbetar med barnperspektivet. Inom myndigheten finns rutiner för att uppmärksamma barnens behov som arbetssätt och dokumentationssystem. Även regelbundna utbildningsdagar och värdegrundssarbete finns. Vissa förbättringsområden har påtalats framför allt inom de grupper som möter vuxna personer.

För anordnare av insatser för barn och familjer ställs krav på att följa barnkonventionen. Både i myndighetens löpande uppföljningsarbete med insatser för barn och i verksamhetsuppföljningar ingår barnperspektivet som en viktig del. I övrigt kan uppföljningen av hur barnkonventionen följs hos anordnarna utvecklas.

Förslagen i motionen

Motionärerna lämnade vid kommunfullmäktiges sammanträde 28 mars 2011 en motion med förslag om att kommunen utvecklar arbetet för att samtliga verksamheter ska ha god kunskap och hög kompetens kring barn och deras uppväxtvillkor framförallt vad gäller barnfattigdom. Motionärerna yrkar därutöver på att kommunen ska genomföra utbild-

ningsinsatser för alla medarbetare som direkt eller indirekt kommer i kontakt med barn inom den privat drivna skattefinansierade verksamheter med vilka kommunen har avtal samt att inför varje beslut värderas ur ett barnperspektiv.

Enhets utredning

Barnrättskommittén har tagit fram fyra huvudprinciper för att underlätta tolkningen av FN:s barnkonvention. Dessa fyra huvudprinciper är:

1. rättigheterna gäller alla barn utan åtskillnad av något slag samt innebär denna artikel att samhället aktivt ska motverka diskriminering (artikel 2).
2. barnets bästa ska alltid ska komma i första hand vid åtgärder som rör barn (artikel 3).
3. alla barn har rätt till liv och rätt till utveckling: fysisk, psykisk, moralisk och social utveckling för att möjliggöra ett självständigt liv. Barnet har även rätt till trygghet, omvärdnad och skydd samt rätt att få utvecklas i en miljö som tillgodosser barnets behov av stimulans(artikel 6).
4. barnet har rätt att uttrycka sina åsikter i frågor som rör barnet. Åsikterna ska respekteras och tillmäts betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad (artikel 12) (Barnombudsmannen, 2011).

I Social- och äldrenämndens ledningssystem för kvalité finns under indikatorn ”rättssäker handläggning” med att barnperspektivet ska beaktas enligt FN:s barnkonvention och att alla handläggare ska träffa barn som är föremål för utredning eller insats.

Nedan beskrivs hur SÄN beaktar barnperspektivet utifrån barnkonventionen utifrån svar på frågor som ställdes till cheferna inom enheterna Funktionsnedsättning, Individ- och familjeomsorg barn och unga och Individ- och familjeomsorg vuxen. Svaren har delats in i två grupper: grupperna som arbetar med vuxna och grupperna som arbetar med barn. Därefter följer en beskrivning av vilka krav som finns för anordnare och hur dessa följs upp.

Barnperspektivet och barnkonventionen i arbetet och i besluten

De grupper som framför allt möter vuxna kontrollerar i ett tidigt skede i kontakten om barn finns med i hushållet. Barnperspektiv finns med som egen rubrik i utredningar, som en punkt vid möten och vid ärendehandledning. På gruppen för försörjningsstöd och arbete måste denna punkt redovisas särskilt noggrant vid avslag. Utredningsenheten för barn och ungdom kontaktas vid behov.

De grupper som möter barn har ett dokumentationssystem som grundar sig på barnkonventionen: Barns behov i centrum (BBIC). Barnets vilja och önskemål ska dokumenteras i akten. Utbildningar ges för att förbättra och upprätthålla barnperspektiv och det ingår i värdegrundssarbetet.

God exempel på barnperspektivet i arbetet

De grupper som framför allt möter vuxna ser att samverkan med Individ- och familjeomsorg barn och unga är viktig. På försörjningsstöd poängteras att för barnfamiljer som under en längre period uppbär ekonomiskt bistånd kan medel över riksnorm beviljas och att de har akutboende för barnfamiljer. Barnperspektiv ingår som en punkt i ärendedragningar.

De grupper som möter barn har arbetsmetoder för att arbeta både med barn och med föräldrar och hjälpmedel för barn för att kunna förmedla sig. Konsultationerna tillsammans med fyra chefer säkerställer barnens behov. Kunskap om barns utveckling och behov finns och utbildningsinsatser pågår löpande. Samverkan med vuxengrupper är viktig.

Individ- och familjeomsorgen håller en dag om barnperspektiv i maj 2012.

Utvecklingsområden

De grupper som framför allt möter vuxna uppger att barnkonventionen och hur den ska användas i praktiken borde uppmärksammas. På försörjningsstödsenheten behöver handläggarna fråga barnen mer, barnens situation behöver tydligare framgå i utredningar och rutiner behöver förstärkas så att barn aldrig tolkar åt sina föräldrar.

De grupper som möter barn vill utveckla kompetensen att samtala med barn. De poängterar att det är mycket lätt hamna i vuxenperspektiv.

Barnkonventionen i det dagliga arbetet

De grupper som framför allt möter vuxna uppger att barnkonventions intentioner hålls levande hos personalen genom att barnperspektivet finns med som egen rubrik i utredningar, som en punkt vid möten och vid ärendehandledning. En grupp anger att det är ett utvecklingsområde.

De grupper som möter barn har samma arbetssätt som vuxengrupperna men har även utredningsmetoder som bygger på barnkonventionen. Att alltid vara två handläggare ökar möjligheten till att säkra barnperspektivet eftersom båda ansvarar för att detta perspektiv löper som en röd tråd i arbetet.

Inom alla grupper kontrollerar chefer regelbundet att barnkonventionen följs i akter och utredningar.

Information till nyanställd personal

Alla grupper uppger att information om barnkonventionen och barnperspektivet ges via arbetsgruppsträffar, ärendedragning och mentorer. De som möter barn anger att utredningsmetoder som nyanställda ska kunna bygger på barnkonventionen och att arbeta två och två också säkrar att nyanställda introduceras i barnperspektivet. Två grupper som möter vuxna anger att det är ett utvecklingsområde.

Barnperspektiv i kundval

I kundvalen Familjebehandling och Familjerådgivning finns barnkonventionen och barnperspektivet inskrivet i villkoren. Mål för familjebehandling är att sätta barnets bästa i

främsta rummet, enligt intentionerna i barnkonventionen och att barnet egna åsikter ska tillmötas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad. Uppföljning av kundvalen sker bland annat genom att kontrollera hur målen för insatserna uppnås enligt genomförandeplan och familjens uppfattning om resultatet av insatserna.

Barnperspektiv i upphandling av institutionsvård och strukturerad öppenvård

I upphandling ställs kravet att vårdgivarens värdering ska ha sin grund i barnkonvention där det anges att barnets bästa ska komma i främsta rummet samt att vårdgivarna tydligt ska dokumentera barnets/ungdomens delaktighet i sin vård.

Ett annat krav är goda kunskaper om dokumentationssystemet BBIC som bygger på barnkonventionen och används av utredningsenheten. Vårdgivaren ska anpassa sitt uppföljnings- och rapporteringssystem efter strukturen i BBIC.

Insatserna för barn och familjer följs upp av myndigheten. Då synliggörs om vårdgivarnas arbete sker med ett barnperspektiv. Handläggarna tillfrågas av Planering och utvecklingsenheten både löpande och inför verksamhetsuppföljningar om sina erfarenheter av insatserna där barnperspektivet ingår som en viktig del. Uppföljning av anordnarnas rutiner och dokumentation kan också visa på om barnkonventionen följs. I övrigt kan uppföljningen av hur barnkonventionen följs hos anordnarna utvecklas.

Enhetens bedömning

Bedömningen är att arbetet med barn grundar sig på barn-konventionen. På alla berörda enheter inom myndigheten finns flera rutiner i arbetet för att uppmärksamma barn. De enheter som möter barn har arbetssätt och dokumentationssystem som uppmärksammar att barnen ska tillfrågas samt att deras synpunkter och önskemål ska dokumenteras och beaktas. Vissa förbättringsområden åtalats, framför allt inom de grupper som möter vuxna personer. Alla chefer påpekar att det är en svår uppgift att alltid hålla ett barnperspektiv och att det behöver uppmärksamas genom regelbundna utbildningsdagar, värdegrundssarbete och levande samtal i det löpande arbetet.

För anordnare av insatser ställs krav på att följa barnkonventionen. När insatserna följs upp av myndigheten synliggörs om barnets bästa och barnkonventionen följs av anordnarna. Uppföljning av anordnarnas rutiner och dokumentation kan också visa på att barnkonventionen följs. I övrigt kan uppföljningen av hur barnkonventionen följs hos anordnarna utvecklas. Det kan även förstärkas i nämndens ledningssystem för kvalitet.

Bilaga

1. Skrivelse från (V)

Anders Fredriksson
Socialdirektör

Eva Britt Lönnback Yilma
Kvalitetsutvecklare
Enheden Planering och utveckling

Kommunstyrelsen

Barnperspektiv i alla beslut

Motion den 28 mars 2011 av Rolf Wasteson och Agneta Johansson (V)

Förslag till beslut

Stadsledningskontoret föreslår Kommunfullmäktige att bifalla motionen på sätt att den uppmanar alla kommunens nämnder att beakta barnperspektivet i alla beslut.

Förslagen i motionen

Motionärerna lämnade vid kommunfullmäktiges sammanträde i 28 mars 2011 en motion med förslag om att kommunen utvecklar arbetet för att samtliga verksamheter och förvaltningar ska ha god kunskap och hög kompetens kring barn och deras uppväxtvillkor, genomför utbildningsinsatser för alla medarbetare, som direkt eller indirekt kommer i kontakt med barn, inom privat drivna skattefinansierade verksamheter med vilka kommunen har avtal och beslutar att inför varje beslut värdera dem ur ett barnperspektiv.

Enhetens utredning och bedömning

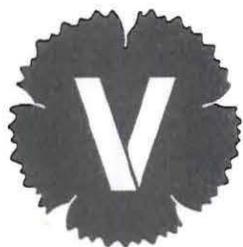
Nacka kommun har tagit beslut om att FN:s Barnkonvention ska gälla för kommunen. Kommunens olika nämnders beslut berör barn på olika nivåer. Flera av kommunens nämnder hanterar frågor som berör barn och utgår från barnperspektivet.

Utbildningsnämnden har barnperspektiv på alla beslut och eventuella avtal som rör barn. Förskolorna och skolorna, både kommunala och fristående deltar i Kultur- och utbildningsenhetens regelbundna kompetensutveckling.

De nämnder som arbetar med frågor som rör barn har kompetens och kunskaper om barns uppväxtvillkor och deras behov. I andra nämnder tas beslut i olika frågor som inte berör barn direkt men får effekter på barns levnadsvillkor t.e.x. en bättre trafikmiljö och renare luft.

Stadsledningskontoret föreslår därför Kommunfullmäktige att uppmana alla kommunens nämnder att beakta barnperspektivet i alla beslut.

Monika Enhörning
Förskoleexpert
Kultur- och utbildningsenheten

Vänsterpartiet

KFRS 2011/175-609

2011-03-25

Motion till Nacka kommunfullmäktige

Barnperspektiv i alla kommunala beslut

Andelen ekonomiskt utsatta barn har i relativa mått ökat de senaste åren. Särskilt svårt har det blivit för vissa grupper som påverkats hårdare av den ekonomiska krisen och när klyftorna ökat genom den borgerliga regeringens politik. Det handlar bland annat om barn med utländsk bakgrund, samt barn med ensamstående föräldrar. Svårast har det blivit för ensamstående med barn, som får det allt kärvarande att få ekonomin att gå ihop. En annan grupp att uppmärksamma är unga vuxna som inte etablerat sig på arbetsmarknaden, flera av dem har barn och lever under mycket knappa ekonomiska förhållanden. I början av 2010 publicerades ett antal undersökningar som visar på att alltför ensamstående med barn, framförallt kvinnor, klassas som fattiga.

Enligt siffror från socialtjänsten fick i februari 2011 538 hushåll ekonomiskt stöd av kommunen.

För att kunna bemöta och bekämpa barnfattigdomen krävs det ett medvetet arbete. För att detta ska vara möjligt att genomföra ett omfattande och medvetet arbete i kommunen krävs det att alla krafter drar åt samma håll och att man i alla beslut tar hänsyn till barnen.

Vänsterpartiet menar att det i alla kommunala verksamheter där man kommer i kontakt med barn direkt eller indirekt måste få en ökad kompetens om hur barnfattigdomen ser ut och hur olika beslut påverkar barnens situation.

Vi yrkar

att Nacka kommun utvecklar arbetet för att samtliga verksamheter och förvaltningar ska ha god kunskap och hög kompetens kring barn och deras uppväxtvillkor

att Nacka kommun genomför utbildningsinsatser för alla medarbetare, som direkt eller indirekt kommer i kontakt med barn, inom privat drivna skattefinansierade verksamheter med vilka kommunen har avtal

att Nacka kommun beslutar att inför varje beslut värdera dem ur ett barnperspektiv.

Rolf Wasteson

Agneta Johansson

6 oktober 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

§ 189

Dnr KFKS 2014/276-007

Fördelning av kostnader för gator respektive VA-anläggningar

Motion den 17 mars 2014 av Christina Ståldal m fl (NI.)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fattar följande beslut.

Kommunfullmäktige konstaterar att de i motionen efterfrågade generella riktlinjerna för fördelning av kostnader redan beslutats av tekniska nämnden. Kommunfullmäktige noterar vidare att det inom tjänstemannaorganisationen pågår ett arbete för att förbättra spärbarhet i fakturaunderlag och fördelning av kostnader mellan vatten och avlopp, gata samt övriga utgifter i projekten. Förslagen i motionen föranleder därmed inte några ytterligare åtgärder och motionen får anses färdigbehandlad.

Ärende

Ärendet handlar om hur kostnader ska fördelas när kommunen vid ett och samma tillfälle bygger ut vatten och avlopp och gata. Motionären yrkar att det ska tas fram generella dokumenterade riktlinjer för hur avgifter ska fördelas mellan vatten, avlopp, gata samt övriga utgifter i projekten samt att underlagen ska ligga till grund för fördelning av utgifter mellan olika utgiftsslag kopplat till varje faktura.

I dag finns det generella riktlinjer för hur kostnader ska fördelas mellan vatten, avlopp och gata, som har antagits av tekniska nämnden. När ett stadsbyggnadsprojekt startar bestäms en kostnadsfördelning mellan de olika kostnadsslagen. Detta baseras på kalkyler som tas fram i samband med projektering där detta specificeras utifrån mängdförteckningar hur mycket varje del, vatten, avlopp och gata kommer att kosta. Varje faktura konteras utifrån den fördelning som projektledaren tagit fram när projektet startade. Det som har identifierats som ett förbättringsområde är dokumentationen av underlaget som ligger till grund för fördelningen i det enskilda projektet. Ett arbete pågår inom tjänstemannaorganisationen för att förbättra det. Arbetet förväntas slutföras under 2014.

Handlingar i ärendet

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 11 september 2014

Tekniska nämnden den 10 juni 2014

Tjänsteskrivelse till tekniska nämnden den 28/5 2014

Motion

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

6 oktober 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 23 september 2014 § 121

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fattar följande beslut.

Kommunfullmäktige konstaterar att de i motionen efterfrågade generella riktlinjerna för fördelning av kostnader redan beslutats av tekniska nämnden. Kommunfullmäktige noterar vidare att det inom tjänstemannaorganisationen pågår ett arbete för att förbättra spårbarhet i fakturaunderlag och fördelning av kostnader mellan vatten och avlopp, gata samt övriga utgifter i projekten. Förslagen i motionen föranleder därmed intc några ytterligare åtgärder och motionen får anses färdigbehandlad.

Beslut i tekniska nämnden den 10 juni 2014 § 117

Tekniska nämnden föreslår att kommunstyrelsen beslutar att exploateringsenheten tar fram en dokumentmall för fördelning av kostnader i samband med projektstart i stadsbyggnadsprojekt samt att samtliga fakturor avseende ändringar och tillägg, ÅTA-fakturor, konteras med en unik aktivitetskod. Föreändringen ska vara genomförd under 2014.

Beslutsgång

Kommunstyrelsen beslutade i enlighet med arbetsutskottets förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

Fördelning av kostnader för gator respektive VA-anläggningar

Motion den 17 mars 2014 av Christina Ståldal m fl (NL)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fattar följande beslut.

Kommunfullmäktige konstaterar att de i motionen efterfrågade generella riktlinjerna för fördelning av kostnader redan beslutats av tekniska nämnden. Kommunfullmäktige noterar vidare att det inom tjänstemannaorganisationen pågår ett arbete för att förbättra spårbarhet i fakturaunderlag och fördelning av kostnader mellan vatten och avlopp, gata samt övriga utgifter i projekten. Förslagen i motionen föranleder därmed inte några ytterligare åtgärder och motionen får anses färdigbehandlad.

Sammanfattning

Ärendet handlar om hur kostnader ska fördelas när kommunen vid ett och samma tillfälle bygger ut vatten och avlopp och gata. Motionären yrkar att det ska tas fram generella dokumenterade riktlinjer för hur avgifter ska fördelas mellan vatten, avlopp, gata samt övriga utgifter i projekten samt att underlagen ska ligga till grund för fördelning av utgifter mellan olika utgiftsslag kopplat till varje faktura.

I dag finns det generella riktlinjer för hur kostnader ska fördelas mellan vatten, avlopp och gata, som har antagits av tekniska nämnden. När ett stadsbyggnadsprojekt startar bestäms en kostnadsfördelning mellan de olika kostnadsslagen. Detta baseras på kalkyler som tas fram i samband med projektering där detta specificeras utifrån mängdförteckningar hur mycket varje del, vatten, avlopp och gata kommer att kosta. Varje faktura konteras utifrån den fördelning som projektledaren tagit fram när projektet startade. Det som har identifierats som ett förbättringsområde är dokumentationen av underlaget som ligger till grund för fördelningen i det enskilda projektet. Ett arbete pågår inom tjänstemannaorganisationen för att förbättra det. Arbetet förväntas slutföras under 2014.

Förslagen i motionen

Christina Ståldal (NL) har i motionen föreslagit följande.

- Det ska snarast tas fram generella dokumenterade riktlinjer för hur utgifter ska fördelas mellan vatten, avlopp, gata samt övriga utgifter i projekten, enligt krav från kommunfullmäktiges revisorer.
- De underlag som ligger till grund för fördelning av utgifter mellan olika utgiftsslag kopplat till varje faktura ska vara spårbara från fakturan
- Att nyordningen ska träda i kraft senast under innevarande år 2014.

Tekniska nämndens förslag till beslut

Tekniska nämnden beslutade den 10 juni 2014, § 117, följande.

"Tekniska nämnden föreslår att Kommunstyrelsen beslutar att exploateringenheten tar fram en dokumentmall för fördelning av kostnader i samband med projektstart i stadsbyggnadsprojekt samt att samtliga fakturor avseende ändringar och tillägga, ÄTA-fakturor, konteras med en unik aktivitetskod. Föreändringen ska vara genomförd under 2014."

Utredningen i ärendet

Vatten- och avloppsledningar byggs normalt sett i gatumark och när både vatten och avlopp och gata byggs ut är det ett gemensamt arbete. Utbyggnad av vatten- och avloppssystem finansieras genom en särskild taxa och sker inom ramen för tekniska nämndens ansvarsområde. Utbyggnad av gata finansieras genom gatukostnader som åläggs fastighetsägarna i området där gatan är belägen och genom skattemedel. Utbyggnaden av gata ligger inom kommunstyrelsens ansvarsområde. Kostnaderna för den gemensamma utbyggnaden måste således fördelas mellan tekniska nämnden, taxefinansiering, och kommunstyrelsen, finansiering genom gatukostnader/skatt.

Riktlinjer för fördelning av kostnader för gator respektive VA-anläggningar

Mark- och exploateringenheten följer de generella riktlinjer som finns upprättade av tekniska nämnden för fördelning av kostnader mellan vatten, avlopp och gata, se bilaga1. Det finns således redan politiskt antagna riktlinjer för fördelning mellan vatten och avlopp å ena sidan och gata å andra sidan

I mark- och exploateringenhetens rutin för projektkalkyl finns en hänvisning till de generella riktlinjerna. Dessa riktlinjer talar om vilken typ av kostnader som kan hänföras till respektive kostnadsslag. När ett stadsbyggnadsprojekt startar bestäms en kostnadsfördelning mellan de olika kostnadsslagen. Detta baseras på kalkyler som tas fram i samband med projektering där detta specificeras utifrån mängdförteckningar hur mycket varje del, vatten, avlopp och gata kommer att kosta. Utifrån detta budgeteras kostnaden i

systemstödet (PortN) på respektive kostnadsslag. Varje faktura konteras utifrån den fördelning som projektledaren tagit fram när projektet startade.

Det som har identifierats som ett förbättringsområde utifrån den i motionen åberopade revisionsrapporten är dokumentationen av underlaget som ligger till grund för fördelningen i det enskilda projektet. Mark- och exploateringsenheten har tagit fram och arbetar med ett förbättringsförslag som syftar till att det ska finnas en dokumentmall som ska finnas i varje projekts startsida i systemstödet. Där fyller projektledaren i vilken fördelning som gäller i projektet samt vilka kriterier som ligger till grund för fördelningen. På fakturanivå ska hänvisning ske till dokumentet. I och med det finns en spårbarhet till fördelningsunderlaget på fakturanivå. Detta minimerar även risken att information kring hur fördelningen skall ske går förlorad då en projektledare byts ut under tiden ett projekt pågår.

Ändrings- och tilläggsarbeten

Projektstyrningen i systemstödet är i varje projekt baserad på en projektmall. Projektledaren utgår ifrån projektmallen då nya projekt startas och anpassar mallen utifrån förutsättningarna i projektet. Projektmallen styr vilka aktiviteter som skall finnas med i budget samt hur kostnader för de olika aktiviteterna skall konteras. Mark- och exploateringsenheten har utarbetat ett nytt mallförslag där hänsyn har tagits till revisorernas önskemål om kodning av fakturor för ändrings- och tilläggsarbeten, som förkortningsvis kallas ÄTA, ÄTOR i plural. Fakturor avseende ÄTOR kommer att ha ett eget aktivitetsnummer under utbyggnadsfasen som bygger på att alla sådana fakturor konteras med en unik aktivitetskod. Detta medför att ÄTA-fakturor separeras från övriga budgeterade entreprenadkostnader i systemtstödet och uppföljningen mot budget blir tydligare. Ambitionen är att nyordningen skall träda i kraft under 2014.

Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret konstaterar sammanfattningsvis att generella riktlinjer för hur kostnader mellan vatten, avlopp och gata ska fördelas redan finns antagna av tekniska nämnden. Stadsledningskontoret noterar vidare att det inom tjänstemannaorganisationen pågår ett arbete för att förbättra spårbarhet i fakturaunderlag och fördelning av kostnader mellan vatten och avlopp, gata samt övriga utgifter i projekten. Detta arbete beräknas kunna slutföras under 2014. Yrkandena i motionen får således i och med detta anses vara omhändertagna och stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige på den grunden beslutar att motionen inte föranleder några ytterligare åtgärder.

Förslagens ekonomiska konsekvenser

Förslaget innehåller inga ytterligare kostnader, arbetet ingår i mark- och exploateringsenhetens ordinarie budget.

Bilagor

Protokollsutdrag från tekniska nämnden den 10 juni 2014

Tjänsteskrivelse till tekniska nämnden den 28/5 2014

Motion

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör

Dag Björklund
Teknisk direktör

Eva Olin
Ekonomidirektör

2014-06-10

**SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Tekniska nämnden**

§ 117

TN 2014/2012
KFKS 2014/270-007**Motion om revisionsrapport nr 6/2013**

Motion den 17 mars 2014 av Christina Ståldal

Beslut

Tekniska nämnden föreslår att Kommunstyrelsen beslutar att exploateringsenheten tar fram en dokumentmall för fördelning av kostnader i samband med projektstart i stadsbyggnadsprojekt samt att samtliga fakturor avseende ändringar och tillägg, ÄTA-fakturor, konteras med en unik aktivitetskod. Företräden ska vara genomförd under 2014.

Ärendet

Motionären yrkar att det ska tas fram generella dokumenterade riktlinjer för hur avgifter ska fördelas mellan vatten, avlopp, gata samt övriga utgifter i projekten samt att underlagen ska ligga till grund för fördelning av utgifter mellan olika utgiftsslag kopplat till varje faktura.

I dag finns det generella riktlinjer för hur kostnader ska fördelas mellan vatten, avlopp och gata. När ett stadsbyggnadsprojekt startar bestäms en kostnadsfördelning mellan de olika kostnadsslagen. Detta baseras på kalkyler som tas fram i samband med projektering där detta specificeras utifrån mängdförteckningar hur mycket varje del, vatten, avlopp och gata kommer att costa. Varje faktura konteras utifrån den fördelning som projektledaren tagit fram när projektet startade. Det som har identifierats som ett förbättringsområde utifrån revisionsrapporten är dokumentationen utav underlaget som ligger till grund för fördelningen i det enskilda projektet.

Det finns utarbetat ett nytt mallförslag där hänsyn tagits till revisorernas önskemål om kodning av fakturor avseende ändringar och tillägg, ÄTA-fakturor. ÄTA-fakturor kommer att ha en egen aktivitet under utbyggnadsfasen som bygger på att fakturorna konteras med en unik aktivitetskod.

Förslagen i motionen

- Det snarast ska tas fram generella dokumenterade riktlinjer för hur utgifter ska fördelas mellan vatten, avlopp, gata samt övriga utgifter i projekten, enligt kraven från revisorerna
- De underlag som ligger till grund för fördelning av utgifter mellan olika utgiftsslag kopplat till varje faktura ska vara sparbara från fakturan
- Att nyordningen ska träda i kraft senast under innevarande år 2014

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

2014-06-10

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Tekniska nämnden

Forts § 117

Enhetens utredning och bedömning

Utredningen är genomförd i samarbete med exploateringsenheten, då huvuddelen av berörd verksamhet utförs där.

Exploateringsenheten följer de generella riktlinjer som finns upprättade av tekniska nämnden för fördelning av kostnader mellan vatten, avlopp och gata. I exploateringsenhetens rutin för projektkalkyl finns en hänvisning till de generella riktlinjerna. Dessa riktlinjer talar om vilken typ av kostnader som kan hänsättas till respektive kostnadsslag. När ett stadsbyggnadsprojekt startar bestäms en kostnadsfördelning mellan de olika kostnadsslagen. Detta baseras på kalkyler som tas fram i samband med projektering där detta specificeras utifrån mängdförteckningar. Dessa kalkyler visar hur mycket varje del, vatten, avlopp och gata kommer att kosta. Utifrån detta budgeteras kostnaden i projektstödsystemet, PortN, på respektive kostnadsslag. Varje faktura konteras utifrån den fördelning som projektledaren tagit fram när projektet startade.

Det som har identifierats som ett förbättringsområde utifrån revisionsrapporten är dokumentationen utav underlaget som ligger till grund för fördelningen i det enskilda projektet. Exploateringsenheten har tagit fram och arbetar med ett förbättringsförslag som syftar till att det skall finnas en dokumentmall som skall finnas i varje projekts startsida i PortN. Där fyller projektledaren i vilken fördelning som gäller i projektet samt vilka kriterier som ligger till grund för fördelningen. På fakturanivå ska hänvisning ske till dokumentet. I och med det finns spårbarhet till fördelningsunderlaget på fakturaniva. Detta minimerar även risken att information kring hur fördelningen skall ske går förlorad då en projektledare byts ut under tiden ett projekt pågår.

Ett nytt mallförslag har utarbetats där hänsyn tagits till revisorernas önskemål om kodning av ÄTA-fakturor. ÄTA-fakturor kommer att ha en egen aktivitet under utbyggnadsfasen som bygger på att alla ÄTA-fakturor konteras med en unik aktivitetskod. Detta medför att ÄTA-fakturor separeras från övriga budgeterade entreprenadkostnader i PortN och uppföljningen mot budget blir tydligare. Ambitionen är att nyordningen skall träda i kraft under 2014.

Förslagens ekonomiska konsekvenser

Förslaget innebär inga ytterligare kostnader, arbetet ingår i exploateringsenhetens ordinarie budget.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse 2014-05-28

Bilaga Motion ” Motion om revisionsrapport nr 6/2013”

Beslutsgång

Nämnden beslutade i enlighet med förslag till beslut.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Tekniska nämnden

Motion om revisionsrapport nr 6/2013

Motion den 17 mars 2014 av Christina Ståldal

Förslag till beslut

Tekniska nämnden föreslår att Kommunstyrelsen beslutar att exploateringsenheten tar fram en dokumentmall för fördelning av kostnader i samband med projektstart i stadsbyggnadsprojekt samt att samtliga fakturor avseende ändringar och tillägga, ÄTA-fakturor, konteras med en unik aktivitetskod. Förändringen ska vara genomförd under 2014.

Sammanfattning

Motionären yrkar att det ska tas fram generella dokumenterade riktlinjer för hur avgifter ska fördelas mellan vatten, avlopp, gata samt övriga utgifter i projekten samt att underlagen ska ligga till grund för fördelning av utgifter mellan olika utgiftsslag kopplat till varje faktura.

I dag finns det generella riktlinjer för hur kostnader ska fördelas mellan vatten, avlopp och gata. När ett stadsbyggnadsprojekt startar bestäms en kostnadsfördelning mellan de olika kostnadsslagen. Detta baseras på kalkyler som tas fram i samband med projektering där detta specificeras utifrån mängdförteckningar hur mycket varje del, vatten, avlopp och gata kommer att kosta. Varje faktura konteras utifrån den fördelning som projektledaren tagit fram när projektet startade. Det som har identifierats som ett förbättringsområde utifrån revisionsrapporten är dokumentationen utav underlaget som ligger till grund för fördelningen i det enskilda projektet.

Det finns utarbetat ett nytt mallförslag där hänsyn tagits till revisorernas önskemål om kodning av fakturor avseende ändringar och tillägga, ÄTA-fakturor. ÄTA-fakturor kommer att ha en egen aktivitet under utbyggnadsfasen som bygger på att fakturorna konteras med en unik aktivitetskod.

Förslagen i motionen

- Det snarast ska tas fram generella dokumenterade riktlinjer för hur utgifter ska fördelas mellan vatten, avlopp, gata samt övriga utgifter i projekten, enligt kraven från revisorerna

- De underlag som ligger till grund för fördelning av utgifter mellan olika utgiftsslag kopplat till varje faktura ska vara spårbara från fakturan
- Att nyordningen ska träda i kraft senast under innevarande år 2014

Enhets utredning och bedömning

Utredningen är genomförd i samarbete med exploateringsenheten, då huvuddelen av berörd verksamhet utförs där.

Exploateringsenheten följer de generella riktlinjer som finns upprättade av tekniska nämnden för fördelning av kostnader mellan vatten, avlopp och gata. I exploateringsenhetens rutin för projektkalkyl finns en hänvisning till de generella riktlinjerna. Dessa riktlinjer talar om vilken typ av kostnader som kan härföras till respektive kostnadsslag. När ett stadsbyggnadsprojekt startar bestäms en kostnadsfördelning mellan de olika kostnadsslagen. Detta baseras på kalkyler som tas fram i samband med projektering där detta specificeras utifrån mängdförteckningar. Dessa kalkyler visar hur mycket varje del, vatten, avlopp och gata kommer att kosta. Utifrån detta budgeteras kostnaden i projektstödsystemet, PortN, på respektive kostnadsslag. Varje faktura konteras utifrån den fördelning som projektledaren tagit fram när projektet startade.

Det som har identifierats som ett förbättringsområde utifrån revisionsrapporten är dokumentationen utav underlaget som ligger till grund för fördelningen i det enskilda projektet. Exploateringsenheten har tagit fram och arbetar med ett förbättringsförslag som syftar till att det skall finnas en dokumentmall som skall finnas i varje projekts startsida i PortN. Där fyller projektledaren i vilken fördelning som gäller i projektet samt vilka kriterier som ligger till grund för fördelningen. På fakturanivå ska hänvisning ske till dokumentet. I och med det finns spårbarhet till fördelningsunderlaget på fakturanivå. Detta minimerar även risken att information kring hur fördelningen skall ske går förlorad då en projektledare byts ut under tiden ett projekt pågår.

Ett nytt mallförslag har utarbetats där hänsyn tagits till revisorernas önskemål om kodning av ÄTA-fakturor. ÄTA-fakturor kommer att ha en egen aktivitet under utbyggnadsfasen som bygger på att alla ÄTA-fakturor konteras med en unik aktivitetskod. Detta medför att ÄTA-fakturor separeras från övriga budgeterade entreprenadkostnader i PortN och uppföljningen mot budget blir tydligare. Ambitionen är att nyordningen skall träda i kraft under 2014.

Förslagens ekonomiska konsekvenser

Förslaget innehåller inga ytterligare kostnader, arbetet ingår i exploateringsenhetens ordinarie budget.

Bilaga

Motion ”Motion om revisionsrapport nr 6/2013”

Nina Hammargren
Controller

Dag Björklund
Teknisk direktör

140314

Motion angående att

Viktig revisorskritik och anvisningar angående bokföring av kostnader för gator resp. VA-anläggningar måste följas

Vid revisorsrapport nr 6, 2013, lämnades förslag på följande förbättringsområden inför framtiden:

- *Kommunen bör ta fram generella dokumenterade riktlinjer för hur utgifter ska fördelas mellan vatten, avlopp, gata samt övriga utgifter i projekten. Dessa olika utgifter ska betalas av olika kollektiv och det är viktigt att det finns tydliga utgångspunkter för hur fördelningen ska gå till. Rutinerna och utgångspunkterna bör vara desamma, oavsett om arbeten utförs av egen personal och med egna maskiner eller av externa entreprenörer.*
- *De underlag som ligger till grund för fördelning av utgifter mellan olika utgiftsslag kopplat till varje faktura bör vara spårbar från fakturan. Det är främst i samband med ÄTA som individuella bedömningar behöver göras.*
- *Det bör utredas om det går att koda fakturor utifrån om de avser ÄTA eller inte i PortN. Det skulle väsentligt underlätta uppföljningen mot budget om detta gick att göra.*

Det noterades vidare att inga dokumenterade generella riktlinjer för utgiftsfördelning har utarbetats. I dagsläget gör projektledaren en uppskattning i samband med projektavslut där kostnaderna fördelar. Projekten pågår ofta över flera år varför en risk föreligger vid personalomsättning eftersom kostnadsfördelningen bygger på en uppskattning och schablon utifrån projektledarens bästa förmåga och kunskap om projektet. Fakturor från entreprenörer är oftast inte specificerade på vilken kostnadstyp som avses utan bara på projektnivå vilket försvårar utgiftsfördelningen. Detta innebär att det krävs en förändring både i avtalsstrukturer gentemot entreprenören och i den egna uppföljningen i kommunen. Enligt ansvariga personer är det inte möjligt att koda fakturorna utifrån om det avser ÄTA eller inte i PortN, vi rekommenderar därför att kommunen istället kan se över möjligheten att särredovisa denna typ av fakturor på ett separat koddel i ekonomisystemet för att öka spårbarheten. Vid årets granskning noterades att inga dokumenterade generella riktlinjer för utgiftsfördelning har utarbetats. I dagsläget gör projektledaren en uppskattning i samband med projektavslut där kostnaderna fördelar. Projekten pågår ofta över flera år varför en risk föreligger vid personalomsättning eftersom kostnadsfördelningen bygger på en uppskattning och schablon utifrån projektledarens bästa förmåga och kunskap om projektet. Fakturor från entreprenörer är oftast inte specificerade på vilken kostnadstyp som avses utan bara på projektnivå vilket försvårar utgiftsfördelningen.

Mot bakgrund av ovanstående anser Nackalistan **att**

- Det snarast ska tas fram generella dokumenterade riktlinjer för hur utgifter ska fördelas mellan vatten, avlopp, gata samt övriga utgifter i projekten, enligt kraven från revisorerna
- De underlag som ligger till grund för fördelning av utgifter mellan olika utgiftsslag kopplat till varje faktura ska vara spårbara från fakturan
- Att nyordningen ska träda i kraft senast under innevarande år 2014

Nackalistan 140314

Christina Ståldal Mikael Carlsson Johan Kjellman Staffan Waerndt

Rahim Jafari

140918

Interpellation till kommunstyrelsen ordförande Mats Gerdau angående

Nytt läge i Slussenfrågan, kommer Nacka att ändra sitt förhållningssätt med busslösning i Katarinaberget och övrigt?

Den nya politiska majoritetens ställningstagande för Slussenprojektet har börjat ändrats i sina förutsättningar. Exploterings- och stadsbyggnadskontorets chefer inväntar nya ställningstagande för Slussenprojektet. Som ett första tecken på detta är den planerade rivningen av Kolingsborg nu stoppad.

Socialdemokraterna i Stockholm har tidigare sagt: *"Slussenprojektet framstår som ett haveri. Ingen vet vad det kommer att kosta och det saknas en helhetslösning. Den lagakraftvunna detaljplanen har stora brister både avseende gestaltning och kommunikationslösningar. Detta vill vi göra någonting åt."*

Vi socialdemokrater är beredda att ta ett omtag och göra en genomlysning, gärna med en expertkommission, för att få klarhet i hur vi ska gå vidare och vilka beslut som måste tas för att få en fungerande sluss och kommunikationsknut som inte förfular utan förstärker Stockholms och Söders skönhet.

Vi ser gärna att man i omtaget tittar närmare på de alternativa förslag som har presenterats och använder dessa som inspiration för att ta fram ett så bra förslag som möjligt."

Nya förutsättningar öppnar nya och förhoppningsvis förbättrade möjligheter för alla parter. Frågan är hur de styrande moderaterna med stödpartier kommer att ställa sig till de nya förutsättningarna.

- Kommer Nackas majoritet att fortsätta att förorda lösningen Nya Slussen?
- Kommer Nackas majoritet att ställa sig negativa till alternativa planlösningar?

Nackalistan 140918

Christina Ståldal

Interpellation till kommunstyrelsens ordförande

Att motverka korruption

Vid tekniska nämndens sammanträde den 18/3 2014 tog Vänsterpartiet (V) ett politikerinitiativ som handlade om åtgärder för att minska riskerna för korruption vid upphandling. Frågan ställdes mot bakgrund av den senare tidens korruptionsskandaler och med anledning av riskerna för korruption vid kommunens upphandlingar av varor och tjänster. När kommunens uppgift som utförare ersätts av andra genom upphandlingar så ökar också riskerna för korruption. Upphandlingarna sköts av ett mycket litet antal politiker och tjänstemän under tystnadsplikt. De kan lockas att gynna vissa anbudsgivare eller missgynna andra, antagligen genom direkta eller indirekta mutor, vänskapsband eller genom annan påverkan. Även om detta är ovanligt så kan misstankar om korruption skada de inblandade tjänstemännen och kommunen samt minska förtroendet för politiker och politik. Korruption och misstankar om korruption är ett hot mot demokratin. Därför behövs det tydliga regler, genomblickta kontrollfunktioner och en ökad genomlysning av kommunens upphandlingar. (V) har fortfarande inte fått svar i TN och tycker att frågan är så pass viktig att vi lyfter den till kommunfullmäktige.

Nu föreligger ett förslag från (s) om att anta en policy mot korruption men hur man praktiskt går tillväga för att förhindra korruption är ändå lika viktigt.

Vänsterpartiet har därför följande frågor om riskerna för korruption vid upphandlingar:

- gör kommunen en riskanalys och hur ser kommunens riskanalys ut
- hur minimerar kommunen riskerna för korruption
- har kommunen en lathund som kan användas för att motverka korruption
- vilka kontrollfunktioner finns för att motverka korruption
- vilka kontrollfunktioner behöver utvecklas för att motverka korruption
- analyserar kommunen de genomförda upphandlingarna utifrån en korruptionsaspekt

Vänsterpartiet i Nacka

Camilla Carlberg

Rolf Wasteson